INTERKULTURNÍ
PRÁCE

www.interkulturniprace.cz

ČESKO-RUSKÝ SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

ČESKO-RUSKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

Чешско-русский
межкультурный словарь
профессиональных терминов

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST
INBÁZE
PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

ČESKO-RUSKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

Eva Dohnalová, Marina Pojmanová, Ladislav Zamboj,
Nguy Giang Linh

Чешско-русский межкультурный словарь профессиональных терминов

Jekatěrina Mikešová, Marina Pojmanová, Jelena Tregubová,
Oksana Belkova, Anna Rosová

Publikace vznikla v rámci projektu č. cz.1.04/5.1.01/77.00416
„Formování profese sociokulturní mediátor – inspirace
portugalským modelem“, který realizovala nevládní organizace
InBáze – Komunitní centrum pro migranty a českou veřejnost.

InBáze, o.s
Legerova 50
120 00 Praha 2
www.inbaze.cz

2014

ISBN 978-80-905759-5-0

Milé čtenářky, milí čtenáři,

držíte v ruce Slovník pro interkulturní práci, který vznikl v rámci projektu „Formování profese sociokulturní mediátor – inspirace portugalským modelem“ realizovaném v letech 2012–2014 nevládní organizací InBáze.

V průběhu projektu, ve kterém jsme se věnovali etablování nové profese interkulturní pracovník/pracovnice, jsme cítili potřebu zanechat průkopníkům této disciplíny v ČR nástroj, jenž jim pomůže v oblasti tlumočení odborných pojmů specifických pro jejich práci. Slovník je tedy určen všem interkulturním pracovníkům, komunitním tlumočníkům a dalším profesionálům, kteří se věnují asistenci a tlumočení migrantům ve veřejných institucích.

Předkládáme Vám více než 1000 hesel z oblastí, se kterými se migranti během svého života v ČR setkávají. Vybraná slovní zásoba se týká např. cizinecké legislativy, pracovního práva, systému sociálního zabezpečení, školství, zdravotnictví, podnikání, bydlení, neziskových organizací, migrace, azylu nebo integrace.

Slovník je koncipován jako překladově-výkladový, což znamená, že k některým termínům je uvedena definice v češtině a v dalším jazyce. Slovník vydáváme v sedmi jazykových verzích: česko-anglický, česko-ruský, česko-španělský, česko-arabský, česko-čínský, česko-vietnamský a česko-mongolský. Přestože se jedná o pilotní čin, věříme, že jsme položili pevný základ pro možné budoucí rozšíření, prohloubení či další přepracování. Platnost výkladu mnohých pojmů je časově omezena z důvodu neustálých legislativních a systémových změn, uvedená hesla vychází z legislativy platné v první polovině roku 2014. Pokud byste při své práci se slovníkem objevili konkrétní možnosti zkvalitnění tohoto díla, budeme rádi, když nás kontaktuje prostřednictvím webové stránky **www.interkulturniprace.cz**.

Za tým projektu

Jana Vlastníková
koordinátorka vzniku publikace

Становление профессии «межкультурный работник» в Чешской Республике

В период с 1.12.2012 по 30.11.2014 неправительственная организация InBáze, o.s., которая на протяжении длительного времени занимается интеграцией мигрантов, главным образом в Праге, реализует международный проект *Становление профессии «социокультурный медиатор» по примеру португальской модели* (регистрационный номер cz.1.04/5.1.01/77.00416) в партнерстве с Верховным комиссариатом по вопросам иммиграции и межкультурного диалога, ACIDI, I.P. в Португалии, который финансируется из операционной программы «Людские ресурсы и занятость» Европейского социального фонда.

Идея проекта зародилась исходя из потребности неправительственных организаций, работающих в области интеграции мигрантов в ЧР, а также Департамента по делам беженцев и миграционной политике МВД ЧР и Министерства труда и социальных дел ЧР **унифицировать порядок работы** отдельных неправительственных организаций при приеме мигрантов в роли устных переводчиков, ассистентов, медиаторов, а также **системно закрепить и профессионализировать** услугу, целью которой является преодоление языковых и социокультурных барьеров при общении мигрантов с представителями государственных учреждений, хотя бы частичное снижение сильной зависимости неинформированных мигрантов от непрофессиональных посредников и поддержка добрососедства в многообразном с точки зрения культуры обществе. Немаловажной целью также было стремление помочь мигрантам играть активную роль в интеграционной политике Чешской Республики и нести за это должную ответственность.

Данный проект стал логическим продолжением опыта, накопленного главным образом организацией InBáze, в рамках которой с 2011 года работает команда профессионалов-мигрантов. Они предлагают услуги устного переводчика, помощь в заполнении бланков, а также базовое консультирование по вопросам пребывания в ЧР на 7 языках непосредственно в отделениях по вопросам пребывания иностранцев Департамента по делам беженцев и миграционной политике МВД ЧР в Праге. До настоящего момента в команду входили коллеги из Монголии, Сирии, Вьетнама, Беларуси, России, Франции, Чешской Республики и Палестины. В начале мы назвали эту позицию по примеру Португалии «социокультурный медиатор», но потом переименовали ее на **«межкультурный работник»** прежде всего в силу несколько других компетенций создаваемой нами профессии и профиля медиатора согласно Закону о медиации № 202 от 2012 года. Таким образом, главная цель и инициативы в рамках проекта обусловлены нуждами не только нашей организации.

В число главных результатов проекта входит:

В рамках **анализа удачных примеров** привлечения мигрантов к работе в роли помогающих профессионалов – межкультурных работников – мы создали **тематическую сеть, состоящую из 19 членов**, которая в течение 2 лет собиралась около 4 раз в год и обсуждала компетенции, сферу деятельности и возможности трудоустройства межкультурных работников, а также делилась опытом и нуждами, исходя из практики по всей ЧР. В тематическую сеть входил зарубежный партнер проекта Верховный комиссариат по вопросам иммиграции и межкультурного диалога из Португалии, интересы государственных органов представлял Департамент по делам беженцев и миграционной политике МВД ЧР, Департамент социальных услуг МТСД ЧР, Директорат полиции по делам иностранцев ЧР и Департамент центров по поддержке интеграции иностранцев (CPIC) Управления учреждений для беженцев МВД ЧР. От лица органов самоуправления участвовал Южноморавский региональный центр по поддержке интеграции иностранцев из г. Брно, от лица межправительственных организаций – Международная организация по вопросам миграции (IOM), неправительственных организаций – Ассоциация медиаторов ЧР, Епархиальный католический «Каритас» в г. Градец-Кралове, «Каритас» Чешская Республика, InBáze, o.s., Интеграционный центр в Праге, Клуб Ханой, MOST PRO, o.p.s., META – Общество открытых возможностей для молодых мигрантов, Организация по оказанию помощи беженцам, Консультационный интеграционный центр, Объединение по вопросам интеграции и миграции, Объединения граждан, занимающихся эмигрантами.

Вопросы **становления и системного закрепления профессии** «межкультурный работник» мы обсуждали прежде всего с представителями МТСД и МВД ЧР. Профессия межкультурного работника должна быть до завершения проекта включена в Национальный классификатор квалификаций и Национальный классификатор профессий ЧР, что влечет за собой как четкое описание компетенций и видов деятельности в рамках данной профессии, так и возможность сдать квалификационные экзамены на получение аттестата, необходимого для работы по этой профессии. Нашей долгосрочной целью вне рамок проекта является включение профессии в Закон о социальных услугах в рамках т. н. «большой новеллы» Закона о социальных услугах.

Ознакомившись с зарубежным опытом, мы узнали много полезного о теоретических подходах и применении межкультурной медиации на деле, а также о разнообразии практических направлений и приоритетов интеграционной политики в области включения мигрантов как помогающих профессионалов во Франции, Испании, Португалии, Великобритании, Бельгии, Финляндии, Австрии и Германии (этой проблематике будет отведено соответствующее место в готовящейся публикации). На теоретическом и

методологическом уровне самым мощным источником вдохновения стала для нас работа родоначальника межкультурной медиации в Европе Карлоса Хименеса Ромеро, который в мае 2014 года почтил нас своим визитом и провел в Праге лекцию для профессиональной общественности, а также семинар для представителей органов местного самоуправления. У нас была возможность лично ознакомиться с деятельностью социокультурных медиаторов в Португалии, межкультурных медиаторов в Вене и т. н. *BürgerLotsen* (гражданских лоцманов) в Берлине. В мае 2013 года мы провели **Международную конференцию по межкультурной медиации**, на которой выступили Розарио Фармхаус, верховный комиссар ACIDI, I.P из Португалии, Маргали Коэн-Эмерик, психолог и исследовательница в области социальной работы с мигрантами и межкультурной медиации из Франции, Клара Юст, исследовательница в области гендера и межкультурализма, университетский профессор и лектор из Испании, а также Шамс Асади, представительница венской мэрии.

Если обобщить, то во всех анализируемых странах в число приоритетов интеграционной политики входит прежде всего устойчивая поддержка на муниципальном уровне и профессионализация услуг устного перевода, помощи в ведомствах и других публичных учреждениях, переговорных процессов и механизмов предупреждения конфликтов в местах компактного проживания населения, осуществляемых главным образом мигрантами или лицами с опытом миграции и знанием нескольких языков и культур. Преобладающие названия этой профессии – «межкультурный медиатор» и «коммунальный переводчик». Необходимо отметить, что услуги данных профессионалов финансируются преимущественно из средств муниципальных образований, то есть органов самоуправления. В качестве приоритета всегда ставится обеспечение непрерывности образования в том или ином объеме, начиная с коротких курсов и заканчивая вузовскими программами, а упрочение положения профессии зачастую связано с основанием профессиональных союзов.

С точки зрения образовательной составляющей ключевой целью проекта была разработка **курса для межкультурных работников**, который мы аккредитовали в сотрудничестве с **Высшей специальной школой социальной направленности КАРИТАС в г. Оломоуц**, обладающей многолетним опытом подготовки и проведения курсов дополнительного профессионального образования в области социальной работы. В данный момент мы совместно проводим пилотный курс под названием *Квалификационный курс для работников в сфере социальных услуг со специализацией в консультировании и оказании помощи мигрантам*. Курс рассчитан на 250 учебных часов, из которых 40 часов отводится практике, и состоит из 6 языковых модулей - русского, английского, китайского, монгольского, арабского и вьетнамского. Студенты курса - 29 мигрантов из Китая, Вьетнама, Монголии, Судана, России, Беларуси, Украины, Мексики, Алжира, Палестины, Сирии, Египта, Ливана, Чечни, Румынии и Молдавии, итоговые экзамены пройдут в октябре.

Помимо этого в число важных программных материалов проекта входят готовящиеся к печати тематические русский, английский, китайский, монгольский, арабский, вьетнамский и испанский **словари по межкультурной проблематике**, а также публикация **«Становление профессии «межкультурный работник». Зарубежный опыт, практика и подготовка специалистов в ЧР»**.

Чтобы получить более подробную информацию о проекте, зайдите на новый веб-сайт проекта **www.interkulturniprace.cz**.

nadace a nadační fondy [1]	↑**fundace**		
pátrání [2]		**розыск/поиск**	
PÉČE [3] **péče**		**забота, уход, обслуживание, обеспечение**	
ambulantní péče [4]	**zdravotní ↓péče** [7] poskytovaná pacientům docházejícím do ↑**ordinace** [4] lékaře (≠ [8] ↑***hospitalizace***)	**амбулаторное обеспечение / обслуживание**	медицинское обеспечение, которое предоставляется пациентам, посещающим кабинет врача (антоним - госпитализация)
potvrzení pracovní neschopnosti	hov. [6] *neschopenka* [5]: lékařské potvrzení dočasné pracovní neschopnosti	**справка о временной нетрудоспособности**	больничный, подтверждение от врача о временной нетрудоспособности
pracovní agentura	organizace zprostředkovávající práci, musí mít licenci MPSV. Je k vyhledání na portal.mpsv.cz (Zaměstnanost → Pro občany → Agentury práce).[9]	**бюро по трудоустройству**	организация-посредник при поиске работы, должна иметь лицензию Министерства труда и социального обеспечения (поиск на portal.mpsv.cz, Zaměstnanost → Pro občany → Agentury práce)
protokol	1. zápis nebo záznam jednání 2. soubor formálních pravidel pro diplomacii [10]	**протокол**	1. запись, сделанная в ходе переговоров 2. собрание формальных правил в дипломатии

Každá stránka obsahuje dva sloupce, levá hesla a definice, pravá zrcadlově překlady hesel a překlady definic. Z tohoto pravidla jsou dvě výjimky:
1. heslo nemá definici, protože je ve slovníku čistě z překladových důvodů **(viz 1)**
2. definice hesla obsahuje pouze odkaz na jiné heslo **(viz 2)**

Heslo (včetně definice, překladu a překladu definice) je odděleno od sousedních hesel vodorovnými linkami. Výjimku tvoří **heslové skupiny**. Ty jsou uvedeny slovem kapitálkami (hůlkovým písmem), které se nachází ve všech heslech v heslové skupině **(viz 3)**.

Jsou použity čtyři odlišující styly písma:
1. **tučné** – celý sloupec hesel a překladů hesel; v definici vyznačuje odkaz na jiné heslo **(viz 4)**, spolu se symboly ↑ a ↓ (ukazujícími směr hledání) před slovem, pod kterým je třeba heslo hledat **(viz 7)**
2. *kurziva* – synonymum hesla uvedené na začátku definice **(viz 5)**, antonymum uvedené symbolem ≠ **(viz 8)**

3. KAPITÁLKY – viz výše
4. menší – stylistický kvalifikátor hov. = hovorově **(viz 6)**

Jsou požity následující symboly:
1. šipky – ↑ a ↓ viz výše, → nahrazuje uvádění plných internetových adres **(viz 9)**
2. ≠ viz výše

Pokud má heslo **více významů**, jsou očíslovány a odsazeny na nový řádek. **(viz 10)**

Po slovníkové části následují dva rejstříky:
1. český – hesla s výčtem hesel, v jejichž definicích se daná hesla objevují
2. ruský – abecedně seřazené překlady hesel spolu s českými originály

a. s.	**akciová ↓společnost**		
absolutorium	závěrečná ↓**zkouška** na **vyšší odborné ↓škole**	**абсолюториум**	заключительный экзамен в техникуме
absolvent	osoba, která splnila všechny požadavky a úspěšně ukončila vzdělávací program (kurz, **střední ↓školu**, **vysokou ↓školu** apod.)	**выпускник**	лицо, которое выполнило все требования и успешно завершило учебную программу (курса, средней школы, вуза и т.д.)
adopce	*osvojení:* nejvyšší typ **náhradní rodinné ↓péče**. Adopcí zanikají všechna práva a povinnosti mezi osvojeným dítětem a jeho původní rodinou. Je nezrušitelná.	**усыновление, удочерение**	высшая форма семейного устройства детей, оставшихся без попечения родителей. При этом родная семья ребенка лишается всех прав и обязанностей относительно него. Усыновление/удочерение нельзя отменить.
ADRESA			
adresa		**адрес**	
adresa trvalého bydliště	adresa, na které je osoba trvale přihlášena. Nemusí být shodná s **doručovací ↓adresou**.	**адрес постоянной прописки**	адрес, по которому человек постоянно прописан (может не совпадать с адресом доставки корреспонденции)
doručovací adresa	*korespondenční adresa:* adresa, kam je na přání adresáta doručována (↓**doručení**) jeho ↓**pošta**	**адрес доставки корреспонденции**	адрес, на который по желанию адресата доставляется его корреспонденция
fakturační adresa	adresa sídla ↓**podnikatele** uvedená na účetním dokladu (na ↓**faktuře**)	**фактурный адрес**	адрес офиса предпринимателя, указанный на бухгалтерском документе (фактуре)
adresát		**адресат**	
advokát	↓**právník,** který složil advokátní ↓**zkoušky**. Poskytuje všechny právní služby a je zapsán v seznamu advokátů České advokátní komory.	**адвокат**	юрист, сдавший все адвокатские экзамены и оказывающий правовую помощь, находится в списках корпорации адвокатов ЧР
AGENTURA			
agentura		**агентство**	

pracovní agentura	organizace zprostředkovávající práci, musí mít licenci MPSV. Je k vyhledání na portal.mpsv.cz (Zaměstnanost → Pro občany → Agentury práce).	**бюро по трудоустройству**	организация-посредник при поиске работы, должна иметь лицензию Министерства труда и социального обеспечения (поиск на portal.mpsv.cz, Zaměstnanost → Pro občany → Agentury práce)
realitní agentura	*realitní kancelář:* organizace zprostředkovávající za úplatu prodej a ↓**nájem** ↓**nemovitostí**	**риелторское агентство**	организация, оказывающая за плату посреднические услуги по продаже и аренде недвижимости
AKREDITACE			
akreditace	↓**rozhodnutí úřadu** o ↓**oprávnění právnické** ↓**osoby** vykonávat určitou činnost	**аккредитация**	решение административных органов о праве юридического лица выполнять определенную деятельность
akreditace studijních programů	↓**oprávnění** instituce, například **vysoké** ↓**školy**, přijímat studenty, vyučovat a vydávat veřejně uznané diplomy, které uděluje MŠMT. Seznam akreditovaných programů je dostupný na www.msmt.cz (Vzdělávání → Vysoké školství → Studijní programy /obory/ → Akreditované studijní programy vysokých škol /kódy programů a oborů/).	**аккредитация учебных программ**	право институции, например, вуза принимать студентов, обучать их и выдавать общепринятые дипломы, которые выдает Министерство образования. Список программ с аккредитацией доступен на www.msmt.cz (Vzdělávání → Vysoké školství → Studijní programy /obory/ → Akreditované studijní programy vysokých škol /kódy programů a oborů/).
alimenty	↓**výživné**		
ambasáda	**zastupitelský** ↓**úřad**		
anamnéza	soubor informací potřebných k bližší analýze současného stavu ↓**klienta**, a to zejména z jeho zdravotní a sociální minulosti a minulosti jeho rodiny	**анамнез**	совокупность информации, необходимой для анализа актуального состояния клиента, особенно здоровья и социального прошлого его и его семьи
apostila	ověřovací doložka, jež se připojuje za oficiální dokumenty (např. **rodný** ↓**list**), která prokazuje ověření podpisu a otisku razítka za účelem jejího použití v zahraničí. Tato zvláštní doložka	**апостиль**	проверочная клаузула, которая ставится на официальные документы (напр., свидетельство о рождении) и которая подтверждает заверение подписи и печати с целью исполь-

nahrazuje v případech stanovených mezinárodními smlouvami (Haagská úmluva) ↓**superlegalizaci**. Více na www.mvcr.cz (Služby pro veřejnost → Informace pro cizince → Občané třetích zemí → Některé náležitosti žádosti → Ověření cizích veřejných listin).

зования документа за границей. В случаях, установленных международными договорами (Гаагская конвенция), данная клаузула заменяет суперлегализацию. Более подробно на: www.mvcr.cz (Služby pro veřejnost → Informace pro cizince → Občané třetích zemí → Některé náležitosti žádosti → Ověření cizích veřejných listin).

ASISTENCE

asistence — **ассистенция**

interkulturní asistence — služba nabízená zejména **nevládními** ↓**organizacemi** ↓**migrantům**, která zahrnuje zprostředkování komunikace s úřady (včetně doprovodu na úřady), pomoc s odbouráním sociokulturních bariér a tlumočení

интеркультурная ассистенция — услуга, которую мигрантам предлагают, как правило, неправительственные организации, например, посредничество при коммуникации с учреждениями административных органов, возможно сопровождение при посещении учреждений, помощь при устранении социо-культурных барьеров, перевод.

audit — úřední přezkoumání dokumentů, zejména účtů, nezávislou kvalifikovanou osobou – auditorem

аудит — официальная процедура оценки документов, особенно счетов, независимым квалифицированным специалистом - аудитором

AZYL

azyl — nejvyšší forma **mezinárodní** ↓**ochrany**, kterou občanům třetích zemí a osobám bez ↓**občanství** uděluje ↓**MV** na neomezenou dobu dle ↓**zákona č. 325/1999 Sb., o azylu**. Azyl může být politický, humanitární a za účelem sloučení rodiny.

право убежища — высшая форма международной защиты, которую гражданам третьих стран и лицам без гражданства на неопределенный срок предоставляет МВД ЧР согласно закону № 325/1999 Сб., об убежище. Убежище может быть политическим, гуманитарным и с целью воссоединения семьи.

humanitární azyl — zvláštní druh ↑**azylu**, který lze získat v případě, kdy sice nejsou důvody pro udělení azylu z důvodu pronásledování nebo za účelem sloučení rodiny,

право гуманитарного убежища — особый вид права убежища, которое можно получить в том случае, когда нет причин для получения убежища из-за преследования или для вос-

	zároveň by ale bylo nelidské či nespravedlivé nutit žadatele se vrátit zpět do jeho země. Uděluje se zejména v případech vážné nemoci žadatele, kdy neexistuje kvalitní **zdravotní ↓péče** v zemi jeho původu.		соединения с семьей, тем не менее было бы негуманно и несправедливо принуждать заявителя возвращаться на родину. Предоставляется особенно в случаях тяжелой болезни, когда заявитель не может получить квалифицированное лечение в своей родной стране.
azylant	úspěšný žadatel o **mezinárodní ↓ochranu** pobývající v ČR. Platný **↑azyl** rozsahem práv a povinností odpovídá **trvalému ↓pobytu** (§2 **↓zákona č. 325/1999 Sb., o azylu**).	**беженец**	успешный заявитель на право международной защиты, находящийся в ЧР. По объему прав и обязанностей действительное право убежища соответствует виду на жительство (§2 закона № 325/1999 Сб., о праве убежища).
AZYLOVÝ			
azylové bydlení	pobytová **↓sociální služba** poskytující dočasné ubytování pro lidi, kteří ztratili bydlení. Služba není zdarma.	**убежище для беженцев**	социальная услуга, в рамках которой временное жилье предоставляется тем, кто его лишился. Услуга не является бесплатной.
azylové zařízení	**↓uprchlický tábor**		
BALÍK			
balík		**посылка**	
cenný balík	balík určený do poštovní přepravy, který obsahuje cenné věci. Za jeho ztrátu odpovídá **↓pošta** a lze ho ocenit až do výše jednoho milionu Kč.	**ценная посылка**	посылка, предназначенная для почтового отправления, содержит ценные вещи. За потерю ценной посылки отвечает почта, объявленная ценность может достигать 1 млн. Крон.
obyčejný balík	balík určený do poštovní přepravy, která neobsahuje cenné věci	**обычная посылка**	посылка, предназначенная для почтового отправления, не содержит ценных вещей
banka		**банк**	
bankomat	*ATM:* veřejně přístupné bankovní zařízení, z kterého lze pomocí platební karty vybírat peníze z bankovního **↓účtu**	**банкомат/ATM**	доступное для широкой общественности банковское устройство, с которого при помощи банковской

карты можно снимать деньги с банковского счета

BANKROT
bankrot **банкрот**

osobní bankrot
forma oddlužení **fyzické** ↓**osoby** podle insolvenčního ↓**zákona**. Podléhá schválení ↓**soudu** a musí s ním souhlasit všichni věřitelé. Obvykle se jedná o 5leté období, kdy dotyčný odevzdává věřitelům všechny své příjmy nad nezabavitelné částky sloužící k nezbytným životním nákladům. Během 5 let musí být uhrazeno alespoň 30 % dluhů, poté soud může zbytek dluhu odpustit.

личное банкротство
форма уплаты долга физического лица согласно закону о несостоятельности. Личное банкротство подлежит одобрению суда, с ним должны согласиться все кредиторы. Обычно речь идет о 5-летнем сроке, в течение которого банкрот отдает все свои доходы, кроме необходимых для поддержания существования, кредиторам. В течение 5 лет должно быть погашено хотя бы 30 % долга, остаток долга суд может простить.

BEZDOMOVEC
bezdomovec **бомж, бездомный**

bezdomovec (osoba bez přístřeší)
osoba, která nemá vlastní domov, nenajímá si jej nebo nežije v takovém obydlí u osoby blízké a žije na ulici. Jedná se o osobu sociálně vyloučenou.

бездомный / лицо без крыши над головой
лицо, не имеющее собственного жилья, не снимающее его, не живущее у близкого человека / у родственника, живущее на улице. Это лицо, социально исключенное из общества.

bezdomovec (osoba bez státní příslušnosti)
apatrida, apolita: pojem odkazuje na situaci, kdy žádný stát nepovažuje jednotlivce za svého občana. V roce 1961 byla přijata Úmluva o omezení případů bezdomovectví, jejímž cílem je minimalizovat počet bezdomovců. V ČR se pojem bezdomovec hovorově používá hlavně pro označení osob bez přístřeší.

бездомный / лицо без гражданства
син. апатрид, лицо без гражданства. Это случай, когда ни одно государство не считает данное лицо своим подданным. В 1961 г. была принята Конвенция о сокращении безгражданства, цель которой - минимализировать количество лиц без гражданства. В ЧР слово «бездомный» используется прежде всего при обозначении лица без крыши над головой.

BIS **Bezpečnostní informační ↓služba**

brigáda	hov., krátkodobá práce, obvykle v menším rozsahu ve formě **↓zaměstnání** na **↓dohodu o provedení práce** nebo **↓dohodu o pracovní činnosti**	**подработка / временная работа**	кратковременная работа в меньшем объеме, форма трудоустройства - как правило, на договор о проведении работы (ДПР) или на договор о трудовой деятельности (ДТД)
BŘEMENO			
břemeno		**бремя, обременение**	
reálné břemeno	právo užívat cizí věc. Vlastník věci je zatížen aktivně, např. poskytne část úrody.	**реальное обременение**	право пользоваться чужой вещью. Собственник данной вещи обременен активно (напр., предоставит часть урожая).
věcné břemeno	právo užívat cizí věc. Pro vlastníka dané věci to znamená, že je povinen něco dát, konat, trpět nebo se něčeho zdržet. Podle nového občanského zákoníku se dále dělí na **↓služebnosti** a **reálná ↑břemena**.	**обременение**	право пользоваться чужой вещью. Это означает, что собственник данной вещи обязан что-то дать, сделать, допустить, от чего-то воздержаться. Согласно новому Гражданскому кодексу, подразделяется на сервитут и реальное обременение.
BYT			
byt		**квартира**	
byt v osobním vlastnictví	byt vlastněný přímo majitelem (osobní **↓vlastnictví**)	**квартира в частной собственности**	квартира, которой владеет ее хозяин
družstevní byt	forma vlastnictví bytu, byt vlastněný **bytovým ↓družstvem**	**кооперативная квартира**	форма собственности на квартиру, квартира в собственности кооператива
celník	**↓zaměstnanec celního ↓úřadu**	**таможенник**	сотрудник таможни
ceník		**ценник**	
certifikát		**сертификат**	
civilní sňatek	**občanský ↓sňatek**		
cizinec	osoba s jiným než českým státním **↓občanstvím** dle **↓zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců** na	**иностранец**	согласно закону № 326/1999 Сб. о пребывании иностранцев на территории ЧР лицо с иным, не чешским

	území ČR. Termín cizinec je legislativní povahy a je odlišný od termínu ↓**migrant**, který neodkazuje k právnímu pobytovému statusu, nýbrž k sociokulturnímu původu.		гражданством. Термин «иностранец» закреплен в законе и отличается от термина «мигрант», который не определяет правовой статус пребывания, а говорит, скорее, о социокультурной принадлежности.
CLO **clo**		**пошлина**	
dovozní clo	clo, které se platí za dovoz zboží ze zahraničí	**ввозная пошлина**	пошлина, которая платится за импорт товаров
vývozní clo	clo, které se platí za vývoz zboží do zahraničí	**вывозная пошлина**	пошлина, которая платится за экспорт товаров
copyright	autorské právo k nějakému dílu nebo produktu. Požívá právní ochranu zamezující jeho zneužívání jinými subjekty.	**copyright копирайт**	авторское право на какое-то произведение, продукт. Пользуется правовой защитой, которая охраняет его от злоупотребления иными субъектами.
Czech POINT	*Český podací ověřovací informační národní terminál:* místo nabízející služby **veřejné** ↓**správy**. Umožňuje ohlásit založení ↓**živnosti** nebo její změnu a vydává ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy (výpis z ↓**katastru nemovitostí**, výpis z ↓**obchodního rejstříku**, z ↓**živnostenského rejstříku**, výpis z insolvenčního rejstříku, výpis z **rejstříku** ↓**trestů**, výpis z bodového hodnocení řidiče aj.). Nachází se na ↓**poště** a na ↓**obecních úřadech**.	**CZECH POINT**	сокр. от Чешский регистрационный проверочный информационный национальный терминал; место, где предлагаются услуги административных органов. Можно заявить об открытии малого бизнеса или его изменении, здесь выдаются заверенные запросы из информационных систем гос.управления (справка из кадастра недвижимости, справка из торгового реестра, предпринимательского реестра, реестра несостоятельности, реестра судимостей, информация о количестве штрафных баллов водителей и др.). Находится в отделениях связи и органах коммунального управления.
č. j.	↓**číslo jednací**		
čekárna		**приемная**	

ČÍSLO

číslo		**номер**	
číslo bankovního účtu		**номер банковского счета**	
číslo jednací	*č. j.*: jednoznačný identifikátor úředního dokumentu, který zpravidla obsahuje zkratku instituce, pořadové číslo a datum. Vždy používejte číslo jednací pro komunikaci s úřadem. Například: OAM-227/DP-2012 (**žádost o dlouhodobý** ↓**pobyt** s pořadovým číslem 227, podaná v roce 2012 na ↓**Odbor azylové a migrační politiky MV**).	**регистрационный номер**	сокращ. р.н., однозначный идентификатор официального документа, который, как правило, содержит аббревиатуру учреждения, порядковый номер и дату. Всегда используйте этот номер при общении с учреждением. Напр., OAM-227/DP-2012 (заявление на долговременное пребывание с порядковым номером 227, поданное в 2012 г. на ОАМП).
číslo orientační	popisuje budovy určené k trvalému bydlení. Je jedinečné pouze pro konkrétní ulici nebo veřejné prostranství (náměstí, nábřeží atd.). Slouží pro jednodušší orientaci. Uvádí se v adrese jako druhé číslo po lomítku.	**ориентационный номер дома**	служит для порядка описания жилых домов. Этот номер носит единичный характер в пределах одной конкретной улицы или общественного пространства (площадь, набережная и т.д.). Служит для лучшей ориентации. В адресе указывается после знака дроби.
číslo popisné	popisuje budovy určené k trvalému bydlení. Je jedinečné pro celou ↓**obec** a přiděluje se až po kolaudačním řízení. Uvádí se v adrese jako první číslo před lomítkem.	**номер дома**	описывает прядок домов, предназначенных для постоянного проживания. В каждом населенном пункте всегда единственный и присваивается только после сдачи дома в эксплуатацию. При написании адреса указывается первым перед знаком дроби.
daňové identifikační číslo	*DIČ*: identifikační číslo ↓**daňového poplatníka**, které se skládá z kódu země a čísla **plátce** ↓**daně**.	**идентификационный номер налогоплательщика (ИНН)**	состоит из кода страны и номера налогоплательщика
identifikační číslo osoby	*IČ*: v ČR unikátní osmimístné identifikační číslo **právnické** ↓**osoby**, podnikající **fyzické** ↓**osoby** nebo organizační složky státu	**идентификационный номер лица (ИН)**	в ЧР уникальный восьмиместный идентификатор юридического лица, занимающегося бизнесом физического лица или организационного государственного подразделения

pořadové číslo		**порядковый номер**	
poštovní směrovací číslo	*PSČ*: označení územního obvodu dodávací ↓**pošty**, které musíte uvádět v adrese	**почтовый индекс**	обозначение зоны почтового отделения, которое указывается в адресе
rodné číslo	jednoznačný 10číselný identifikátor přidělovaný obyvatelům ČR, z něhož lze vyčíst datum narození a pohlaví příslušné osoby. V Česku patří rodné číslo mezi osobní ↓**údaje**. Cizinci je na jeho žádost přiděluje ↓**MV**.	**идентификационный номер**	однозначный десятиместный идентификатор, который получает каждый житель ЧР. По нему можно определить дату рождения и пол лица. В ЧР идентификационный номер относится к личным данным. Иностранцам по их заявлению идентификационный номер присваивает МВД ЧР.
ČSSZ	**Česká ↓správa sociálního zabezpečení**		
dálkové studium	**kombinované ↓studium**		
DAŇ			
daň	↓**zákonem** určená povinná platba. Daně se dělí se na přímé (daň z příjmů, daně majetkové) a nepřímé (daň z přidané hodnoty, spotřební daň aj.).	**налог**	установленный государством обязательный платеж. Существуют прямые (налог на доходы физических лиц, налог на прибыль) и косвенные (налог на добавленную стоимость, акцизы и др.).
daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti	přímá majetková daň, vybíraná v ČR. Platí se při dědění, darování a převodu ↓**nemovitostí**. Od roku 2014 termín neexistuje, daň je zahrnutá do ↓**daně z příjmů**.	**налог на наследство, на дарение и перевод имущества**	прямой имущественный налог, взимаемый в ЧР. Платится при наследовании, дарении и переводе имущества. С 2014г. этот термин не существует, налог включен в налог на доходы.
daň z nemovitosti	jedna z přímých majetkových ↑**daní**. Touto daní je každoročně zdaňováno vlastnictví ↓**nemovitosti**. Musí být zaplacena do konce května finančnímu úřadu.	**налог на имущество физических лиц**	один из прямых имущественных налогов. Этим налогом ежегодно облагаются владельцы недвижимости. Должен быть внесен до конца мая, платится налоговому департаменту.
daň z přidané hodnoty	*DPH*: tvoří jeden z nejdůležitějších příjmů státního rozpočtu. Platí ji	**налог на добавленную стоимость (НДС)**	НДС составляет одну из главных составляющих государственного

všichni při nákupu většiny zboží a služeb, proto se jí také někdy říká univerzální daň. Základní ↓**sazba** činí 21 % a snížená sazba 15 %. Tuto daň platí finančnímu úřadu ↓**plátci DPH**.

daň z příjmů fyzických osob

týká se výdělku **fyzických** ↓**osob**, které mají své trvalé bydliště na území České republiky nebo se na jejím území zdržovali alespoň 183 dní v roce (ti daní příjmy ze zdrojů jak v ČR, tak v zahraničí), a ostatních, tedy nerezidentů, jež zdaňují pouze příjmy ze zdrojů v ČR. Je srážena jako ↓**daň zálohová** nebo ↓**daň srážková**.

daň z příjmů právnických osob

vztahuje se na příjmy **právnických** ↓**osob** se sídlem v ČR plynoucí jak ze zdrojů na území ČR, tak i ze zdrojů v zahraničí. Nemají-li právnické osoby na území ČR své sídlo, mají ↓**daňovou povinnost**, která se vztahuje pouze na příjmy ze zdrojů na území ČR.

odečitatelné položky od základu daně

nezdanitelné části **základu** ↓**daně**. Patří mezi ně ↓**úroky** z ↓**hypotéky** a stavebního spoření, platba **životního** ↓**pojištění** a ↓**penzijního připojištění**, dary, odběry krve, příspěvky ↓**odborům** aj.

plátce daně

právnická ↓**osoba** či **fyzická** ↓**osoba**, která finančnímu úřadu ↑**daň** přímo odvádí

platební výměr daně

↓**rozhodnutí**, jímž **správce** ↓**daně** (finanční úřad) sděluje daňovému

бюджета. Его платят все, оплачивая товары и услуги, поэтому его часто называют универсальным налогом. Основная ставка составляет 21 %, сниженная - 15 %. Этот налог платят налоговому департаменту так называемые плательщики НДС.

налог на доходы физических лиц (НДФЛ)

касается заработка физических лиц, которые постоянно проживают на территории ЧР или на ее территории находились хотя бы 183 дня в году (в таком случае платят налоги как в ЧР, так и за границей), а также тех (нерезидентов), кто платит налог только с доходов в ЧР. Налог взимается как в виде аванса, так и в виде отчислений.

налог на доходы юридических лиц (НДЮЛ)

относится к доходам юридических лиц с офисом в ЧР, которые получены как из источников на территории ЧР, так и источников за границей. Если юридические лица не находятся в ЧР, то их налоговые обязательства касаются только доходов из источников, расположенных на территории ЧР.

налоговые вычеты

речь идет о необлагаемых налогом частях налоговой базы, к ним относятся проценты по ипотеке и жилищные строительные сбережения, статья по взносам за страхование жизни, дополнительное пенсионное страхование, дары, донорство, профсоюзные взносы и др.

налогоплательщик

юридическое или физическое лицо, которое прямо платит налог налоговому департаменту

платежное налоговое извещение

решение, посредством которого налоговый управляющий (налоговый

subjektu stanovený základ daně a daň. Platebním výměrem sděluje rovněž výši příslušenství daně (↓**penále**, ↓**úrok** aj.).

správce daně

územní finanční ↓**orgán** nebo jiný orgán (např. obec), který podle ↓**zákona** o správě ↑**daní** a ↓**poplatků** má na starosti správu daňových povinností, povinností zaplatit poplatek aj., které jsou příjmem státního rozpočtu, rozpočtu územního samosprávného celku (↓**samospráva**) nebo státního fondu. Nejběžněji jako správce daně vystupují finanční úřad a celní ↓**úřad**.

srážková daň

↑**daň** týkající se všech ↓**dohod o provedení práce** u téhož ↓**zaměstnavatele**, kdy celková měsíční částka nepřesáhne za kalendářní měsíc 10 000 Kč a činí 15 % ze **základu** ↓**daně**. Je srážena zaměstnavatelem, pokud ↓**zaměstnanec** nepodepsal ↓**prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků**. Příjem, z něhož je daň vybíraná srážkou, je zdaněn definitivně a již se nepřipočítává k celkovým příjmům poplatníka.

základ daně

tvoří rozdíl mezi příjmy fyzické osoby a výdaji, které **fyzická** ↓**osoba** prokazatelně vynaložila na jejich dosažení

департамент) сообщает налоговому субъекту высчитанную налогооблагаемую базу и налог. Платежное налоговое извещение сообщает также размер налога, размер пени, процентов и т.п.

налоговый управляющий

это территориальный налоговый орган или иной орган (напр., населенный пункт), который в соответствии с законом о взимании налогов и платежей отвечает за исполнение налоговых обязанностей или обязанности внести платежи, которые составляют статью доходов государственного бюджета, бюджета субъекта самоуправления или государственного фонда. Как правило, налоговым управляющим является налогово-таможенный департамент.

налог в виде отчислений

налог, который касается всех договоров о выполнении работы (ДВР) у того же работодателя, когда общая месячная сумма не превысит за календарный месяц 10 000 крон и составляет 15 % от налогооблагаемой базы. Удерживается работодателем, если работник не подписал заявление плательщика налога на доходы физических лиц от дополнительной деятельности и содержаний. Доход, с которого налог удерживается, является окончательно обложенным налогом и уже не пересчитывается с учетом общих доходов плательщика.

налогооблагаемая база

образует разницу между доходами физического лица и расходами, которые данное лицо доказательно затратило для получения доходов

zálohová daň

↑**daň** z příjmu **fyzických** ↓**osob**, na který se nevztahuje **srážková** ↑**daň**. Je typická pro hlavní pracovní poměr ↓**zaměstnance**. V současné době je ↓**sazba** této daně rovná ve výši 15 % ze **základu** ↑**daně**. Jedná se o ↓**zálohu**, která bude definitivně vyúčtována po skončení roku ze všech příjmů ↓**daňového poplatníka**.

авансовый налог

налог на доход физических лиц, с которого не взимается налог в виде отчислений, типичен для главных трудовых отношений работника. В настоящее время ставка этого налога составляет 15 % от налогооблагаемой базы. Речь идет о задатке/авансе, который будет перерасчитан после окончания года с учетом всех доходов плательщика.

DAŇOVÝ
daňový

налоговый

daňová povinnost

↓**zákonem** stanovená povinnost platit daň. Daňová povinnost vzniká až okamžikem dosažení zdanitelného příjmu, vlastnictvím ↓**nemovitostí** apod.

налоговая повинность

установленная законом обязанность платить налог. Налоговая повинность возникает в тот момент, когда доход достигает размера, с которого взимается налог, когда в собственности имеется недвижимость и т.п.

daňová sazba

koeficient pro určení výše ↑**daně** ze **základu** ↑**daně**. Např. ↓**sazba** daně z příjmu **fyzických** ↓**osob** je 15 %.

налоговая ставка

коэффициент для определения размера налога от налогооблагаемой базы (напр., ставка налога на доходы физических лиц составляет 15 %)

daňové přiznání

evidence příjmů **fyzické** ↓**osoby** nebo **právnické** ↓**osoby** za určité období, která se vyplňuje na speciálním formuláři, odevzdává se na finančním úřadě a je určená k posouzení placení ↑**daně**. Obvykle se podává do konce března následujícího roku.

налоговая декларация

учет доходов физического или юридического лица за определенный период, заполняется на специальном бланке, подается в налоговый департамент и предназначена для проверки правильности уплаты налогов. Обычно подается до конца марта следующего года.

daňové slevy

slevy na dani: jedná se o slevy, které se odečítají od celkově vypočtené ↑**daně**, např. základní sleva na ↓**daňového poplatníka**, sleva na manželku/manžela, sleva na invaliditu, sleva studentovi, daňové zvýhodnění dítěte

налоговые льготы

речь идет о льготах, которые вычитаются из общего подсчитанного налога, напр., основная скидка на плательщика, скидка на супругу/супруга, скидка на инвалидность, льгота студенту, налоговые льготы на ребенка.

daňový poplatník	**fyzická** ↓**osoba** nebo **právnická** ↓**osoba**, jejíž příjmy, majetek nebo činnost podléhají dani	**налогоплательщик**	физическое или юридическое лицо, доход, имущество или деятельность которого подлежат налогообложению
daňový rezident	většinou ten, kdo má na území daného státu trvalé bydliště (nebo se v zemi zdržuje déle než 183 dní v kalendářním roce). V tomto státě zdaňuje své celosvětové příjmy.	**налоговый резидент**	в большинстве случаев речь идет о тех, кто на территории данного государства постоянно проживает (или находится в стране более 183 дней за календарный год). В этом государстве платят налоги за все свои доходы, полученные по всему миру.
daňový únik	nelegální minimalizace až neplnění ↑**daňové povinnosti**	**уклонение от налога**	нелегальная минимализация налогов или неисполнение налоговой повинности
datová schránka	elektronické úložiště dokumentů, které slouží ke komunikaci s ↓**orgány státní správy** a ↓**samosprávy**	**ящик данных**	электронное хранилище документов, которое служит для коммуникации с государственными органами и органами самоуправления
nepojistné dávkové systémy	*nepojistné dávky sociálního zabezpečení*: soubor dávkových systémů, na které jejich uživatel přímo nepřispívá a které slouží k vyrovnání sociálních rozdílů. Patří k nim ↓**podpora v nezaměstnanost**i, ↑**dávky státní sociální podpory** a systému hmotné nouze, příspěvek na péči a dávky pro osoby se zdravotním postižením.	**нестраховые системы пособий / нестраховые пособия социального обеспечения**	совокупность систем пособий, на которые их пользователь прямо не платит взносы. Они служат для выравнивания социальных отличий. Сюда относятся: пособие по безработице, пособия государственной социальной поддержки, пособия для неимущих, пособие по уходу, пособия для людей с физическими недостатками.
DÁVKY **dávky**		**пособия**	
dávky důchodového pojištění	↓**důchod starobní**, důchod invalidní a důchod pozůstalostní (vdovský důchod, **sirotčí** ↓**důchod**). Klíčovou podmínkou pro vznik a výši důchodu je doba účasti na **důchodovém** ↓**pojištění**. Důchody jsou vypláceny **Českou** ↓**správou sociálního zabezpečení**.	**пособия пенсионного страхования**	сюда относятся пенсия по старости, пенсия по инвалидности и пенсия в связи с потерей кормильца (вдовья, сиротская). Главным условием для начисления и размера пенсии является время уплаты взносов пенсионного страхования. Пенсии

dávky nemocenského pojištění

dávky vyplácené plátcům nemocenského ↓**pojištění** při dočasné pracovní neschopnosti a potvrzené lékařem v případě nemoci, těhotenství, ošetřování člena rodiny. Maximální doba výplaty je 380 dní ode dne vzniku dočasné pracovní neschopnosti.
U zaměstnanců je vyplácena až od 4. dne. ↓**Zaměstnanci** jsou povinně účastni nemocenského ↓**pojištění**, ↓**osoby samostatně výdělečně činné** dobrovolně.

dávky pomoci v hmotné nouzi

dávky určené osobám s nedostatečnými příjmy motivující tyto osoby k aktivní snaze zajistit si prostředky k uspokojení životních potřeb. Zahrnují ↓**příspěvek na živobytí**, ↓**doplatek na bydlení** a mimořádnou okamžitou pomoc. Dávky jsou vypláceny úřadem práce.

dávky státní sociální podpory

dávkový systém určený primárně pro rodiny s dětmi. Zahrnuje ↓**přídavek na dítě**, **rodičovský** ↓**příspěvek**, ↓**příspěvek na bydlení**, porodné, ↓**pohřebné** a dávky **pěstounské** ↓**péče**. Poskytnutí některý typů dávek z tohoto systému je podmíněno prokázáním nízkého příjmu rodiny, popřípadě společně posuzovaných osob. Informace jsou dostupné na Integrovaném portálu MPSV.

выплачиваются Чешским управлением социального обеспечения.

пособия страхования на случай временной нетрудоспособности

пособия выплачиваются плательщикам страхования на случай временной нетрудоспособности при подтверждении врачом болезни, беременности, ухода за членом семьи. Максимальный срок выплаты пособия составляет 380 дней со дня временной нетрудоспособности. У работников выплачивается с 4-го дня временной нетрудоспособности. Работники в обязательном порядке должны платить взносы за страхование на случай временной нетрудоспособности, лица, занимающиеся индивидуальной предпринимательской деятельностью, - в добровольном порядке.

пособия помощи по бедности

пособия, предназначенные лицам с низким уровнем дохода и мотивирующие этих людей к активному поиску источника доходов для удовлетворения жизненных нужд. Включают в себя: пособие на пропитание, надбавка на жилье и чрезвычайную помощь. Пособия выплачивает бюро по трудоустройству.

пособия государственной социальной поддержки

система пособий, предназначенных преимущественно для семей с детьми. Включает в себя следующие пособия: надбавка на ребенка, пособие по уходу за ребенком, надбавка на жилье, пособие по родам, пособие на похороны, пособия на опеку. Выплата некоторых видов пособий из этой системы обусловлена доказательством низкого уровня дохода семьи или совместно оцениваемых лиц. Информацию можно найти на www.portal.mpsv.cz.

sociální dávky	finanční pomoc ze strany státu pro potřebné. Existují dva dávkové systémy – ↑**dávky státní sociální podpory** a ↑**dávky pomoci v hmotné nouzi**. Většina sociálních dávek je podmíněna prokázáním příjmů či majetku a snahou obstarat si zdroje příjmu vlastními silami.	**социальные пособия**	финансовая помощь государства нуждающимся. Существует две системы пособий: государственная социальная поддержка и помощь неимущим. Выплата большинства социальных пособий обусловлена подтверждением уровня доходов или имущества, а также стремлением найти источники доходов собственными силами.
dědictví		**наследство**	
delikt	porušení práva nebo stanovené povinnosti. K deliktům patří přestupek, ↓**přečin** a ↓**trestný čin**.	**деликт**	нарушение закона или установленных обязанностей. К правонарушениям относятся проступок, преступление.
DEN			
den		**день**	
den odeslání		**день отправления**	
den pracovního klidu	**státní** ↓**svátky** a ostatní ↓**svátky**	**нерабочий день**	государственные праздники, остальные праздники
den splatnosti	obvykle se jedná o datum, kdy příjemce platby již má mít peníze doručeny (↓**doručení**)	**срок платежа**	обычно это дата, когда получатель платежа должен получить свои деньги
kalendářní dny	pondělí až neděle	**календарные дни**	понедельник - воскресенье
pracovní dny	všechny dny v roce kromě dnů pracovního klidu (↑**den pracovního klidu**)	**рабочие дни**	все дни в году, кроме выходных дней
úřední den	den, kdy úřady poskytují služby bez předchozího objednání. Je to minimálně pondělí a středa od 8 do 17 hodin.	**приемный день**	день, когда в учреждениях принимают без предварительной записи. Как минимум это понедельник и среда с 8 до 17 часов.
deportace	nucené vystěhování cizince ze země. V ČR uplatňováno zejména u cizinců, kteří vedle n**epodmíněného** ↓**trestu odnětí svobody** dostali i trest	**депортация**	принудительная высылка иностранца из страны. В ЧР применяется по отношению к иностранцам, которые помимо реального наказания в виде

vyhoštění, a u cizinců, kteří neakceptovali ↓**lhůtu** na vycestování po předchozím uložení správního vyhoštění (↓**zákazu pobytu**). Deportováni jsou i cizinci, kteří jsou na základě ↓**rozhodnutí** ↓**soudu** vydáváni k trestnímu ↓**řízení** do zahraničí.

лишения свободы, получили наказание в виде высылки или которые не соблюдали срок, в течение которого по решению о высылке должны были покинуть страну (запрещение пребывания). Депортируются иностранцы, против которых за границей на основании решения суда было возбуждено уголовное дело.

diagnóza **диагноз**

DIČ **daňové identifikační ↑číslo**

diplom **диплом**

diskriminace jednání, při němž ve srovnatelné situaci s jednou osobou zacházíme bez ospravedlnitelného důvodu méně příznivě než s jinou, a to na základě zakázaných kritérií, např. z důvodu etnického původu, ↓**národnosti**, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání nebo světového názoru, majetku nebo sociálního a jiného postavení. Právo na rovné zacházení je stanoveno zejména Listinou základních práv a svobod a antidiskriminačním ↓**zákonem**, který platí v ČR od roku 2009.

дискриминация поведение, при котором в идентичной ситуации с определенным лицом обращаемся без видимой причины иначе, чем с другим лицом. Запрещенные критерии подобного поведения: этническое происхождение, национальность, пол, сексуальная ориентация, возраст, физические недостатки, религия или мировоззрение, имущество, социальный статус и пр. Равноправие закреплено в Декларации основных прав и свобод, а также в антидискриминационном законе, который действует в ЧР с 2009 г.

DÍTĚ
dítě **ребенок**

nezaopatřené dítě dítě do skončení ↓**povinné školní docházky** a poté, nejdéle do 26. roku věku, jestliže:
1. se soustavně připravuje na budoucí ↓**povolání**
2. se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz

находящийся на иждивении ребенок ребенок до окончания школы, далее, до 26 лет, если:
1. систематически готовится к будущей профессии
2. не может систематически готовиться к будущей профессии или зарабатывать деньги из-за болезни или травмы
3. из-за долговременно плохого

	3. z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost		состояния здоровья не способен систематически зарабатывать деньги
nezletilé dítě	↓**nezletilý**		
zletilé nezaopatřené dítě	osoba starší 18 a mladší 26 let, která se soustavně připravuje na budoucí ↓**povolání** nebo z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu je neschopna vykonávat soustavnou výdělečnou činnost	**совершеннолетний ребенок, находящийся на иждивении**	лицо старше 18 и младше 26 лет, которое готовится к профессиональной деятельности или ввиду длительных неблагоприятных обстоятельств не в состоянии зарабатывать себе на жизнь
dlouhodobě pobývající rezident EU	postavení evropského rezidenta přiznané EU příslušníkům zemí mimo EU, kteří oprávněně a nepřetržitě pobývali na území některé země EU po dobu pěti let.	**долговременно находящийся резидент ЕС**	статус европейского резидента, признанный ЕС гражданам стран, не входящих в ЕС, которые законно и непрерывно находятся на территории одной из стран ЕС в течение 5 лет
dluh		**долг**	
DOBA **doba**		**срок**	
doba neurčitá	doba trvání např. pracovního vztahu nebo nájmu, kdy ve smlouvě není konkrétní datum ukončení	**неопределенный срок**	срок действия, например, трудового соглашения или договора об аренде, причем конкретная дата окончания договора не указывается
doba určitá	doba trvání např. pracovního vztahu nebo nájmu, která má konkrétní datum ukončení uvedené ve smlouvě	**определенный срок**	срок действия, например, трудового соглашения или договора об аренде, конткретная дата которого указывается в договоре
pracovní doba	dle ↓**zákoníku práce** počet pracovních hodin za týden. Na jeden celý pracovní úvazek činí max. 40 hodin.	**время работы**	согласно трудовому законодательству количество рабочих часов в неделю, которое соответствует одной ставке, составляет максимум 40 часов
zkušební doba	doba po zahájení pracovního poměru, kdy jej ↓**zaměstnavatel** i ↓**zaměstnanec** může písemně zrušit	**испытательный срок**	время после заключения трудового соглашения, когда это соглашение может без указания причин

	z jakéhokoliv důvodu i bez uvedení důvodu. Nejdéle trvá 3 měsíce. Neplatí zde **výpovědní** ↓**lhůta**.		расторгнуть как работодатель, так и работник. Максимальная продолжительность испытательного срока - 3 месяца. Нет срока расторжения договора.
dobírka	druh dodání zásilky, za kterou se vybírá u příjemce stanovená peněžní částka. Lze převzít jen s platným ↓**průkazem totožnosti**.	**наложенный платеж**	вид почтового отправления, при котором с получателя при получении отправления взыскивается определенная сумма. Отправление можно получить лишь при предъявлении документа, удостоверяющего личность.
dobrovolník	osoba, která bez ↓**nároku** na odměnu vykonává různé činnosti, které pomáhají potřebným. Výkon dobrovolnické činnosti upravuje ↓**zákon** o dobrovolnické službě.	**волонтер**	лицо, которое без вознаграждения выполняет разные виды работ, оказывая тем самым помощь нуждающимся. Волонтерскую деятельность регулирует закон о волонтерстве.
dobrovolný návrat	*dobrovolná repatriace*: dobrovolné vycestování cizince z území ČR do země původu nebo jiného státu ochotného cizince přijmout. Stát může nést náklady spojené s dobrovolným návratem cizince (§ 123a ↓**zákona o pobytu cizinců**), resp. žadatele o udělení **mezinárodní** ↓**ochrany** (§ 54a **zákona o** ↑**azylu**). Dobrovolné návraty ve spolupráci s ↓**MV** organizuje také Mezinárodní organizace pro migraci (IOM).	**добровольное возвращение / добровольная репатриация**	добровольный отъезд иностранца с территории ЧР и возвращение на родину или в ту страну, которая готова его принять. Государство может нести расходы в связи с добровольным возвращением иностранца (§ 123a закона о пребывании иностранцев) или заявителя на международную защиту (§ 54a закона о праве убежища). В сотрудничестве с МВД ЧР добровольные возвращения организует Международная организация по миграции (IOM).
dodavatel	**fyzická** ↓**osob**a nebo **právnická** ↓**osoba**, která může poskytovat služby, dodávat zboží nebo např. provádět stavební práce (≠ ↓***odběratel***)	**поставщик**	физическое или юридическое лицо, которое может предоставлять услуги, поставлять товар или, напр., проводить строительные работы; ант. потребитель
dodejka	potvrzení České pošty (↓**pošta**) určené pro odesílatele zásilky prokazující její dodání adresátovi	**накладная на поставку**	подтверждение, которое выдается Чешской почтой отправителю почтового отправления о его доставке адресату

DOHODA
dohoda

соглашение/контракт

dohoda o pracovní činnosti

DPČ: dohoda mimo pracovní poměr, kdy rozsah práce může překročit limit 300 hodin v jednom kalendářním roce, ale nesmí překročit 20 hodin za týden – maximum je tedy tzv. poloviční pracovní úvazek. Musí být uzavřena písemně a ↓**zaměstnavatel** a ↓**zaměstnanec** jsou povinni odvádět **sociální** ↓**pojištění** a **zdravotní** ↓**pojištění** (§ 76 ↓**zákoníku práce**).

договор о трудовой деятельности (ДТД)

договор помимо основного трудового договора, по которому объем работы может превышать 300 часов за один календарный год, но не должен превысить 20 часов в неделю, т.е. максимум половины ставки. Договор должен быть заключен в письменной форме, как работодатель, так и работник должны платить социальное и медицинское страхование (§76 трудового кодекса).

dohoda o provedení práce

DPP: dohoda mimo pracovní poměr, kdy rozsah práce nesmí překročit limit 300 hodin v jednom kalendářním roce u jednoho ↓**zaměstnavatele**. Musí být uzavřena písemně a **sociální** ↓**pojištění** a **zdravotní** ↓**pojištění** se odvádí v případě odměny vyšší než 10 000 Kč měsíčně (§ 75 ↓**zákoníku práce**).

договор о выполнении работы (ДВР)

договор помимо основного трудового договора, при котором объем работ не должен превысить 300 часов за один календарный год у одного работодателя. Договор должен быть заключен письменно, социальное и медицинское страхование платится в том случае, если выплачивается сумма выше 10 000 крон в месяц (§75 трудового кодекса).

dohoda o rozvázání pracovního poměru

dle § 49 ↓**zákoníku práce** končí pracovní poměr se souhlasem obou účastníků pracovního poměru, tj. ↓**zaměstnance** a ↓**zaměstnavatele**, sjednaným dnem. Musí být vyhotovena v písemné formě.

соглашение о расторжении трудового договора

согласно §49 трудового кодекса трудовые отношения заканчиваются с согласия обеих сторон трудового соглашения - работодателя и работника - в договоренный день. Должно быть в письменной форме.

DOKLAD
doklad

документ

cestovní doklad

1. veřejná ↓**listina**, která je jako cestovní doklad uznaná ČR (např. **cestovní** ↓**pas**)
2. ↓**průkaz totožnosti** občana Evropské unie (např. občanský průkaz)
3. **cizinecký** ↓**pas** s územní platností ve všech státech světa
4. **cestovní** ↓**průkaz totožnosti**

документ для выезда за границу / загранпаспорт

1. документ, который в качестве документов для выезда за границу признан в ЧР (напр., загранпаспорт)
2. удостоверение личности гражданина ЕС (напр., паспорт)
3. иностранный паспорт, который действителен во всех странах мира
4. заграничное удостоверение

	5. cestovní doklad vydaný ČR na základě mezinárodní smlouvy 6. náhradní cestovní doklad Evropské unie aj.		личности 5. документ для путешествий, выданный ЧР на основании международных соглашений 6. дополнительный документ ЕС для поездок за границу и др.
doklad o zajištění ubytování	potvrzení ubytovatele, že ubytovává cizince. ↓**MV** má předepsaný formulář, dále to může být originál nebo ↓**ověřená kopie** dokladu o vlastnictví bytu nebo domu, **nájemní** ↓**smlouvy** nebo **podnájemní** ↓**smlouvy** (↓**nájem**), smlouvy o ubytování aj.	**документ об обеспечении размещением**	подтверждение предоставляющего жилье, что иностранец будет иметь жилье (специальная форма подтверждения в МВД ЧР); также может быть представлен оригинал или заверенная копия договора о покупке квартиры или дома, договор об аренде или поднайме жилья, договор о размещении и т.д.
doklad totožnosti	↓**průkaz totožnosti**		
příjmový pokladní doklad	doklad potvrzující přijetí peněz od zákazníka v hotovosti (↓**platba v hotovosti**)	**приходный кассовый ордер**	документ, подтверждающий получение наличных денег от клиента
výdajový pokladní doklad	doklad potvrzující výdej peněz zákazníkovi v hotovosti (↓**platba v hotovosti**)	**расходный кассовый ордер**	документ, подтверждающий выдачу наличных денег клиенту
malý doktorát	**rigorózní** ↓**zkouška**		
rozhodčí doložka	zvláštní doložka ve smlouvě, která zakládá pravomoc rozhodců k rozhodování případných sporů z této smlouvy vzniklých, a to namísto obecných ↓**soudů.** Na tento termín si dávejte velký pozor při podepisování jakékoliv smlouvy (i spotřebitelské). Pokud se v ní termín objeví, raději ji nechte prověřit osobou s právnickým vzděláním. Za určitých okolností rozhodčí doložka porušuje právo na spravedlivý proces.	**дополнительная статья/клаузула**	специальная статья в договоре, которая определяет правомочия заменяющих обычные суды арбитров в разрешении потенциальных споров, вытекающих из договора. На эту дополнительную статью обращайте внимание при подписании любых договоров (в том числе и потребительских). Если в договоре появится данный термин, проконсультируйте содержание договора с юристом. При определенных условиях дополнительная статья не соблюдает право на справедливый процесс.

domácí násilí	fyzické, psychické anebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, ke kterému dochází opakovaně v jejich soukromí. Jedná se o ↓**trestný čin** týrání osoby žijící ve společném obydlí. V případě domácího násilí je vhodné zavolat ↓**policii** nebo se obrátit na **nevládní** ↓**organizace**, např. Bílý kruh bezpečí, non-stop telefonickou linku DONA 251 51 13 13 aj.	**домашнее насилие**	физическое, психическое или сексуальное насилие над близкими людьми, которое происходит повторно в их частной жизни. Это классифицируется как преступление по статье о насилии над лицом, живущим под одной крышей. В случае домашнего насилия рекомендуем позвонить в полицию или обратиться в негосударственные организации - напр., Белый спасательный круг, нон-стоп телефонная линия DONA 251 51 13 13 и др.
DOPIS			
dopis		**письмо**	
dopis do vlastních rukou	*obálka s modrým pruhem*: dodání dopisu adresátovi, zmocněnci adresáta, **zákonnému** ↓**zástupci** adresáta nebo ↓**zmocněnci** zákonného zástupce adresáta většinou od státní správy	**письмо в собственные руки**	вручение письма адресату, доверенному лицу адресата, законному представителю адресата или доверенному лицу законного представителя адресата (конверт с синей полосой), как правило, от официальных органов
dopis do vlastních rukou výhradně jen adresáta	*obálka s červeným pruhem*: dodání dopisu výhradně adresátovi zpravidla od **státní** ↓**správy**. Nelze převzít na plnou moc.	**письмо в собственные руки исключительно адресата**	вручение письма адресату (конверт с красной полосой), как правило, от официальных органов, нельзя получить по доверенности
doporučený dopis	↓**doporučené psaní**		
motivační dopis	krátký a výstižný dopis, ve kterém se uvádí důvody, předpoklady a znalosti např. k výkonu konkrétní práce nebo absolvování kurzu	**мотивационное письмо**	краткое и точное письмо, в котором указываются причины, предпосылки и навыки, напр., для выполнения конкретной работы или обучения на курсах
průvodní dopis	1. **motivační** ↑**dopis** 2. úvodní představení obsahu dopisu	**сопровождающее письмо**	1. син. мотивационное письмо 2. вводная часть, представляющая содержание письма
doplatek na bydlení	dávka hmotné nouze určená na částečné či úplné pokrytí	**доплата/приплата на жилье**	пособие в тяжелой финансовой ситуации, предназначенное для

	↓**nákladů na bydlení** pro nízkopříjmové osoby zpravidla v situaci, kdy tato osoba nemá ↓**nárok** na příspěvek na bydlení		частичного или полного покрытия расходов на жилье для людей с низким доходом, как правило, в ситуации, когда данное лицо не имеет права на пособие на жилье
DOPORUČENÝ **doporučený**		**заказной**	
doporučená zásilka do zahraničí		**заказная бандероль за границу**	
doporučené psaní	*doporučený dopis*: dopis, o jehož odeslání dostane odesílatel potvrzení a adresát potvrzuje jeho přijetí podpisem	**заказное отправление**	син. заказное письмо; письмо, об отправлении которого отправитель получит подтверждение, а адресат подтверждает получение своей подписью
doporučený balíček		**заказная бандероль**	
městská hromadná doprava	*MHD*	**общественный городской транспорт**	
doručení	dodání zásilky adresátovi zejména prostřednictvím České pošty (↓**pošta**) s tím, že pokud není zastižen, je zásilka uložena na poště a adresát obdrží výzvu k převzetí zásilky spolu s poučením o právních důsledcích nevyzvednutí zásilky	**доставка**	доставление отправления адресату, как правило, Чешской почтой. В случае, если адресата не застигли дома, отправление будет находиться на почте, а адресат получит уведомление относительно получения отправления, а также последствиях его неполучения.
dosažené vzdělání	ukončený stupeň studia, např. základní, středoškolské, vysokoškolské	**законченное образование**	достигнутый уровень образования (напр., начальное, среднее, высшее)
dotace	↓***grant*****:** forma poskytnutí určitého množství finančních prostředků, nejčastěji ze státního rozpočtu (nebo také z územního rozpočtu). Může a nemusí být stanovena na konkrétní účel. Obyčejně se chápe jako veřejná ↓**podpora** zejména investičních nákladů projektu.	**дотация**	син. грант; форма предоставления определенной финансовой суммы, чаще всего из государственного бюджета (или регионального бюджета). Может, но не должна быть определена конкретная цель. Обычно понимается как общественная поддержка на, как правило, инвестиционные расходы на проект.

dovolání	mimořádný opravný prostředek, jímž lze napadnout pravomocné ↓**rozhodnutí** odvolacího ↓**soudu**. Rozhoduje o něm **Nejvyšší** ↓**soud**. Podání dovolání nemá odkladný účinek. Je povinné zastoupení ↑**advokátem**.	**кассация**	исключительное средство, которым можно обжаловать вступившее в силу решение апелляционного суда. Решение принимает Верховный суд. Подача кассации не откладывает наказание. Обязательно представительство адвоката.
DOVOLENÁ			
dovolená	pracovní volno v ↓**zaměstnání**, min. 4 týdny za odpracovaný rok. Je placená, za její čerpání přísluší náhrada platu ve výši **průměrné** ↓**mzdy**.	**отпуск**	временное освобождение от работы, как минимум на 4 недели за отработанный год. Отпуск оплачивается, в период отпуска выплачивается финансовая компенсация зарплаты в размере среднего заработка.
mateřská dovolená	přísluší pouze zaměstnankyni (↓**zaměstnanec**) po dobu 28 týdnů (výjimečně po dobu 37 týdnů, pokud porodila zároveň dvě nebo více dětí). Začíná zpravidla od počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu, nejdříve však od počátku osmého týdne před tímto dnem (**peněžitá** ↓**pomoc v mateřství**).	**отпуск по беременности и родам**	работающие женщины могут в нем находиться в течении 28 недель (в случае, если родилось двое и более детей, 37 недель). Отпуск начинается, как правило, с начала 6-й недели до родов, самое раннее - с начала 8-й недели до родов.
rodičovská dovolená	období, kdy jeden z rodičů pečuje o dítě a pobírá **rodičovský** ↓**příspěvek**	**отпуск по уходу за ребенком**	период, в течение которого один из родителей заботится о ребенке и получает пособие по уходу за ребенком
DPČ	↑**dohoda o pracovní činnosti**		
DPH	↑**daň z přidané hodnoty**		
DPP	↑**dohoda o provedení práce**		
druh/družka	hov., osoby žijící společně jako partneři v rámci tzv. nesezdaného soužití	**сожитель/сожительница**	неофиц. неюридические понятия; лица, живущие вместе как партнеры в рамках так называемого гражданского брака
DRUŽSTVO			
družstvo	**právnická** ↓**osoba**, která je dle ↓**zákona o obchodních** ↓**korporacích**	**кооператив**	юридическое лицо, которое согласно закону о коммерческих

společenstvím neuzavřeného počtu osob založeným za účelem vzájemné ↓**podpory** členů nebo třetích osob, případně za účelem ↓**podnikání**

bytové družstvo

právnická ↓osoba, dle ↓**zákona o obchodních ↓korporacích** č. 90/2012 Sb., která zajišťuje bytové potřeby svým členům

sociální družstvo

↑**družstvo**, které soustavně vyvíjí obecně prospěšné činnosti směřující na ↓**podporu** sociální soudržnosti za účelem pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti s přednostním uspokojováním místních potřeb a využíváním místních zdrojů podle místa sídla a působnosti sociálního družstva, zejména v oblasti vytváření pracovních příležitostí, sociálních služeb a **zdravotní ↓péče**, vzdělávání, bydlení a trvale udržitelného rozvoje

корпорациях, является объединением неограниченного количества лиц, основанного с целью взаимной поддержки членов или третьих лиц, а также с целью предпринимательства

квартирный кооператив

юридическое лицо, которое согласно закону о коммерческих корпорациях № 90/2012 Сб. обеспечивает потребности своих членов в области жилья.

социальный кооператив

кооператив, систематически осуществляющий общественно-полезную деятельность, направленную на поддержку социальной солидарности с целью трудовой и социальной интеграции социально слабых лиц в общество с преимущественным удовлетворением местных потребностей и при использовании местных ресурсов в зависимости от адреса и места осуществления деятельности социального кооператива, прежде всего в области создания рабочих мест, социальных услуг и медицинского обслуживания, образования, жилья и постоянного развития

DŮCHOD

důchod

пенсия

invalidní důchod

důchodová dávka vyplacená, pokud z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost jedince nejméně o 35 %. Ten musí mít současně splněnou stanovenou dobu účasti na **důchodovém ↓pojištění**.

пенсия по инвалидности

пенсионное пособие, выплачиваемое в том случае, если ввиду долговременно неблагоприятного состояния здоровья трудоспособность индивидуума снизилась как минимум на 35 %. Также должно быть соблюдено условие участия в течение определенного времени в системе пенсионного страхования.

sirotčí důchod	důchod vyplácený nezaopatřeným dětem (**nezaopatřené ↑dítě**) po úmrtí jednoho nebo obou rodičů. Pro vznik ↓**nároku** na jeho výplatu se zkoumá doba účasti rodičů na **důchodovém ↓pojištění**. Vyplácí se do doby, po kterou je dítě nezaopatřené.	**пенсия в связи с потерей кормильца**	пенсия,которая выплачивается находящимся на иждивении детям, потерявшим одного или двух родителей. Для возможности выплаты данного вида пенсии изучается участие обоих родителей в системе пенсионного страхования. Выплачивается до того времени, пока ребенок остается на иждивении.
starobní důchod	důchod vyplácený po dosažení potřebné doby účasti na **důchodovém ↓pojištění** a po dosažení příslušné věkové hranice (hranice důchodového věku)	**пенсия по старости**	пенсия, выплачиваемая после достижения определенного срока участия в системе пенсионного страхования и после достижения определенного возраста (пенсионного возраста)
vdovský důchod	*vdovecký důchod*: důchod vyplácený po úmrtí manžela/manželky. Pro ↓**nárok** na výplatu se zkoumá doba účasti zesnulého na **důchodovém ↓pojištění**.	**пенсия в связи с потерей кормильца**	пенсия, которая выплачивается после смерти супруга/супруги. Для выплаты данного вида пенсии изучается участие умершего/умершей в пенсионном страховании.
důtka	druh postihu žáka. Podle vážnosti porušení školního řádu to může být písemné napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele nebo ředitelská důtka. Dalšími možnými postihy jsou podmíněné vyloučení ze studia a vyloučení ze studia.	**выговор**	вид наказания ученика. В зависимости от серьезности нарушения правил школы может быть порицание классным руководителем или директором школы, выговор от классного руководителя и выговор от директора. Далее может последовать условное исключение и исключение из школы.
DVR	**↓vízum za účelem převzetí povolení k pobytu**		
EHP	**↓Evropský hospodářský prostor**		
emigrace	vystěhovávání osoby do jiného státu (↓**migrace**)	**эмиграция**	выезд лица из страны в иностранное государство
ePKP	**biometrická ↓karta**		

etický kodex	soubor závazných morálních norem pro chování a jednání, obvykle v rámci profesního sdružení či organizace (např. etický kodex sociálních pracovníků, ↓**mediátorů**, zdravotnických pracovníků)	**этический кодекс**	совокупность обязательных моральных норм поведения, обычно в рамках профессионального объединения или организации (напр., этический кодекс социальных работников, медиаторов, медработников)
EU	↓**Evropská unie**		
EVIDENCE **evidence**		**учет**	
mzdová evidence	vedení a zpracování mezd (↓**mzda)** ↓**zaměstnavatelem** dle zákonných pravidel	**учет заработной платы**	ведение и начисление заработной платы работодателем согласно закону
EVROPSKÝ **Evropská unie**	*EU*: politické, kulturní, ekonomické společenství evropských států bez vnitřních hranic, které od posledního rozšíření (1. 7. 2013) tvoří 28 evropských států. Definují jej čtyři základní svobody vnitřního trhu: volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu.	**Европейский Союз (ЕС)**	политическое, культурное и экономическое объединение европейских государств без внутренних границ, в которое на 1.7.2013 входит 28 государств. Его определяет 4 основных свободы внутреннего рынка: свободное передвижение людей, товаров, капитала и услуг.
Evropský hospodářský prostor	*EHP*: zahrnuje země EU a Norsko, Island a Lichtenštějnsko. Dohoda o EHP zavádí platnost čtyř základních svobod (volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu), jaké platí na území EU.	**Европейская экономическая зона (ЕЭЗ)**	включает страны ЕС и Норвегию, Исландию, Лихтенштейн. Договор о ЕЭЗ реализует 4 основные свободы (свободное передвижение людей, товаров, капитала и услуг), которые действуют и на территории ЕС.
exekuce	vymožení peněžité částky od povinného (dlužníka) pro oprávněného (věřitele), případně donucení ke splnění jiné povinnosti (např. vyklizení bytu). Seznam exekucí naleznete na webu Exekutorské komory ČR.	**исполнительное производство**	взыскание денежной суммы с должника в пользу кредитора или принуждение его к исполнению иных обязанностей (например, освобождение квартиры). Список исполнительных производств можно найти на веб-страницах Палаты судебных приставов ЧР www.ekcr.cz.
faktura	doklad, který vystavuje ↓**podnikatel** nebo ↓**firma** za prodané zboží nebo provedenou službu	**фактура, счет**	документ, который выписывает предприниматель/фирма за проданный товар или предоставленную услугу

FIKCE

fikce	zdání, opak skutečnosti	**фикция, миф, вымысел**	видимость, противоположность реальности
fikce doručení	písemnost se považuje za doručenou (↑**doručení**) desátým dnem úložní ↓**lhůty** (na ↓**poště**), i když si adresát písemnost nevyzvedl. Tím je dle ↓**zákona** doručena.	**фикция доставки**	означает то, что документ считается доставленным на десятый день хранения на почте, хотя адресат его не получил. Согласно закону документ считается доставленным.
fikce legálního pobytu	právní konstrukt, kdy ↑**cizinec** má platné povolení k pobytu, ačkoli ve skutečnosti není rozhodnuto o jeho žádosti. Jedná se o situaci, kdy doba platnosti ↓**víza nad 90 dnů** nebo povolení k **dlouhodobému** ↓**pobytu** uplyne před ↓**rozhodnutím** žádosti o povolení/prodloužení dlouhodobého pobytu a prošlé vízum nebo povolení k pobytu se považuje za platné do doby nabytí ↓**právní moci** rozhodnutí o podané žádosti za předpokladu, že žádost byla podána v zákonné ↓**lhůtě**. Fikce legálního pobytu se uplatní i v případě, že žádost byla zamítnuta a žadatel se včas proti rozhodnutí odvolal (↓**odvolání**).	**видимость легального пребывания**	юридический конструкт, когда у иностранца имеется действительное разрешение на пребывание, хотя в действительности не принято решение по его заявлению. Речь идет о ситуации, когда срок действия долгосрочной визы/разрешения на длительное пребывание истечет до принятия решения о ее выдаче или продлении, а виза или разрешение на пребывание с истекшим сроком считаются действительными до времени вступления в силу решения по данному заявлению, если оно было подано в установленный законом срок. Фикция легального пребывания имеет место и в том случае, если в просьбе было отказано, а заявитель вовремя подал апелляцию.
firma	1. podnik 2. název, pod kterým je ↓**podnikatel** zapsán v ↓**obchodním rejstříku**. Firmou **právnické** ↓**osoby** je název společnosti, u **fyzické** ↓**osoby** je to její jméno a příjmení.	**фирма**	1. син. предприятие 2. название, под которым предприниматель зарегистрирован в торговом реестре, фирма юридического лица - это название компании, у физического лица - это его имя и фамилия.
formulář		**бланк, формуляр**	
fundace	**právnická** ↓**osoba** vytvořená majetkem (*fundus* = základ) vyčleněným k určitému účelu. Jedná se zpravidla o nadace nebo nadační fondy.	**фундация, фонд**	юридическое лицо, созданное имуществом (основание - fundus), выделенным для определенной цели. Речь идет преимущественно о дарственных фондах.

fundraising	činnost, jejímž výsledkem je získání finančních či jiných prostředků na obecně prospěšnou činnost organizací nebo jednotlivců	**фандрайзинг**	деятельность, результатом которой является получение финансовых или иных средств для общественно-полезной работы организаций или отдельных лиц
generální plná moc	**všeobecná ↓plná moc**		
grant	účelový finanční příspěvek na veřejně prospěšný účel, který se obvykle získává ve více méně veřejné soutěži na základě předloženého projektu	**грант**	целевые финансовые средства, предназначенные для реализации общественно-полезных целей и получаемые на основе проекта, который должен выиграть в более или менее открытом конкурсе
gymnázium	výběrová **střední ↓škola** připravující studenty pro vysokoškolské studium	**гимназия**	среднее учебное заведение, готовящее учащихся к поступлению в вузы и прием в которое осуществляется на конкурсной основе
hejtman	osoba stojící v čele **↓kraje**	**гетман /чешс. гейтман/**	лицо, возглавляющее край
heterosexualita	sexuální orientace na osoby opačného pohlaví	**гетеросексуальность**	сексуальная ориентация на лиц противоположного пола
všelidové hlasování	**↓referendum**		
hodnost	**↓titul**		
homosexualita	sexuální orientace na osoby stejného pohlaví je v ČR respektována a považována za základní lidské právo. Homosexuálové mohou oficiálně uzavřít svazek na základě **↓zákona** o **↓registrovaném partnerství** osob stejného pohlaví, přijatého roku 2006.	**гомосексуальность**	сексуальная ориентация на лица того же пола, в ЧР принимается и считается одним из основных прав человека. Гомосексуалисты могут официально заключить союз в соответствии с Законом о зарегистрированном партнерстве лиц одного и того же пола, принятого в ЧР в 2006 г.
hospitalizace	vícedenní léčba osob (pacientů) v lůžkovém zdravotnickém zařízení, které nelze léčit ambulantně	**госпитализация**	многодневное лечение лиц (пациентов) в стационарном медицинском учреждении в том случае, когда невозможно лечение амбулаторное

hotovost		**наличность**	
hůlkové písmo	tiskací písmena (≠ *psací písmena*)	**печатные буквы**	печатные буквы, ант. письменные буквы
hypotéka	↓**úvěr**, u kterého se vždy musí ručit ↓**nemovitostí**	**ипотека**	кредит под залог недвижимости
chirurg	lékař zabývající se operační léčbou poranění a onemocnění různých orgánů	**хирург**	врач, занимающийся операционным лечением травм и заболеваний различных органов
IAS	**integrační azylové středisko** ↓**Správy uprchlických zařízení**		
IČ	**identifikační** ↑**číslo osoby**		
imigrace	přistěhování se osoby z jiného státu (↓**migrace**)	**иммиграция**	въезд в страну лица из иностранного государства
INDEX			
index		**индекс, показатель, зачетная книжка**	
elektronický index	záznam o výsledcích studia v elektronické podobě	**электронная зачетная книжка**	записи о результатах учебы в электронном виде
studijní index		**студенческая зачетная книжка**	
INKASO			
inkaso	způsob platby, kdy osoba dá souhlas k inkasování (strhávání) plateb ze svého bankovního ↓**účtu** ve prospěch určeného účtu	**инкасо**	вид платежа, при котором дается согласие на отчисление финансовых средств со своего банковского счета на иной счет
Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva	↓**SIPO**		
integrace cizinců	dle Koncepce integrace cizinců na území ČR obousměrný, dynamický proces vzájemného přizpůsobování ↓**migrantů** a přijímajících společností	**интеграция иностранцев**	согласно Концепции интеграции иностранцев на территории ЧР, интеграция является двусторонним динамическим процессом взаимного приспосабливания как мигрантов, так и принимающего общества

INTERKULTURNÍ
interkulturní **интеркультурный**

interkulturní asistent	**interkulturní ↓pracovník**		
internista	lékař zabývající se diagnózou a nechirurgickou (↑**chirurg**) léčbou chorob vnitřních orgánů (srdce, plic, zažívacího ústrojí, žláz s vnitřní sekrecí atd.)	**терапевт**	врач, занимающийся диагностикой и лечением болезней внутренних органов (сердце, легкие, пищеварительный тракт, железы внутренней секреции и др.) без хирургического вмешательства

INTERVENCE
intervence vnější zásah do nějakého vztahu nebo procesu za účelem jej ovlivnit a změnit **интервенция** внешнее вмешательство в какие-то отношения, процесс с целью оказания влияния на него или изменения

krizová intervence	odborná psychosociální pomoc v přímém kontaktu nebo po telefonu zaměřená na akutní potíže postiženého nebo jeho blízkých osob v naléhavých emočně vypjatých krizových situacích (např. pokus o sebevraždu)	**кризисная интервенция**	профессиональная психологическая помощь, оказываемая в прямом контакте или по телефону и направленная на решение актуальной проблемы индивидуума или его близких в неотложных эмоционально-напряженных кризисных ситуациях (напр., при попытках самоубийства)
intervenční centrum	↓**sociální služba** nabízející pomoc osobám ohrožovaným ↑**domácím násilím** (ubytování, poradenství, asistence)	**интервенционный центр**	социальная служба, предлагающая помощь лицам, которым грозит домашнее насилие (размещение, консультации, ассистирование)

JAZYK
jazyk **язык**

jednací jazyk	jazyk stanovený ↓**zákonem** pro jednání s úřady, tzv. jednací jazyk, V ČR je to čeština, slovenština, znakový jazyk, jazyky národnostních ↓**menšin**, které zde tradičně a dlouhodobě žijí.	**официальный язык / язык переговоров**	язык, установленный законом для контактов с органами власти, так называемый официальный язык (в ЧР чешский и словацкий языки, сурдоязык, языки национальных меньшинств, которые традиционно долгое время живут в ЧР)
úřední jazyk	*státní jazyk*: v ČR český jazyk (čeština). Probíhá v něm výuka v státních školách. V laickém pojetí je úřední	**официальный / государственный язык**	в ЧР это чешский язык, на нем проходит обучение в государственных школах. По дилетантским представлениям,

	jazyk ten jazyk, kterým se na území daného státu převážně komunikuje.		это язык, на котором на территории данного государства ведется общение.
JEDNÁNÍ			
jednání		**деяние, действие, разбирательство, переговоры**	
protiprávní jednání		**противоправное действие**	
úřední jednání		**официальное / административное разбирательство**	
ústní jednání		**устное разбирательство, устные переговоры**	
jednatel	**fyzická ↓osoba,** která je **statutárním ↓orgánem ↓společnosti s ručením omezeným**	**учредитель/соучредитель**	физическое лицо, которое является статутным органом общества с ограниченной ответственностью
jednotné vízum	**↓vízum do 90 dnů**		
KARTA			
karta		**карта**	
biometrická karta	*ePKP*: průkaz o povolení k pobytu s čipem s biometrickými prvky (digitální fotografie obličeje a otisky prstů). Tzv. ePKP se vydává cizincům z třetích zemí s povoleným **dlouhodobým ↓pobytem** nebo **trvalým ↓pobytem** na území ČR.	**биометрическая карта**	подтверждение о проживании с чипом, который содержит биометрические сведения (цифровая фотография лица и отпечатки пальцев). Карта (также называемая ePKP) предназначена иностранным гражданам из третьих стран с долговременным проживанием и с постоянным видом на жительство.
debetní karta	platební karta přímo spojená s bankovním účtem majitele, která umožňuje provádět finanční operace (výběr peněz v hotovosti, **bezhotovostní ↓platby** v maloobchodní síti nebo na internetu atd.), pokud je na **↓účtu** dostatek peněz.	**дебетовая карта**	платежная карта привязана к лицевому счету владельца и позволяет осуществлять финансовые операции (снятие наличных, безналичный платеж в магазинах или в Интернете и т.п.) при наличии на счету достаточного количества денежных средств
karta pojištěnce	**↓průkaz pojištěnce**	**карточка медицинского страхователя**	смотри průkaz pojištěnce

kreditní karta	*úvěrová karta:* platební karta přímo spojená s bankovním účtem majitele, která umožňuje provádět finanční operace (výběr peněz v hotovosti, **bezhotovostní** ↓**platby** v maloobchodní síti nebo na internetu atd.) s možností čerpání ↓**úvěru**	**кредитная карта**	платежная карта, которая привязана к лицевому счету владельца карты и позволяет осуществлять финансовые операции с использованием кредита (снятие наличных, безналичный платеж в магазинах или в интернете и т.п.)
modrá karta	povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem výkonu ↓**zaměstnání** vyžadujícího vysokou kvalifikaci	**синяя карта**	разрешение на долговременное проживание с целью рабочей деятельности, требующей высокой рабочей квалификации
pobytová karta rodinného příslušníka občana EU	doklad o **přechodném** ↓**pobytu** rodinného příslušníka ↓**občana EU** na území ČR	**карта на проживание члена семьи, гражданина ЕС**	документ, подтверждающий временное проживание члена семьи, гражданина ЕС
zaměstnanecká karta	povolení k dlouhodobému pobytu, které slouží nejen jako **pobytové** ↓**oprávnění**, ale také jako povolení k práci	**рабочая карта**	разрешение на долговременное проживание, являющееся одновременно и визой, и рабочим разрешением.
zelená karta	povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ↓**zaměstnání** pro snadnější přístup na trh práce cizinců z vybraných zemí majících kvalifikaci, po které je v ČR poptávka	**зеленая ката**	разрешение на долговременное проживание с целью рабочей деятельности, упрощающее выход на рынок труда иностранным гражданам из выбранных стран и имеющих требующуюся в ЧР рабочую квалификацию
kartotéka		**регистратура**	
KATASTR **katastr nemovitostí**	veřejný soubor ↓**údajů o** ↓**nemovitostech** v ČR zahrnující jejich popis, údaje o jejich vlastnících, soupis a geometrické a polohové určení. Odpovědnou institucí je Katastrální úřad a je dostupný i online.	**кадастр недвижимости**	общедоступный свод сведений о недвижимости в ЧР, включающий описание недвижимости, сведения о праве на владение, опись и геометрические параметры. Кадастровый учет ведет Кадастровое управление. Доступен в режиме online.
vklad do katastru nemovitostí	zápis do katastru ↓**nemovitostí**, např. vlastnického nebo zástavního	**внесение в кадастр недвижимости**	внесение в кадастр недвижимости таких сведений как право на

práva, **věcného ↑břemene, předkupního ↓práva** atp. Zápis za úplatu provádí vždy katastrální úřad.

собственность или залоговое право, долговая кабала, правило преимущественной покупки и т.д. Внесение всех данных проводит Кадастровое управление за определенную плату.

kauce — vratná peněžitá záruka, například za neplacení nájmu nebo náhrada za ↓**vazbu**

залог — возвратная денежная гарантия, напр., в случае неуплаты за аренду или как компенсация за содержание под стражей

klient — 1. uživatel služby (sociální oblast) 2. zákazník (obchod)

клиент — 1. в социальной области используется син. - пользователь службы 2. в торговой области - заказчик

kolková známka — *kolek*: cenina sloužící k zaplacení správního nebo soudního ↓**poplatku**, případně ↑**daně**. Kolkové známky jsou v prodeji na všech ↓**pobočkách** České pošty (↓**pošta)** pověřených prodejem kolkových známek.

гербовая марка — син. марка; ценная бумага для оплаты государственных или судебных сборов, возможно и налогов. Гербовые марки можно приобрести в отделениях Чешской почты, уполномоченных к продаже гербовых марок.

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců — odvolací orgán příslušný pro rozhodování ve věcech ↓**odvolání** cizinců vůči ↓**rozhodnutím** ↓**MV** týkajícím se pobytu na území ČR

Комиссия по вопросам проживания иностранцев — апелляционный орган, принимающий решения по вопросам апелляционных жалоб иностранцев на решения Министерства внутренних дел, касающихся их пребывания на территории ЧР

komunální odpad — *směsný odpad*: podle legislativy veškerý odpad vznikající při činnosti **fyzických ↓osob** (domácností) na území obce (↓**obec)**

твердые бытовые отходы — син. смешанные отходы; в законодательстве это все отходы, образуемые в результате человеческой деятельности (домашнего хозяйства) на территории населенного пункта

KONTROLA
kontrola

контроль, проверка, инспекция

pobytová kontrola — kontrola legálnosti pobytu ↑**cizinců** na území ČR, kterou provádí **cizinecká ↓policie** v dopravních prostředcích, na ↓**ubytovnách**, v bytech, na tržištích, na nádražích, u ↓**zaměstnavatelů** aj. Při kontrole je cizinec povinen předložit **cestovní ↑doklad** nebo

паспортно-визовая инспекция — проверка полицией ЧР легальности пребывания иностранных граждан. Контроль осуществляется в городском транспорте, общежитиях, квартирах, на рынках, вокзалах, у работодателей и т.п. Во время проверки необходимо предъявить

	biometrickou ↑kartu a **↓průkaz pojištěnce**.		загранпаспорт или биометрическую карту, а также карточку медицинского страхователя.
technická kontrola vozidla	**↓zákonem** vyžadovaná pravidelně se opakující kontrola stavu vozidla. Kontrolu provádí a doklad o jejím absolvování vydává stanice technické kontroly (STK), bez něj nelze vozidlem jezdit.	**технический осмотр транспортных средств**	установленная законом регулярная проверка технического состояния транспортного средства. Проверку проводят пункты технического осмотра и выдают об этом подтверждение. Без техосмотра транспортным средством нельзя пользоваться.
konzervatoř	**střední ↓škola** nebo **vyšší odborná ↓škola**	**консерватория**	средняя/высшая специальная школа искусств
konzul	**↓úředník zastupitelského ↓úřadu**, který zastupuje svou zemi v zahraničí v oblasti obchodu, hospodářství, vědecké spolupráce a dopravy a mimoto je pověřen vízovými, pasovými a imigračními záležitostmi	**консул**	должностное лицо дипломатического представительства, которое представляет за рубежом интересы своего государства в области торговли, экономики, научного сотрудничества и транспорта, а также отвечает за выдачу виз, паспортов и занимается иммиграционными вопросами
konzulát	součást **zastupitelského ↓úřadu** státu v zahraničí. Má na starosti i pobytovou agendu.	**консульство**	часть дипломатического представительства государства за рубежом, которое отвечает и за выдачу виз.
korespondenční adresa	**doručovací ↑adresa**		
obchodní korporace	druh **právnické ↓osoby: ↑obchodní společnosti (veřejná obchodní ↓společnost, komanditní ↓společnost, ↓společnost s ručením omezeným, akciová ↓společnost** a evropské hospodářské zájmové sdružení) a **↑družstva**	**торговая корпорация**	юридическое лицо, которое классифицируется на торговые общества (полное товарищество, товарищество на вере, общество с ограниченной ответственностью, акционерное общество и европейское объединение с экономической целью) и кооперативы
korupce	protiprávní zneužívání postavení k sebeobohacení a jiným výhodám. Jedná se o **↓trestný čin** podplácení, přijetí **↓úplatku**, zneužití pravomoci úřední osoby aj.	**коррупция**	незаконное злоупотребление служебным положением в целях наживы и других выгод. Уголовному наказанию подлежит дача взятки, получение взятки, злоупотребление полномочиями должностного лица и т.д.

krádež	↓**trestný čin** ↓**odcizení** věci, kterým se způsobí na cizím majetku závažná škoda	**кража**	уголовное преступление хищения, причинившее большой вред чужому имуществу
kraj	tzv. vyšší územní samosprávný celek (↓**samospráva)** menší než stát a větší než okres. V ČR je 14 krajů včetně Prahy.	**область**	единица территориального самоуправления, меньше, чем государство, и больше, чем район. В ЧР насчитывается 14 областей, включая Прагу
krátkodobé vízum	↓**vízum do 90 dnů**		
kroužek (zájmový)	zájmová volnočasová aktivita dětí, např. kroužek plavání	**кружки (по интересам)**	программы по интересам для свободного времяпрепровождения, напр., кружок по плаванию
kulturní šok	souhrn pocitů ze života v cizím prostředí, reakce na nové, nečekané a často nepříjemné situace.	**культурный шок**	общее впечатление от жизни в незнакомой среде; реакция на новые, неожиданные и часто неприятные ситуации
KURÁTOR **kurátor**		**куратор**	
sociální kurátor pro dospělé	**sociální** ↓**pracovník** na ↓**obecním úřadě**, který poskytuje **sociální** ↓**poradenství osobám ohroženým** ↓**sociálním vyloučením**	**социальный куратор для взрослых**	социальный работник городского муниципалетета, проводящий социальное консультирование для лиц, которым грозит социальное исключение
sociální kurátor pro mládež	specializovaní **sociální** ↓**pracovníci** ↓**obecního úřadu** zaměřující se na práci s ↓**nezletilými** dětmi a ↓**mladistvými**, kteří se dopustili nezákonného jednání nebo kteří trpí opakovanými poruchami chování závažného charakteru	**социальный куратор для молодежи**	специализированные социальные работники городского муниципалетета, работающие с несовершеннолетними детьми и подростками, которые совершили преступление или у которох проявляются повторяющиеся отклонения в поведении
leasing	koupě pronajaté věci. Na začátku platí nájemce první mimořádnou ↓**splátku** (akontaci), pak v pravidelných intervalech ↓**nájemné**. Po uplynutí předem stanovené doby a úhrady poslední splátky nájemného získává	**лизинг**	покупка в рассрочку. Вначале лизингопользователь вносит первоначальный взнос (аванс), далее проводится уплата лизинговых платежей в регулярных интервалах. По истечению установленного срока

	nájemce pronajatý předmět do svého vlastnictví.		и уплаты последнего взноса лизингопользователь получает право на владение предметом лизинга.
LÉKAŘ			
lékař		**врач**	
dětský lékař	*pediatr*: lékař specializující se na péči o zdraví dětí do 18 let	**детский терапевт, педиатр**	врач, занимающийся лечением детей до 18 лет
oční lékař		**глазной врач, окулист**	
odborný lékař	lékař s určitou medicínskou specializací, např. kardiolog	**врач-специалист**	врач, имеющий определенную медицинскую специализацию (напр., кардиолог)
posudkový lékař	zabývá se kontrolou posuzování dočasné pracovní neschopnosti pro účely nemocenského pojištění (↑**dávky nemocenského pojištění**), dále posuzováním ve věcech **důchodového ↓pojištění**, bezmocnosti, sociální péče a státní sociální podpory	**врач-эксперт**	проводит ревизию выдачи больничного по временной нетрудоспособности по запросу страхователя (страхование на случай временной нетрудоспособности), далее проводит ревизию в вопросах пенсионного страхования, беспомощности, социальной помощи и государственной социальной поддержки.
praktický lékař	*všeobecný lékař*: poskytuje lékařskou péči a vysílá pacienta s doporučením k odbornému lékaři	**терапевт**	предоставляет медицинские услуги и выдает направления к врачам-специалистам
revizní lékař	lékař zdravotní pojišťovny, který kontroluje výkony a jejich účtování prováděné smluvními lékaři	**врач страховой компании**	врач в медицинской страховой компании, проводящий ревизию медицинских услуг и их последующий расчет, проводимый договорными врачами.
zubní lékař	*stomatolog*	**стоматолог**	
ženský lékař	*gynekolog*	**гинеколог**	
lékařské vyšetření	lékařská prohlídka	**медицинское обследование**	син. медицинский осмотр
LHŮTA			
lhůta	doba stanovená k splnění nějaké povinnosti, nebo doba stanovená	**срок**	период времени, в течение которого необходимо выполнить определен-

	k uplatnění svého práva (např. odvolací lhůty)		ные обязательства или в течение которого можно воспользоваться своим правом (напр., срок для подачи апелляции)
výpovědní lhůta	doba, ve které lze vystoupit ze závazku smlouvy (↓**výpověď**)	**срок расторжения (договора)**	период времени, в течение которого можно расторгнуть договор
lichva	půjčka s nemorálně velikým ↓**úrokem**	**ростовщичество**	предоставление ссуды или кредита под очень высокие проценты
LIST **list**		**свидетельство**	
list vlastnictví	*výpis z katastru nemovitostí*: veřejná ↓**listina** obsahující soupis ↓**nemovitostí**, které v daném katastrálním území vlastní konkrétní vlastník či spoluvlastníci a který slouží k prokazování tohoto vlastnictví. Vydává jej katastrální úřad nebo ↑**Czech POINT**. (↑**katastr nemovitostí**)	**свидетельство о праве собственности на объекты недвижимости (на квартиру, на землю и т.п.)**	публичный документ, удостоверяющий и подтверждающий факт владения или совладения недвижимостью данным лицом в данном кадастровом округе. Документ выдает кадастровый центр или Czech POINT. Син. выписка из кадастра недвижимости.
oddací list	matriční doklad o uzavření manželství. Vydává ho **matriční** ↓**úřad** v místě, kde bylo manželství uzavřeno.	**свидетельство о браке**	метрический документ о заключении брака. Документ выдается органом ЗАГСа по месту заключения брака
rodný list	matriční doklad o narození, který udává základní informace jako jméno, příjmení, datum a místo narození, **rodné** ↑**číslo a** ↓**údaje rodičů**. Vydává ho **matriční** ↓**úřad** v místě narození.	**свидетельство о рождении**	метрический документ о рождении человека, в котором указываются личные данные (имя, фамилия, дата и место рождения, персональный номер и данные родителей). Документ выдается органом ЗАГСа по месту рождения
úmrtní list	matriční doklad potvrzující úmrtí člověka a základní ↓**údaje** o něm. Vydává ho **matriční** ↓**úřad** v místě úmrtí.	**свидетельство о смерти**	метрический документ, в котором содержатся сведения о смерти человека и его личные данные. Документ выдается органом ЗАГСа по месту смерти
výuční list	doklad o dosažení středního vzdělání (↑**dosažené vzdělání)** v některém	**свидетельство о присвоении квалификации**	документ об окончании среднего специального образования по спе-

	z učebních oborů bez **maturitní** ↓**zkoušky**		циальности без сдачи экзаменов на аттестат зрелости
listina	jakýkoliv písemný úřední dokument	**акт, документ**	любой письменный административный документ
loupež	závažný ↓**trestný čin** ↓**odcizení** věci s použitím násilí nebo pod pohrůžkou jeho použití	**разбой**	тяжелое уголовное преступление хищения чужого имущества с применением насилия или угрозой его применения
mafie	organizovaná zločinecká skupina (↓**zločinec**)	**мафия**	организованная преступная группа
magistrát	označení městského úřadu **statutárních** ↓**měst**. V jeho čele stojí ↓**primátor**.	**магистрат**	муниципалитет уставных городов во главе с мэром.
majitel		**владелец**	
maloobchod	způsob prodeje zpravidla menšího objemu zboží konečnému spotřebiteli	**розничная торговля (розничный магазин)**	продажа в основном меньшего количества товаров конечному потребителю
MANŽELSTVÍ **manželství**		**брак**	
monogamní manželství	manželství jednoho muže s jednou ženou. V ČR je to jediná legální forma manželství.	**моногамный брак**	брачный союз одного мужчины и одной женщины. В ЧР это единственная признаваемая законом форма брачного союза.
neplatné manželství	manželství, které bylo uzavřeno v rozporu se ↓**zákonem**. Neplatnost může vyslovit pouze ↓**soud**. Mezi podmínky neplatnosti patří: uzavření manželství s vdanou ženou nebo ženatým mužem, příbuzným, ↓**nezletilým**, právně nezpůsobilým aj.	**недействительный брак**	брак был заключен незаконным способом. Признать брак недействительным может только суд. Брак считается недействительным, если был заключен с женатым мужчиной / замужней женщиной, с родственником, с несовершеннолетним или недееспособным человеком и т.д.
polygamní manželství	*polygamie, mnohomanželství*: označuje rodinné soužití muže či ženy s více partnery opačného pohlaví. V ČR je zakázáno.	**полигамный брак**	полигамия, или многоженство, означает семейные отношения мужчины или женщины с несколькими парт-

			нерами противоположного пола. В ЧР считается недействительным
účelové manželství	účelové neboli fiktivní ↓**sňatky** uzavírané za jiným účelem než za účelem manželského soužití, např. pouze za účelem obejití pravidel státu pro vstup a pobyt cizinců na jejich území. V ČR se jedná o ↓**trestný čin** napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (až 1 rok odnětí svobody).	**фиктивный брак**	фиктивный брак заключается без намерения создать семью, но с иной целью, напр., обойти законные условия для въезда и проживания на территории ЧР иностранными гражданами. В ЧР это уголовно наказуемое преступление за помощь в нелегальном пребывании на территории страны (до 1 года лишения свободы).
vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství	doklad vyžadovaný při uzavírání manželství v cizině. Pro české občany jej vydává **matriční** ↓**úřad**, cizincům domovský stát (informace poskytuje **zastupitelský** ↓**úřad**). Jedná se o potvrzení, že neexistují překážky pro uzavření manželství a osoba nežije v jiném manželství ve svém domovském státě.	**Свидетельство о дееспособности лица к заключению брака**	документ, необходимый для заключения брака в иностранном государстве. Чешским гражданам данное свидетельство выдают органы ЗАГСа, а иностранным гражданам - страна их происхождения (информацию предоставляет посольство). Данный документ подтверждает тот факт, что лицо, желающее вступить в брак, не состоит в семейных отношениях в стране своего происхождения и что не существуют причины, мешающие ему заключить брак.
matrika	veřejný úřední seznam shromažďující matriční události (narození, úmrtí, ↓**sňatky** a ↓**registrovaná partnerství**). Také hovorový název pro **matriční** ↓**úřad**.	**книга записей актов гражданского состояния (метрическая книга)**	официальная публичная запись актов гражданского состояния (рождение, смерть, брак, регистрированное партнерство). Понятие «matrika» используется также в разговорной речи для обозначения органов ЗАГС.
matrikář	pracovník **matričního** ↓**úřadu**	**работник органа ЗАГСа**	работник органа ЗАГСа
MD	↓**Ministerstvo dopravy** ČR	**Министерство транспорта ЧР**	
MEDIACE **mediace**	metoda ↓**prevence** a řešení konfliktů, jejímž cílem je vzájemná dohoda.	**медиация**	метод предотвращения и разрешения конфликтов с целью достижения

Uplatňuje se v právu – tzv. mimosoudní řešení konfliktů, i mimo něj (mediace na školách, interkulturní, rodinná mediace aj.). Základem mediace je, že komunikaci sporných stran facilituje ↓**mediátor** (↓**zákon** č. 202/2012, o mediaci).

соглашения. К медиации прибегают при регулировании так называемых внесудебных споров, а также житейских споров (медиация в школе, интеркультурная, семейная медиация и т.д.). Основной чертой медиации является фасилитирование конфликтующих сторон медиатором (Закон № 202/2012, «О медиации»).

interkulturní mediace

způsob ↑**intervence** třetí strany (↓**mediátora**) orientované směrem k ↓**prevenci** a řešení sporů, k vzájemnému pochopení, zmírnění konfliktů a posílení soudržnosti mezi sociálními či institucionálními aktéry etnokulturně rozdílnými. Zde chápána jako nástroj veřejné politiky sloužící k podpoře soužití v interkulturní společnosti.

интеркультурная медиация

вступление третьего лица (медиатора), направленное на предотвращение и разрешение конфликтов, ведущее к взаимопониманию, к ослаблению конфликтов, к сплочению социальных и институциональных участников с отличительными этнокультурными чертами. Интеркультурная медиация служит инструментом публичной политики, ведущей к сплочению межкультурного общества.

komunitní mediace

metoda ↓**prevence** a řešení konfliktů na úrovni komunit (↓**obec**, sousedství). ↓**Mediátory** často bývají přirozené autority obce.

общинная медиация

метод предотвращения и разрешения конфликтов на уровне общин (города, соседства). Медиаторами часто становятся пользующиеся авторитетом представители общины.

peer mediace

mediace mezi vrstevníky: mediace uplatňovaná zejména na školách mezi žáky jako metoda prevence a řešení konfliktu

медиация сверстников

медиация среди сверстников, которая используется в школе для предотвращения и решения конфликтов между учащимися

MEDIÁTOR

mediátor

školený profesionál pro ↓**prevenci** a řešení konfliktů. Je nestranný a nezávislý, vázaný ↓**mlčenlivostí**. Seznam zapsaných mediátorů naleznete na stránkách ↓**MS** www.justice.cz.

медиатор

профессионал, обученный в сфере предотвращения и разрешения конфликтов. Медиатор должен быть нейтральным и независимым, а также соблюдать конфиденциальность. Перечень медиаторов размещен на сайте Министерства юстиции www.justice.cz.

interkulturní mediátor	odborník na zprostředkování komunikace při ↓**prevenci** a řešení sporů, ↓**vyjednávání**, které se týkají subjektů různých kultur.	**интеркультурный медиатор**	специалист в области урегулирования взаимоотношений в целях предотвращения и разрешения споров. Интеркультурный медиатор ведет переговоры с представителями разных культур.
MENŠINA			
menšina	vymezená skupina osob, jež se odlišuje od okolní většinové společnosti a obvykle se i sama jako skupina chápe. Menšiny mohou být ↓**národností**, etnické, náboženské, jazykové aj.	**меньшинство**	ограниченная группа лиц, которая отличается от большинства населения и часто сама себя относит к меньшинству. Существуют национальные, этнические, религиозные, языковые меньшинства.
etnická menšina	skupina osob, která se od většiny liší společným etnickým původem, jazykem, kulturou. Na rozdíl od pojmu **národnostní** ↓**menšina** se daný pojem vztahuje na občany i cizince.	**этническое меньшинство**	группа лиц, которая отличается от большинства населения общим этническим происхождением, языком, культурой. В отличие от национального меньшинства, к этническому меньшинству могут принадлежать как граждане ЧР, так и граждане иностранных государств.
národnostní menšina	V české legislativě se aplikuje pouze na české občany. Jedná se o skupinu občanů ČR, která se odlišuje společným etnickým původem, jazykem, tradicemi a kulturou od majoritní, většinové společnosti a chce být za menšinu považována. V ČR je v roce 2014 14 národních menšin (↓**zákon** č. 273/2001, o právech příslušníků národnostních menšin).	**национальное меньшинство**	в чешском законодательстве к национальным меньшинствам принадлежат только граждане ЧР. Группа граждан ЧР, которая отличается от доминирующего населения общим этническим происхождением, языком, традициями, культурой, а также желает быть официально признанным меньшинством. В 2014 году в ЧР насчитывалось 14 национальных меньшинств (Закон № 273/2001, Св.зак. ЧР « О правах представителей национальных меньшинств»).
MĚSTO			
město		**город**	
hlavní město Praha	hlavní město ČR a **statutární** ↓**město**, které má současně i postavení ↑**kraje**	**столица Прага**	столица Чешской Республики, уставный город с параллельными полномочиями области

krajské město	město, které je podle ↓**zákona** sídlem některého z ↑**krajů** ČR	**областной город**	город, который является центром одной из областей Чешской Республики
statutární město	město, které má právo si svoji správu organizovat podle základní městské ↓**vyhlášky**, která se označuje jako statut města. Jedná se o všechna města nad 40 000 obyvatel (26 statutárních měst).	**уставный город**	город с правом организовывать свою администрацию в соответствии с городским постановлением, называемого «уставом». К уставным городам относятся все города с населением свыше 40 000 жителей (26 уставных городов).
MF	↓**Ministerstvo financí** ČR	**Министерство финансов ЧР**	
MIGRACE			
migrace	obecně pohyb osob uvnitř státu nebo přes hranice státu	**миграция**	перемещение внутри государства или пересечение государственных границ
migrace dobrovolná	migrace vyplývající z vlastní iniciativy (vůle) ↓**migranta**.	**добровольная миграция (свободная миграция)**	миграция, которая является результатом инициативы (свободной воли) мигранта.
migrace nucená	*nedobrovolná migrace*: zahrnuje vyhoštění, evakuaci (vyklizení za účelem ochrany), vysídlení, migrace vyvolané např. válečnými konflikty, občanskými válkami, hladomory atd.	**вынужденная миграция**	недобровольная миграция, включает в себя изгнание из страны, эвакуацию (люди обязаны покинуть территорию в целях обеспечения охраны), высылку, миграцию как следствие военных конфликтов, гражданских войн, массового голода и т.д.
migrant	dle definice OSN každý člověk, který překročí mezinárodně uznávané hranice a zůstává v jiné zemi déle než rok. Nejedná se o právní kategorii.	**мигрант**	любое лицо, пересекшее международно признанные границы и прожившее в другом государстве дольше 1 года (определение ООН). Не является юридическим понятием.
MINIMUM			
minimum		**минимум**	
existenční minimum	minimální hranice peněžních příjmů osob, která se považuje za	**физиологический минимум**	минимальная граница доходов для обеспечения пропитания и оплаты

nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití. Výše je vždy stanovena ↓**usnesením** Vlády ČR (pro rok 2014 2200 Kč).

životní minimum

minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Výše je vždy stanovena ↓**usnesením** Vlády ČR. Například pro samostatně žijící osobu je životní minimum pro rok 2014 stanoveno částkou 3410 Kč.

основных нужд на необходимом для выживания уровне. Размер физиологического минимума определяется Постановлением правительства ЧР (в 2014 года - 2200 крон).

прожиточный минимум

минимальная граница доходов для обеспечения пропитания и оплаты остальных нужд. Размер определяется Постановлением правительства ЧР. напр., в 2014 году размер прожиточного минимума для одинокого человека составляет 3410 крон.

MINISTERSTVO

ministerstvo

министерство

Ministerstvo dopravy

Министерство транспорта

Ministerstvo financí

Министерство финансов

Ministerstvo kultury

Министерство культуры

Ministerstvo obrany

Министерство обороны

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Министерство труда и социального обеспечения

Ministerstvo pro místní rozvoj

Министерство регионального развития

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Министерство промышленности и торговли

Ministerstvo spravedlnosti

Министерства юстиции

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Министерство образования, молодежи и физического воспитания

Ministerstvo vnitra

Министерство внутренних дел

Ministerstvo zahraničních věcí

Министерство иностранных дел

Ministerstvo zdravotnictví		**Министерство здравоохранения**	
Ministerstvo životního prostředí		**Министерство охраны окружающей среды и природных ресурсов**	
ministr pro lidská práva		**министр по защите прав человека**	
MÍSTO **místo**		**место, пункт**	
Jednotné kontaktní místo	informační místo pro ↓**podnikatele** na vnitřním trhu EU poskytující podnikatelům veškeré informace potřebné k zahájení ↓**podnikání**. V ČR je jich 15 a jsou umístěny při živnostenských úřadech.	**единый информационный центр**	информационные центры для предпринимателей на внутреннем рынке Европейского Союза (ЕС), предоставляющие предпринимателям необходимую для открытия нового бизнеса информацию. В ЧР насчитывается 15 филиалов. Входит в состав ведомства по предпринимательской деятельности.
místo podnikání	adresa zapsaná jako místo ↓**podnikání** v ↓**obchodním rejstříku** nebo v jiné ↓**zákonem** upravené evidenci u ↓**osoby samostatně výdělečně činné**. Nemusí být totožná s ↓**provozovnou**. U **právnické** ↓**osoby** hovoříme o sídle společnosti.	**юридический адрес**	адрес предпринимательской деятельности, который записан в торговом реестре или в другом законом установленном реестре для индивидуальных предпринимателей. Может отличаться от адреса места осуществления предпринимательской деятельности. У юридических лиц совпадает с адресом главного офиса компании.
MK	↑**ministerstvo kultury** ČR	**Министерство культуры ЧР**	
mladistvý	mladý člověk mezi 15 a 18 rokem života. Má specifickou ↓**trestní odpovědnost**	**несовершеннолетний**	молодой человек от 15 до 18 лет со специфической уголовно-правовой ответственностью.
mlčenlivost	povinnost zachovávat mlčenlivost, tj. nezveřejňovat informace má mnoho subjektů – zdravotnický personál, ↓**zaměstnanci státní** ↓**správy,** ↓**pracovníci v sociálních službách**, tlumočníci aj. Je součástí profesního ↑**etického kodexu** většiny ↓**povolání**.	**конфиденциальность**	обязанность, связанная с хранением тайны, т.е. неразглашением информации. Конфиденциальности придерживаются многие субъекты: медицинский персонал, чиновники, работники социальных служб, устные переводчики и т.д. Принцип

			конфиденциальности включен в этический кодекс большинства профессий.
MMR	↑**Ministerstvo pro místní rozvoj** ČR	**Министерство регионального развития ЧР**	
MO	↑**Ministerstvo obrany** ČR	**Министерство обороны ЧР**	
MPO	↑**Ministerstvo průmyslu a obchodu** ČR	**Министерство промышленности и торговли ЧР**	
MPSV	↑**Ministerstvo práce a sociálních věcí** ČR	**Министерство труда и социального обеспечения ЧР**	
MS	↑**Ministerstvo spravedlnosti** ČR	**Министерства юстиции ЧР**	
MŠMT	↑**Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** ČR	**Министерство образования, молодежи и физического воспитания ЧР**	
MV	↑**Ministerstvo vnitra** ČR	**Министерство внутренних дел ЧР**	
mýtné	*mýto*: ↓**poplatek**, který se vybírá za použití cesty, silnice, dálnice, tunelu nebo mostu	**пошлина**	син. сбор; оплата, взимаемая за проезд по дорогам, проезжей части, скоростной магистрали, мосту или через тоннель
MZ	↑**Ministerstvo zdravotnictví** ČR		
MZDA **mzda**	finanční odměna za vykonanou práci	**заработная плата**	финансовое вознаграждение за проведенную работу
čistá mzda	peněžní odměna za práci, která je ↓**zaměstnanc**i skutečně vyplacena po odpočtu ↓**záloh** na ↑**daň** z příjmu a záloh na **sociální** ↓**pojištění** a **zdravotní** ↓**pojištění**	**нетто зарплата**	финансовое вознаграждение за работу, которое работник получает фактически (на руки) после вычета аванса на подоходный налог, аванса на социальное и медицинское страхование
hrubá mzda	peněžní odměna za práci před zdaněním a jinými odpočty; vždy se uvádí ve smlouvách a pracovních nabídkách	**брутто зарплата**	финансовое вознаграждение за работу перед вычетом налогов и других удержаний; всегда указыва-

			ется в договоре и в предложении на работу
minimální mzda	je nejnižší možná mzda, kterou je povinen ↓**zaměstnavatel** poskytovat ↓**zaměstnanci** za práci. V roce 2014 činí 8 500 Kč na celý pracovní úvazek.	**минимальная зарплата**	минимальная зарплата, которую работодатель обязан выплатить своему работнику за отведенную им работу. В 2014 году ее размер составлял 8.500 ч.крон за полный рабочий день.
odvody ze mzdy	částky na **sociální** ↓**pojištění** a **zdravotní** ↓**pojištění** a ↓**záloha** na ↑**daň**	**вычеты из заработной платы**	вычеты из заработной платы состоят из аванса на социальное и медицинское страхование, а также из аванса на налог
průměrná mzda	průměrná finanční odměna za vykonanou práci u daného ↓**povolání** nebo lidí v daném regionu	**средняя заработная плата**	средняя величина заработной платы у работников данной отрасли или у людей в данном регионе
superhrubá mzda	**hrubá** ↑**mzda** navýšena o pojistné placené ↓**zaměstnavatelem** (25 % **sociální** ↓**pojištění** a 9 % **zdravotní** ↓**pojištění**). Z této mzdy se vypočítává daňový základ.	**супер-брутто зарплата**	брутто зарплата, к которой причисляются расходы на страхование, оплачиваемые работодателем /25% социальное страхование и 9% медицинское страхование/. Из супер-брутто зарплаты вычисляется налогооблагаемая база.
MZV	↑**Ministerstvo zahraničních věcí** ČR	**Министерство иностранных дел ЧР**	
MŽP	↑**Ministerstvo životního prostředí** ČR	**Министерство охраны окружающей среды и природных ресурсов ЧР**	
nadace a nadační fondy	↑**fundace**		
nájem	dočasné užívání věci nebo ↓**nemovitosti** na základě uzavřené **nájemní** ↓**smlouvy** mezi nájemcem a ↓**pronajímatelem** (majitelem) za úplatu	**аренда**	временное использование вещи или недвижимости на основе договора аренды, заключенного между арендатором и арендодателем (владельцем) за определенную арендную плату
nájemce	ten, kdo si pronajímá věc nebo **nemovitost** od ↓**pronajímatele** (majitele)	**арендатор**	человек, который берет вещь или недвижимость в аренду от арендодателя (владельца)

nájemné	úhrada za nájem, stanovená v **nájemní ↓smlouvě**	**арендная плата**	плата за аренду, размер которой определяется в договоре аренды

NÁKLADY NA BYDLENÍ

náklady na bydlení		**расходы на проживание**	
normativní náklady na bydlení	↑**nájemné** nebo jiná částka placená za poskytnutí ubytování a dále náklady za plyn, elektřinu, ↓**vodné a stočné**, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva každým rokem ↓**vyhláškou** stanovené náklady jako průměrné ↑**náklady na bydlení** podle velikosti obce (↓**obec**) a počtu členů domácnosti	**нормы расходов на проживание**	арендная плата или другая форма оплаты за проживание, а далее расходы за газ, электричество, воду, канализацию, вывоз мусора, центральное отопление или за твердое топливо каждый год выходит постановление об утверждении норм. расходов на проживание в соответствии с размером населенного пункта и с учетом количества членов в семье

NÁMITKA

námitka	1. obecně protest, nesouhlas 2. dle ↓**zákona** o organizaci a provádění sociálního zabezpečení opravný prostředek proti ↓**rozhodnutí České ↓správy sociálního zabezpečení** o přiznání důchodu 3. dle zákona o správě ↑**daní a ↓poplatků**: řádný opravný prostředek proti jakémukoliv úkonu **správce** ↑**daně** v souvislosti s řízením vymáhacím a zajišťovacím 4. dle OSŘ: opravný prostředek proti platebnímu rozkazu směnečnému nebo šekovému	**иск**	1. общий протест, несогласие 2. согласно закону о социальном обеспечении - законный способ опровергнуть решения Чешского управления социального обеспечения о признании пенсии 3. согласно закону о налогах и сборах - законный способ опровергнуть какое-либо действие налоговой инспекции, связанное с взысканием и конфискацией 4. согласно гражданскому судебному кодексу- законный способ опровергнуть вексельный или чековый приказ
námitka podjatosti	právo **účastníka ↓řízení** před ↓**soudem** se vyjádřit k osobě soudce a přísedících, pokud má pochybnost o jejich nestrannosti a objektivitě	**жалоба на пристрастность**	в случае, если участник процесса сомневается в объективности и беспристрастии судьи или присяжных, он вправе обратиться с жалобой в суд на пристрастность

napomenutí	nejmírnější ↓**sankce** za ↓**přestupek** v přestupkovém řízení	**предупреждение**	самая легкая мера наказания за административное правонарушение

národnost	příslušnost k národu, etnické skupině. V ČR si ji lze zvolit na základě osobního rozhodnutí.	**национальность**	принадлежность к народу, этнической группе. В ЧР можно избрать произвольно.
nárok	právní možnost uplatnit u ↓**soudu** nebo úřadu své subjektivní právo	**право, претензия**	юридическая возможность воспользоваться в суде или в административном учреждении своим субъективным правом
nařízení	1. v užším smyslu druh podzákonného **právního** ↓**předpisu**, který může vydávat vláda, ministerstvo nebo jiný **správní** ↓**úřad**, obce (↓**obec**) a ↑**kraje** k provedení ↓**zákona** 2. obecně jakýkoliv pokyn, jímž někdo z pozice moci jinému ukládá něco učinit	**постановление**	1. в узком понимании - вид подзаконного акта, принятого правительством, министерством или другим административным органом, населенным пунктом или областью для исполнения закона 2. в общем понимании - любое распоряжение, выданное кем-то ввиду своего вышестоящего положения
NEDBALOST **nedbalost**		**халатность**	
nedbalost nevědomá	pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájmy chráněné trestním ↓**zákonem**, ač o tom vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům vědět měl a mohl (např. lékař zvolil pro konkrétního pacienta způsob léčby, který vzhledem ke zdravotním problémům pacienta, o nichž lékař nevěděl, vedl k poškození zdraví pacienta, přičemž tento lékař měl možnost uvedené informace ještě před stanovením léčby zjistit)	**ненамеренная халатность**	преступник не знал, что своим поведением он нарушит или подвергнет риску интересы, охраняемые уголовным кодексом, хотя должен был это знать ввиду своих личностных характеристик и сложившихся обстоятельств (напр., врач предложил пациенту курс лечения, но не учитывал при этом его состояние здоровья и этим усугубил его самочувствие. Врач мог заранее ознакомиться с состоянием здоровья пациента)
nedbalost vědomá	pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájmy chráněné trestním ↓**zákonem**, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že takové ohrožení nebo porušení nezpůsobí (pachatel nedodržuje dopravní předpisy a spoléhá na to,	**намеренная халатность**	преступник знал, что своим поведением он может нарушить или подвергнуть риску охраняемые уголовным кодексом интересы, но надеялся, что этого не произойдет (преступник нарушает правила дорожного движения и надеется на то,

	že nedojde k nehodě a následnému zranění)		что он не попадет в аварию и никто не пострадает)
nedobrovolná migrace	**↑migrace nucená**		
NEMOCNICE **nemocnice**		**больница**	
fakultní nemocnice	nemocnice, která spolupracuje s lékařskou fakultou	**факультетская больница**	больница, которая сотрудничает с медицинским факультетом
smluvní nemocnice	nemocnice, která má uzavřenou smlouvu s danou zdravotní pojišťovnou	**договорная больница**	больница, которая заключила договор с медицинской страховой компанией
nemovitost	pozemek nebo stavba spojená se zemí pevným základem	**недвижимость**	участок или сооружение, прочно связанное с землей
nepojistné dávky sociálního zabezpečení	**nepojistné ↑dávkové systémy**		
neurolog	lékař, zabývající se léčbou onemocnění a poruch nervové soustavy především na organickém podkladě	**невролог**	врач, занимающийся лечением заболеваний и патологий нервной системы на основе органических нарушений
nezaměstnanost		**безработица**	
NEZLETILÝ **nezletilý**	*nezletilé dítě*: osoba mladší 18 let (≠ ↓***zletilý***)	**несовершеннолетний**	лицо младше 18 лет
nezletilé osoby bez doprovodu	na základě ↑**nařízení** ES se jedná o svobodné osoby mladší 18 let, jež vstupují na území členských států EU bez doprovodu dospělé osoby, která za ně podle práva nebo podle zvyklostí odpovídá, a to po dobu, po kterou se skutečně nenacházejí v péči takové osoby	**несовершеннолетний без сопровождения**	в соответствии с постановлением ЕС, свободное лицо младше 18 лет, въезжающее в страну ЕС без сопровождения взрослого, который по закону или общепринятым нормам несет за несовершеннолетнего ответственность. Несовершеннолетним без сопровождения остается лицо в течение всего времени отсутствия надзора взрослого.
NNO	**nevládní nezisková ↓organizace**		

noční klid	doba, kdy má být zachován klid a kdy jsou omezovány např. veřejné zábavy nebo stavební práce. Doba nočního klidu je pro účely ochrany před hlukem a vibracemi stanovena jako doba mezi 22 hodinou večerní a 6 hodinou ranní. Bývá stanoven obecní ↓**vyhláškou**. Rušení nočního klidu je ↓**přestupkem**.	**период тишины в ночное время**	период, в течение которого должна соблюдаться тишина и не могут проходить гуляния или ремонто-строительные работы. Период тишины начинается с 22.00 и заканчивается в 6.00 утра, целью является защита граждан от громких звуков и вибраций. Период тишины регулируется постановлением городских властей, его нарушение влечет за собой административную ответственность.
norma	mimo jiné závazné pravidlo (např. ↓**zákon,** ↓**vyhláška**, desatero). Norma také označuje to, co je společensky přijatelné, „normální“, tj. statisticky nejčetnější.	**норма**	Норма означает обязательное правило (напр., закон, постановление, десять заповедей). Норма также означает то, что в обществе признается приемлемым, «нормальным», т.е. самое многочисленное явление с точки зрения статистики.
nostrifikace	uznání dosaženého stupně zahraničního vzdělání (základního, středního, vyššího odborného nebo vysokoškolského — ↑**dosažené vzdělání**) úřady ČR. Nostrifikace provádí krajské úřady, univerzity nebo ministerstva, a to v závislosti na stupni vzdělání a jeho typu. U některých ↓**povolání** (lékař, zdravotní sestra) neumožňuje nostrifikace přímý výkon profese, je potřeba složit další profesní ↓**zkoušky** („aprobační zkoušky“).	**нострификация**	признание полученного образования за рубежом. У некоторых специальностей (напр., врач, медсестра) получение нострификации недостаточно. Необходимо сдать дополнительный экзамен (апробационный экзамен).
notář	**fyzická** ↓**osoba** s právnickým vzděláním pověřená státem k sepisování veřejných ↑**listin** (smlouva, ↓**závěť**), přijímání úschov a některým dalším činnostem (ověřování podpisů aj.), z nichž významná je zejména činnost notáře jako soudního komisaře.	**нотариус**	физическое лицо с юридическим образованием, на которого государство возлагает удостоверение официальных документов (договор,завещание), принятие депозитов и другие нотариальные действия (свидетельствование подлинности подписей и т.п.), нотариус также является судебным комиссаром

o. p. s. **obecně prospěšná ↓společnost**

o. s. ř. **občanský soudní ↓řád**

OAMP **↓Odbor azylové a migrační politiky MV**

OBÁLKA

obálka **конверт**

obálka s červeným pruhem **↑dopis do vlastních rukou výhradně adresátovi**

obálka s modrým pruhem **↑dopis do vlastních rukou**

OBČAN

občan **гражданин**

občan EU státní příslušník ČR a dalších členských zemí EU

občan třetí země *státní příslušník třetí země*: občan země mimo EU. Nemá ani ↓**občanství** ČR ani občanství EU ani občanství žádného ze států ↑**Evropského hospodářského prostoru** nebo Švýcarska. Nicméně i tito cizinci v případě, že jsou rodinnými příslušníky ↑**občanů EU**, jsou řazeni cizineckým právem k občanům EU.

гражданин ЕС гражданин ЧР и стран членов ЕС

гражданин третьей страны син. «státní příslušník třetí země»; гражданин страны, не входящей в состав ЕС; а именно лицо, не имеющее гражданство в Чехии, стране ЕС, стране ЕЭЗ (Лихтенштейн, Норвегия, Исландия) и Швейцарии. В случае, когда гражданин третьей страны является близким родственником гражданина ЕС, то на него распространяется тот же закон о пребывании иностранных граждан, как и на гражданина ЕС.

OBČANSKÝ

občanská poradna poskytuje nezávislé, odborné, nestranné a bezplatné sociálně odborné poradenství (**sociální ↓poradenství**) v 18 právních oblastech a upozorňuje příslušné státní a místní ↓**orgány** na nedostatky legislativy a na neřešené problémy občanů. Jsou v 66 městech v ČR. Více na www.obcanskeporadny.cz.

Бюро консультации населения бюро предоставляет независимую, профессиональную, беспристрастную и бесплатную консультацию в 18 юридических областях, указывает государственным и местным властям слабые места в законе и обращает внимание на нерешенные гражданские споры. Находится в 66 городах ЧР. Подробно на сайте www.obcanskeporadny.cz.

občanské sdružení	ve starém občanském zákoníku sdružení osob za určitým účelem. Jedná se o **právnickou** ↑**osobu**. V novém občanském zákoníku jsou občanská sdružení transformována na ↓**spolky, ↓ústavy, sociální** ↑**družstva**.	**общественное объединение**	старое название; объединение на основе общности интересов. Юридическое лицо. В новом гражданском кодексе трансформировано в некоммерческое партнерство, общественное учреждение, социальное товарищество.
občanství	*státní příslušnost*: vztah **fyzické** ↓**osoby** k veřejnoprávní územní korporaci, např. státu. Tato příslušnost je spojena s občanskými právy a povinnostmi, které jsou vyhrazeny pouze občanům. V ČR podmínky nabývání a pozbývání občanství upravuje ↓**zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství** ČR.	**гражданство**	син. государственная принадлежность; общественно-правовая принадлежность физического лица к территориальной корпорации, напр., к государству. Эта принадлежность предоставляет гражданам гражданские права и обязанности. В ЧР условия получения и отказа от гражданства регулирует закон № 186/2013 Св., «О гражданстве ЧР».
OBEC			
obec	jednotka **územní** ↓**samosprávy**, která hospodaří podle vlastního rozpočtu a je nositelem veřejné moci (může vydávat ↓**vyhlášky**, zřizovat o**becní** ↓**policii** apod.). Obcemi jsou města, **statutární** ↑**města a hlavní** ↑**město Praha**.	**населенный пункт**	единица территориального самоуправления, которая распоряжается собственным бюджетом и представляет собой общественную власть (может принимать положения, формировать местную полицию и т.п.). Виды населенных пунктов: город, статутный город, столица Прага.
zastupitelstvo obce	nejvyšší ↑**orgán** obce v oblasti samostatné působnosti. Je volen přímo občany na 4 roky. Schvaluje program územního rozvoje, rozpočtu obce (↑**obec**), obecně závazné ↓**vyhlášky**, rozhoduje o zřizování **obecní** ↓**policie** apod.	**представительство населенного пункта**	орган самоуправления населенного пункта
OBECNÍ			
obecní		**муниципальный**	
obecní rada	je volena z řad členů **zastupitelstva** obce (↑**obec**) a oprávněna jednat a činit úkony jménem obce. Rozhoduje o běžných provozních záležitostech	**совет населенного пункта**	состоит из членов муниципалитета и вправе действовать от имени населенного пункта. Совет населенного пункта решает общие вопросы,

obce, vydává ↑n**ařízení**, připravuje návrhy k jednání zastupitelstva apod.

принимает предписания, представляет свои проекты представительству и т.п.

obecní úřad

řídící ↓**orgán** obce (↑**obec**). Ve městech se tento úřad nazývá městský úřad, ve ↑**městech statutárních** pak ↑**magistrát**. Je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem a ↓**zaměstnanci**. Plní úkoly, jež mu uloží ↑**obecní rada** nebo z**astupitelstvo** ↓**obce**, a řídí organizace zřízené obcí.

муниципалитет

управленческий орган населенного пункта. В городах называется муниципальным управлением (мэрией), в статутных городах - магистратом. Муниципальное управление состоит из мэра, заместителя мэра, секретаря и штатных работников. Выполняет функции, возлагаемые на него муниципальным советом, а также руководит учрежденными городом организациями.

obecní zastupitelstvo

zastupitelstvo ↑obce

obhájce

↓**právní zástupce**, advokát osoby v jakémkoliv řízení, jednání, ve kterém si osoba přeje být zastoupena nebo ve kterém ze ↓**zákona** musí být zastoupena ↑**advokátem**

защитник

адвокат, которому было установлено законом или было доверено самим клиентом защищать его интересы в процессе рассмотрения любого дела или разбирательства

obchod

торговля (магазин)

OBCHODNÍ

obchodní

торговый

obchodní rejstřík

veřejný seznam, do kterého se zapisují ↓**zákonem** stanovené ↓**údaje** o ↓**podnikatelích**, jako je např. ↑**firma**, sídlo, předmět ↓**podnikání** nebo společníci. Každý do něj může nahlížet a pořizovat si z něj ↓**výpisy**. Je dostupný na www.justice.cz.

торговый реестр

общедоступная база данных предпринимателей, в которой указываются законом установленные сведения, такие как название фирмы, юридический адрес, цель предпринимательской деятельности или компаньоны. К реестру имеет доступ каждый, и каждый вправе делать выписки. Доступ к реестру на www.justice.cz.

obchodní společnost

právnická ↓osoba založená za účelem ↓**podnikání** více osob nebo ve větším rozsahu. Obchodními společnostmi jsou: **veřejná obchodní**

торговое общество (товарищество)

юридическое лицо, учрежденное с целью предпринимательской деятельности большего количества лиц или в большем размере. К торговым

	↓**společnost**, komanditní ↓**společnost**, ↓**společnost s ručením omezeným**, **akciová** ↓**společnost**, evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení. Všechny společnosti a ↑**družstva** se povinně zapisují do ↑**obchodního rejstříku**, bez zápisu žádná společnost nevznikne.		обществам относятся полное товарищество, коммандитное общество (товарищество по вере), общество с ограниченной ответственностью, акционерное общество, европейская компания и европейское объединение с экономической целью. Все виды товарищества должны быть занесены в торговый реестр, без чего товарищество не может существовать легально.
zákon o obchodních společnostech a družstvech	↓**zákon** č. 90/2012 Sb. Upravuje zakládání, fungování a zánik obchodních společnosti a ↑**družstva**.	**Закон о торговых корпорациях**	закон №90/2012 Св. зак. ЧР регулирует учреждение, действие и ликвидацию торговых корпораций
obchodování s lidmi	závažný ↓**trestný čin**. Obchodování s lidmi znamená „najímání, přepravu, převoz, přechovávání nebo přijetí osob za účelem zneužívání za pomoci hrozby, použití síly nebo jiných forem donucení, za pomoci únosu, podvodu, uvedení v omyl nebo zneužití moci či stavu bezbrannosti nebo pomocí předání nebo přijetí plateb či výhod, a to za účelem získání souhlasu osoby mající kontrolu nad jinou osobou.“ Zahrnuje nucenou prostituci, otroctví, nucenou práci, vykořisťování aj.	**торговля людьми**	тяжелое уголовное преступление, связанное с вербовкой, передачей, перевозкой и укрывательством людей с целью их эксплуатации с применением угрозы, силы или других видов принуждения. Прибегается к похищению, мошенничеству, обману или злоупотреблению полномочиями и состоянием беззащитности, также прибегается к передаче или получению денежнего вознаграждения, или других выгод для получения согласия со стороны лица, которое находится под контролем. Сюда относится принудительная проституция, рабство, принудительная работа, эксплуатация и т.п.
obviněný	nejobecnější označení osoby, proti které se vede trestní stíhání	**обвиняемый**	самое широкое понятие для обозначения лица, которое было привлечено к суду за уголовное преступление
obžalovaný	osoba, o jejímž ↓**trestném činu** probíhá **trestní** ↓**řízení** před ↓**soudem**	**подсудимый**	лицо, в отношении которого ведется уголовное дело в суде
očkování	pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování proti infekčním nemocem jsou	**прививка**	регулярные, специальные и экстренные прививки против инфекци-

prováděna na základě principu povinnosti a pro očkovanou osobu jsou poskytována bezplatně. Jesle nebo předškolní zařízení mohou přijmout pouze dítě s povinným očkováním.

онных заболеваний назначаются в обязательном порядке, вакцинация проводится бесплатно. В яслях и дошкольных учреждениях принимают только привитых детей.

odběratel — ten, kdo odebírá nebo kupuje od ↑**dodavatele**. Uvádí se na faktuře.

покупатель — лицо, которое покупает или принимает услуги от поставщика, указывается на фактуре /инвойсе/

ODBOR

odbor — část úřadu, instituce nebo organizace vymezená specifickou agendou, kterou vykonává

Отдел, департамент — часть административного органа, учреждения или организации с определенными полномочиями

Odbor azylové a migrační politiky MV — *OAMP*: vykonává ↓**zákonem** vymezenou působnost v oblasti mezinárodní ↑**migrace**, ↑**azylu** a ochrany cizinců či osob bez ↑**občanství**. Do kompetence odboru ↑MV dále spadá problematika ochrany státních hranic, vstupu a pobytu cizinců na území ČR (↓**Oddělení pobytu cizinců MV**) a koordinace schengenské spolupráce. Odbor je koordinátorem ↑**integrace cizinců**.

Департамент беженцев и миграционной политики — законом определяемая деятельность департамента распространяется на область международной миграции, на вопросы убежища и охраны иностранцев, а также лиц без гражданства. К полномочиям департамента относится проблема защиты границ, въезд и выезд иностранцев за границы ЧР (отделения по пребыванию иностранных граждан) и координация шенгенского сотрудничества. Департамент координирует процесс интеграции иностранцев.

Odbor prevence kriminality MV — hlavní ↓**orgán státní správy** v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti (↑**MV**), koordinátor koncepce ↓**prevence** kriminality v ČR

Департамент по предупреждению преступности — главный орган государственной власти в области внутреннего порядка и безопасности, выполняет функцию координатора концепции предупреждения преступности в ЧР

odbor sociálních věcí — odbor krajského nebo městského úřadu, který má na starosti obvykle sociální péči, sociálně-právní ochranu dětí, sociální prevenci, ochranu práv příslušníků ↑**menšin**, veřejné zdraví, prevenci kriminality a drogové problematiky

Департамент социального обеспечения — отделение районного или муниципального управления, которое отвечает за социальное обеспечение, социально-юридическую защиту детей, социальную профилактику, защиту прав меньшинств, здоровье общества, профилактику уголовной преступности и наркозависимости

odbory	sdružení ↓**zaměstnanců** založené s cílem prosazovat jejich pracovní, hospodářské, politické, sociální a jiné zájmy. Odbory jednají jménem pracovníků, které zastupují, pokud jednají se ↓**zaměstnavatelem** nebo státem, například ohledně výše mezd nebo **pracovních** ↓**podmínek**.	**профсоюзы**	объединение работников, созданное с целью защиты их трудовых, рыночных, политических, социальных и других интересов. При взаимодействии с работодателем или государством профсоюзы представляют интересы работников (напр., переговоры насчет размера заработной платы или рабочих условий).
odcizení	1. ↑**krádež** 2. psychický stav distance mezi lidmi	**кража, отчуждение**	1. кража 2. психическое состояние отчуждения между людьми
ODDĚLENÍ **oddělení**		**отделение**	
Oddělení pobytu cizinců MV	pracoviště ↑**Odboru azylové a migrační politiky MV** pro vyřizování povolení k **dlouhodobému** ↓**pobytu** a **trvalému** ↓**pobytu** občanů třetích zemí a **přechodného** ↓**pobytu** a trvalého pobytu ↑**občanů EU** a jejich rodinných příslušníků.	**Отделение по пребыванию иностранных граждан МВД Чешской Республики**	отделение Департамента беженцев и миграционной политики МВД Чешской Республики, здесь выдаются разрешения на долговременное проживание и постоянный вид на жительство граждан третьих стран, а также временное проживание и постоянный вид на жительство граждан ЕС и их родственников.
oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu	*OSPOD*: oddělení městského úřadu, které má mimo jiné zastupovat zájmy dítěte v řízeních, jako je rozhodování o péči o děti, o ↓**výživném** apod. Vyhledává ohrožené děti, je zodpovědný za ↓**preventivní opatření** v rodinách, zprostředkovává **náhradní rodinnou** ↓**péči** a vypracovává pro ↓**soud** ↓**posudky** a doporučení (např. aby byla nařízena výlučná nebo střídavá péče o dítě apod.).	**Отделение социально-юридической защиты детей муниципального управления**	как правило, попечитель ребенка во время принятия решения о том, с кем ребенок будет жить,принятия решения об алиментах и т.п. Отдел ищет детей, находящихся под угрозой, проводит социальную профилактику в семьях, занимается вопросами опеки и предоставляет суду заключения и рекомендации (напр., если после развода ребенок останется жить с одним родителем или воспитание будет поочередным и т.п.).
odečitatelné položky od základu daně	↑**daň**		

odesílatel		**отправитель**	
ODKLAD **odklad**		**отсрочка**	
odklad povinné školní docházky	odložení nástupu dítěte do **základní** ↓**školy**, není-li dítě po dovršení šestého roku věku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé. O odklad žádá **zákonný** ↓**zástupce** dítěte ředitele školy do 31. 5. na základě posouzení odborníků (pedagogicko-psychologická poradna aj.).	**Отсрочка поступления в школу**	перенесение поступления в начальную школу из-за недостаточного физического и психического развития ребенка после исполнения 6 лет. Просьбу об отсрочке подает законный представитель ребенка директору школы до 31.5. на основе заключения специалистов (педагогическо-психологическая консультация и т.п.).
podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody	hov. *podmínka*: ↓**soud** může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta, jestliže s přihlédnutím k osobě pachatele není třeba jeho výkonu. Zkušební doba je stanovena na 1–5 let. Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil. Jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná.	**отсрочка исполнения приговора в виде лишения свободы**	суд может вынести приговор условного осуждения на максимальный срок 3 года, учитывая личностные характеристики осужденного. Испытательный срок длится 1,5 года. Если осужденный во время испытательного срока не нарушил закон и выполнил все условия суда, то судимость погашается, в обратном случае, а то и во время испытательного срока, наказание приводится в исполнение.
směsný odpad	↑**komunální odpad**		
odpor	1. forma řádného opravného prostředku proti nepravomocnému ↓**rozhodnutí** různých úřadů a institucí, například proti platebnímu rozkazu. Včas podaný odpor platební rozkaz ruší v plném rozsahu a ↓**soud** nařídí jednání 2. obecně nechuť, vzdor, antipatie	**жалоба, отвращение**	1. средство правовой защиты против не вступивших в правовую силу решений различных учреждений, напр. жалоба на судебный приказ. Вовремя поданная жалоба полностью отменяет действие приказа, и суд начинает вести разбирательство 2. неохота, упрямство, антипатия
odsouzený		**осужденный**	
ODVOLÁNÍ **odvolání**	řádný opravný prostředek, kterým lze napadnout nepravomocné	**апелляция**	правовой способ, как обжаловать судебное постановление или

	↓**rozhodnutí** ↓**soudu** nebo správního úřadu prvního stupně. Poučení o odvolání je vždy uvedeno v rozhodnutí včetně ↑**lhůty**, dokdy se lze odvolat.		постановление административного органа первой инстанции. Срок подачи апелляциии всегда указан в апелляционном определении.
blanketní odvolání	↑**odvolání** bez odůvodnění s uvedením ↑**lhůty**, dokdy bude odůvodnění zasláno. Podává se v časové tísni těsně před vypršením lhůty k podání **odvolání** nebo za situace, kdy osoba, která se odvolává, nemá ještě zajištěnou právní pomoc.	**неполная апелляционная жалоба**	в неполной апелляционной жалобе указывается срок, в течение которого будут представлены доводы для подачи апелляции. Неполная апелляционная жалоба подается, когда у претендента остается мало времени или когда претендент еще не имеет юридической помощи.

OCHRANA
ochrana

защита, охрана

dočasná ochrana	používá se v naléhavých případech jako odpověď na hromadný příchod ↓**uprchlíků**. Důležité je, že na rozdíl od žadatelů o ↑**azyl** nemusí žadatelé o dočasnou ochranu prokazovat individuální pronásledování. V rámci EU je dočasná ochrana vyhlašována centrálně Radou EU pro cizince z určité země. Právní úprava dočasné ochrany je upravena samostatným ↓**zákonem** (zákon č. 221/2003 Sb.). Není totožná s **doplňkovou** ↓**ochranou**.	**временная охрана беженцев**	не путать со вспомагательной охраной беженцев! Временная охрана предоставляется в экстренных случаях при массовом притоке беженцев. Важно знать, что ходатайствующие о временной охране лица, в отличие от тех, кто просят политическое убежище, не обязаны доказывать факт преследования. Совет ЕС централно объявляет временную защиту беженцев из конкретной страны. Постановление распостраняется на всю территорию ЕС. С юридической стороны временная охрана беженцев регулируется отдельным законом (закон №. 221/2003 Св.зак.ЧР).
doplňková ochrana	vedle ↑**azylu** další (nižší) forma **mezinárodní** ↓**ochrany**, která se uděluje ↓**žadatelům o mezinárodní ochranu** na ↑**dobu určitou** s možností prodloužení v případě, že důvody pro udělení doplňkové ochrany trvají (§ 14a, §14b ↓**zákona č. 325/1999 Sb., o azylu**).	**вспомогательная охрана беженцев**	наряду с политическим убежищем это (низший) вид международной охраны беженцев. Он предоставляется ходатайствующим о международной охране лицам на определенный срок с возможностью этот срок продлить в случае, если причины, по которым была предоставлена охрана, не исчезли (§14a, §14b Закон č.325/1999 Св. О убежище).

mezinárodní ochrana	ochranná forma pobytu ve formě ↑**azylu** nebo **doplňkové** ↑**ochrany**, která se uděluje cizincům (tj. příslušníkům třetích států nebo osobám bez ↑**občanství**) v souvislosti s jejich pronásledováním nebo hrozícím skutečným nebezpečím vážné újmy	**международная охрана беженцев**	защитная форма проживания в виде политического убежища или вспомогательной охраны беженцев. Международная охрана предоставляется иностранцам (т.е. гражданам третьих стран и лицам без гражданства) по причине их преследования или серьезной угрозы жизни.
okres	územní správní jednotka. Organizačně stojí mezi obcí (↑**obec**) a ↑**krajem**.	**район**	административно-территориальная единица (больше, чем населенный пункт, и меньше, чем область)
ombudsman	veřejný ochránce práv. Sídlí v Brně.	**омбудсмен**	общественный защитник прав, офис находится в Брно
omluvenka	písemná omluva neúčasti žáka ve výuce	**объяснительная записка**	письменное извинение за пропуск школьных занятий
onkolog	lékař zabývající se výzkumem, diagnózou a léčbou nádorových onemocnění, vč. radioterapie (léčba zářením)	**онколог**	врач, занимающийся исследовательской деятельностью, диагностикой и лечением опухолевых заболеваний, в том числе и радиотерапией (лучевой терапией)
opatrovník	osoba, která byla ustanovena ↓**soudem** pro účel zastupování ↑**nezletilé osoby** nebo i osoby ↓**zletilé** v probíhajícím řízení, která není schopna v řízení sama řádně hájit svá práva. Opatrovníkem je i osoba, která byla pravomocným ↓**rozhodnutím** soudu ustanovena k tomu, aby za osobu činila rozhodnutí, kterých sama v běžném životě není schopná nebo ke kterým není kompetentní.	**попечитель**	лицо, которое было установлено судом с целью обеспечения прав и интересов несовершеннолетнего ребенка или лица, которое не способно во время рассмотрения дела самостоятельно осуществлять свои права. Попечителем также является лицо, установленное на основании правового акта суда с целью принятия решений по вопросам, которые подопечный не в состоянии решить самостоятельно.
OPATŘENÍ			
opatření		**мера, мероприятие**	
předběžné opatření	opatření ↓**soudu** nebo **správního** ↓**orgánu** v ČR, kterým jsou dočasně řešeny určité poměry, než je ve věci vydáno definitivní ↓**rozhodnutí**.	**предварительная, временная мера**	мера, принимаемая судом или административным органом ЧР, которая направлена на урегулиро-

			вание проблемы и действующая до принятия окончательного решения
Opencard	karta s čipem, která nahrazuje jízdenku městské hromadné dopravy, parkovací kartu a průkaz do městské knihovny. Je účinná pouze **v hlavním** ↑**městě Praha**.	**Opencard**	карта с микросхемой, которая является одновременно проездным билетом в общественном транспорте, парковочной картой и читательским билетом в городской библиотеке. Действует только в Праге.
opis	kopie originální ↑**listiny** se stejným obsahem	**копия**	копия оригинального документа с идентичным содержанием
OPRÁVNĚNÍ			
oprávnění	1. právo na něco 2. pověření disponovat něčím	**право, полномочие**	1. право на что-либо 2. полномочие/доверенность располагать чем-либо
pobytové oprávnění	povolení k pobytu cizince na území	**право на пребывание**	разрешение на пребывание иностранца в стране
řidičské oprávnění	povolení řídit motorová vozidla různých skupin: A – motocykly, B – osobní vozidla, C – nákladní vozidla, D – autobusy, T – traktory (**řidičský** ↓**průkaz**)	**водительские права**	разрешение на управление транспортными средствами разных групп (A - мотоциклы, B - личный автотранспорт, C - грузовые автомобили, Д - автобусы, T - тракторы)
ordinace	místnost pro provádění ↓**ošetření** nebo vyšetření pacientů	**(врачебный) кабинет**	помещение, где проводится обследование пациента и оказание ему медицинской помощи
ORGÁN			
orgán	1. instituce 2. část těla	**орган, организация**	1. организация 2. часть тела
orgány státní správy	instituce, které reprezentují stát. Patří mezi ně ústřední orgány **státní** ↓**správy** – ministerstva, Úřad vlády ČR, Národní bezpečnostní úřad, Český statistický úřad, Úřad pro mezinárodně-právní ochranu dětí aj.; dále ostatní orgány státní správy – Celní správa, finanční úřady, **Česká** ↓**správa sociálního zabezpečení**, úřady práce,	**органы государственного управления**	организации, которые представляют государство. К ним относятся центральные органы государственного управления: министерства, Канцелярия Правительства ЧР, Совет национальной безопасности, Чешское статистическое управление, Комиссия по международно-правовой защите детей

	živnostenské úřady, katastrální úřady, stavební úřady, **matriční** ↓**úřady**, Česká inspekce životního prostředí, Česká národní banka.		и др., а также следующие органы государственного управления: Таможенное управление, Налоговый департамент, Департамент социального обеспечения, биржи труда, ведомства по предпринимательской деятельности, кадастровые центры, строительные центры, ЗАГСы, Чешская инспекция по охране окружающей среды, Чешский национальный банк.
orgány veřejné moci	↑**orgány státní** ↓**správy** a ↓**samosprávy**	**органы государственной власти**	органы государственного управления и самоуправления
správní orgán	↑**orgán** veřejné moci, jemuž je ↓**zákonem** svěřena vymezená působnost v oblasti **státní** ↓**správy**, např. ↑**obecní úřad**	**орган управления**	орган общественной власти, которому по закону предоставлено ограниченное поле деятельности в области государственного управления, напр., муниципалитет
statutární orgán	osoby oprávněné jednat jménem **právnické** ↓**osoby** (↑**obchodní společnosti**, ↓**spolku** apod.), např. ↑**jednatel** ↓**společnosti s ručením omezeným** nebo ředitel státního podniku	**статутная организация**	лица, имеющие полномочия выступать от имени юридического лица

ORGANIZACE

organizace		**организация**	
nevládní nezisková organizace	*NNO*: organizace nezřizovaná státem a na státu nezávislá, která je určena k obecně prospěšné činnosti nebo k neziskové činnosti pro soukromý prospěch. V legislativě ČR není tento termín zakotven, vždy se řeší pouze konkrétní právnická forma tohoto typu organizací.	**неправительственная некоммерческая организация (ННО)**	организация, которая не основана государством и которая от государства независима, предопределена к общественно полезной деятельности или бесприбыльной деятельности в личных целях. В законах ЧР данного термина нет, всегда решается вопрос с конкретной юридической формой подобного рода организаций.
příspěvková organizace	organizace zřizovaná ve veřejném zájmu státem a ↓**samosprávou** –	**организация, основанная на взносах**	организация, созданная государством и органами самоуправления

	tzv. nezisková veřejnoprávní organizace, např. ↓**Správa uprchlických zařízení MV**, dětské domovy, ↓**psychiatrické léčebny** a muzea		в интересах всего общества, т.е. некоммерческая общественная организация. Например, Управление по делам беженцев МВД ЧР, детские дома, психиатрические клиники, музеи и др.
organizovaný zločin	trestná činnost, kterou nepáchají jedinci, ale organizované skupiny. Jejich cílem je co největší zisk, příp. jiné výhody (vliv), čehož dosahují metodami ilegálního ↓**podnikání** a pronikání do legální ekonomiky, zejména v oblastech obchodu s drogami, zbraněmi, lidmi, rizikovým materiálem, praní špinavých peněz, padělání a „obchodu se státními zakázkami“.	**организованная преступность**	преступная/уголовная деятельность, которую совершают не отдельные лица, а группы, цель которых - максимальная прибыль или иные выгоды (влияние), что достигается при помощи незаконной предпринимательской деятельности и проникновения в легальную экономику, особенно в сферы торговли наркотиками, оружием, людьми, веществами повышенного риска, отмыванием «грязных денег», фальсификацией и «продажей госзаказов».
ORL	*otorhinolaryngologie*: lékařský obor, který se specializuje na diagnózu a léčbu chorob ušních, nosních a krčních	**ЛОР/Оториноларингология**	медицинская специальность, которая специализируется на диагностике и лечении патологий уха, горла, носа, головы и шеи
ortoped	lékař zabývající se ↓**prevencí**, zjišťováním a léčením vrozených nebo získaných vad, chorob a úrazů pohybového ústrojí	**ортопед**	врач, занимающийся профилактикой, диагностикой и лечением деформаций и нарушений функций костно-мышечной системы, которые являются результатом врожденных дефектов, пороков развития, последствий травм или заболеваний
OSOBA **osoba**		**лицо**	
fyzická osoba	člověk/osoba v právním slova smyslu. Disponuje právní subjektivitou (způsobilost mít práva a povinnosti dána od narození) a právní způsobilostí (obvykle od 18 let).	**физическое лицо**	человек/лицо в юридическом смысле слова. Имеет правоспособность (данные с момента рождения права и обязанности) и дееспособность (после достижения совершеннолетия в 18 лет)

hledaná osoba

osoba samostatně výdělečně činná

OSVČ, *živnostník*, ↓***podnikatel***: je pro úřady, zdravotní pojišťovnu a správu sociálního zabezpečení osoba, která má příjem z ↓**podnikání** a/nebo jiné samostatně výdělečné činnosti

právnická osoba

právní útvar sloužící specifickým zájmům lidí. Vzniká zápisem do veřejného rejstříku. Dle nového občanského zákoníku se dělí na **obchodní** ↑**korporace** (např. **akciová** ↓**společnost,** ↓**spolek**), ↑**fundace** (např. nadace) a ↓**ústavy** (např. obdoba **obecně prospěšné** ↓**společnosti**).

společně posuzované osoby

termín spojený s výplatou **sociálních** ↑**dávek** a výpočtem příjmů pro získání povolení k pobytu cizinců. U těchto dávek definuje okruh osob, které jsou pro účely žádosti o sociální dávky posuzovány společně s žadatelem o dávku. Pokud dochází ke společnému posuzování, jsou dokládány příjmy těchto osob, majetek, apod. Typicky jsou společně posuzováni manželé nebo rodiče a nezaopatřené děti (nezaopatřené ↑**dítě**).

svéprávná osoba

osoba, která může sama sebe zastupovat (např. při jednání s úřady). V cizinecké legislativě již od 15 let, jinak od 18 let.

лицо в розыске

индивидуальный предприниматель

син. бизнесмен; предприниматель, занимающийся самостоятельной трудовой деятельностью является для учреждений, медицинской страховой компании и управления социального обеспечения лицом, которое получает доход от бизнеса и/или иной самостоятельной предпринимательской деятельности.

юридическое лицо

юридическая организация, которая служит специфическим интересам людей. Возникает благодаря государственной регистрации. Согласно новому Гражданскому кодексу подразделяется на: корпорации (акционерное общество, общество), фонды и организации (подобие общественно полезных организаций).

совместно оцениваемые лица

термин, связанный с выплатой социальных пособий и расчетом доходов для получения разрешения на пребывание для иностранцев. В случае назначения данных пособий определяет круг лиц, которые в вопросе заявления на пособия оцениваются вместе с заявителем. Если эти лица оцениваются все вместе, то необходимо предъявить все доходы, имущество и т.п. Как правило, вместе оцениваются супруги или родители и находящиеся на их иждивении дети.

дееспособное лицо

лицо, которое может само себя представлять (напр., при общении с учреждениями). В законах, касающихся иностранцев, с 15 лет, в остальном - с 18 лет.

OSPOD	**↑oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu**		
OSSZ	**okresní ↓správa sociálního zabezpečení**		
OSVČ	**↑osoba samostatně výdělečně činná, ↓podnikatel**	**индивидуальный предприниматель (ИП)**	лицо, занимающееся самостоятельной предпринимательской деятельностью (предприниматель, бизнесмен)
OSVĚDČENÍ			
osvědčení	úřední potvrzení	**удостоверение, свидетельство**	официальное подтверждение
osvědčení o státním občanství	↑**listina**, kterou se prokazuje ↑**občanství**	**свидетельство о гражданстве**	документ, подтверждающий гражданство
osvojenec	osoba, která byla adoptována (↑**adopce**)	**усыновленный/удочеренный**	лицо, которое было усыновлено/ удочерено
osvojení	↑**adopce**		
osvojitel	osoba, která má vůči osvojenému (↑**adopce**) dítěti rodičovskou zodpovědnost	**усыновитель**	лицо, которое несет за усыновленного ребенка родительскую ответственность
ošetření	poskytování zdravotnické pomoci při úrazu	**оказание медицинской помощи**	оказание медицинской помощи при получении травмы
ošetřovna	zdravotnické zařízení pro menší ↑**ošetření**	**медпункт**	медицинское учреждение для оказания медицинской помощи
ošetřovné	nahrazuje příjem zejména v případě ošetřování nemocného člena domácnosti. Je v běžných případech vypláceno max. 9 dnů, u osaměle žijícího ↓**zaměstnance** 16 dnů.	**больничные**	возмещает доход, особенно в случае ухода за больным членом семьи, в обычных случаях выплачивается в течение 9 дней,у одинокого человека - 16 дней.
otcovství	1. biologické – biologickým otcem je ten, jehož sperma oplodnilo matku dítěte 2. sociální – sociálním otcem je ten, kdo dítě vychovává a koho dítě jako otce přijímá	**отцовство**	1. биологическое - биологическим отцом является тот, чья сперма оплодотворила мать ребенка 2. социальное - социальным отцом является тот, кто ребенка воспитывает и кого ребенок воспринимает как отца

OVĚŘENÍ
ověření — **заверение**

úřední ověření listin a podpisů	zpoplatněný správní úkon ověření platnosti kopie s originálem (↓**vidimace**) a ověřování podpisů (legalizace). Je nutné mít ↓**průkaz totožnosti**. Provádí ho krajské úřady, **matriční** ↓**úřady** a ↑**obecní úřady**, **služby** ↑**Czech POINT**, ↓**pobočky** České pošty (↓**pošta**) a ↑**notáři**.	**официальное заверение документов и подписей**	административное действие, проводимое за плату, в ходе которого подтверждается совпадение оригинального документа с его копией (видимация) и заверение подписей (легализация). Необходимо иметь при себе удостоверение личности. Эти действия проводятся в краевой администрации, в муниципалитетах, ЗАГСах, службах CZECH POINT, в филиалах Чешской почты, а также в нотариальных конторах.
ověřená kopie	úředně ověřená neboli vidimovaná ↑**listina (↓vidimace**)	**заверенная копия**	официально заверенный документ (прошедший видимацию)
oznamovatel	osoba oznamující podezření na spáchání ↓**trestného činu**	**объявитель**	лицо, заявляющее о подозрении на совершение уголовного преступления
P. O. Box	zamykatelná poštovní přihrádka (↓**pošta**) k přijímání poštovních zásilek umístěná na poště s přiděleným číslem, ke které má za úplatu přístup jen konkrétní osoba, adresát	**абонентский ящик**	закрываемый на ключ почтовый абонементный ящик для принятия почтовой корреспонденции, имеет номер, находится на почте, к нему имеет доступ только конкретное лицо, адресат

PACHATEL
pachatel — **преступник**

pachatel trestného činu	↓**zločinec**		
pacht	jde o dočasné užívání věci za úplatu. Z propachtované věci je možné si brát i plody (např. ovoce) a užitky (např. zisk z provozu závodu) na rozdíl od nájmu, kde lze věc jen používat.	**аренда**	речь идет о временном пользовании вещью за плату. С арендованного объекта/вещи можно, напр., собирать плоды (фрукты) и получать выгоду, напр., доход с эксплуатации предприятия, в отличие от найма, где вещь можно только использовать.

PAS

pas		**паспорт**	
cestovní pas	úřední ↓**průkaz totožnosti** pro cestu do zahraničí	**заграничный паспорт**	официальный документ, удостоверяющий личность и предназначенный для поездок за границу
cizinecký pas	**cestovní** ↑**doklad**, který vydává ČR cizincům bez **cestovního** ↑**pasu**, kteří mají v ČR **trvalý** ↓**pobyt, doplňkovou** ↑**ochranu** a z objektivních důvodů si nemohou opatřit cestovní pas své země	**иностранный паспорт**	паспорт, который ЧР выдает иностранцам без загранпаспорта, имеющим на территории ЧР вид на жительство, дополнительную защиту и не способным по тем или иным причинам получить загранпаспорт своей страны
neplatný pas	1. pas s ukončenou dobou platnosti: 2. po ohlášení ztráty nebo ↑**odcizení** 3. obsahuje nesprávné ↓**údaje** 4. byl značně poškozen 5. pokud tak rozhodl příslušný ↑**orgán** 6. pokud držitel pasu ztratil ↑**občanství** státu, který ho vydal	**недействительный паспорт**	паспорт, у которого закончился срок действия: 1. после заявления об утрате или краже 2. содержит неправильные данные 3. был сильно поврежден 4. в случае решения соответствующей организации 5. в том случае, если владелец паспорта лишился гражданства того государства, которое паспорт выдало
prošlý pas	pas s ukončenou dobou platnosti	**просроченный паспорт**	паспорт, у которого закончился срок действия
zbrojní pas	veřejná ↑**listina**, která **fyzickou** ↑**osobu** opravňuje k nabývání vlastnictví a držení zbraně	**разрешение на ношение оружия**	документ, подтверждающий право физического лица на хранение и ношение оружия
pátrání		**розыск/поиск**	
paušál	fixní částka	**паушальная сумма**	фиксированная сумма
výdajový paušál	stanovení výdajů procentem z příjmů, a nikoliv z reálných výdajů a nákladů. Nejjednodušší způsob uplatnění výdajů v ↑**daňovém přiznání**, které se vypočítají procentem z příjmů. Výše	**расходная паушальная сумма**	определение расходов в процентах на основании доходов, а не реальных расходов и затрат. Самый простой способ применения расходов, которые высчитываются

procenta závisí na druhu příjmů – 60 % ze všech činností kromě řemeslných, 80 % řemeslné činnosti 80% aj. Uplatnění výdajového paušálu může snížit **čistou** ↑**mzdu**, což je nutno zvážit při prokazování příjmů pro prodloužení pobytu v ČR.

в процентах от доходов в налоговой декларации. Уровень процентов зависит от вида доходов: 60 % - от всех видов деятельности, кроме ремесленных, ремесленные виды деятельности - 80 % и др. Применение расходной паушальной суммы может снизить чистый доход, что следует принять во внимание при предъявлении доходов в процессе продлевания пребывания в ЧР.

PÉČE

péče — **забота, уход, обслуживание, обеспечение**

ambulantní péče — **zdravotní** ↓**péče** poskytovaná pacientům docházejícím do ↑**ordinace** lékaře (≠ ↑***hospitalizace***)

амбулаторное обеспечение / обслуживание — медицинское обеспечение, которое предоставляется пациентам, посещающим кабинет врача (антоним - госпитализация)

hospicová péče — péče, která nabízí těžce nemocným (většinou v terminálním stavu) a jejich blízkým účinnou pomoc, kdy už jsou prostředky klasické medicíny, síly a schopnosti nejbližšího okolí pečovat o nemocného nedostačující. Poskytuje se jak v lůžkových hospicových zařízeních, tak i doma ve spolupráci s rodinou nemocného (např. domácí hospic Cesta domů v Praze).

уход в хосписе — обслуживание, в рамках которого тяжелобольным (как правило, уже в терминальной стадии) и их близким оказывается эффективная помощь, при этом средства классической медицины, силы и способности ближайшего окружения, направленные на уход за больным, уже недостаточны. Уход предоставляется как в стационарных отделениях хосписа, так и дома, при сотрудничестве семьи больного (напр., домашний хоспис «Дорога домой» в Праге).

lázeňská péče — **курортное обеспечение**

lůžková péče — **zdravotní** ↓**péče**, kterou nelze poskytnout ambulantně a pro její poskytnutí je nezbytná ↑**hospitalizace** pacienta

стационарный уход — медицинское обслуживание, которое невозможно предоставить амбулаторно, предполагает госпитализацию пациента

náhradní rodinná péče — v ČR se uskutečňuje podle ↓**zákona** o rodině v těchto právních režimech:

семейное воспитание детей, лишённых родительской опеки — в ЧР существует в следующих юридических режимах: опека, усы-

svěření do péče jiné **fyzické** ↑**osoby**, ↑**adopce**, předpěstounská a **pěstounská** ↓**péče** nebo poručnická péče. (≠ *ústavní péče*)

pěstounská péče

typ **náhradní rodinné** ↑**péče** v ČR. Na rozdíl od ↑**adopce** mohou rodiče být stále **zákonnými** ↓**zástupci**. ↓**Pěstoun** není zákonným zástupcem dítěte a k dítěti nemá **vyživovací** ↓**povinnost**.

pooperační péče

poúrazová péče

preventivní péče

↓**preventivní prohlídky** a ↑**očkování** proti infekčním nemocem

rehabilitační péče

péče zaměřena na regeneraci organismu, zejména pohybového ústrojí

závodní zdravotní péče

zdravotní ↓**péče**, kterou má povinnost zajistit každý ↓**zaměstnavatel** pro své zaměstnance a která není hrazena z **veřejného zdravotního** ↓**pojištění**. Patří zde vstupní a výstupní prohlídky, posouzení zdravotní způsobilosti pro výkon práce aj.

zdravotní péče

dělí se na ambulantní, lůžkovou, dispenzární, **zdravotní záchrannou** ↓**službu** a ↓**zdravotní pohotovost**, lázeňskou léčebně-**rehabilitační** ↑**péči**, **preventivní** ↑**péči** a poskytování léků

новление, патронат и попечительство (закон о семье). Альтернатива - помещение ребенка в детский дом.

патронажное воспитание

тип семейного устройства малолетних в ЧР. В отличие от усыновления в этом случае родители могут и далее быть законными представителями своих детей. Попечитель не является законным представителем ребенка и не имеет алиментной обязанности.

послеоперационное обслуживание

посттравматический уход

профилактический уход

профилактические осмотры и прививки против инфекционных болезней

реабилитационное обслуживание

обслуживание, направленное на регенерацию организма, особенно опорно-двигательного аппарата

врачебный/медицинский уход, обеспечиваемый предприятием/работодателем

речь идет о медицинском обслуживании, которое обязан обеспечить каждый работодатель для своих работников и которое не оплачивается за счет общественного медицинского страхования. Сюда относятся: осмотры при поступлении на работу, при увольнении с работы, оценка состояния здоровья с точки зрения профпригодности и др.

медицинское обслуживание

подразделяется на амбулаторное, стационарное, диспансерное, скорую помощь и неотложную медицинскую помощь, курортный врачебно-реабилитационный уход, профилактику и обеспечение медикаментами

pediatr	**dětský ↑lékař**		
penále	↓**pokuta** za pozdní platbu. Obvykle se počítá v procentech (%) nebo promilích (‰) z dlužné částky za každý den ↓**prodlení**.	**неустойка/пеня**	штрафная санкция за неуплату в срок или несвоевременное выполнение финансовых обязательств, начисляющаяся в процентах (%) или промилле (‰) от оговорённой в договоре суммы за каждый просроченный день
PENZIJNÍ			
penzijní	důchodový	**пенсионный**	
penzijní fond	podílový fond, bývá zřizován soukromým subjektem (bankou) či státem. Poskytuje ↓**penzijní připojištění**.	**пенсионный фонд**	долевой/паевой фонд, основателем которого может быть как частный субъект (банк), так и государство. Обеспечивает дополнительное пенсионное страхование.
penzijní připojištění	dobrovolné spoření se státním příspěvkem v soukromých ↑**penzijních fondech**. Nyní je třetím pilířem ↓**penzijního systému**.	**дополнительное пенсионное страхование**	ныне третья опора пенсионной системы. Добровольные сбережения в сочетании с государственным вкладом/пособием, находящиеся в частных пенсионных фондах.
penzijní spoření	**důchodové ↓spoření**		
penzijní systém	*důchodový systém*: tvoří momentálně tři pilíře: 1. pilíř povinné **důchodové ↓pojištění** 2. pilíř **důchodové ↓spoření** 3. pilíř ↑**penzijní připojištění**	**пенсионная система**	в настоящее время пенсионная система основана на трех столпах: 1. обязательное пенсионное страхование 2. пенсионные сбережения 3. дополнительное пенсионное страхование
pěstoun	osoba, která pečuje o dítě jí svěřené do **pěstounské ↑péče** a může přiměřeně vykonávat práva a povinnosti rodiče	**опекун / приемный родитель**	лицо, которое заботится о ребенке, взятом им под опеку, и может, соответственно, иметь права и обязанности родителя
petice	písemná žádost oficiálním činitelům s výzvou pro veřejnost, aby se k ní připojili další osoby	**петиция**	письменное коллективное прошение, подаваемое в органы государственной власти или органы местного самоуправления, с призывом присоединиться и другим людям

pevná linka		**стационарный телефон**	
PLATBA			
platba		**платеж/расчет**	
bezhotovostní platba	platba probíhající prostřednictvím převodů peněžních prostředků bez fyzické potřeby peněz	**безналичный расчет**	платеж, проходящий посредством перевода денежных средств без физического наличия денег
platba převodem	převedení peněz z účtu na ↓**účet**	**платеж посредством перевода**	перевод денег со счета на счет
platba v hotovosti	platba pomocí bankovek a mincí	**наличный расчет**	платеж при помощи банкнот и монет
PLÁTCE			
plátce		**плательщик**	
plátce daně	**plátce ↑daně**		
plátce DPH	vybírá a odvádí státu vybranou ↑**daň z přidané hodnoty**. Může být registrován dobrovolně nebo povinně. Povinně se plátcem DPH stane **fyzická ↑osoba** nebo **právnická ↑osoba** překročením obratu 1 milion Kč za předchozích 12 kalendářních měsíců.	**плательщик налога на добавленную стоимость**	взимает и платит государству налог на добавленную стоимость. Может быть зарегистрирован в добровольном или обязательном порядке. В обязательном порядке плательщиком НДС станет физическое или юридическое лицо, оборот которого за предыдущих 12 календарных месяцев превысит 1 млн. крон.
PLATNOST			
platnost		**сила / срок действия**	
platnost právního předpisu	**právní ↓předpis** je platný ode dne uvedení ve sbírce ↓**zákonů**. Platný předpis se stává aplikovatelným a vynutitelným až po nabytí účinnosti (↓**účinnost zákona**).	**сила / срок действия правовой нормы**	правовая норма вступает в силу со дня выхода в своде законов. Применять правовую норму и требовать ее исполнения можно только после вступления ее в силу.
PLNÁ MOC			
plná moc	právní jednání, kterým ↓**zmocnitel** (zastoupený) dává na vědomí třetím osobám, že ↓**zmocněnec** (↓**zástupce**) je oprávněn za něj jen v určitých věcech jednat	**полномочие, доверенность**	юридическое действие, при котором доверитель (представляемый) доводит до сведения третьих лиц, что уполномоченный/доверенное лицо (представитель) имеет право представлять его интересы в некоторых делах

všeobecná plná moc	*generální plná moc*: druh ↑**plné moci**, který opravňuje ↓**zmocněnce** jednat jménem ↓**zmocnitele** ve všech právních úkonech, které se zmocnitele týkají nebo mohou týkat. Podpis zmocnitele musí být úředně ověřený. Doporučujeme udělovat jen ve výjimečných případech.	**генеральная доверенность**	вид доверенности, который дает доверенному лицу право действовать от имени доверителя во всех юридических действиях, которые касаются или могут касаться доверителя. Подпись доверителя должна быть официально/нотариально заверена. рекомендуем оформлять генеральную доверенность только в исключительных случаях.
pobočka	organizační jednotka instituce	**филиал**	организационная единица учреждения
POBYT **pobyt**		**пребывание/проживание**	
dlouhodobý pobyt	*povolení k dlouhodobému pobytu*: přechodná forma **pobytového** ↑**oprávnění** pro pobyt na území delší než 6 měsíců (3. oddíl § 42 – § 46 ↓**zákona o pobytu cizinců**)	**долгосрочное пребывание**	син. разрешение на долгосрочное пребывание; переходная форма права на пребывание на территории более 6 мес. (3-я часть §42-§46 ZPC)
krátkodobý pobyt	pobyt ↑**občana třetí země** se stejnými pravidly v ↓**schengenském prostoru**, který v součtu nepřesáhne 90 dnů během 180 dnů od prvního vstupu na celém území Schengenu. Pro občany z vízových zemí se uděluje formou jednotného schengenského víza.	**кратковременное пребывание**	пребывание гражданина третьей страны с такими же правилами на территории Шенгенской зоны. Пребывание в сумме не должно быть больше 90 дней в течение 180 дней с момента первого въезда на территорию Шенгенской зоны. Граждане из стран, для которых действует визовая система, получают это разрешение в виде единой шенгенской визы.
přechodný pobyt	jakýkoli pobyt ↑**občana EU** a ↑**občan a třetí země**, který není pobytem trvalým	**временное пребывание**	любое пребывание гражданина ЕС и гражданина третьей страны, не являющееся постоянным
trvalý pobyt	**pobytové** ↑**oprávnění**, které se uděluje obvykle po 5 letech nepřetržitého **přechodného** ↑**pobytu** na území ČR. Trvání platnosti povolení je neomezené, k zrušení však dojde, pokud ↑**cizinec** pobývá mimo území států EU	**постоянное пребывание / вид на жительство**	разрешение на пребывание, которое выдается, как правило, после 5 лет непрерывного временного пребывания на территории ЧР. Срок действия данного разрешения не ограничен, однако разрешение

	nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, mimo ČR déle než 6 let a z dalších důvodů (např. trestná činnost).		будет аннулировано, если иностранец более чем 12 мес-в не находится непрерывно на территории стран ЕС, а на территории ЧР отсутствует более 6 лет, а также по иным причинам (напр., уголовное преступление).
podací lístek	formulář České pošty (↓**pošta**), který potvrzuje odeslání ↑**doporučeného psaní** a ↑**balíku**	**квитанция**	бланк Чешской почты, подтверждающий отправление заказного письма или посылки/бандероли
podatelna	oddělení úřadu sloužící pro vnější písemný styk s veřejností a institucemi, doporučujeme při podávání žádosti vždy požádat o potvrzení přijetí žádosti, které se uděluje na kopii žádosti podacím razítkem s datem podání.	**регистратура**	отделение учреждения, осуществляющее внешние письменные контакты с гражданами и организациями, рекомендуем при подаче заявления просить о подтверждении принятия заявления - поставить на копию заявления регистрационный штамп и дату подачи заявления.
podezřelý	osoba podezřelá ze spáchání již zjištěného ↓**trestného činu**, ale ↑**orgány** činné v **trestním** ↓**řízení** ještě nemají dostatek informací, které by odůvodnily zahájení trestního stíhání právě této osoby	**подозреваемый**	лицо, подозреваемое в совершении уже зафиксированного преступления, однако следственные органы не обладают всей полнотой доказательств
PODÍL **podíl**		**доля/часть**	
družstevní podíl	členové **bytového** ↑**družstva** nevlastní své byty přímo, tzn. nejsou evidováni coby vlastníci bytů, ale své byty „vlastní“ nepřímo tak, že mají družstevní podíl	**доля кооперативной собственности**	члены жилищного кооператива не являются прямыми владельцами своих квартир, т.е. не зарегистрированы как владельцы квартир, а «владеют» своими квартирами непрямо, имея долю в кооперативной собственности
spoluvlastnický podíl		**доля совместного владения**	
podmínka	hov., **podmíněný** ↑**odklad výkonu trestu odnětí svobody**		

PODMÍNKY
podmínky **условия**

pracovní podmínky

↓**zaměstnavatelé** jsou povinni dle ↓**zákoníku práce** vytvářet ↓**zaměstnancům** pracovní podmínky, které umožňují bezpečný výkon práce

условия труда / рабочие условия

по закону работодатели обязаны создать для своих работников условия труда, которые обеспечивают безопасность работы.

podnájem

právní vztah ve formě **podnájemní** ↓**smlouvy** mezi zájemcem o bydlení (podnájemcem) s nájemníkem, tzn. osobou, která není vlastníkem realitního objektu, ale je osobou, která má s vlastníkem reality uzavřenu **nájemní** ↓**smlouvu**. K uzavření smlouvy o podnájmu je však zapotřebí souhlasu ↓**pronajímatele**, tzn. vlastníka realitního objektu (bytu).

субаренда/поднаем

правовые отношения в виде договора о субаренде между потенциальным квартирантом и жильцом, т.е. лицом, которое не является владельцем недвижимости, а заключило с владельцем арендный договор. Для заключения договора о субаренде необходимо согласие наймодателя, т.е. владельца недвижимости (квартиры).

podnět

Dle § 42 správního řádu podání, kterým se jeho podatel zpravidla snaží upozornit na nedostatky v činnosti jiných **fyzických** ↑**osob** a **právnických** ↑**osob** či ↑**orgánů veřejné správy**, např. podnět na nečinnost správního orgánu. Prostřednictvím podnětu podatel požaduje, aby v něm uvedené skutečnosti orgán **veřejné** ↓**správy** prošetřil. Neexistuje závazná forma, lze podat ústně, písemně, mailem.

импульс/стимул/побуждение

согласно § 42 административного кодекса заявление, в котором заявитель, как правило, стремится обратить внимание на недостатки в деятельности физических или юридических лиц или государственных органов. Посредством импульса/заявления заявитель требует, чтобы приведенные факты государственный орган проверил. Не существует обязательной формы, заявление можно подать устно, письменно, в электронном виде. Например, жалоба на бездействие органа власти.

podnikání

soustavná činnost prováděná samostatně ↓**podnikatelem** vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. **Fyzické** ↑**osoby** mohou podnikat na základě ↓**živnostenského listu** či koncesní ↑**listiny**. **Právnické** ↑**osoby**, např. **obchodní** ↑**korporace** (a. s., s. r. o., k. s. či v. o. s.), mohou podnikat také na základě

предпринимательство/бизнес

постоянная деятельность, самостоятельно осуществляемая предпринимателем от его имени и под его ответственность с целью получения прибыли. Физические лица могут заниматься бизнесом на основании свидетельства о предпринимательской деятельности или концессионного свидетельства. Юридические лица, например, коммерческие

živnostenského listu, ale osoby ↑**firmu** zakládající musí sepsat společenskou smlouvu a společnost vzniká až zápisem do ↑**obchodního rejstříku.**

корпорации (а.о., о.о.о., к.т., ОТО) также могут заниматься бизнесом на основании свидетельства о предпринимательской деятельности, однако основатели фирмы должны заключить договор об основании фирмы/компании, которая возникает после внесения в коммерческий регистр.

podnikatel — **fyzická ↑osoba** nebo **právnická ↑osoba**, která soustavně podniká

предприниматель/бизнесмен — физическое или юридическое лицо, которое систематически занимается бизнесом

PODPIS

podpis — **подпись**

elektronický podpis — *digitální podpis*: nástroj identifikace a autentizace osob v prostředí internetu pro komunikaci s úřady v ↓**zákonem** stanovených případech. Podmínkou je přidělení kvalifikovaného certifikátu od ↑**MV**.

электронная подпись — син. цифровая подпись; инструмент идентификации и авторизации лиц в интернет-пространстве для коммуникации с организациями в определенных законом случаях. Условием является выдача в МВД ЧР квалифицированного сертификата.

úředně ověřený podpis — podpis, jehož pravost na ↑**listině** je ověřena úředním ↑**orgánem** (krajský, ↑**obecní úřad**, ↑**Czech POINT** nebo ↑**notář**) tak, že se před ním na listinu příslušná **fyzická ↑osoba** vlastnoručně podepíše a ↓**úředník** ověří totožnost osoby na základě předložení identifikačního průkazu (**občanský ↓průkaz**, ↑**cestovní pas** nebo biometrický pas)

официально заверенная подпись — подпись, подлинность которой на документе заверена официальным учреждением (краевым, муниципальным органом, CZECH POINT, нотариусом) так, что в присутствии чиновника физическое лицо собственноручно подпишет документ, а чиновник засвидетельствует идентичность лица на основании идентификационного документа (паспорт, заграничный паспорт, биометрическое удостоверение)

PODPORA

podpora — 1. **sociální ↑dávka**
2. záštita, opora

помощь, пособие — 1. социальное пособие
2. патронат, поддержка

finanční podpora rodiny — zahrnuje oblast daňových opatření (daňové zvýhodnění na vyživované

финансовая поддержка семьи — включает в себя ряд мер в области налогообложения (налоговые льго-

	dítě žijící s ↑**daňovým poplatníkem** v domácnosti a odpočet na manžela nebo manželku) a systém sociálního zabezpečení (↑**dávky nemocenského pojištění** a **důchodové** ↓**pojištění**, ↑**dávky státní sociální podpory**, ↑**dávky pomoci v hmotné nouzi** a dávky pro osoby se zdravotním postižením)		ты на ребенка, которого содержит налогоплательщик и который живет вместе с ним, налоговые вычеты на мужа/жену) и систему социального обеспечения (страхование на случай временной нетрудоспособности, пенсионное страхование, государственные социальные пособия, материальная помощь в сложной жизненной ситуации, пособия по инвалидности)
podpora v nezaměstnanosti	dávka v nezaměstnanosti vyplacená po dobu 5–11 měsíců dle věku uchazeče o ↓**zaměstnání**. Její výplata je podmíněna např. účastí na **důchodovém** ↓**pojištění** po dobu roku v posledních dvou letech. Výše podpory se odvíjí od výše výplaty v posledním zaměstnání. Podpora je vyplacena úřadem práce. Cizinci z třetích zemí na ni mají ↑**nárok**, pokud mají **trvalý** ↑**pobyt**, **modrou** ↑**kartu**, udělený ↑**azyl** či doplňkovou ochranu.	**пособие по безработице**	пособие выплачивается в течение 5-11 мес-в в соответствии с возрастом соискателя работы. Выплата пособия обусловлена, напр., внесением взносов на пенсионное страхование в течение последних двух лет. Размер пособия по безработице зависит от размера зарплаты по последнему месту работы. Пособие выплачивается на бирже труда. Иностранцы из третьих стран имеют право на пособие по безработице, если имеют вид на жительство или голубую карту.
státní sociální podpora	↑**dávky státní sociální podpory**		
podvodník		**мошенник**	
lékařská pohotovostní služba	↓**zdravotní pohotovost**		
pohřebné	jednorázová ↑**dávka státní sociální podpory**. Vyplácí se tomu, kdo uspořádal pohřeb nezaopatřenému dítěti nebo rodiči **nezaopatřeného** ↑**dítěte**	**пособие на похороны**	единовременное пособие государственного социального обеспечения, выплачивается тому, кто организовал похороны находящегося на иждивении ребенка или родителя, находящегося на иждивении ребенка
pochvala	pozitivní ohodnocení výkonu, jednání žáka učitelem, ředitelem	**похвала (в школе)**	позитивная оценка учебы, поведения ученика со стороны учителя или директора

pojistitel	ten, kdo se zavazuje poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění pojistné události, obvykle pojišťovna	**страховщик**	тот, кто принимает на себя по договору страхования обязательство возместить убытки, возникшие в результате наступления страховых случаев, как правило, страховая компания
POJISTNÝ **pojistný**		**страхователь**	
pojistná smlouva	smlouva o finančních službách, ve které se ↑**pojistitel**/pojišťovna zavazuje v případě vzniku nahodilé škodné události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné	**договор страхования**	соглашение о финансовых услугах, в котором страховщик/страховая компания в соответствии с условиями обязуется компенсировать ущерб в той или иной форме при наступлении предусмотренного договором страхового случая. Страхователь обязуется платить страховщику страховые взносы.
pojistná událost	skutečnost uvedená v ↑**pojistné smlouvě**, při které vzniká ↑**nárok** na ↓**pojistné plnění** / proplacení škody. Její nahlášení je povinností ↓**pojištěného**. Po nahlášení zahajuje pojišťovna tzv. likvidaci pojistné události, při které likvidátor posoudí nárok na pojistné plnění a vyčíslí škodu. Je-li nárok uznán, vyplatí pojišťovna pojištěnému nebo ↓**poškozenému** pojistné plnění.	**страховой случай**	событие, предусмотренное договором страхования, с наступлением которого возникает обязанность произвести страховую выплату. Сообщить о страховом случае - обязанность страхователя. После заявления о страховом случае страховая компания начинает так называемую ликвидацию страхового случая, при которой оценивается право/претензия на возмещение ущерба и подсчитывается размер ущерба. Если право на возмещение ущерба признается, то сраховая компания выплачивает страхователю или пострадавшему страховое возмещение.
pojistná výluka	↑**pojistné události**, na které se ↓**pojištění** nevztahuje. Jsou obsaženy v pojistných podmínkách.	**отказ в страховой выплате**	страховые случаи, на которые не распространяется страхование; содержатся в условиях договора страхования
pojistné plnění	peněžní částka vyplacená pojišťovnou jako náhrada vzniklé škody v souladu	**страховое возмещение**	денежная сумма, которая выплачивается страховой компанией как

	s ↑**pojistnou smlouvou** a pojistnými podmínkami		возмещение причиненного ущерба в соответствии с договором страхования и условиями страхования

POJIŠTĚNÍ

pojištění	forma služeb, která při splnění stanovených podmínek zajišťuje příslušnou úhradu škod	**страхование**	форма услуг, которая при исполнении определенных условий гарантирует соответствующее возмещение ущерба
doklad o cestovním zdravotním pojištění	potvrzení o zaplacení **zdravotního** ↓**pojištění** pro cestu do zahraničí, kde je uvedena doba pojištění a finanční limit pojistného plnění na léčební výlohy	**полис медицинского страхования туристов**	документ, подтверждающий оплату медицинской страховки для выезда за рубеж. Указывается срок, в течение которого страховка действительна, а также финансовый лимит страхового возмещения за лечение
důchodové pojištění	*první pilíř důchodového systému*: součást povinného **sociálního** ↓**pojištění**, ze kterého se vyplácí s**tarobní** ↑**důchody**, **invalidní** ↑**důchody**, **vdovské** ↑**důchody**, vdovecké důchody a **sirotčí** ↑**důchody**	**пенсионное страхование**	составная часть обязательного социального страхования, из которого выплачивается пенсия по старости, по инвалидности, в связи с утратой кормильца, это первый столп пенсионной системы
evidenční list důchodového pojištění	přehled o dobách účasti na **důchodovém** ↑**pojištění** a jeho výši v jednotlivých měsících. Je nezbytným dokumentem pro přiznání důchodu. ↓**Zaměstnavatel** je povinen při vzniku účasti ↓**zaměstnance** na důchodovém pojištění vést evidenční listy.	**регистрационная карточка пенсионного страхования**	содержит информацию о продолжительности уплаты взносов пенсионного страхования, а также о размере взносов по отдельным месяцам. Необходимый документ при начислении пенсии. Обязанность работодателя - вести регистрационные карты с самого начала внесения работником взносов пенсионного страхования.
havarijní pojištění	dobrovolné ↑**pojištění**, které chrání vozidlo před zničením, poškozením, ↑**krádeží** nebo neoprávněným užitím	**страхование гражданской ответственности владельцев транспортных средств**	добровольное страхование, в рамках которого автомобиль защищен от уничтожения, повреждения, угона или незаконного использования
minimální zálohy na sociální pojištění u OSVČ	minimální ↓**sazba** na **sociální** ↓**pojištění**, které ↑**osoba samostatně výdělečně** činná musí každý měsíc odvádět **České** ↓**správě sociálního**	**минимальный задаток на социальное страхование у лиц, занимающихся индивидуальной трудовой деятельностью**	минимальная ставка на социальное страхование, которую индивидуальные предприниматели должны ежемесячно заплатить Чешскому

	zabezpečení (v roce 2014 činí pro ↑**podnikání** jako hlavní činnost 1894 Kč a vedlejší činnost 758 Kč). Výše pojištění závisí na výši zisku ↑**podnikatele**.		ведомству социального обеспечения (в 2014 г. в случае предпринимательства как основного вида деятельности это 1894 кроны, дополнительного вида деятельности - 758 крон). Размер страховки зависит от размера прибыли, получаемой предпринимателем.
pojištění domácnosti	dobrovolné ↑**pojištění**, které uhrazuje škodu na majetku způsobenou živlem, ↑**odcizením**, vandalismem apod.	**страхование имущества**	добровольное страхование, в рамках которого компенсируется ущерб, нанесенный стихийным бедствием, кражей, вандализмом и т.д.
pojištění odpovědnosti za škodu	dobrovolné ↑**pojištění**, které uhrazuje škodu na majetku, na zdraví a další škody v běžném životě	**страхование ответственности**	добровольное страхование, которое возмещает ущерб, нанесенный имуществу, здоровью и пр.
smluvní zdravotní pojištění	komerční typ ↑**pojištění** dvojího typu – základní na neodkladnou a nezbytnou péči a komplexní. Pojišťovna nemá povinnost smlouvu uzavřít a ve smlouvách existují výluky na úhradu pojistného.	**договорное медицинское страхование**	коммерческий тип страхования двоякого типа - основной (распространяется на неотложное и необходимое мед.обеспечение) и комплексный. Страховая компания не обязана заключать договор, в договорах есть исключения на выплату страховки.
sociální pojištění	součást systému sociální zabezpečení. Je to průběžně odváděné ↑**pojištění** a skládá se z ↑**dávek nemocenského pojištění**, ↑**dávek důchodového pojištění** a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Platba tohoto pojištění je u některých kategorií osob, např. u ↓**zaměstnanců**, povinná.	**социальное страхование**	составная часть системы социального обеспечения; непрерывный платеж страхования, состоит из страхования на случай временной нетрудоспособности, пенсионного страхования и взноса на государственную политику занятости. Платежи по данному страхованию являются для некоторых категорий граждан обязательными (напр., служащие, работники).
úrazové pojištění	dobrovolné ↑**pojištění** pro případ úrazů a pobytu v nemocnici	**страхование от несчастных случаев и болезней**	добровольное страхование на случай травм и пребывания в больнице
veřejné zdravotní pojištění	↑**pojištění**, které se řídí ↓**zákonem** o veřejném zdravotním pojištění a je	**общее медицинское страхование**	страхование, которое регулируется Законом об общем медицинском

povinné zejména pro všechny občany ČR, cizince s **trvalým** ↑**pobytem**, cizince s **dlouhodobým** ↑**pobytem** za účelem ↓**zaměstnání**, ↑**azylanty** a osoby s **dočasnou** ↑**ochranou**. Stát tento typ pojištění hradí vybraným skupinám občanů, jako jsou nezaopatřené děti (**nezaopatřené** ↑**dítě**), poživatelé důchodů, osoby na **mateřské** ↑**dovolené** nebo **rodičovské** ↑**dovolené** aj.

výluka ve smluvním zdravotním pojištění

události, na které se ↑**pojištění** nevztahuje. Seznam výluk je uveden ve smlouvě o pojištění. Obvykle to je ↑**hospitalizace** v ↓**psychiatrické a protialkoholické léčebně**, z důvodu nemoci nebo úrazu, ke kterým došло před sjednáním pojištění aj. (**smluvní zdravotní** ↑**pojištění**)

zákonné pojištění vozidel

↓**ručení**

zdravotní pojištění

↑**pojištění**, které slouží pro úhradu **zdravotní** ↑**péče**. V ČR existují dva systémy: **veřejné zdravotní** ↑**pojištění a smluvní zdravotní** ↑**pojištění**. Každý, kdo pobývá na území ČR, musí být pojištěn.

životní pojištění

typ ↑**pojištění** před finančními důsledky nejrůznějších životních situací. Nejdůležitější jsou životní pojištění proti riziku smrti, riziku trvalé invalidity či smrti úrazem.

страховании и обязательно для всех граждан ЧР, иностранцев с ПМЖ и иностранцев с разрешением на долговременное пребывание с целью работы, для беженцев и лиц с временной защитой. Данный вид страхования государство оплачивает некоторым группам граждан: детям, находящимся на иждивении (не работающим, до 26 лет), получателям пенсии, лицам, находящимся в декретном отпуске или отпуске по уходу за ребенком.

случаи, исключенные из договорного медицинского страхования

события, на которые страхование не распространяется. Список этих событий приводится в договоре страхования. Обычно это госпитализация в психиатрической и противоалкогольной клинике, госпитализация по причине болезни или травмы, которая имела место до заключения договора страхования.

медицинское страхование

страхование, которое служит для оплаты медицинской помощи. В ЧР существуют 2 системы: общее медицинское страхование и договорное медицинское страхование. Каждый человек, находящийся на территории ЧР, должен быть застрахован.

страхование жизни

тип страхования от имущественных последствий различных жизненных ситуаций. Самыми важными являются страхование жизни на случай смерти, на случай инвалидности или на случай смерти от несчастного случая.

pojištěný	osoba, na jejíž majetek, život, zdraví nebo odpovědnost za škody se ↑**pojištění** vztahuje	**застрахованный**	страхование распространяется на лицо, имущество, жизнь или ответственность за причиненный ущерб

POKUTA

pokuta	**peněžitý ↓trest**		
bloková pokuta	jedna z možností potrestání za spáchaný ↓**přestupek**, pokud je tento přestupek spolehlivě zjištěn, nestačí jej vyřešit domluvou a ↑**obviněný** z přestupku je ochoten pokutu zaplatit. Platí se ihned v hotovosti (↑**platba v hotovosti**) vypsáním tzv. bloku na pokutu, nebo na tzv. blok na pokutu na místě nezaplacenou. K tomuto je oprávněna **státní ↓policie** a **obecní ↓policie**. V blokovém řízení se nelze odvolat (↑**odvolání**).	**штраф на месте**	одна из возможностей наказания за совершенное нарушение, если об этом нарушении составлен протокол, недостаточно сделать внушение, совершивший нарушение согласен штраф заплатить. Штраф платится сразу же на месте наличными, выписывается квитанция на штраф или квитанция на незаплаченный штраф. Это находится в компетенции полиции ЧР и муниципальной полиции. Нельзя подать апелляцию.
pořádková pokuta	**správní ↑orgán** může ↓**rozhodnutím** uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že: 1. se bez omluvy nedostaví na ↓**předvolání** ke správnímu orgánu 2. navzdory předchozímu ↑**napomenutí** ruší pořádek 3. neuposlechne pokynu úřední osoby	**административный штраф**	административный орган может принять решение о наложении штрафа в размере до 50 000 крон на того, кто при рассмотрении какого-то дела усложняет его процесс тем, что: 1. без извинений не явится по повестке 2. несмотря на полученное предупреждение нарушает порядок 3. не исполнит указание официального лица

POLICIE

policie	policie se dělí na **státní ↓policii** (Policie ČR) a **obecní ↑policii**	**полиция**	полиция делится на государственную (Полиция ЧР) и муниципальную (городскую)
cizinecká policie	**útvar ↓policie** s celostátní působností, jehož činnosti jsou: **pobytové ↑kontroly**, pátrání a eskorty, pobytová agenda (↓**víza do 90 dnů**, ↓**výjezdní příkazy**, ↓**zajištění** za účelem	**полиция по делам иностранцев / миграционная служба**	подразделение республиканского масштаба, в его компетенцию входит: контроль режима пребывания, поиск и сопровождение, делопроизводство, касающееся вопросов

správního vyhoštění, rozhodování o **správním** ↓**vyhoštění**), kontrola dokladů a dokumentace trestné činnosti či jiných protiprávních jednání

dopravní policie — jedna ze služeb **státní** ↓**policie** – Služba dopravní policie. Zabývá se dohledem nad bezpečností a plynulostí silničního provozu a vyšetřuje dopravní nehody.

obecní policie — *městská policie*: ↑**orgán** obce (↑**obec**), který zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Působnost obecní policie vykonávají strážníci, kteří jsou v pracovním poměru k obci.

státní policie — *Policie ČR, Policie České republiky*: mezi **útvary** ↓**policie** s celostátní působností patří Služba **cizinecké** ↑**policie**, Služba kriminální policie a vyšetřování – součástí je např. Útvar rychlého nasazení, útvar pro odhalování organizovaného zločinu (UOOZ), Útvar odhalování korupce a finanční kriminality (UOKFK) a útvary s územně vymezenou působností (Krajská ředitelství policie, která se dále člení až na jednotlivá obvodní oddělení). Policie je podřízena ↑**MV**. V jejím čele stojí policejní prezident. Telefonní linka 158 je bezplatnou linkou tísňového volání Policie České republiky.

útvar policie — jednotka organizační struktury ↑**policie**, např. útvar pro ochranu prezidenta

пребывания (виза на срок до 90 дней, решения о выезде, поиск и подготовка лица к высылке, решение о высылке), проверка документов, документирование уголовных правонарушений и др

дорожная автоинспекция — одно из подразделений полиции ЧР. Занимается контролем безопасности и непрерывности дорожного движения, и расследованием дорожных происшествий.

муниципальная полиция — орган населенного пункта, который в местном масштабе поддерживает общественный порядок. В муниципальной полиции служат полицейские, которые находятся в трудовых отношениях с муниципалитетом населенного пункта.

государственная полиция / полиция ЧР — государственная полиция, возглавляемая президентом полиции, к числу подразделений общереспубликанского значения относится полиция по делам иностранцев, криминальная полиция, составной частью является, напр., отряд быстрого реагирования, отдел по борьбе с организованной преступностью, отдел по борьбе с коррупцией и финансовой преступностью, а также территориальные подразделения: краевые управления полиции, которые далее делятся на отдельные окружные и районные отделения. Полиция подчиняется МВД. Телефон полиции ЧР 158, по нему можно звонить бесплатно.

подразделение/отдел — название структурной единицы полиции, например, подразделение по охране президента

poliklinika	větší ambulantní zdravotnické zařízení, které bývá zpravidla umístěno ve větším městě. Nemá na rozdíl od nemocnice lůžkovou část.	**поликлиника**	крупное медицинское амбулаторное учреждение, которое, как правило, находится в больших городах. В отличие от больницы не располагает стационаром.
polygamie	**polygamní ↑manželství**		
POMOC			
pomoc		**помощь**	
mimořádná okamžitá pomoc	jednorázová dávka hmotné nouze poskytovaná při mimořádných událostech (ztráta ↓**průkazu totožnosti**, povodeň apod.) pro osoby s nedostatečným příjmem	**исключительная экстренная помощь**	одноразовое пособие в тяжелой жизненной ситуации, предоставляемое в исключительных случаях (потеря документов, наводнение и т.п.) малоимущим людям.
peněžitá pomoc v mateřství	nahrazuje příjem v souvislosti s těhotenstvím a péčí o novorozence. ↑**Nárok** na PPM závisí na délce platby nemocenského pojištění (↑**dávky nemocenského pojištění**) a příjmu matky před nástupem na PPM. Standardní délka PPM je 28 týdnů. Dávka je vyplácena **Českou ↓správou sociálního zabezpečení**.	**пособие по беременности и родам**	выплачивается вместо зарплаты в связи с беременностью и уходом за новорожденным. Право получения пособия зависит от длительности участия в медицинском страховании и уровня доходов матери до выхода в декретный отпуск. Стандартный срок выплаты пособия - 28 недель. Пособие выплачивается Чешским управлением социального обеспечения.
pomoc v hmotné nouzi	**↑dávky pomoci v hmotné nouzi**		
POPLATEK			
poplatek	jednorázová peněžní částka, která je vybírána za nějakou službu zejména od státu, obcí (↑**obec**), např. dálniční ↓**poplatek**, poplatek za psa, ↑**mýtné**	**плата, сбор**	разовая сумма денег, которая взимается государством, городом за какую-то услугу. Напр., сбор за проезд по автомагистрали, плата за содержание собаки, сбор за проезд.
celní poplatek	dávka, kterou stát (celní správa) vybírá za převoz zboží přes celní hranici	**таможенный сбор**	таможенный сбор является налогом, который государство (таможня) взимает за провоз товаров через таможенную границу

konzulární poplatek	↑**poplatek** za úkony konzulárního oddělení **zastupitelského** ↓**úřadu**. Jedná se o vízové poplatky a ostatní **správní** ↓**poplatky** (např. ověření správnosti překladu).	**консульский сбор**	плата за действия консульского отдела посольства. Речь идет о плате за оформление визы или иных административных сборах (напр., заверение правильности перевода).
poplatek za odpad	↑**poplatek**, který má osoba v místě trvalého bydliště povinnost platit za ↑**komunální odpad** (popelnici) obci.	**плата за вывоз мусора**	плата, которую лицо в месте постоянной прописки должно выплачивать муниципалитету за вывоз мусора/ мусорный контейнер
regulační poplatek	↑**poplatek** za ↑**ošetření** u lékaře, léčbu v nemocnici, návštěvu pohotovosti. Výše poplatku je schvalována vládou ČR.	**регуляционный сбор**	плата за обследование у врача, лечение в больнице, посещение скорой помощи. Размер сбора устанавливает Правительство ЧР.
správní poplatek	peněžní částka vybíraná za řízení před správními úřady, sazebník je stanoven ↓**zákonem** o správních poplatcích, u některých poplatků je možné snížení či osvobození od poplatku.	**административный сбор**	денежная сумма, которая взимается за административные процедуры/ действия, тарифы устанавливаются в соответствии с Законом об административных сборах, в некоторых случаях размер сбора может быть уменьшен или не взиматься вообще
poplatník		**плательщик**	

PORADENSTVÍ

poradenství		**консультирование/консультация**	
bezplatné právní poradenství	v ČR poskytují **občanské poradny** a další nestátní **nevládní** ↑**organizace**. Přehled organizací pro ↑**migranty** naleznete na www.mvcr.cz (Služby pro veřejnost → Informace pro cizince → Jste cizinec a potřebujete poradit?). Pro osoby v hmotné nouzi nebo bez prostředků poskytuje poradenství i Česká advokátní komora. Ta může stejně jako ↓**soudy** ustanovit ↑**advokáta**, který bude tyto osoby zastupovat v soudních řízeních zdarma na náklady státu.	**бесплатная юридическая консультация**	бесплатное юридическое консультирование обеспечивают общественные консультации и другие негосударственные неправительственные организации. Перечень организаций для мигрантов можно найти на www.mvcr.cz (Služby pro veřejnost → Informace pro cizince → Jste cizinec a potřebujete poradit?). Ее людям в сложной жизненной ситуации или без средств предоставляет Чешская коллегия адвокатов. Подобно судам и она может назначить адвоката, который на судебных процессах будет

daňové poradenství

poskytování právní pomoci a finančně ekonomických rad z oblastí daní, odvodů, ↑**poplatků** a jiných podobných plateb. Daňový poradce je **fyzická** ↑**osoba**, zapsaná v seznamu daňových poradců, který vede Komora daňových poradců České republiky. Více na www.kdpcr.cz.

pracovní poradenství

zaměřuje se na vyhledávání volných pracovních míst nebo vhodných rekvalifikačních kurzů, přípravu na pracovní pohovor. Snaží se o celkové nasměrování ↑**klienta** tak, aby uspěl na trhu práce. Je poskytováno bezplatně **nevládními** ↑**organizacemi** v rámci různých projektů, které jsou financovány sociálními ↑**granty** státu, ↓**samosprávy**, EU aj.

psychologické poradenství

poradenství a dlouhodobé doprovázení, které poskytuje ↓**psycholog** nebo psychoterapeut a je zaměřeno na řešení duševních a vztahových obtíží a onemocnění pomocí psychologických prostředků. Hrazeno zdravotní pojišťovnou nebo poskytováno komerčně.

sociální poradenství

poradenství, které je poskytováno osobám v nepříznivé sociální situaci. Potřebné informace přispívající k řešení jejich situace. Základní sociální poradenství je součástí všech druhů sociálních služeb. Odborné sociální

представлять это лицо бесплатно, за счет государства.

консультирование в области налогов

предоставление юридической помощи и советов финансово-экономического характера в области налогов, платежей, сборов и т.п. Налоговый консультант - это физическое лицо, внесенное в реестр налоговых консультантов, который ведет Палата налоговых консультантов ЧР, подробнее на www.kdpcr.cz.

консультации в сфере поиска работы

ориентируются на поиск вакантных рабочих мест или подходящих курсов реквалификации, подготовку к собеседованию. Цель - сориентировать клиента так, чтобы тот добился успеха на рынке труда. Данные консультации предлагают бесплатно неправительственные организации в рамках разных проектов, которые финансируются государственными социальными грантами, органами самоуправления, ЕС и др.

психологическая/психотерапевтическая консультация

консультации и долговременное сопровождение, которое предлагает психолог или психотерапевт, ориентирование на решение душевных проблем, проблем в отношениях, болезней при помощи психологических средств. Оплачивается медицинской страховой компанией или предоставляется на коммерческой основе.

социальные консультации

консультации для людей, находящихся в тяжелой социальной ситуации. Базисная социальная консультация - составная часть всех видов социальных услуг. Специальные социальные консультации

	poradenství zahrnuje občanské poradny, manželské a rodinné poradny, sociální práci s **osobami ohroženými ↓sociálním vyloučením**, poradny pro oběti trestných činů a domácího násilí, sociálně právní poradenství pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Služba je poskytována zdarma a je financována státem, ↓**samosprávou** a dalšímu donory.		включают в себя общественные консультации, супружеские и семейные консультации, социальную работу с людьми, которым грозит социальная изоляция, консультации для лиц, жертв преступлений и домашнего насилия, социально-правовые консультации для инвалидов и лиц пожилого возраста. Это бесплатная услуга, которая финансируется государством, органами самоуправления и др.
porodné	jednorázová ↑**dávka státní sociální podpory** – příspěvek pro nízkopříjmové rodiny při narození prvního dítěte	**единовременное пособие при рождении ребенка**	единовременное социальное пособие, выплачивается при рождении первого ребенка семьям с низким доходом
porodnice	specializovaná nemocnice nebo specializované oddělení pro porod dítěte. Doporučuje se registrovat co nejdříve.	**родильный дом**	специализированная больница/ отделение, предназначенное для рождения ребенка. Рекомендуется заранее зарегистрироваться в выбранном роддоме.
poručník	osoba, která byla ustanovena ↓**soudem** pro účel výchovy a právního zastupování ↑**nezletilého**. Na rozdíl od ↑**opatrovníka** přebírá všechna práva a povinnosti vůči dítěti za jeho biologické rodiče.	**опекун**	лицо, которое назначил суд для воспитания и юридического представления несовершеннолетнего ребенка. В отличие от попечителя принимает вместо биологических родителей все права и обязанности относительно ребенка.
PoS	**pobytové středisko ↓Správy uprchlických zařízení MV**		
POSUDEK			
posudek	odborné ↓**stanovisko**	**заключение, экспертиза**	профессиональная точка зрения
znalecký posudek	jeden z možných důkazů zejména v soudním, někdy i ve **správním ↓řízení**, jehož účelem je získat informace, které jsou pro dané řízení podstatné a závisí na odborných znalostech. Vypracovává jej ↓**soudní**	**заключение экспертизы**	одно из возможных доказательств на суде или при административном разбирательстве, цель которого - получение важной для процесса и основанной на профессиональных знаниях информации. Заключение

	znalec, zhodnocení je ale úkolem soudce nebo jiné osoby, která vede řízení. Znalecké posudky mohou být vyžádány také od různých vědeckých ústavů, **vysokých** ↓**škol** či jiných institucí.		готовит судебный эксперт, его оценка находится в компетенции судьи или лица, отвечающего за процесс. Заключение экспертизы может быть подготовлено разными научными учреждениями, вузами и другими организациями.
poškozený	ten, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví či způsobena majetková, morální nebo jiná škoda	**потерпевший**	лицо, которому в результате совершения противоправного действия был нанесен ущерб материальный или моральный и жизнь и здоровье которого были поставлены под угрозу
pošta	státní podnik, který poskytuje tyto služby: zasílání psaní, ↑**balíků**, peněz, propagačních letáků a tiskových zásilek. Dále služby ↑**Czech POINT**, datové schránky, ↑**P. O. Box**, ↓**SIPO**, prodej kolků, dálničních známek aj.	**почта**	государственное предприятие, которое предоставляет следующие услуги: отправление корреспонденции, посылок, денег, информационных проспектов и прессы. Далее услуги CZECH POINT, ящика данных, P.O. Box, SIPO (вид платежа), продажа гербовых марок и этикеток-стикер/ виньеток для проезда по автомагистралям и др.
poštovné	↑**poplatek** za poštovní dopravu zásilky (↑**pošta**)	**почтовая оплата / почтовый сбор**	плата за почтовую доставку отправления
POTVRZENÍ **potvrzení o pobytu**	potvrzení o aktuálním druhu pobytu, které na žádost cizince vydává ↑**Oddělení pobytu cizinců MV**. Potvrzení dále obsahuje adresy předchozích pobytů cizince na území a účel, pro který je potvrzení vydáváno (např. pro úřad práce při žádosti o ↑**dávky státní sociální podpory**).	**справка о пребывании**	подтверждение об актуальном типе разрешения на пребывание, которое по требованию иностранца выдает отдел по делам пребывания иностранцев при МВД. В документе также содержится информация об адресах, на которых иностранец пребывал в прошлом, а также цель, для которой документ выдается (напр., для биржи труда на выплату социальных пособий и пр.).
potvrzení o pobytu s historií/ /přehledem předchozích pobytových oprávnění	↑**potvrzení o pobytu** na území ČR, které oproti potvrzení o pobytu navíc obsahuje přehled všech pobytů	**справка о пребывании с историей/выпиской предыдущих разрешений на пребывание**	справка о пребывании на территории ЧР, которая в отличие от документа о пребывании содержит

(**pobytových ↑oprávnění**) v časové posloupnosti, na jejichž základě v minulosti ↑**cizinec** na území ČR pobýval. Toto potvrzení vydává na žádost cizince opět Oddělení pobytu cizinců MV.

информацию о всех пребываниях (разрешениях на пребывание) в хронологическом порядке, на основании которых иностранец в прошлом находился в ЧР. Данный документ по требованию иностранца выдает отдел по делам пребывания иностранцев при МВД.

potvrzení o studiu

doklad, kterým potvrzuje škola studentovi, že student na ní studuje. Je povinnou součástí žádosti o pobyt za účelem studia. Vzory formulářů najdete na www.mvcr.cz (Služby pro veřejnost → Informace pro cizince).

справка с места учебы

документ, при помощи которого учебное заведение подтверждает, что студент в нем учится. Это обязательное приложение к заявлению о пребывании, цель которого - учеба (МВД ЧР предлагает образцы бланков на www.mvcr.cz, Služby pro veřejnost → Informace pro cizince).

potvrzení pracovní neschopnosti

hov. *neschopenka*: lékařské potvrzení dočasné pracovní neschopnosti

справка о временной нетрудоспособности

больничный, подтверждение от врача о временной нетрудоспособности

POUKÁZKA

poukázka

poukaz: dokument, který má určitou peněžní hodnotu a lze jej využít při hrazení služeb, resp. ke koupi určitého zboží (např. stravenka, dárkový poukaz, voucher na slevy)

талон

документ с определенной денежной ценностью, его можно использовать при плате за услуги, при покупке товаров, например, талон на питание, подарочный сертификат, ваучер на скидки

poštovní poukázka

formuláře České pošty (↑**pošta**) pro vnitrostátní platební převod peněžních částek v hotovosti (↑**platba v hotovosti**) nebo z ↓**účtu** (**bezhotovostní ↑platba**). Existuje typ A, B, C a D.

почтовый перевод

бланки Чешской почты для внутренних платежных переводов денежных средств в наличной или безналичной форме, существуют типы A,B,C,D

POVINNOST

povinnost

обязанность/обязательство

vyživovací povinnost

podle českého zákona o rodině mezi rodiči a dětmi a mezi manžely a dalšími příbuznými platí vzájemná povinnost péče a v rámci ní i vyživovací povinnost

иждивенческая обязанность / алиментное обязательство

согласно чешскому закону о семье родители и дети, супруги и другие родственники обязаны заботиться друг о друге, действует также иждивенческая обязанность/ алиментное обязательство

povinná školní docházka	zákonná povinnost dětí navštěvovat školu po dobu devíti školních roků, nejdéle do 17 let věku. **Zákonní ↓zástupci** či rodiče dětí jsou povinni děti do školy posílat. Povinnost platí jak pro děti občany ČR, tak pro děti cizince všech pobytových statutů, včetně nelegálního pobytu. Škola nemá povinnost o nelegálním pobytu dítěte informovat ↑**policii**.	**обязательное обучение**	законная обязанность детей посещать школу в течение 9 лет, максимально до 17 лет. Законные представители/родители обязаны отправлять своих детей в школы. Данная обязанность распространяется как на детей граждан ЧР, так и на детей иностранцев с различными статусами пребывания, в том числе и нелегального. Школа не обязана информировать полицию о нелегальном пребывании ребенка на территории страны.
povolání	↓**zaměstnání**, profese		
POVOLENÍ			
povolení		**разрешение**	
povolení k dlouhodobému pobytu	**dlouhodobý ↑pobyt**		
povolení k přechodnému pobytu	**přechodný ↑pobyt**		
povolení k trvalému pobytu	**trvalý ↑pobyt**		
pracovněprávní vztahy	vztahy mezi ↓**zaměstnancem** a ↓**zaměstnavatelem** po uzavření **pracovní ↓smlouvy**	**трудовые отношения**	отношения между работодателем и работником после заключения трудового договора
PRACOVNÍ			
pracovní		**рабочий, трудовой**	
pracovní cesta	časově omezené vyslání ↓**zaměstnance ↓zaměstnavatelem** mimo sjednané místo výkonu práce. Zaměstnanec má ↑**nárok** na cestovné a stravné.	**командировка**	по времени ограниченное отправление работодателем работника за пределы оговоренного места работы, работник имеет право на командировочные и деньги на питание
pracovní povolení	opravňuje ↑**cizince** pracovat na konkrétní pracovní pozici a vydává je úřad práce. Zohledňuje se situace na trhu práce a přednost mají vždy občané ČR a ↑**občané EU**. Pracovní	**разрешение на работу**	разрешение на работу, которое выдает бюро по трудоустройству, дает возможность иностранцу работать на конкретной позиции. При этом учитывается ситуация на

povolení nemusí mít občané EU, ↑**občan třetí země** s **trvalým** ↑**pobytem**, d**louhodobým** ↑**pobytem** za účelem studia, dlouhodobým pobytem za účelem sloučení s rodinou (pokud nositel ↑**oprávnění** má již trvalý pobyt), ↑**azylant**, osoba s udělenou **doplňkovou** ↑**ochranou** aj. Podmínky upravuje ↓**zákon o zaměstnanosti**. Obdobou je **zelená** ↑**karta** a **modrá** ↑**karta** – pracovní a pobytové povolení v jednom.

рынке труда, преимуществом всегда пользуются граждане ЧР и ЕС. Разрешение на работу не требуется гражданам ЕС, иностранцам из третьих стран, имеющим ПМЖ или разрешение на пребывание с целью учебы, разрешение на долговременное пребывание с целью воссоединения с семьей (если уже имеется ПМЖ), беженцам, лицам с предоставленной дополнительной защитой и др. Условия регулирует Закон о занятости. Аналогом являются зеленая и синяя карта - разрешение на работу и пребывание одновременно.

pracovní smlouva **pracovní ↓smlouva**

pracovní úraz poškození zdraví nebo smrt, které byly způsobeny ↓**zaměstnancem** při plnění pracovních úkolů nezávisle na jeho vůli. Postižený má ↑**nárok** na úhradu škody.

производственная травма нанесение ущерба здоровью или смерть, которые были причинены работнику независимо от его воли при исполнении служебных обязанностей. Пострадавший имеет право на компенсацию ущерба.

pracovní výkon

выработка / результат работы

pracovní vykořisťování porušování **pracovních** ↑**podmínek** stanovených ↓**zákoníkem práce** ze strany ↓**zaměstnavatele**. Může se jednat o nevyplacení ↑**mzdy**, odebrání dokladů, nucení k práci přesčas, nedůstojné pracovní podmínky, ponižování, fyzické násilí aj. V krajním případě se jedná o ↓**trestný čin** ↑**obchodování s lidmi** za účelem nucené práce. V případě vykořisťování se neváhejte obrátit na ↑**policii** anebo na **nevládní** ↑**organizace**.

трудовая эксплуатация нарушение условий труда, прописанных в трудовом кодексе, со стороны работодателя. Речь может идти, например, о невыплачивании зарплаты, лишении документов, принуждении работать сверхурочно, недостойных условий труда, унижении, физическом насилии и т.д. Крайнее проявление - это уголовное преступление по статье «Торговля людьми с целью принудительного труда».В случае эксплуатации не бойтесь обратиться в полицию или в неправительственную организацию.

vstupní pracovní pohovor	přijímací pohovor v rámci výběrového řízení či ucházení se o práci	**вступительное/вводное деловое собеседование**	вступительное собеседование при отборе или приеме на работу
PRACOVNÍK **pracovník**		**работник**	
interkulturní pracovník	*interkulturní asistent*: poskytuje asistenci (včetně tlumočení) při jednání mezi ↑**migranty** a veřejnými institucemi, podporuje soužití majority a migrantů, napomáhá integraci migrantů a migrantských komunit (↑**integrace cizinců**) do majoritní společnosti (↑**interkulturní asistence**)	**интеркультурный работник**	син. интеркультурный ассистент, ассистирует(включая и переводческую деятельность) при переговорах мигрантов с общественными организациями, поддерживает сосуществование мигрантов с общественностью, способствует интеграции мигрантов и мигрантских общин с общественностью
pracovník v domácnosti	osoba, která je zaměstnaná v cizí domácnosti. Za plat vykonává domácí práce od hlídání a péče o děti, ošetřování seniorů nebo nemocných přes úklid, praní a žehlení až po nakupování, vaření či starost o zahradu. Rozlišují se dvě formy placené práce v domácnosti: tzv. live-in forma, kdy pracovnice v domácnosti i bydlí, a live-out forma, kdy pouze dochází do cizí domácnosti. Většinou tuto práci dělají migrantky (↑**migrant**). Pracovnice by vždy měla mít ↓**živnostenské oprávnění** nebo pracovní ↓**smlouvu**.	**работник по хозяйству**	лицо, которое работает в чужом доме по хозяйству. За зарплату выполняет домашние работы: присмотр и уход за детьми, уход за престарелыми и больными, уборка, стирка, глажка, покупки, приготовление еды, уход за садом. Различают две формы оплачиваемой работы по хозяйству: так называемая live-in форма, когда помощник/помощница по хозяйству в этом доме и живет, и форма live-out, когда помощник является приходящим. В большинстве случаев эту работу делают мигрантки. Помощница по хозяйству должна иметь лицензию на предпринимательскую деятельность или трудовой договор.
pracovník v sociálních službách	vykonává přímou obslužnou péči o osoby v ambulantních nebo pobytových zařízeních sociálních služeb, domácí **pečovatelskou** ↓**službu** aj. Musí mít absolvovaný minimálně akreditovaný (↑**akreditace**) kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách.	**работник социальных служеб**	исполняет непосредственно обслуживающую работу для лиц, находящихся в амбулаторных учреждениях или учреждениях с пребыванием, выполняет домашнюю патронажную службу и др. Как минимум должен закончить аккредитованный квалификационный курс для работников социальных служб.

sociální pracovník	pomáhá lidem při řešení jejich tíživé sociální situace. Dle ↓**zákona** o sociálních službách musí mít vyšší odborné vzdělání nebo vysokoškolské vzdělání v oboru sociální práce anebo v příbuzných, např. pedagogických oborech.	**социальный работник**	задача социального работника - помогать людям при решении их сложной социальной ситуации. Согласно закону о социальных службах должен иметь высшее специальное образование или высшее образование по специальности социальная работа или по иным близким, например, педагогическим специальностям.
PRÁVNÍ			
právní		**юридический**	
právní moc	↓**rozhodnutí** nabývá právní moci z časového hlediska tehdy, pokud proti němu není přípustný řádný opravný prostředek nebo pokud sice přípustný je, ale nebyl podán v zákonné ↑**lhůtě**. V okamžiku nabytí právní moci se stává rozhodnutí vykonatelné a závazné. Toto rozhodnutí lze zvrátit jenom mimořádnými opravnými prostředky, např. obnovou řízení.	**юридическая сила / преюдиция**	решение/вердикт/постановление вступает в юридическую силу с точки зрения времени тогда, когда против него недопустимо действительное средство поправки, а если и допускается, то не было подано в законный срок. В момент вступления в силу постановление становится осуществимым/исполнимым и обязательным. Данное постановление можно отсрочить только при помощи исключительных средств поправки, например, возобновлением процесса.
právní norma	**právní ↓předpis**		
právní odpovědnost	zvláštní forma právního vztahu, který vznikne ve chvíli, kdy nějaká osoba poruší původní právní povinnost a vznikne jí povinnost nová. Např. pokud porušením pravidel silničního provozu způsobím nehodu, jsem právně odpovědný za škodu.	**юридическая ответственность**	особая форма правоотношения, которое возникнет в тот момент, когда какое-то лицо нарушит первоначальную юридическую обязанность и возникнет обязанность новая. Например, если, нарушая правила дорожного движения, станет виновником автоаварии, то с юридической стороны несет ответственность за причиненный ущерб.
právník	obecné označení člověka, který získal vysokoškolské právnické vzdělání	**юрист**	обычное обозначение человека, который получил высшее юридическое образование

PRÁVO
právo **право**

předkupní právo	právo přednostního nabytí předmětu prodeje. Dané právo může vzniknout na základě smlouvy nebo dle ↓**zákona**. Obsahem tohoto práva je povinnost prodávajícího nabídnout předmět ke koupi osobě, která má předkupní právo, a až poté, co ona své právo nevyužije, může nabídnout věc k prodeji třetím osobám.	**право преимущественной покупки**	право преимущественного приобретения предмета продажи. Данное право возникает на основании договора или закона. Суть этого права заключается в том, что продавец обязан предложить купить данный предмет лицу, обладающему правом преимущественной покупки, если же это лицо своим правом не воспользуется, предмет может быть предложен третьим лицам.
základní lidská práva	práva přisuzovaná každé lidské bytosti mezinárodními smlouvami, v ČR zaručena především ústavní Listinou základních práv a svobod. Evropský ↓**soud** pro lidská práva sídlí ve Štrasburku.	**основные права человека**	права, которые каждому человеку приписывают международные договоры, в ЧР гарантируются прежде всего конституционные права Декларацией основных прав и свобод. Европейский суд по правам человека находится в Страсбурге.
zástavní právo	druh věcného práva, které může mít osoba vůči cizímu majetku. Jeho funkcí je zajištění dluhu, tj. toho, že dlužník dostojí své povinnosti, kterou má vůči věřiteli. Předmětem zástavního práva je ↓**zástava**, což může být jak věc movitá nebo nemovitá, tak i jiná pohledávka nebo právo apod., která může být v případě nesplnění pohledávky zpeněžena a výtěžek získá věřitel (zástavní věřitel).	**залог в гражданском праве**	вид вещного права, которым может располагать лицо относительно чужого имущества. Его функция - обеспечение долга, т.е. что должник выполнит свои обязательства по отношению к кредитору. Предметом залога в гражданском праве является залог как движимого, так и недвижимого имущества, а также иное долговое требование или право. В случае невыполнения долгового требования залог может быть продан, а выручку получит кредитор.
prázdniny	období volna na **základních, středních a vysokých ↓školách**	**каникулы**	время отдыха в начальной, средней школе и вузах
prevence	soubor opatření, která mají zajistit, aby se minimalizovala pravděpodobnost výskytu nežádoucího stavu (např. kriminalita)	**профилактика**	комплекс мер, которые должны обеспечить минимальную вероятность появления какого-то явления или состояния (напр., преступности)

PREVENTIVNÍ

preventivní opatření	konkrétní opatření, jehož cílem je ochrana před negativními jevy	**предупредительные меры**	конкретные меры, цель которых - защита от негативных явлений
preventivní prohlídka	pravidelně se opakující ↑**lékařské vyšetření osob**, které nemají zdravotní potíže, s cílem zjistit případné onemocnění v jeho počátečním stavu (**preventivní ↑péče**)	**профилактический осмотр**	регулярно повторяющееся медицинское обследование лиц, у которых нет проблем со здоровьем. Цель - выявление возможного заболевания на начальной стадии

PREZENČNÍ

prezenční listina	písemný seznam účastníků akce obvykle s jejich podpisy	**список присутствующих / явочная листина**	письменный список участников мероприятия, обычно с их подписями
prezenční studium	**denní ↓studium**		
primátor	**↓starosta statutárního ↑města**	**мэр**	староста/городской голова статутного города
probace	v trestním právu označuje dohled nad ↑**obviněným**, ↑**obžalovaným** nebo odsouzeným při podmíněném upuštění od potrestání. Jde o jeden z projevů konceptu tzv. restorativní justice a v ČR ji vykonává Probační a mediační služba.	**испытательный срок / пробация**	в уголовном праве обозначает надзор/контроль над обвиняемым, подсудимым или осужденным при условном отказе от наказания. Это одно из проявлений концепции так называемой ресторативной юстиции и в ЧР ее осуществляет Пробационная и медиационная служба.
prodlení	nastává tehdy, pokud není řádně a včas splněn závazek nebo zákonná ↑**lhůta**. Dlužníkovi vzniká ↓**úrok** z prodlení. (↑**penále**)	**просрочка**	просрочка наступает тогда, когда вовремя и так, как следует не выполнено обязательство или не соблюден законный срок. У должника появляется пеня за просрочку.
profese	**↑povolání**		

PROHLÁŠENÍ

prohlášení		**заявление, декларация**	
prohlášení odpovědného zástupce		**заявление ответственного представителя**	
prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	hov. *růžový formulář*: podávají ho ↓**zaměstnanci**, kteří chtějí uplatnit	**заявление плательщика дополнительного подоходного налога с**	разг. розовый формуляр. Заявление подают работники, которые у

a funkčních požitků	pravidelné měsíční slevy na ↑**dan**i z příjmu u ↓**zaměstnavatele**. Lze uplatnit jen u jednoho zaměstnavatele měsíčně.	**физического лица**	работодателя хотят использовать ежемесячные льготы на подоходный налог. Можно ежемесячно подать только у одного работодателя.
promlčecí lhůta	časový úsek, po jehož uplynutí již není možné uplatnit svá práva. Obecná promlčecí doba je tříletá, v obchodněprávních vztazích čtyřletá, pokud ↓**zákon** nestanoví dobu zvláštní. V trestním právu se promlčuje většina ↓**trestných činů**, kromě nejtěžších, a to v promlčecí době, která závisí na závažnosti trestného činu a činí od tří do dvaceti let. Trestnost jednání pachatele promlčením zaniká.	**срок давности**	отрезок времени, по истечении которого невозможно предъявить свои права. Обычный срок давности - 3 года. В коммерческо-правовых отношениях - 4 года, если закон не определит иной срок давности. В уголовном праве, кроме самых тяжелых преступлений, у большинства преступлений есть свой срок давности, который зависит от тяжести преступления и составляет от 3 до 20 лет. Наказуемость действий преступника утрачивает силу действия по сроку давности.
promoce	slavnostní předávání vysokoškolských diplomů	**торжественная церемония вручения диплома**	торжественное вручение дипломов о законченном высшем образовании
pronájem	↑**nájem**		
pronajímatel	osoba, která přenechává určitou věc, kterou vlastní, druhé osobě (nájemci) do nájmu za účelem jejího užívání nebo používání	**наймодатель/арендатор**	лицо, которое предоставляет в аренду другому лицу (арендатору) определенную вещь, которой владеет, с целью ее использования/применения
PROSTOR **prostor**		**помещение**	
nebytové prostory	termín dle starého občanského zákoníku (↓**prostor sloužící k podnikání**)	**нежилые помещения**	термин согласно старому Гражданскому кодексу
prostor sloužící k podnikání	termín dle nového občanského zákoníku; prostor nebo místnost, který je pronajat za účelem ↓**provozování** podnikatelské činnosti a slouží pak alespoň převážně ↑**podnikání**, bez ohledu na to, je-li tento účel vyjádřen v **nájemní** ↓**smlouvě**	**помещения, служащие для ведения бизнеса**	термин согласно новому Гражданскому кодексу; помещение, снятое в аренду с целью осуществления предпринимательской деятельности, служит для бизнеса, несмотря на то что эта цель не обязательно должна быть указана в договоре аренды

PROSTŘEDKY

prostředky — **средства**

prostředky k pobytu na území — финанční suma, kterou ↑**cizinec** musí prokázat pro získání povolení k pobytu. Prokazuje se jako jednorázová suma nebo pravidelný měsíční příjem, v závislosti na ↓**účelu pobytu**.

средства для пребывания в стране — финансовая часть, наличие которой иностранец должен доказать, чтобы получить ПМЖ. Предъявляется одноразово вся сумма или как регулярный ежемесячный доход в зависимости от цели пребывания.

finanční prostředky — **финансовые средства**

protokol — 1. zápis nebo záznam jednání
2. soubor formálních pravidel pro diplomacii

протокол — 1. запись, сделанная в ходе переговоров
2. собрание формальных правил в дипломатии

provinění — označení ↓**trestného činu**, který spáchal ↑**mladistvý** a jehož společenská nebezpečnost je vyšší než malá

проступок — обозначение (уголовного) преступления, которое совершил несовершеннолетний и опасность которого для общества более, чем незначительная

provozování — ↑**podnikání** ve své ↓**živnosti** (↓**provozovně**)

деятельность — син. предпринимательство, бизнес

provozovna — prostor, v němž je uskutečňována podnikatelská činnost (např. prodejna, kancelář, dílna). Musí splňovat stavební, hygienická a protipožární pravidla.

производственное помещение — помещение, где осуществляется предпринимательская деятельность (напр., магазин, офис, мастерская). Должно соответствовать строительным, гигиеническим требованиям и правилам пожарной безопасности.

PRŮKAZ

průkaz — **удостоверение, билет**

cestovní průkaz totožnosti — náhradní cestovní dokument, který vydá ↑**policie** na žádost cizince za účelem jeho vycestování v případě, že nemá platný cestovní doklad a nemůže si z důvodů nezávislých na jeho vůli opatřit cestovní doklad jiným způsobem. V zahraničí nemusí být vždy akceptován.

заграничный паспорт — альтернативный паспорт, который по требованию иностранца, желающего выехать из страны, но не имеющего действующего паспорта и по причинам от него не зависящим не способным оформить новый, может выдать полиция. За границей данный паспорт не всегда признается.

občanský průkaz ↓**průkaz totožnosti** občanů ČR, který od 15 let věku je občan povinen mít. Je současně dokladem o ↑**občanství ČR** a cestovním dokladem v rámci ↓**schengenského prostoru**.

očkovací průkaz průkaz, který dítě dostává již v ↑**porodnici** a kde se zapisují všechna povinná i mimořádná ↑**očkování**

průkaz o povolení k pobytu cizinců **biometrická** ↑**karta**

průkaz o povolení k trvalému pobytu průkaz o povolení k t**rvalému** ↑**pobytu** ↑**občanů EU** a jejich rodinných příslušníků bez biometrických ↓**údajů**

průkaz pojištěnce *karta pojištěnce*: průkaz, který jsou zdravotní pojišťovny povinny bezplatně vydat svým pojištěncům se **zdravotním** ↑**pojištěním**. Obsahuje vždy jméno, příjmení a číslo pojištěnce. Každý je povinen jej předložit při návštěvě lékaře, cizinci jsou povinni mít průkaz neustále s sebou. Pozor! Na kartě je uvedeno datum platnosti karty, a nikoli pojištění.

průkaz příjemce speciální ↑**plná moc** pro přejímání korespondence na ↑**poště**. Jedná se o doklad, který vydává pošta a který opravňuje k přijímání zásilek a poukázaných peněžních částek (mimo zásilek určených do vlastních rukou výhradně jen adresáta) i jinou **fyzickou** ↑**osobu** než adresáta. Tento doklad platí v rámci celé ČR maximálně 3 roky.

průkaz totožnosti *doklad totožnosti:* identifikační doklad, který obsahuje oficiálně potvrzené

паспорт идентификационный документ гражданина ЧР, который должен получить каждый гражданин, достигший возраста 15 лет. В то же время это документ, подтверждающий гражданство ЧР, и заграничный паспорт для поездок в рамках Шенгенской зоны.

свидетельство о прививках документ, который выдается ребенку в роддоме и в который делаются все записи об обязательных и дополнительных прививках

удостоверение на ПМЖ удостоверение на ПМЖ граждан ЕС и членов их семей без биометрических данных

страховая карточка син. карта страхователя. Обязанность страховой компании бесплатно выдать своим клиентам страховую карточку, на которой указано имя, фамилия и номер страхователя. При посещении врача эту карточку следует предъявлять, иностранцы должны иметь ее всегда при себе. Внимание! На карточке указан срок действия карточки, не страховки.

удостоверение для получения почты специальная доверенность на получение корреспонденции на почте. Этот документ выдается на почте, и на его основании получать почтовые отправления и денежные переводы может и другое лицо, не адресат. Исключение - корреспонденция, предназначенная адресату в собственные руки. Этот документ действителен по всей ЧР в течение 3 лет.

удостоверение личности идентификационный документ, в котором содержатся официально

základní ↓**údaje** o svém držiteli, obvykle zejména jeho celé jméno, fotografii a datum narození, ale může obsahovat i další údaje. V ČR je to pro občany **občanský** ↑**průkaz**, **cestovní** ↑**pas** a pro cizince cestovní pas a biometrický průkaz o povolení k pobytu. Každý je v ↓**zákonem** stanovených případech povinen na výzvu ↑**policie** prokázat svou totožnost.

řidičský průkaz

doklad, jímž se prokazuje **řidičské** ↑**oprávnění** k řízení motorových vozidel. Řidičský průkaz vydaný cizím státem je platný v ČR, pokud odpovídá mezinárodním úmluvám. Pokud neodpovídá, ↑**cizinec** musí absolvovat výuku a výcvik v autoškole, složit ↓**zkoušku odborné způsobilosti** k řízení motorových vozidel a poté požádat o udělení českého řidičského oprávnění. Výdej řidičských průkazů má na starosti městský úřad, agenda dopravně správních činností.

technický průkaz

potvrzení o technické způsobilosti vozidla

voličský průkaz

průkaz umožňující voliči volit ve většině voleb kdekoliv na území Česka mimo místo **trvalého** ↑**pobytu**. Vydává jej ↑**obecní úřad** v místě trvalého bydliště, pro voliče, který se v době konání voleb nebude na této adrese zdržovat.

подтвержденные данные о его владельце, обычно его полное имя, фотография, дата рождения, а также иные данные. В ЧР речь идет об удостоверении личности, загранпаспорте, для иностранцев это заграничный паспорт и биометрическое удостоверение о разрешении на пребывание. В определенных законом случаях по требованию полиции каждый должен быть в состоянии предъявить свое удостоверение личности.

водительские права

документ, при помощи которого доказывается право управлять автомототранспортом. Водительские права, выданные другим государством, действительны в ЧР, если соответствуют международным соглашениям. Если не соответствуют, то иностранец должен пройти обучение в автошколе, сдать экзамен на владение профессиональными навыками, необходимыми при вождении автомобиля, и потом подать заявление на выдачу чешских водительских прав. Водительские права выдают муниципалитеты, отдел транспорта.

технический паспорт автомобиля

подтверждение о технических характеристиках автомобиля

удостоверение на право голосования

удостоверение, которое позволяет избирателю участвовать в большинстве выборов в любом месте ЧР, вне зависимости от места постоянной прописки. Удостоверение выдает муниципалитет по месту постоянной прописки избирателя, который во время проведения выборов не будет находиться по адресу своей прописки.

přečin	všechny **nedbalostní** ↓**trestné činy** a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní ↓**zákon** stanoví ↓**trest odnětí** svobody s horní hranicí trestní ↓**sazby** do pěti let	**проступок**	действие либо бездействие, посягающее на установленные законами или подзаконными актами общественные отношения, согласно уголовному кодексу верхняя граница наказания за проступки не превышает 5 лет заключения
předběžná otázka	v právu otázka, kterou musí ↓**soud** nebo **správní** ↓**úřad** vyřešit v probíhajícím procesním řízení, aby mohl rozhodnout o věci samé (o předmětu řízení), a která není totožná s otázkou, o níž má být v řízení rozhodnuto. V některých případech je předběžná otázka důvodem pro **přerušení** ↓**řízení**.	**предварительный вопрос**	в юриспруденции вопрос, который суд или административное учреждение должны решить в проходящем судебном процессе, чтобы быть в состоянии вынести решение непосредственно по сути вопроса (предмет процесса) и который не тождественен вопросу, по которому в процессе должно быть принято решение. В некоторых случаях предварительный вопрос является основанием для приостановления судебного процесса.
PŘEDPIS			
předpis	1. **právní** ↓**předpis** 2. **lékařský** ↓**předpis** (recept) 3. vnitřní předpis organizace (např. organizační řád)	**норма, предписание, рецепт**	1. юридическая норма 2. медицинский рецепт 3. внутренние предписания организации (напр., устав организации)
lékařský předpis	hov. *recept*: dokument, kterým lékař žádá lékárníka o vydání (případně též přípravu) léčivého přípravku pacientovi	**рецепт**	документ, в котором врач просит аптекаря о выдаче (или приготовлении) лечебного препарата пациенту
právní předpis	*právní norma*: člení se na Ústavu (↓**ústava**), ↓**zákony**, ↓**vyhlášky** a ↑**nařízení**.	**правовая норма**	правовые нормы, которые подразделяются на конституцию, законы, постановления, приказы
představenstvo	**správní** ↓**rada**		
předsudek	názor, který není založen na spolehlivém poznání, ale na pouhém mínění či předpokladu. Obvykle vychází	**предрассудок**	убеждение, которое основано не на достоверных знаниях, а на мнении и предположении. Обычно исходит

	z neoprávněného zobecnění nebo jiného zjednodušení zkušenosti, např. že všichni Němci jsou dochvilní.		из необоснованного обобщения или иного упрощенного опыта. Напр., все немцы пунктуальны.
předvedení	doprovod účastníka nebo ↓**svědka** řízení **státní** ↑**policií** v případě, že dotyčný se nedostavil na ↓**předvolání**.	**привод**	сопровождение участника или свидетеля по делу, которое ведет полиция ЧР, в том случае, если вызванный не явился добровольно по повестке.
předvolání	příkaz veřejného úřadu, aby se k němu předvolaný v určenou dobu dostavil. Nesplnění může být potrestáno **pořádkovou** ↑**pokutou** až do výše 50 000 Kč a/nebo může být předvolaný na vlastní náklady předvedena ↑**policií**.	**вызов / извещение о вызове / повестка**	приказ административного учреждения об обязательном посещении вызванного лица в назначенное время. За неисполнение может быть наложен административный штраф в размере до 50 000 крон, и/или данное лицо может быть доставлено полицией (расходы за полицейский эскорт несет данное лицо).
přehled o příjmech a výdajích	tiskopis **České** ↓**správy sociálního zabezpečení**. Každá ↑**osoba samostatně výdělečně činná**, která vykonávala alespoň po část roku samostatnou výdělečnou činnost, má povinnost jej podat za předchozí kalendářní rok na příslušnou správu sociálního zabezpečení do konce dubna.	**отчет о доходах и расходах**	формуляр Чешского управления социального обеспечения. Каждый индивидуальный предприниматель, занимающийся хотя бы в течение полугода индивидуальной предпринимательской деятельностью, обязан до конца апреля предоставить в соответствующее отделение социального обеспечения отчет за предыдуший календарный год.
překážky vycestování	vzniknou, pokud by byl ↑**cizinec** nucen vycestovat nebo byl vyhoštěn do státu, kde je ohrožen jeho život nebo svoboda. Jsou důvodem, aby cizinec zůstal na území ČR i v případě ↓**výjezdního příkazu**.	**препятствия для выезда**	возникнут, если иностранец был вынужден выехать или был выдворен в страну, где есть угроза его жизни или свободе. Являются основанием для того, чтобы иностранец остался на территории ЧР и в случае выдачи постановления о выезде.
úřední překlad	↓**soudní překlad**		
překlenovací štítek	provizorní ↓**vízum**, které slouží jako ↑**osvědčení** o **podání** ↓**žádosti**	**краткосрочная виза**	временная виза, служащая для подтверждения подачи заявления

	o povolení k pobytu nebo o jeho prodloužení a je jím potvrzena legálnost pobytu na území ČR do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o podané žádosti. V tomto období umožňuje jeho držiteli cestovat z/do ↓**schengenského prostoru**. Uděluje se na počkání formou štítku do cestovního pasu cizince. Nutná osobní účast.		на разрешение пребывания или его продление, тем самым подтверждается легальность пребывания на территории ЧР до того времени, пока не будет принято официальное решение. В это время наличие временной визы дает возможность ее владельцу путешествовать в рамках стран Шенгенской зоны. Виза вклеивается в паспорт иностранца в его присутствии, необходимо личное участие заявителя.
přepadení		**нападение**	
přesídlování	nástroj řešení situace lidí, kterým UNHCR přiznalo status ↓**uprchlíka** a z objektivních důvodů se nemohou vrátit do země původu a zároveň nemohou získat dostatečnou ochranu nebo být integrováni v zemi svého aktuálního pobytu (nejčastěji v zemi prvního ↑**azylu**). ČR je také zapojena do přesídlování ↓**usnesením** vlády ze dne 27. 6. 2008 č. 745, kdy byla přijata Koncepce národního přesídlovacího programu.	**переселение**	инструмент решения ситуации людей, которые от Управления Верховного комиссара Организации Объединённых Наций по делам беженцев (УВКБ) получили стутус беженца и по объективным причинам не могут вернуться на родину и в то же время не могут получить достаточную защиту или интегрироваться в стране своего актуального пребывания (чаще всего в стране, где получили право убежища). ЧР включилась в процесс переселения на основании постановления правительства от 27.6.2008 № 745, когда была принята Концепция национальной программы переселения.
přestupek	protiprávní jednání nedosahující společenské škodlivosti ↓**trestného činu** (např. dopravní přestupek). ↓**Sankcí** bývá ↑**napomenutí**, ↑**pokuta** nebo ↓**zákaz činnosti**.	**проступок/нарушение**	противоправное действие, не равное по своей общественной вредности уголовному преступлению (напр., дорожное нарушение). Санкции: выговор, штраф, запрет на деятельность.
přídavek na dítě	dávka státní sociální podpory určená pro rodiny s nezaopatřenými dětmi (**nezaopatřené** ↑**dítě**) a nízkým příjmem	**пособие/надбавка на ребенка**	социальное пособие, предназначенное для семей с находящимися на иждивении детьми и с маленьким доходом

přihláška		**заявка/заявление**	
PŘÍJEM **příjem**		**доход**	
čistý příjem	**čistá ↑mzda**		
měsíční příjem		**ежемесячный доход**	
pravidelný příjem		**регулярный доход**	
rozhodný příjem	příjem, který se zjišťuje pro účely ↑**nároku** na ↑**dávky státní sociální podpory** poskytované v závislosti na výši příjmu v rodině. Počítá se jako měsíční průměr příjmů rodiny připadajících na rozhodné období (kalendářní rok nebo čtvrtletí).	**доход за определенный срок**	доход, который подсчитывается с целью установления права на социальное пособие, предоставляемое в зависимости от уровня дохода в семье. Рассчитывается как месячный средний доход семьи в определенный отрезок времени (календарный год или квартал).
úhrnný měsíční příjem	Pro udělení povolení k pobytu jsou žadatel a **společně posuzované** ↑**osoby** povinni prokázat, jaký mají celkový měsíční příjem, který současně splňuje požadavky pravidelnosti a stálosti. Nelze za něj považovat předložení jednorázového ↓**výpisu** z ↓**účtu** o zůstatku na účtu.	**совокупный месячный доход**	для получения разрешения на пребывание заявитель и его окружение должны предъявить свой совокупный месячный доход и доказать, что он является регулярным и постоянным. Таковым нельзя считать предъявление одноразовой банковской выписки об остатке на счете
příjemce		**получатель**	
příloha		**приложение**	
příplatek	částka připlácená k základnímu ↑**poplatku**	**доплата/надбавка**	сумма, приплачиваемая к основной плате
PŘÍSLUŠNÍK **příslušník**		**член/представитель**	
cizí státní příslušník	**↑cizinec**		
rodinný příslušník	člen rodiny	**представитель семьи**	член семьи

rodinný příslušník občanů EU ↓**zákon** za něj pokládá tyto **rodinné ↑příslušníky občana EU**: manžel/manželka; rodiče (jde-li o občana EU mladšího 21 let); dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana EU; nezaopatřený přímý příbuzný nebo takový příbuzný manžela občana EU; cizinec, který s občanem EU žije ve společné domácnosti; cizinec, který se o sebe ze zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana EU (zákон zahrnuje i svazky homosexuálů).

член семьи гражданина ЕС согласно закону членами семьи гражданина ЕС считаются: супруг/супруга, родители (если гражданин ЕС младше 21 года), ребенок младше 21 года или такой ребенок супруга гражданина ЕС, находящийся на иждивении родственник по прямой линии или такой родственник супруга гражданина ЕС; иностранец, который вместе с гражданином ЕС ведет совместное хозяйство; иностранец, который по состоянию здоровья не сможет сам о себе позаботиться без должного ухода со стороны гражданина ЕС (закон включает в себя и союзы гомосексуалистов).

státní příslušník třetí země ↑**občan třetí země**

PŘÍSLUŠNOST

příslušnost **юрисдикция**

místní příslušnost určuje, který ↑**orgán** určitého druhu věc projedná. Pro její stanovení neexistují obecná pravidla, může být určena např. správním obvodem ↑**obecního úřadu**, v němž došlo ke spáchání ↑**přestupku**, obvodem ↓**soudu**, v němž se nachází sporná ↑**nemovitost** apod.

подсудность определяет пределы компетенции того или иного суда при рассмотрении дела. Для ее определения нет общих правил, может быть определена, напр., административным округом муниципалитета, где произошло нарушение, районом суда, где находится недвижимость, за которую ведется спор и т.д.

osoba bez státní příslušnosti ↑**bezdomovec**

státní příslušnost ↑**občanství**

věcná příslušnost stanoví příslušnost ↑**orgánu** typově. Např. ↑**přestupky** projednává správní ↓**úřad**, ↑**daň** vyměřuje finanční úřad a o ↓**žalobách** rozhoduje ↓**soud**.

подведомственность устанавливает типовую компетенцию органа, напр., правонарушения рассматривает административный орган, налог определяет налоговый департамент, относительно жалоб/обвинений решение принимает суд и т.п.

PŘÍSPĚVEK
příspěvek **пособие**

příspěvek na bydlení	↑**dávka státní sociální podpory** určená na částečné či úplné pokrytí ↑**nákladů na bydlení** pro nízkopříjmové osoby. Vyplácí ji úřad práce.	**пособие на жилье**	пособие государственной социальной защиты малоимущим, предназначенное для частичного или полного покрытия расходов на жилье. Выплачивает бюро по трудоустройству/биржа труда.
příspěvek na živobytí	dávka hmotné nouze určená pro osoby s nedostatečným příjmem zejména na pokrytí základních potřeb (jídlo, ošacení apod.). Vyplácí ji úřad práce.	**социальное пособие малоимущим семьям**	пособие предназначено лицам с небольшим доходом и идет на покрытие основных потребностей (еда, одежда и т.п.). Выплачивает бюро по трудоустройству/биржа труда.
rodičovský příspěvek	↑**dávka státní sociální podpory** pro jednoho z rodičů, který se osobně, celodenně a řádně stará o dítě do maximálně 4 let věku. Délka čerpání dávky může být flexibilní (do 2–4 let věku dítěte), stejně tak její výše (celkem max. 220 000 Kč). Obvykle navazuje na čerpání **peněžité** ↑**pomoci v mateřství**. Vyplácí ji úřad práce.	**пособие по уходу за ребенком**	пособие государственной социальной защиты для одного из родителей, который лично, целый день и ответственно заботится о ребенке до максимально четырехлетнего возраста. Продолжительность получения пособия может быть гибкой (до достижения ребенком 2-4 лет), точно так же, как и его размер (всего максимум 220 000 крон). Обычно выплата этого пособия приходит на смену пособию по беременности и родам. Выплату осуществляет бюро по трудоустройству/биржа труда.
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství	náleží zaměstnankyni (↓**zaměstnanec**), která byla z důvodu těhotenství, mateřství nebo kojení převedena na jinou práci a z tohoto důvodu dosahuje bez svého zavinění nižšího příjmu než před převedením.	**компенсационное пособие во время беременности и после родов**	выплачивается работнице, которая в результате своей беременности, родов и кормления грудью была переведена на другую работу и не по своей вине имеет доход ниже, чем до перевода.
osoba bez přístřeší	↑**bezdomovec**		
PřS	**přijímací středisko** ↓**Správy uprchlických zařízení MV**		
PSČ	**poštovní směrovací** ↑**číslo**		

PSSZ	**Pražská ↓správa sociálního zabezpečení**		
psychiatr	lékař zaměřený na léčbu duševních nemocí	**психиатр**	врач, специализирующийся на лечении душевных болезней
psychiatrická léčebna	lékařské zařízení se specializací na léčbu závažných duševních onemocnění	**психиатрическая лечебница**	врачебное учреждение, специализирующееся на лечении серьезных душевных болезней
psycholog	*psychoterapeut*: odborník, který nabízí poradenství a terapii v oblasti duševního zdraví. Nemůže předepisovat léky.	**психолог/психотерапевт**	специалист, который предлагает консультирование и терапию в области душевного здоровья. Не может выписывать лекарства.
RADA **rada**		**совет**	
dozorčí rada	dohlížecí ↑**orgán právnické** ↑**osoby**, který má převážně kontrolní pravomoci vůči orgánu, který instituci řídí. Podle českého práva se zřizuje zejména u **kapitálových obchodních ↓společností** (**akciové ↓společnosti**, společnosti s ručením omezeným)a dále u různých jiných subjektů (např. státní podnik, veřejná výzkumná instituce, zájmové sdružení právnických osob, nadace, nadační fond apod.).	**наблюдательный совет**	надзирающий орган юридического лица, который обладает преимущественно контрольными правомочиями относительно органа, который руководит институцией. Согласно чешскому праву создается особенно в капитальных коммерческих компаниях (акционерные общества, общества с ограниченной ответственностью), а также в иных субъектах (напр., государственное предприятие, общественная исследовательская институция, объединение юридических лиц по интересам, фонд и др.).
správní rada	*představenstvo*: **statutární** ↑**orgán**, volený výbor, který řídí běžnou činnost společnosti nebo ↓**spolku**. Obvykle je volena ↓**valnou hromadou** na určité období.	**правление**	син. руководство; статутный орган, избранный комитет, который руководит повседневной жизнью компании или общества. Обычно избирается общим собранием на определенный срок.
rasismus	nelegitimní ideologie, která tvrdí, že někteří lidé jsou nadřazení a jiní méněcenní z důvodu příslušnosti k určité rase, národu či etniku a že	**расизм**	нелигитимная идеология, согласно которой некоторые люди обладают превосходством, иные отличаются неполноценностью из-за принад-

	„nadřazená“ rasa má právo „méněcennou“ rasu ovládat. Rasou se označuje skupina lidí, kterou spojují shodné fyziologické znaky (barva pleti, barva a tvar vlasů, očí, rysy tváře atd.). Rasismus označuje také agresivní či ponižující chování k příslušníkům jiné rasy.		лежности к какой-то расе, нации или этнику. Высшая раса имеет право управлять расой низшей. Раса - это группа людей, которых объединяют сходные физиологические признаки (цвет кожи, цвет волос, форма глаз, черты лица и т.д.). Расизм означает также агрессивное или унижающее поведение по отношению к людям другой расы.
kulaté razítko	úřední razítko, na němž je vyznačen malý státní znak. Mohou jej používat jen ↓**zákonem** stanovené úřední osoby.	**печать (круглая)**	официальный штамп, на котором имеется государственный герб. Им могут пользоваться только определенные законом официальные лица.
realitní kancelář	**realitní** ↑**agentura**		
recept	**lékařský** ↑**předpis**		
referendum	*všelidové hlasování*: ↓**rozhodnutí** všech občanů nebo i všech obyvatel v otázkách zákonodárných nebo výkonných. Jde o jednu z forem přímé demokracie.	**референдум**	син. всенародное голосование; решение всех граждан или всех жителей по вопросам законодательным или исполнительным. Одна из форм прямой демократии.
REGISTR			
registr	rejstřík, seznam	**регистр**	син. реестр, список
registr dlužníků	databáze evidující zejména osoby a organizace, které jsou pozadu ve splácení svých závazků. Registry jsou soukromé ↑**firmy**, spolehlivost informací není zaručena.	**реестр должников**	база данных, учитывающая прежде всего лиц и организаций, которые отстают при выплатах по своим обязательствам. Реестр ведется частной фирмой, достоверность информации не гарантируется.
registr vozidel	povinná evidence vozidel a vlastníků nebo provozovatelů těchto vozidel, kterou má na starosti městský úřad a spadá pod kompetence ↑**MD**.	**реестр автотранспорта**	обязательный учет автомобилей и владельцев автотранспорта, который ведет городская администрация и который находится в компетенции Министерства транспорта
registr živnostenského oprávnění	↓**živnostenský rejstřík**		

registrace		**регистрация**	
registrované partnerství	oficiální svazek dvojic stejného pohlaví (homosexuálně orientovaných) ↓**zákona** o registrovaném partnerství, který je v účinnosti od roku 2006 (↑**homosexualita**)	**зарегистрированное/гражданское партнерство**	официальный союз двух людей одного пола (гомосексуальной ориентации) согласно закону о регистрированном партнерстве, который вступил в силу в 2006 г.
regularizace nelegální migrace	*amnestie*: opatření, jímž stát uděluje povolení k pobytu na svém území cizincům, kteří se nacházejí na jeho území nelegálně. Jinými pojmy mohou být legalizace pobytu, normalizace. V ČR není uzákoněna.	**регулирование нелегальной миграции**	син.амнистия; меры, в результате которых государство предоставляет иностранцам, находящимся в стране нелегально, разрешение на пребывание. Употребляются также выражения «легализирование пребывания», «нормализация». В ЧР не узаконена.
léčebná rehabilitace	nápravná cvičení, která mají za cíl obnovu zdraví	**реабилитация (лечебная)**	корригирующие упражнения, цель которых - восстановление здоровья
rejstřík		**реестр**	
rekvalifikace	získání nové kvalifikace nebo prohloubení či rozšíření dosavadní kvalifikace. Při splnění určitých podmínek je možné získat bezplatnou rekvalifikaci jako uchazeč o ↓**zaměstnání** nebo jako účastník některých projektů **nevládních** ↑**organizací** či **státní** ↓**správy** zaměřených na zvýšení šancí na pracovní uplatnění.	**переподготовка**	получение новой квалификации или углубление, расширение имеющейся квалификации. При соответствии определенным условиям можно получить бесплатную переподготовку в качестве кандидата на вакантное место или участника некоторых проектов ННО или государственного управления, направленнных на повышение шансов трудоустройства.
dobrovolná repatriace	↑**dobrovolný návrat**		
revizor	osoba, která provádí kontrolu (revizi) jízdenek v dopravních prostředcích veřejné dopravy. Prokazuje se odznakem.	**контролер**	лицо, которое осуществляет контроль проездных билетов в общественном транспорте, имеет специальный значок.
rodičovská zodpovědnost	souhrn práv a povinností rodičů při péči o ↑**nezletilé**. Zahrnuje zejména oblast péče o jejich zdraví, jejich tělesný, citový, rozumový a mravní	**родительская ответственность**	совокупность прав и обязанностей родителей при попечении за несовершеннолетними детьми. Сюда входит забота о состоянии

	vývoj, jejich zastupování a správy jejich jmění.		здоровья ребенка, его физическом, эмоциональном, интеллектуальном и нравственном развитии, представление интересов несовершеннолетнего ребенка, управление его имуществом.
rodinný stav	*osobní stav*: svobodný/á, ženatý/vdaná, rozvedený/á, ovdovělý/á, partner/partnerka z ↑**registrovaného partnerství**	**семейное положение**	социальный статус; незамужняя/холостой, замужняя/женатый; разведенная/разведенный; вдова/вдовец; партнер по зарегистрированному партнерству
rozhodnutí	výsledek **správního** ↓**řízení** nebo **soudního** ↓**řízení**. Základními vlastnostmi ↑**rozhodnutí** jsou jeho ↑**právní moc** a vykonatelnost. Pozitivní rozhodnutí – žádosti se vyhovuje, negativní rozhodnutí – žádost se zamítá.	**решение**	результат административного или судебного разбирательства. Основные характеристики решения - его правовая сила и исполняемость. Положительное решение - просьбу удовлетворить. Негативное решение - в просьбе отказать.
rozpočet		**бюджет**	
rozsudek	druh soudního ↑**rozhodnutí**	**приговор**	вид судебного решения
rozvod	zrušení manželství ↓**soudem**, které může proběhnout buď ve formě sporného rozvodu, kdy soud zjišťuje příčiny rozvratu manželství a návrhu na rozvod nemusí vyhovět, nebo na základě dohody obou manželů, kterou soud respektuje a manželství bez dalšího zkoumání rozvede. Vždy však musí být nejdříve vyřešeny poměry ↑**nezletilých** dětí a otázky majetkové.	**развод**	расторжение брака в судебном порядке, которое может проходить либо в форме спорного развода, когда суд устанавливает причины распада брака и не всегда брак расторгает, или на основании согласия со стороны обоих супругов, которое суд принимает во внимание и брак расторгает. В первую очередь должно быть решено положение несовершеннолетних детей и имущественные отношения.
RPSN	*roční procentní sazba nákladů*: Udává skutečnou částku (v %), kterou za rok zaplatíme navíc při čerpání ↓**úvěru**. Kromě ↓**úroků** také zahrnuje všechny ostatní ↑**poplatky** spojené s čerpáním úvěru. Všechny finanční instituce jsou	**RPSN (ФГПС)**	фактическая годовая процентная ставка. Представляет реальную часть (в %), которую при пользовании кредитом заплатим свыше того за год. Кроме процентов, включает также все остальные платежи, которые связаны

povinny tuto ↓**sazbu** uvádět.

с предоставлением кредита. Все финансовые учреждения обязаны сообщать размер этой ставки.

RUČENÍ

ručení

jeden ze způsobů zajištění závazku, který spočívá v tom, že ručitel, osoba vždy odlišná od dlužníka, na sebe vezme povinnost uspokojit pohledávku věřitele, jestliže tak neučiní dlužník

поручительство

один из способов гарантирования обязательства, который заключается в том, что поручитель, лицо, не являющееся должником, берет на себя обязанность исполнить обязательство перед кредитором, если этого не сделает должник

povinné ručení

↑**pojištění odpovědnosti za škodu** způsobenou provozem vozidla. Vztahuje se na každého majitele či spolumajitele motorového vozidla. Každá pojišťovna nabízí jiné ↓**sazby** pojistného. Je ve formě zelené ↑**karty**. Pozor! Škody na vlastním vozidle kryje nepovinné **havarijní** ↑**pojištění**.

обязательное страхование автогражданской ответственности (ОСАГО)

страхование ответственности за ущерб, нанесенный эксплуатацией автомобиля, относится к каждому владельцу или совладельцу автотранспорта. Каждая страховая компания предлагает свои тарифы по страховке. В виде зеленой карточки. Внимание! Ущерб, причиненный собственному автомобилю, покрывает добровольное автострахование (КАСКО).

ŘÁD

řád

правила/распорядок/устав

domovní řád

upravuje podmínky a způsob používání domů, bytů, **nebytových** ↑**prostor** a společných částí v domech. Jeho dodržování je důležité pro dobré soužití se sousedy.

устав дома

определяет условия и способ пользования домом, квартирой, нежилыми помещениями и помещениями общего пользования в доме. Соблюдение важно для поддержания хороших отношений с соседями.

občanský soudní řád

o. s. ř.: ↓**zákon** č. 99/1963 Sb., který upravuje postup ↓**soudu** a účastníků v občanském soudním ↓**řízení**.

гражданское процессуальное право

название закона № 99/1963 Сб., определяет действия суда и его участников при гражданском судопроизводстве

správní řád

↓**zákon** č. 500/2004 Sb., který je základním procesním předpisem upravujícím řízení před správním úřadem

административный порядок

закон № 500/2004 Сб., являющийся основной процессуальной нормой, которая регулирует процесс перед административным органом

studijní a zkušební řád	seznam práv a povinností studentů a vyučujících školského zařízení	**устав учебного заведения**	список прав и обязанностей студентов и преподавателей учебного заведения
trestní řád	↓**trestní řád**		

ŘÍZENÍ
řízení — **дело, процесс, производство**

insolvenční řízení	**soudní** ↓**řízení**, jehož předmětem je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení	**конкурсное производство**	судебный процесс, в рамках которого рассматривается банкротство должника или угроза банкротства, а также способы его решения
náklady řízení	hotové výdaje účastníků a jejich ↓**zástupců** v rámci např. **správního** ↓**řízení** nebo přestupkového řízení	**процессуальные расходы**	расходы со стороны участников дела, а также их доверенных лиц в рамках рассмотрения дела (напр., административное дело, дело об административных проступках и т.п.)
přerušení řízení	na rozdíl od **zastavení** ↓**řízení** jenom dočasný stav. Při přerušení správní ↑**orgán** nevydá konečné ↑**rozhodnutí** – může řízení ↓**usnesením** dočasně přerušit buďto z vlastního zájmu (např. současně se zasláním výzvy k odstranění nedostatků žádosti), nebo na požádání **účastníka** ↓**řízení**. ↑**Lhůta** k vydání rozhodnutí během přerušení neběží.	**приостановление рассмотрения дела**	рассмотрение дела приостанавливается на определенное время (разница между закрытием дела); при этом окончательный вердикт не выносится. Административный орган может приостановить дело по собственной инициативе, напр., одновременно с отправлением истцу заявления об устранении недостатков в деле или по инициативе самого участника дела. Время приостановления дела не включается в срок рассмотрения дела.
soudní řízení	probíhá u ↓**soudu** a jeho účelem je vyřešení sporné otázky, určení práva, ↑**rozhodnutí** o vině a trestu neboli řízení o správní ↓**žalobě**. Soud vydá rozhodnutí. Pokud je rozhodnutím ↑**rozsudek**, vyhlašuje se vždy veřejně. Řízení upravuje soudní řád občanský, správní a trestní.	**судебное делопроизводство**	проходит в суде с целью решения спорного вопроса, признания правоты, вынесения обвинения и наказания или с целью рассмотрения административной жалобы. Регулируется гражданским процессуальным кодексом, административно-процессуальным и уголовно-процессуальным кодексом.

správní řízení

postup **správního** ↑**orgánu**, jehož účelem je vydání ↑**rozhodnutí**, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má, anebo nemá.

stav řízení

aktuální stav řízení. Řízení může stále běžet, být přerušeno, zastaveno nebo rozhodnuto aj.

trestní řízení

↓**zákonem** upravený postup tzv. ↑**orgánů** činných v trestním řízení, jehož cílem je na základě důkazů a při zachování zaručených práv dotčených osob zjistit, zda byl spáchán ↓**trestný čin**, a pokud byl, zjistit jeho pachatele, uložit mu spravedlivý trest nebo rozhodnout o potřebném ochranném opatření a takové ↑**rozhodnutí** vykonat. Základní právní ↑**normou** je ↓**trestní řád**.

účastník řízení

osoba, o jejíchž právech a povinnostech se v řízení rozhoduje. Účastník řízení má povinnosti a práva dle ↓**zákona**, např. právo na „přiměřené poučení“ o svých právech a povinnostech, právo navrhovat důkazy, právo žádat poskytnutí informací o řízení, právo zvolit si ↓**zmocněnce** nebo právo podat proti ↑**rozhodnutí** ↑**odvolání**. Postavení účastníka upravuje **správní** ↑**řád**.

административное делопроизводство

порядок действий административного органа, направленный на вынесение постановления, которое устанавливает, меняет или отменяет права или обязанности именуемого лица или в котором заявляется о наличии прав и обязанностей у данного лица.

стадия процесса

актуальная стадия рассмотрения дела (напр., дело находится в рассмотрении, дело приостановлено, дело закрыто, по делу было вынесено постановление).

уголовное дело

законом установленный порядок действий так называемых органов по уголовному делу. Его целью является обнаружить на основе доказательств и при сохранении гарантированных прав пострадавших, было совершено уголовное преступление или нет. В случае совершения преступления дело направлено на установление личности преступника, на наложение соответствующего взыскания, на принятие решения по вопросу охранных мероприятий и на исполнение вынесенного вердикта. Законной нормой является Уголовный кодекс.

участник дела

лицо, о чьих правах и обязанностях ведется дело. Закон регламентирует права и обязанноси участника дела, напр., право на получение соответствующей информации о своих правах и обязанностях, право на предоставление доказательств, право на получение информации о стадии процесса, право выбрать доверенное лицо, право подать апелляцию и т.п. Статус участника дела регулирует

Административно-процессуальный кодекс.

ukončení řízení	ukončení procesu projednávání dané věci právoplatným ↑**rozhodnutím** o ní	**закрытие дела**	окончание рассмотрения дела путем вынесения действующего постановления
zahájení řízení	řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy žádost došla věcně a místně příslušnému **správnímu** ↑**orgánu**. Příslušný orgán může zahájit řízení i z úřední povinnosti sám.	**возбуждение дела**	дело открыто в день получения административным органом ходатайства, которое по существу и месту прописки ему предназначено. Соответствующий административный орган может сам открыть дело ввиду своих официальных обязанностей.
zastavení řízení	řízení o žádosti **správní** ↑**orgán** ↓**usnesením** zastaví, jestliže: 1. žadatel vzal svou žádost zpět 2. byla podána žádost zjevně právně nepřípustná 3. žadatel v určené ↑**lhůtě** neodstranil podstatné vady žádosti 4. žadatel ve stanovené lhůtě nezaplatil **správní** ↑**poplatek** 5. žadatel zemřel nebo zanikl atd. Při zastavení řízení správní orgán vydá konečné ↑**rozhodnutí**.	**закрытие дела**	административный орган закроет дело и вынесет об этом решение, если: 1. заявитель забрал обратно свое заявление 2. поданное заявление не соответствует правовым стандартам 3. заявитель в установленный срок не устранил существенные недостатки в деле 4. заявитель в установленный срок не заплатил административный сбор 5. заявитель умер или пропал и т.п. При закрытии дела административный орган примет окончательное решение
s. r. o.	↓**společnost s ručením omezeným**		
samoplátce	ten, kdo není nikde zaměstnán, kdo není ani ↑**osoba samostatně výdělečně činná** ani evidován na úřadu práce a platí sám za sebe **zdravotní** ↑**pojištění**, popřípadě platí dobrovolné **důchodové** ↑**pojištění**	**независимый плательщик**	тот, кто не состоит в трудовых отношениях, не является частным предпринимателем, не зарегистрирован на бирже труда и сам платит за себя медицинское страхование, а по возможности оплачивает и необязательное пенсионное страхование

SAMOSPRÁVA

samospráva	jedno ze dvou odvětví **veřejné ↓správy**. Samospráva se dále dělí na samosprávu územní a samosprávu zájmovou (např. Česká advokátní komora).	**самоуправление**	одна из двух форм публичного управления. Самоуправление делится на местное самоуправление и профессинальное самоуправление (напр.,Чешская адвокатская палата).
územní samospráva	výkonná moc nezávislá na státě, v ČR funguje v podobě samosprávných ↑**krajů** tzv. vyšších samosprávných celků a obcí (↑**obec**) jako základních územních samosprávných celků. Právo na samosprávu je zakotveno v Ústavě (↓**ústava**).	**местное самоуправление**	независимая от государства исполнительная власть. В ЧР местное самоуправление делится на самоуправляемые области, так называемые высшие самоуправляемые единицы, и на населенные пункты как основные самоуправляемые единицы. Право на осуществление местного самоуправления закреплено в Конституции.
sanitka	auto rychlé nebo **zdravotnické záchranné ↓služby**	**машина скорой помощи**	обозначенные машины скорой помощи и экстренной службы спасения
sankce	opatření v případě nesplnění závazku, např. trest, výchovné nebo ochranné opatření	**санкция**	мера за невыполнение обязательства - наказание, воспитательная и защитная мера

SAZBA

sazba	stanovená peněžní částka za určitý výkon, za veřejné služby apod.	**тариф, ставка**	установленная сумма за определенное действие, за коммунальные услуги и т.п.
daňová sazba	↑**daňová sazba**		
roční procentní sazba nákladů	↑**RPSN**		
úroková sazba	procentní vyjádření zvýšení půjčené částky za určité časové období	**процентная ставка**	процентное выражение увеличения одолженной суммы за определенный период времени

SCHENGENSKÝ

schengenský prostor	*země Schengenské dohody*: území některých států EU, na kterém mohou osoby překračovat hranice smluvních	**Шенгенская зона**	син. страны Шенгенского соглашения; сленг. страны Шенгена; территория некоторых стран ЕС (страны

států na kterémkoliv místě, aniž by musely projít hraniční kontrolou

Шенгенского соглашения), которую можно пересекать в любом месте без пограничного контроля.

schengenské vízum ↓**vízum do 90 dnů**

členská schůze nejvyšší ↑**orgán** ↓**spolku**. Ve starém občanském zákoníku to byla ↓**valná hromada**.

общее собрание высший орган некоммерческого партнерства. В старом гражданском кодексе общее собрание называлось «valná hromada».

SIPO *Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva*: služba poskytovaná Českou poštou (↑**pošta**). Umožňuje sdružit všechny pravidelné platby (voda, plyn, ↑**nájem**, telefon, pojistné, předplatné novin atd.) do jedné jediné platby. (↑**inkaso**)

Объединенное инкассо платежей населения Объединенное инкассо платежей населения является услугой Чешской почты. Позволяет объединить все регулярные платежи (вода, газ, аренда, телефон, страхование, подписка на газету и т.п.) в один единственный расчет.

skutková podstata soubor typových znaků ↓**trestného činu**. Skutková podstata např. ↑**krádeže** je zlodějovo úmyslné přisvojení si cizí věci tím, že se jí zmocní.

состав преступления совокупность типичных признаков преступного деяния. напр., составом преступления «кража» является намеренное присвоение чужой вещи путем ее захвата.

složenka formulář určený k peněžním převodům, při kterých se užívá hotovosti, ale také bezhotovosti (**bezhotovostní** ↑**platba**). V bankách se používají složenky ke vkladům na bankovní ↓**účet**, ↑**pošta** užívá poštovní ↑**poukázky**.

квитанция формуляр для денежного перевода в рамках наличных и безналичных расчетов. В банках используются квитанции для вкладов на банковский счет, на почте - бланк денежного перевода.

SLUŽBA
služba

служба, услуга

bankovní služby mezi standardní služby patří bankovní účty, spoření, ↓**úvěry**, platební karty, internet banking, bezpečnostní schránky, trezor aj.

банковские услуги к стандартным банковским услугам относятся банковские счета, сбережения, кредиты, платежные карты, интернет банкинг, банковские ячейки, сейф и т.п.

Bezpečnostní informační služba *BIS*: česká státní zpravodajská služba, která shromažďuje informace důležité pro bezpečnost, ochranu ústavního

Служба безопасности и информации служба государственной безопасности ЧР, занимающаяся сбором важной информации для обеспече-

zřízení a významných ekonomických zájmů ČR.

bezplatná služba

poskytování služeb a materiální pomoci ↑**klientům** zdarma znamená plnění principu solidarity sociálního systému ČR. Služby jsou financovány z veřejného rozpočtu (zejména z daní), dotací z EU, nadací a dalších zdrojů.

komunitní plánování sociálních služeb

metoda, kterou lze na úrovni obcí (↑**obec**) nebo ↑**krajů** plánovat ↓**sociální** služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. Na jeho tvorbě se podílejí státní a nestátní instituce a jednotlivci.

pečovatelská služba

terénní ↓**sociální služba** poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejich situace vyžaduje pomoc jiné **fyzické** ↑**osoby**. Poskytuje se v domácnosti ↑**klienta**.

poradenské služby

poskytování informací z různých oblastí bezplatně (poradenství n**evládních** ↑**organizací**) nebo za ↑**poplatek** (komerční služby)

sociální služby

služby definované ↓**zákonem** č. 108/2006, o sociálních službách, určené osobám v nepříznivé sociální situaci (např. zdravotní postižení, ztráta bydlení, ↓**sociální vyloučení** nebo ↑**domácí násilí**). Základní

ния безопасности, охраны конституционного строя и важных экономических интересов ЧР.

бесплатная услуга

предоставление клиентам бесплатных услуг и материальной помощи связано с реализацией принципа солидарности социальной системы ЧР. Службы финансируются из государственного бюджета (особенно налогов), из дотаций ЕС, фондов и других источников.

общинное планирование социальных услуг

метод планирования социальных услуг на уровне городов и областей с учетом их местных специфик и требований отдельных граждан. Планирование проводят государственные учреждения, общественные учреждения и отдельные лица.

патронажная услуга

выездная социальная услуга, которая предоставляется лицам по причине ограничения самостоятельности в пожилом возрасте, хронического заболевания или отклонений в состоянии здоровья с учетом того, что клиентам необходима помощь другого человека. Услуга предоставляется в домашних условиях клиента.

консультационные услуги

предоставление информации в разных областях бесплатно (консультации в общественных организациях) или за оплату (коммерческие услуги)

социальные услуги

услуги, предусмотренные законом №108/2006 «»О социальных службах»». Предназначены лицам, находящимся в сложной социальной ситуации (напр., отклонения в состоянии здоровья, потеря жилья,

rozdělení je:
1. terénní – je uživateli poskytována v jeho přirozeném prostředí (bytě), na ulici apod. (**pečovatelská ↑služba**, streetwork)
2. ambulantní – uživatel dochází do zařízení poskytujícího sociální služby (nízkoprahové centrum pro děti a mládež, poradna)
3. pobytová – uživatel v zařízení poskytujícím sociální služby bydlí (domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením). Služby jsou financovány z veřejného rozpočtu a v některých případech z příspěvků uživatelů.

социальное исключение, домашнее насилие и т.п.). Основные виды социальных услуг:
1. выездные - социальные услуги предоставляются на месте, где клиент живет (квартира), на улице и т.п. (патронажные услуги,streetwork)
2. амбулаторные - клиент посещает учреждение, предоставляющее социальные услуги (открытый центр для детей и молодежи, консультации)
3. услуги проживания - клиент проживает в учреждении, предоставляющем социальные услуги (дом для престарелых, дом для людей с отклонениями в состоянии здоровья). Услуги финансируются из государственного бюджета, а в определенных случаях и за счет клиента.

zákaznické služby — **служба поддержки клиентов**

zdravotnická záchranná služba — zajišťuje neodkladnou péči o postižené na místě jejich úrazu nebo náhlého onemocnění, v průběhu jejich transportu k dalšímu odbornému **↑ošetření** a při jejich předání do zdravotnického zařízení. Je součástí **integrovaného záchranného ↓systému**. Tísňová linka má v ČR číslo 155.

скорая помощь — предоставляет неотложную помощь пострадавшим прямо на месте происшествия или в случае внезапного заболевания, во время перевозки в целях последующего медицинского ухода и при передачи пациента в медицинское учреждение. Телефон спасения скорой помощи в ЧР 155.

služebnost — věc může být zatížena služebností, která postihuje vlastníka věci jako věcné právo tak, že musí ve prospěch jiného něco trpět nebo něčeho se zdržet (čerpání vody na svém pozemku)

сервитут — вещь может быть обременена сервитутом, закрепляющим за владельцем обязанность что-то предоставить или позволить что-то делать на своем участке в пользу других лиц (напр., предоставить доступ к воде на своем участке)

směna — 1. výměna
2. pracovní směna – období výkonu **↓zaměstnání** (ranní, odpolední

смена, обмен — 1. обмен
2. рабочая смена - время выполнения работы (утренняя, вечерняя,

a noční směna)
3. skupina pracovníků, kteří společně vykonávají práci v rámci jedné pracovní směny na společném pracovišti

ночная смена)
3. группа работников, совместно выполняющих работу в рамках одной рабочей смены на одном рабочем месте

směnárna **обменный пункт**

SMLOUVA
smlouva **договор**

bilaterální smlouva dohoda, která řeší obchodní či politické vztahy mezi dvěma stranami

двусторонний договор договор, в котором оговариваются вопросы экономического или политического характера между двумя сторонами

darovací smlouva písemná smlouva, kterou dárce něco bezplatně přenechává nebo slibuje obdarovanému, a ten dar nebo slib přijímá.

договор дарения письменный договор, по которому даритель безвозмездно передает что-то в собственность или обещает что-то даровать. Этот дар или обещание обдаряемый принимает.

kupní smlouva **договор купли-продажи**

mandátní smlouva smlouva, na základě které se mandatář zavazuje, že pro mandanta zařídí za úplatu určitou záležitost uskutečněním právních úkonů jménem mandanta a mandant se zavazuje zaplatit mu za to úplatu

мандатный договор в этом договоре мандатарий обязуется выполнить для манданта определенное действие, имеющее юридическое значение и при этом будет действовать от его имени. Мандант обязуется за это проводить оплату.

nájemní smlouva nájemní smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat ↑**nájemci** věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to ↑**pronajímateli** ↑**nájemné**

договор аренды в договоре аренды арендодатель обязуется сдать предмет во временное пользование, а арендатор обязуется за это оплачивать аренду.

podnájemní smlouva smlouva stvrzující, že pronajatý byt (byt v nájmu) nebo jeho část lze jinému přenechat do ↑**podnájmu** za podmínky písemného souhlasu ↑**pronajímatele** (vlastníka bytu)

договор субаренды договор подтверждает, что арендованную квартиру или ее часть можно сдать в субаренду с письменным соглашением арендодателя (владельца квартиры)

pracovní smlouva	zakládá pracovní poměr mezi ↓**zaměstnavatelem** a ↓**zaměstnancem**. Právně je upravena v ↓**zákoníku práce**. Uzavřena musí být vždy písemně a vyhotovuje se obvykle ve dvou ↓**stejnopisech**: pro zaměstnavatele a zaměstnance. Další možnosti úpravy vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, ale mimo standardní pracovní poměr, nabízí ↑**dohoda o pracovní činnosti** nebo ↑**dohoda o provedení práce**.	**трудовой договор**	устанавливает трудовые отношения между работодателем и работником. Регулируется трудовым кодексом. Заключается в письменной форме и выдается, как правило, в двух экземплярах: для работодателя и для работника. Для скрепления других, нестандартных трудовых отношений, служит договор о рабочей деятельности или договор о выполнении работы.
příkazní smlouva	smlouva dle občanského zákoníku, kterou se příkazník zavazuje, že pro příkazce obstará nějakou věc nebo vykoná jinou činnost. Příkazník může pracovat za odměnu, je-li předem dohodnuta nebo pokud je zejména vzhledem k jeho ↑**povolání** obvyklá, jinak svou činnost vykonává bezplatně. Používá se zejména u jednorázových úkonů, na rozdíl od ↑**dohoda o pracovní činnosti** a ↑**dohoda o provedení práce.**	**договор поручения**	согласно Гражданскому кодексу в этом договоре поручитель обязуется предоставить определенную вещь или выполнить иное действие. Поручитель может работать за вознаграждение, если об этом было договорено заранее или если это является нормой с учетом профессии поручителя, в ином случае поручитель работает бесплатно. К договору, в отличие от договора о рабочей деятельности или договора о выполнении работы, прибегается, как правило, у одноразовых действий.
smlouva o dílo	dle občanského zákoníku se smlouvou o dílo zhotovitel zavazuje na svůj náklad a nebezpečí provést pro objednatele dílo a objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit cenu	**договор подряда**	согласно Гражданскому кодексу в этом договоре подрядчик обязуется на свой риск и за свой счет выполнить задание заказчика, а заказчик обязуется принять выполненное задание и заплатить за него
SŇATEK			
sňatek	uzavření manželství mezi mužem a ženou	**брак**	вступление в брак мужчины и женщины
církevní sňatek	forma ↑**sňatku**, která probíhá zpravidla v náboženské instituci (např. kostel). Oddávajícím je kněz či jiná pověřená osoba. Církevní sňatek	**церковный брак**	брак, заключенный, как правило, в религиозном учреждении (напр., в костеле). Венчание проводит священник или доверенное лицо.

je v ČR úředně platným sňatkem od roku 1992.

občanský sňatek *civilní sňatek*: forma ↑**sňatku**, která probíhá před představitelem státu, nikoli církve. V ČR probíhá prohlášení muže a ženy o tom, že spolu vstupují do manželství, před ↑o**becním úřadem**, který je pověřen vést ↑**matriku**.

účelový sňatek **účelové ↑manželství**

SOCIÁLNÍ

sociální tlumočník **komunitní ↓tlumočník**

sociální vyloučení proces, kterým jsou jednotlivci i celé skupiny osob zbavováni přístupu ke zdrojům nezbytným pro zapojení se do sociálních, ekonomických a politických aktivit společnosti jako celku. Proces sociálního vyloučení je primárně důsledkem chudoby a nízkých příjmů, přispívají k němu však také další faktory, jako je ↑**diskriminace**, nízké vzdělání či špatné životní podmínky. Sociálně vyloučení jsou odříznuti od institucí a služeb, sociálních sítí a vzdělávacích příležitostí. Projevem sociálního vyloučení je tedy například dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na **sociálních ↑dávkách**, život v prostorově vyloučených částech obcí (↑**obec**) – ghettech, nízká kvalifikace, špatný zdravotní stav, rozpad rodin či ztráta sebeúcty.

osoby ohrožené sociálním vyloučením osoby opouštějící ochrannou a ↓**ústavní výchovu**; osoby z výkonu trestu; osoby, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby; osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností;

Церковный брак признается Чешской Республикой с 1992 года.

светский брак брак, который регистрирует представитель государства, а не церкви. В ЧР мужчина и женщина заявляют о том, что они хотят вступить в брак в учреждении, которое вправе проводить запись актов гражданского состояния.

социальное исключение процесс исключения отдельных людей или целой группы из тех сфер, которые необходимы для вчленения в социальные, экономические и политические действия общества как единого целого. Причиной социального исключения является, как правило, бедность и низкие доходы, но также и другие факторы, как, напр., дискриминация, недостаточное образование, сложные жизненные условия. Социально исключенные не имеют доступ к учреждениям и услугам, к социальным сетям и образованию. Это проявляется, напр., в затяжной безработице, в зависимости от социальных пособий, в проживании в изолированных частях города (гетто), в низкой квалифицированности, в плохом состоянии здоровья, в разрушении семей или в потере самоуважения.

лица, которым угрожает социальное исключение лица, покинувшие социальные приюты; лица, отбывшие наказание; лица, чьи права и интересы находятся под угрозой свершения преступного деяния иным лицом; лица, ведущие такой образ жизни,

osoby bez přístřeší (↑**bezdomovec**); osoby s extrémním zadlužením; osoby se závislostmi a osoby ohrožené ↑**domácím násilím**

который может вызвать конфликт с обществом; лица без крыши над головой; лица, имеющие большую задолженность; лица с зависимостью; лица, находящиеся под угрозой домашнего насилия

SOUD

soud

nezávislý státní ↑**orgán** vykonávající soudní moc. Poskytuje ochranu porušeným nebo ohroženým právům či jiným ↓**zákonem** chráněným zájmům a pouze on rozhoduje o vině a trestu za trestné činy. Dělí se na soudy obecné (**Nejvyšší** ↓**soud**, **vrchní** ↓**soudy**, **krajské** ↓**soudy**, okresní soudy) a zvláštní soudy (**Nejvyšší správní** ↓**soud**, **Ústavní** ↓**soud**).

суд

независимый государственный орган, исполняющий судебную власть. Суд предоставляет охрану нарушенным или находящимся под угрозой правам, а также другим законом охраняемым интересам. Только суд вправе признать вину и устанавливать наказание за преступные деяния. Классифицируется на общие суды: верховный суд, высший суд, областной суд, районный суд и специализированные суды: верховный административный суд, конституционный суд.

krajský soud

rozhoduje ve druhém stupni o řádných opravných prostředcích proti ↑**rozhodnutím okresních** ↓**soudů** a je mu svěřena rozsáhlá specializovaná prvoinstanční agenda, např. rozhodování v některých obchodních věcech, v **insolvenčním** ↑**řízení**, autorskoprávních sporech a ve sporech o ochranu osobnosti nebo o nejzávažnějších trestných činech. Druhým stupněm jsou pak ↓**soudy vrchní**.

областной суд

рассматривает во второй инстанции постановления районного суда, является средством правовой защиты. Областной суд также рассматривает дела в первой инстанции, напр., принимает решения по определенным торговым вопросам, в рамках конкурсного производства, по вопросам авторского права, по вопросам охраны личности и в случаях особо тяжких уголовных преступлений. Второй инстанцией в таких случаях будет высший суд.

Nejvyšší soud

základem činnosti Nejvyššího soudu je rozhodování o mimořádných opravných prostředcích proti ↑**rozhodnutím** soudů nižších stupňů – o ↑**dovoláních** a stížnostech pro porušení ↓**zákona**. Sjednocuje českou judikaturu. Vedle toho mu přísluší určitá speciální

верховный суд

как исключительное средство правовой защиты верховный суд рассматривает решения судов низшей инстанции: кассации и жалобы на нарушение закона. Объединяет чешскую судебную практику. Кроме того верховный суд отвечает и

	agenda – např. uznání rozhodnutí zahraničních soudů. Sídlí v Brně.		за определенные специальные области, напр., признает решения иностранных судов и т. п. Находится в Брно.
Nejvyšší správní soud	zabývá se agendou správního soudnictví (**kasační** ↓**stížnosti**, případy nečinnosti **správního** ↑**orgánu**, napadení voleb, rozpuštění politických subjektů, pozastavení nebo znovuobnovení jejich činnosti, rozhodování kompetenčních sporů mezi orgány **veřejné** ↓**správy** atd.). Představuje také kárný soud pro řízení ve věcech soudců, **státních** ↓**zástupců** a soudních exekutorů. Sídlí v Brně.	**верховный административный суд**	занимается административным судопроизводством/кассационными жалобами, рассматривает иски о бездействии административного органа, иски о нарушениях на выборах, распускает политические субъекты, приостанавливает или возобновляет их деятельность, решает споры насчет разделения компетенций между органами публичной власти и т.д. Является также дисциплинарным судом для судей, прокуроров и судебных экзекуторов. Находится в Брно.
okresní soud	nejnižší článek českého soudnictví, řeší civilní a nezávažné trestní kauzy	**районный суд**	самая низкая инстанция чешской судебной системы. Рассматривает гражданские иски и уголовные преступления.
Ústavní soud	jeho základním posláním je garantovat ústavnost právního řádu a poskytovat ochranu základním (ústavním) právům **fyzických** ↑**osob** a **právnických** ↑**osob** na základě ústavního pořádku ČR, a to i proti ↑**rozhodnutím** obecných soudů, která by nebyla s ústavním pořádkem ČR v souladu (↓**ústava**)	**конституционный суд**	главным посланием является гарантирование законности правопорядка и предоставление защиты основных (установленных конституцией) прав физических и юридических лиц, опираясь на правовые нормы ЧР, а то и против вердиктов общих судов, которые противоречат законопорядку ЧР
vrchní soud	rozhoduje o řádných opravných prostředcích proti ↑**rozhodnutím krajských** ↑**soudů** tam, kde tyto soudy rozhodují v prvním stupni. Zřízeny jsou dva: Vrchní soud v Praze a Vrchní soud v Olomouci.	**высший суд**	как средство правовой защиты высший суд рассматривает вердикты областного суда, которые были вынесены в первой инстанции. Работают 2 высших суда: Высший суд в Праге и Высший суд в Оломоуце.
SOUDNÍ **soudní**		**судебный**	

soudní výdaje	**náklady** ↑**řízení** účastníka, které zahrnují soudní ↑**poplatek** (ten hradí ↓**žalobce**) a náklady právního zastoupení podle advokátního (↑**advokát**) tarifu	**судебные расходы**	затраты, понесенные участником процесса. Включает в себя государственную пошлину (оплачивает истец) и расходы на правовую защиту по тарифу адвокатов.
soudní překlad	*úřední překlad, překlad s kulatým razítkem*: typ překladu dokumentu, který vyžadují zejména úřady (české i zahraniční) a jiné instituce. Musí jej **dělat soudní** ↓**tlumočník** (www.kstcr.cz).	**судебный перевод**	син. «úřední překlad» или перевод с круглой печатью; перевод документа, который требуют административные органы (чешские и иностранные), а также другие инстанции. Перевод должен делать судебный переводчик (www.kstcr.cz).
soudní překladatel	hov., **soudní** ↓**tlumočník**		
soudní znalec	zpracovává znalecké ↑**posudky** především pro ↑**soudy**. Do funkce jej pro konkrétní specializaci jmenuje ministr spravedlnosti. Seznam jmenovaných znalců naleznete na portálu ↑**MS** www.justice.cz.	**судебный эксперт**	производит судебные экспертизы. На должность судебного эксперта с определенной специализацией назначает министр юстиции. Список судебных экспертов найдете на портале Министерства юстиции www.justice.cz.
spis	↑**listina** s úředním záznamem. Zakládá a vede se o průběhu **správního** ↑**řízení** nebo **soudního** ↑**řízení**. Je označen spisovou značkou a obsahuje seznam spisového materiálu – tj. soupis všech svých součástí (podání, ↑**protokoly**, záznamy, písemná vyhotovení ↑**rozhodnutí** a jiných úkonů správního nebo soudního ↑**orgánu**), včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy.	**дело**	документ с административной записью. Об административном или уголовном процессе открывается и ведется дело. К делу прикрепляется идентификационный номер и в нем содержится список всех материалов, а именно список всех частей дела (заявления, протоколы, записи, постановления в письменной форме, иные акты административного или судебного органа) вместе с приложениями, с установленной датой вложения данных материалов в дело.
nahlížení do spisu	**účastníci** ↑**řízení** a jejich ↓**zástupci** mají dle správního řádu právo nahlížet do ↑**spisu**, pořizovat si za úplatu kopie, a to i v případě, že ↑**rozhodnutí** ve věci již nabylo ↑**právní moci**.	**ознакомление с материалами дела**	согласно административно-процессуальному кодексу участники процесса и их доверенные лица имеют право ознакомиться с материалами дела и за определенную

Spis musí obsahovat seznam všech dokumentů a o nahlížení se sepisuje ↑**protokol**. Pokud informacím ze spisu nerozumíte, doporučujeme jeho ofocení a následnou právní konzultaci, např. v **nevládní** ↑**organizaci**.

денежную сумму делать копии. Ознакомиться с материалами дела можно и в случае вступления в законную силу принятого решения по данному делу. В деле должен находиться список всех документов. Об ознакомлении с делом составляется протокол. Непонятную в деле информацию можно сфотографировать и на основе полученных фотографий можно проконсультироваться в юристами (напр., в общественных организациях).

splátka	částka spláceného dluhu	**платеж**	часть выплаченного долга
splátkový kalendář	dokument uzavřený mezi věřitelem a dlužníkem, stanovující, kdy a v jaké výši bude dlužník splácet svůj dluh. Nedodržení splátkového kalendáře je obvykle spojeno se ↑**sankcemi** (↑**penále**). Uzavřením splátkového kalendáře dlužník svůj dluh uznává.	**график платежей**	документ между кредитором и должником, устанавливающий, когда и в каком размере будет должник выплачивать свою задолженность. Уклонение от графика влечет за собой санкционирование. Установлением графика платежей должник признает свой долг.
společenství vlastníků jednotek	*SVJ*: musí být založeno podle ↓**zákona** o společenství vlastníků bytů v každém domě s nejméně pěti byty, z nichž alespoň tři jsou ve vlastnictví tří různých vlastníků. Má také své ↑**orgány** (shromáždění a výbor) i ↑**stanovy**. Náplní činnosti je péče o společné prostory domu.	**Товарищество собственников жилья (ТСЖ)**	согласно Закону о товариществе собственников жилья ТСЖ должно быть основано в каждом доме, где есть минимально 5 квартир и минимально 3 из них имеют разных владельцев. У ТСЖ есть свой устав и свои органы (собрание и комитет). Главной деятельностью является управление общими помещениями дома.
SPOLEČNOST **společnost**		**общество, товарищество**	
akciová společnost	*a. s.*: obchodní **kapitálová** ↓**společnost**, jejíž kapitál je rozdělen na stejné podíly, obchodovatelné akcie. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Akcionář	**акционерное общество (АО)**	хозяйственное общество, чей капитал разделен на одинаковые доли, акции. Общество отвечает всем своим имуществом за нарушение своих обязательств. В названии фирмы

neručí za závazky společnosti. ↑**Firma** společnosti musí obsahovat označení „akciová společnost“ nebo zkratku „akc. spol.“ nebo zkratku „a. s.“. Od 1. ledna 2014 je akciová společnost v ČR upravena ↓**zákonem** č. 90/2012 Sb., o **obchodních** ↑**korporacích**.

kapitálová společnost

společnost, jejíž podstatou je majetková účast společníků (vlastnictví obchodních podílů, akcií) a oddělení osobního majetku společníků od majetku společnosti, nízké riziko ručení společníků za závazky společnosti. Patří zde **akciová** ↑**společnost** a ↓**společnost s ručením omezeným**.

komanditní společnost

právnická ↑**osoba**, kterou ↓**zákon** o **obchodních** ↑**korporacích** řadí mezi osobní ↑**obchodní společnosti**. Zakládá se společenskou smlouvou (vždy minimálně dva zakladatelé) v písemné formě s **úředně ověřenými** ↑**podpisy**. Jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v ↑**obchodním rejstříku** (komanditisté) a jeden nebo více společníků celým svým majetkem (komplementáři). Může být založena za účelem ↑**podnikání** nebo za účelem správy vlastního majetku.

občanská společnost

organizované veřejné aktivity občanů, které nejsou spojeny se státní mocí ani komerčními zájmy. Je to veřejný prostor, v němž občané pečují o své společné zájmy a prostřednictvím společenských institucí (**nevládních**

должно содержаться обозначение “akciová společnost” или “akc. spol.” или абривиатура “a.s.”. С 1.01.2014 акционерные общества в ЧР регулируются законом №90/2012, Св.зак. ЧР «О торговых корпорациях».

хозяйственное общество

общество, суть которого заключается в имущественном вкладе учредителей (приобретение долей в капитале, акций), в ограничении личного капитала участников от капитала общества, а также в том, что учредители в меньшей мере несут ответсвенность за обязательства общества. Сюда относятся акционерные общества и ООО.

коммандитное товарищество

юридическое лицо. Закон о торговых корпорациях относит коммандитное общество к хозяйственным товариществам. Основывается на учредительном договоре (минимально 2 товарища) в письменной форме с официально заверенными подписями. Один или более товарищей несут ответственность по обязательствам товарищества в размере неуплаченного вклада, записанного в торговом реестре (коммандисты), а один или более товарищей - всем своим имуществом (комплементарии). Основывается с целью предпринимательской деятельности или с целью управления собственным имуществом.

гражданское общество

абстрактное понятие; организованная общественная деятельность граждан, не имеющих отношений к государственной власти и не преследующих коммерческие цели. Это публичное пространство, где

↑**organizací**, církví, ↑**odborů** atd.) – tedy nezávisle na státu – tyto zájmy prosazují. Jsou podmínkou fungování demokracie.

граждане заботятся о своих общественных интересах и продвигают их с помощью общественных организаций, независимых от государственной власти (неправительственные организации, церкви, профсоюзы и т.п.). Основное условие для функционирования демократии.

obecně prospěšná společnost

o. p. s.: **právnická** ↑**osoba** založená podle zákona č. 248/95 Sb., která poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby. Od 1. 1. 2014 již lze založit pouze v právní formě ↓**ústavu**.

общественно-полезное общество

юридическое лицо, основанное с учетом закона №248/95, Св.зак. ЧР и предоставляющее общественно-полезные услуги. С 1.1.2014 приобрело правовую форму социального учреждения.

společnost s ručením omezeným

s. r. o.: nejpoužívanější forma ↑**obchodní společnosti** v ČR. Upravuje ji ↓**zákon** č. 90/2012 Sb., o **obchodních** ↑**korporacích** a patří mezi kapitálové společnosti (**kapitálová** ↑**společnost**). Může ji založit jediný společník nebo více. Obchodní ↑**firma** společnosti musí obsahovat označení „společnost s ručením omezeným“ (nebo jako zkratky s. r. o. či spol. s r. o.). Minimální vklad společníka, a tudíž i minimální výše základního kapitálu společnosti, je 1 Kč. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Mezi hlavní ↑**orgány** patří ↓**valná hromada** a ↑**jednatelé** (**statutární** ↑**orgány** společnosti).

общество с ограниченной ответственностью (ООО)

самая распространенная форма торговых обществ, регулируется законом №90/2012 Св.зак. ЧР «О торговых корпорациях». Относится к хозяйственным обществам. Основать может один или более учредителей. В названии фирмы должно содержаться обозначение „společnost s ručením omezeným“ (или аббревиатура «s.r.o.» или «spol. s r.o.»). Минимальный вклад учредителя, а вместе с тем и минимальный капитал общества должен составлять 1 ч.крону. Общество несет ответственность по своим обязательствам всем своим имуществом. Главными органами общества являются общее собрание и учредители (уставные органы общества).

veřejná obchodní společnost

osobní ↑**obchodní společnost**, jejíž činnost upravuje ↓**zákon** o obchodních ↑**korporacích**. Podnikají v ní minimálně dvě osoby a za své závazky ručí celým svým majetkem, a to společně a nerozdílně.

полное товарищество

хозяйственное товарищество, деятельность которого регулирует Закон о торговых корпорациях. Предпринимательской деятельностью занимаются минимально два участника и за свои обязательства несут солидарную и нераздели-

мую ответственность всем своим имуществом.

spolek	zvláštní **právnická** ↑**osoba**, samosprávné a dobrovolné sdružení alespoň tří osob vedených společným zájmem. Účelem spolku může být buď sdílení jen vzájemných cílů (např. sportovní klub) nebo nějaká obecně prospěšná činnost (např. poskytování sociálních služeb). Právně upraven je v § 214–302 občanského zákoníku. Před rokem 2014 dle starého občanského zákoníku ↑**občanské sdružení**.	**некоммерческое партнерство**	особое юридическое лицо, представляющее собой самоуправляемое и добровольное объединение минимально 3 лиц, разделяющих общий интерес. Целью некоммерческого партнерства является достижение общих целей (напр., спортивный клуб) или осуществления какой-либо общеполезной деятельности (напр., предоставления социальных услуг). Регулируется § 214-302 Гражданского кодекса. До 2014 года в старом Гражданском кодексе называлось «občanské sdružení».
SPOŘENÍ **spoření**		**сбережения**	
důchodové spoření	dobrovolné spoření v rámci druhého pilíře ↑**penzijního systému**. Upravuje ↓**zákon** o důchodovém spoření.	**пенсионные сбережения**	добровольное сбережение в рамках второго уровня пенсионной системы. Регулируется Законом о пенсионном сбережении.
stavební spoření	typ spoření určený primárně pro financování bydlení s finančním příspěvkem státu	**строительные сбережения**	вид сбережения, предназначенный для финансирования жилья с государственной поддержкой в виде выплаты премий
SPRÁVA **správa**		**управление**	
celní správa	správní a bezpečnostní organizace podřízená ↑**MF**, jejímž úkolem je výběr ↑cla z dováženého zboží a kontrola jeho kvality, výběr některých ↑**daní** (např. spotřební a energetické daně) aj. Mobilní jednotky celní správy mají za úkol přímo v terénu provádět kontroly převáženého zboží.	**таможенное управление**	административная организация и служба безопасности в подчинении Министерства финансов. Таможенное управление отвечает за сбор пошлин импортированных товаров, за их качество, за взимание определенных налогов (напр., налог на потребление, налоги на энергию) и т.д. Оперативные таможни контр-

Česká správa sociálního zabezpečení

ČSSZ: největší finančně správní instituce v rámci celé **státní** ↑**správy** ČR. Má na starosti výplatu důchodů a ↑**dávek nemocenského pojištění**. Spadá pod ↑**MPSV**.

Finanční správa ČR

státní instituce spadající pod ↑**MF**, má na starosti správu daní. Dělí se na Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady.

okresní správy sociálního zabezpečení

OSSZ: územní organizační jednotky **České** ↑**správy sociálního zabezpečení**, která se podílí ve vymezených oblastech na realizaci **sociálního** ↑**pojištění**

Pražská správa sociálního zabezpečení

PSSZ: územní pracoviště **České** ↑**správy sociálního zabezpečení** pro Prahu

státní správa

činnost státu prostřednictvím těchto ↑**orgánů**: ústřední ↑**orgány státní správy** (ministerstva), územní orgány státní správy, ostatní státní orgány (např. státní fondy), jiné k tomu oprávněné subjekty (např. veřejná stráž). Rozlišujeme státní správu specializovanou (např. finanční úřad) a všeobecnou (politickou) státní správu v přenesené působnosti, kterou vykonávají např. územní samosprávné celky (↑**samospráva**) prostřednictvím svých úřadů.

олируют прямо на месте перевезенный товар.

Чешское управление социального обеспечения

сокращенная форма ČSSZ; в рамках государственного управления ЧР является самым крупным финансово- управленческим административным учреждением. Оно отвечает за выплату пенсий и пособий по болезни. Находится в подчинении Министерства труда и социального обеспечения.

Финансовое управление ЧР

государственные учреждения в подчинении Министерства финансов, которые отвечают за налоговое управление. Финансовое управление делится на Генеральную финансовую дирекцию, Апелляционную финансовую дирекцию и финансовые ведомства.

Районное управление социального обеспечения

территориальные филиалы Чешского управления социального обеспечения, принимающие участие в осуществлении социального страхования в установленных областях

Пражское управление социального обеспечения

пражский филиал Чешского управления социального обеспечения

государственное управление

деятельность государства, проводимая посредством следующих органов: центральных органов государственного управления (министерства), территориальных органов государственного управления, прочих органов государственного управления (напр., государственные фонды), других уполномоченных субъектов (напр., органы общественного правопорядка). Необходимо отличать специализированное

veřejná správa

správní činnost související s poskytováním veřejných služeb, řízením veřejných záležitostí na místní i centrální úrovni a zajišťováním záležitostí ve veřejném zájmu. Kromě této správní činnosti (např. vydávání správních aktů) bývají za veřejnou správu označovány též **správní** ↑**orgány**, které ji vykonávají, tedy především úřady. Je rozdělena na **státní** ↑**správu** a ↑**samosprávu**.

Správa uprchlických zařízení MV

SUZ: p**říspěvková** ↑**organizace** ↑**MV**, která je provozovatelem přijímacích, pobytových a integračních azylových středisek a zařízení pro ↓**zajištění** cizinců. Od roku 2009 poskytuje služby v Centrech na ↑**podporu** ↑**integrace** cizinců ve většině ↑**krajů** (CPIC).

azylové zařízení Správy uprchlických zařízení

zařízení ↑**Správy uprchlických zařízení MV**, která se dělí na **přijímací, pobytová a integrační azylové** ↓**středisko**

государственное управление (напр., финансовое ведомство) и общее (политическое) государственное управление с переданными полномочиями, напр. ведомства с переданными от самоуправляемых территориальных единиц полномочиями.

публичное управление

управленческая деятельность, связанная с предоставлением публичных услуг, с ведением общественных дел на местном или центральном уровне, а также с решением дел в интересах общества. Кроме управленческой деятельности (напр., принятие административных актов), публичное управление означает и административные органы, проводящие публичное управление, в основном различные ведомства. Публичное управление делится на государственное управление и самоуправление.

Управление учреждений для беженцев МВД ЧР

организация МВД ЧР, основанная на взносах и управляющая пунктами приема, пунктами проживания и пунктами для интеграции беженцев, а также пунктами для задержания иностранных граждан. С 2009 года Управление учреждений для беженцев предлагает свои услуги в Центрах для поддержки интегрирования иностранцев (CPIC) в большинстве областей ЧР.

учреждение для беженцев Управления учреждений для беженцев

учреждения, относящиеся к Управлению учреждений для беженцев МВД ЧР. Делятся на пункты приема, пункты проживания и пункты для интеграции.

integrační azylové středisko Správy uprchlických zařízení

IAS: zařízení ↑**Správy uprchlických zařízení MV**, které slouží k dočasnému ubytování ↑**azylantů** a osob s přidělenou **doplňkovou** ↑**ochranou**

пункт интеграции беженцев Управления учреждений для беженцев

учреждение,относящееся к Управлению учреждений для беженцев МВД ЧР, предназначенное для временного проживания беженцев и лиц, получивших временную охрану

pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV

PoS: zařízení ↑**Správy uprchlických zařízení MV**, které slouží k ubytování ↓**žadatele** o **mezinárodní** ↑**ochranu** do doby nabytí ↑**právní moci** ↑**rozhodnutí** o jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany, případně do doby rozhodnutí ↑**soudu** o jejich žalobě proti rozhodnutí ministerstva (↓**žaloba proti rozhodnutí správního orgánu**), má-li tato žaloba odkladný účinek. Pobyt tam je dobrovolný. Největší je v Kostelci nad Orlicí.

Пункт проживания просителей международной охраны Управления учреждений для беженцев

учреждение, относящееся к Управлению учреждений для беженцев МВД ЧР, предназначенное для проживания просителей международной охраны до того момента, когда решение о предоставлении международной охраны не вступит в законную силу или до момента, когда суд рассмотрит жалобу против решения министерства с тем учетом, что жалоба откладывает действия вынесенного решения. Пребывание в пунте для просителей добровольное. Самый крупный пункт находится в Костелце-над- Орлици.

přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV

PřS: zařízení s karanténou, kde ↓**žadatel o mezinárodní ochranu** musí povinně strávit dobu cca 3 týdnů a nesmí toto zařízení opustit. Probíhá zde preventivní zdravotní vyšetření, sejmutí otisků prstů a další identifikační úkony. Zde se také provádí první pohovor se ↓**zaměstnanci** ↑**Odbor azylové a migrační politiky MV** o důvodech žádosti o mezinárodní ochranu. Nyní v Zastávce u Brna a letišti Letišti Václava Havla.

Пункт приема беженцев Управления учреждений для беженцев

учреждение под карантином, где проситель международной охраны обязан находится около 3 недель и не вправе из этого учреждения выходить. Здесь проходит профилактический медицинский осмотр, снимают отпечатки пальцев и проводят другие идентификационные действия. В этом учреждении проситель проходит первое собеседование с работниками Отделения по пребыванию иностранных граждан МВД ЧР о причинах просьбы об убежище. Пункты приема беженцев находятся в Заставке у Брно и в аэропорту им. Вацлава Гавела.

SPRÁVCE

správce

управляющий

insolvenční správce

správce ustanovený ↑**soudem** v rámci **insolvenčního** ↑**řízení**. Musí mít ↑**oprávnění** k činnosti dle

конкурсный управляющий

назначен судом в рамках конкурсного производства, должен иметь лицензию, установленную законом

	insolvenčního ↓**zákona**. Jeho úkolem je nakládání s majetkovou podstatou dlužníka a v případě konkursu odpovědnost za zpeněžení majetku. Měl by také maximalizovat uspokojení pohledávek věřitelů.		о несостоятельности (банкротстве). Конкурсный управляющий принимает в ведение имущество должника и также отвечает за обналичивание имущества в случае его продажи. Он должен также стараться по максимуму удовлетворить требования о взыскании долга со стороны кредиторов.
správce majetku	zajišťuje správu a údržbu majetku	**управляющий имуществом**	обеспечивает содержание имущества и его управление
správce daně	**správce** ↑**daně**		
STANOVISKO			
stanovisko	kvalifikovaný výklad či názor, který vydávají ↑**orgány** hájící veřejné zájmy pro účely **správního** ↑**řízení**	**мнение**	квалифицированное толкование/мнение,выданное органами публичной власти в целях рассмотрения административного дела
závazné stanovisko	úkon správního orgánu, který je závazný pro ↑**rozhodnutí** jiného správního orgánu (např. závazné stanovisko ke stavebnímu povolení)	**официальное мнение**	действие административного органа, которое является неоспоримым при выдачи решения другим административным органом (напр., официальное мнение в отношении выдачи разрешения на строительство)
stanovy	statut nebo organizační řád, který je základním vnitřním **právním** ↑**předpisem právnické** ↑**osoby**. Týká se zejména **akciové** ↑**společnosti**, ↑**družstva** nebo politické strany, u kterých jsou stanovy důležitou podmínkou při registraci.	**устав**	также «statut» или «organizační řád», главное постановление о порядке деятельности юридического лица. Относится к акционерным обществам, кооперативам или политическим партиям, у которых устав является обязательным условием для регистраиции.
starosta	název funkce osoby zvolené do čela obce (↑**obec**)	**староста, мэр**	названия должности главы населенного пункта
STÁTNÍ			
státní jazyk	**úřední** ↑**jazyk**		
státní příslušnost	↑**občanství**		

státní zastupitelství	soustava státních úřadů, které jsou určeny k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených ↓**zákonem** do působnosti státního zastupitelství. Státní zastupitelství koná prostřednictvím **státních** ↓**zástupců**. Hlavní činnost spočívá v plnění role ↑**orgánu** veřejné ↓**žaloby** v **trestním** ↑**řízení**.	**прокуратура**	система государственных учреждений, утвержденных законом как органы прокуратуры и представляющие государство в вопросах защиты общественного интереса. Прокурорскую работу выполняет прокурор. Его главной деятельностью является поддерживание государственного обвинения в суде.
osobní stav	↑**rodinný stav**		
stejnopis	jedno ze shodných vyhotovení zápisu (např. stejnopis ↑**rozsudku** zasílaný ↑**soudem** stranám řízení)	**экземпляр**	одна из копий записи (напр., суд посылает участникам процесса экземпляр вердикта)
STÍŽNOST			
stížnost		**жалоба**	
kasační stížnost	mimořádný opravný prostředek používaný ve správním soudnictví, např. v rámci azylovém řízení	**кассационная жалоба**	исключительное средство правовой защиты, которое используется в административном суде, напр., в рамках рассмотрения дела о предоставлении убежища
ústavní stížnost	podává se k **Ústavnímu** ↑**soudu**, pokud se stěžovatel domnívá, že pravoplatným ↑**rozhodnutím** nebo jiným zásahem veřejného ↑**orgánu** bylo porušeno ústavně zaručené základní lidské právo nebo svoboda. Stěžovatel musí být zastoupen v řízení ↑**advokátem**.	**конституционная жалоба**	жалоба подается в конституционный суд, если истец считает, что решение или действие органа публичной власти нарушает гарантированные Конституцией права и свободу. Интересы истца должен представлять адвокат.
studijní obor		**учебная специальность**	
STUDIUM			
studium		**обучение**	
bakalářské studium	tří až čtyřleté studium na **vysoké** ↓**škole** zaměřené na přípravu k výkonu ↑**povolání** a případně i ke studiu v navazujícím magisterském studijním programu. ↑**Absolvent** získá ↓**titul** bakalář (Bc.).	**бакалавриат**	трех или четырехгодичное обучение в вузе, подготавливающее студентов к выполнению определенной профессии или к продолжению учебы в магистратуре. Выпускник получает степень бакалавра (Bc.).

denní studium	*prezenční studium*: probíhá ve všedních dnech a student je povinen účastnit se alespoň minimálního počtu hodin výuky	**дневное/очное обучение**	проходит в будние дни, и студент обязан посещать хотя бы минимальное количество часов
kombinované studium	*dálkové studium*: forma studia, která vyžaduje občasný (jednou za měsíc, 14 dnů apod.) osobní kontakt studenta s vyučujícím a velkou měrou probíhá jako samostudium	**комбинированное/заочное обучение**	форма обучения, которая требует периодическое личное посещение занятий (раз в неделю, раз в 14 дней и т.п.) и которое в основном проходит как самообучение
magisterské studium	1–3leté studium navazující na bakalářský studijní program nebo 4–6leté studium v případě samostatného studijního programu na **vysoké** ↓**škole**, absolvent získá ↓**titul** magistr (Mgr.), inženýr (Ing.) aj.	**магистратура**	годичное или трехгодичное обучение, следующее после бакалавриата или после четырех-,пяти- или шестигодичного обучения в случае отдельных обучающих программ в вузе. Выпускник получает степень магистра (Mgr.) или степень инженера (Ing.)и т.п.
postgraduální studium	studium, které navazuje na **magisterské** ↑**studium**. Po úspěšné obhajobě dizertační práce se ↑**absolventům** uděluje ↓**titul** Ph.D.	**постградуальное обучение**	обучение, следующее после магистратуры. После успешной защиты диссертации выпускник получает степень PhD.
superlegalizace	vyšší ověření ↑**listin** (např. rodný list, **oddací** ↑**list** nebo diplomy) ↑**správním orgánem** za účelem jejich použití v zahraničí. Nevyžaduje se v případě, kdy je uzavřena mezinárodní smlouva o zrušení požadavku superlegalizace. V tom případě je nahrazena zvláštní doložkou, tzv. ↑**apostilou**.	**суперлегализация**	высшая форма заверения документа (напр., свидетельство о рождении, свидетельство о браке, дипломы и т.п.), проведенная административным органом с целью его последующего использования за границей. Не требуется в случае заключения международного договора, исключающего требование суперлегализации. В этом случае она заменяется специальным штампом, так называемым апостилем.
SUZ	↑**Správa uprchlických zařízení MV**		
SVÁTEK **svátek**	den se zvláštním náboženským nebo společenským významem, který se pravidelně opakuje a slaví, často	**праздник**	день, имеющий особое религиозное или общественное значение. Этот день регулярно повторяется и

podle tradičního rituálu. Státem uznané svátky jsou stanoveny ↓**zákonem** a jsou to také dny pracovního klidu (↑**den pracovního klidu**).

отмечается с соблюдением традиционных ритуалов. Государственные праздники устанавливаются законом и считаются выходными.

církevní svátek

den věnovaný památce světce nebo významné náboženské události, např. Vánoce – ↑**svátek** narození Ježíše Krista

религиозный праздник

день, посвященный памяти святого или важному религиозному событию (напр., Рождество - праздник рождения Иисуса Христа)

státní svátek

den, který má připomínat tradice, ušlechtilé cíle a dějinné zvraty, na nichž je budována česká státnost (např. 28. 10. – Den vzniku samostatného československého státu, 17. 11. – Den boje za svobodu a demokracii). Je dnem pracovního klidu (↑**den pracovního klidu)**.

государственные праздники

дни, которые должны напоминать о традициях, благородных целях или о переломных моментах истории, на которых базируется чешская государственность (напр., 28.10. День возникновения самостоятельного чехословацкого государства, 17.11. День борьбы за свободу и демократию). Эти дни считаются выходными.

svědectví

výpověď, jejíž věrohodnost se zakládá na osobě ↓**svědka**. Důležité je zejména svědectví očitého svědka, který vypovídá o něčem, co sám viděl. V českém právu platí svědecká povinnost a trest za křivé svědectví.

свидетельство

показание, за достоверность которого отвечает свидетель. Особенно значимо свидетельство очевидца, который может подать сведения о том, что сам видел. В чешском законодательстве действует обязанность по обеспечению предоставления свидетельских показаний, лжесвидетельство наказуемо.

svědek

osoba, která podává věrohodnou výpověď o nějaké závažné věci především u ↑**soudu**, nebo před **správním** ↑**orgánem**. Svědkové se vyžadují i při svatbě, při sepisování závěti apod.

свидетель

лицо, которое дает достоверное свидетельское показание по какому-нибудь важному вопросу, в основном в суде или перед административным органом. Свидетелй призывают при заключении брака, при составлении завещания и так далее.

SVÉPRÁVNOST

svéprávnost

dle starého občanského zákoníku způsobilost k právním úkonům, způsobilost právně jednat, např. uzavírat

дееспособность

согласно старому гражданскому кодексу - способность приобретать и осуществлять гражданские права;

jakékoli smlouvy. Vzniká dosažením zletilosti, z hlediska občanského práva se jedná o věk 18 let, v cizineckém ↓**zákoně** 15 let. Svéprávnost lze nabýt také ↑**sňatkem** a emancipací, je-li nezletilý schopen sám se živit a obstarávat si své záležitosti. ↑**Nezletilý** tedy může ze své vůle dosáhnout přiznání svéprávnosti, je-li to v jeho zájmu. (**svéprávná** ↑**osoba**)

быть вправе принимать решения, напр., заключение какого-либо договора. Дееспособность наступает по достижению совершеннолетия, согласно гражданскому праву это возраст от 18 лет, согласно закону о пребывании иностранных граждан - от 15 лет. Дееспособность наступает со времени вступления в брак и с момента эмансипации, если несовершеннолетний сам способен себя обеспечить. Несовершеннолетний, если это в его интересах, может сам добиться того, чтобы его признали дееспособным.

omezení svéprávnosti

dle starého občanského zákoníku omezení způsobilosti k právním úkonům, omezení právně jednat v určitých věcech. Ve ↑**svéprávnosti** lze člověka omezit (nikoli úplně zbavit!), avšak jen při vážné duševní poruše, jen na určitý čas (max. 3 roky) a jen ↑**rozhodnutím** soudu. (**svéprávná** ↑**osoba**)

ограничение дееспособности

согласно старому гражданскому кодексу - ограничение приобретать и осуществлять гражданские права; ограничение принимать решения в определенных вопросах. Дееспособность можно ограничить только частично (нельзя ограничить полностью!) на определенный срок (максимально на 3 года) только в случаях тяжелого психического расстройства. Решение об ограничении дееспособности принимает суд.

SVJ ↑**společenství vlastníků jednotek**

SYMBOL
symbol

символ

konstantní symbol

číslo sloužící k identifikaci charakteru a způsobu platby prováděné prostřednictvím banky či jiné finanční instituce, povinný pouze u příkazů k zúčtování, které jsou příjmem nebo výdajem státního rozpočtu

константный символ

числа служат к идентификации характера и способа оплаты, проводимой через банк или другое финансовое учреждение. Указывается обязательно у платежных поручений, являющихся доходом или расходом государственного бюджета.

specifický symbol	dodatečný symbol bankovních plateb, který je definován jako nejvýše desetimístné číslo	**специфический символ**	дополнительный символ банковского платежа, состоящий из 10 чисел
variabilní symbol	identifikátor plateb v tuzemském platebním styku. Jeho maximální délka je 10 znaků a skládá se jen z číslic.	**вариабильный символ**	идентификатор платежей чешских платежно-расчетных отношений. Состоит из максимально 10 знаков, представляющих собой числа.
symptom	příznak nemoci. Slouží k jejímu rozpoznání čili diagnóze.	**симптом**	признак заболевания (в медицинской области), по которому можно распознать болезнь, т.е. поставить диагноз
SYSTÉM **systém**		**система**	
dublinský systém	označení politického ↑**nařízení** v rámci členských států EU, Norska, Islandu a Švýcarska, dle kterého je určován jediný stát, který projedná žádost cizince o **mezinárodní** ↑**ochranu** a ve věci rozhodne, ať je podána kdekoliv na území těchto států. Právním základem je nařízení Rady (ES) č. 343/2003, tzv. Nařízení Dublin II.	**Дублинская система**	название политического распоряжения в рамках стран ЕС, Норвегии, Исландии и Швейцарии, которое предписывает, что только одно государство-член может рассматривать ходатайство иностранца о предоставлении убежища и принимать по этому поводу решение. Нормативно-правовой базой является Регламент ЕС № 343/2003, так называемый регламент «Дублин II».
důchodový systém	↑**penzijní systém**		
integrovaný záchranný systém	koordinovaný systém záchranných služeb zajišťující nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události (univerzální linka 112). Základní složky jsou hasičský záchranný sbor (tísňová linka 150), **státní** ↑**policie** (tísňová linka 158), zdravotní záchranná služba (tísňová linka 155).	**аварийно-спасательная служба**	согласованная система аварийно-спасательных формирований, готовая непрерывно принимать информацию о чрезвычайных ситуациях (единый телефон спасения 112). Основными составляющими являются пожарная охрана (телефон спасения 150), полиция ЧР (телефон спасения 158), скорая помощь (телефон спасения 155).
šikana	způsob nepřístupného nátlaku v uzavřených skupinách dětí, studentů,	**дедовщина**	способ оказания давления в закрытой группе детей, студентов, воен-

vojáků, pracovních nebo zájmových skupinách na jedince, který je určitým způsobem oslaben, znevýhodněn nebo je něčím nápadný. Spočívá ve vynucování různých aktivit nebo peněz nebo služeb pod pohrůžkou násilí nebo ostudy. V pracovním prostředí je též používán pojem mobbing (skrytý či otevřený nátlak spolupracovníků na slabšího jedince) nebo bossing (skrytý či otevřený nátlak ze strany vedoucího pracovníka).

ных, рабочей группе или группе по интересам. Объектом дедовщины становятся слабые, находящиеся в невыгодном положении или в чем-то выделяющиеся люди. Она заключается в вымогательстве различных действий или денег,или служб под угрозой применения насилия или получения позора. Дедовщину в рабочем коллективе называют также «моббинг» - оказание скрытого или открытого давления на слабого коллегу по работе, или «боссинг» - оказание скрытого или открытого давления со стороны руководителя.

ŠKOLA

škola		**школа**	
chození za školu	**↓záškoláctví**		
jazyková škola	vzdělávací středisko, kde se vyučují jazyky v rámci akreditovaných (↑**akreditace**) a neakreditovaných kurzů	**языковая школа**	учреждение по обучению иностранным языкам в рамках акредитованных и неакредитованных курсов.
mateřská škola	hov. *školka*: předškolské zařízení pro děti od 3 do 6 let. Mateřskou školu mohou navštěvovat i děti starší 6 let, pokud mají odloženou ↑**povinnou školní docházku**.	**детский сад**	в разговорной речи «školka»; дошкольное учреждение для детей от 3 до 6 лет. Детский сад могут посещать и дети от 6 лет, у которых откладывается прием в 1 класс.
spádová škola	škola nejbližší místu trvalého bydliště žáka	**районная школа**	школа, которая ближе всего находится от постоянного места жительства
speciální škola	škola určená dětem se speciálními vzdělávacími a výchovnými potřebami, které mají smyslové, tělesné nebo mentální postižení	**специальная школа**	предназначена детям с особыми образовательными потребностями, с отклонениями в физическом или умственном развитии
střední škola	školské zařízení, které navazuje na **základní ↓školu** (např. ↑**gymnázium**, střední odborná škola nebo střední odborné učiliště)	**средняя школа**	школьное учреждение, где можно продолжить обучение после основной школы (напр., в гимназии, средней специальной школе или в среднем специальном училище)

vysoká škola	vzdělávací instituce, **právnická** ↑**osoba** poskytující terciární vzdělávání, uděluje akademické ↓**tituly**. Vysoké školy se dělí na státní a soukromé, na univerzitní (vedle funkce vzdělávací má i funkci vědecko-badatelskou, dělí se na fakulty) a neuniverzitní (nečlení se na fakulty, bez výzkumu, obvykle bakalářské programy).	**вуз**	образовательное учреждение, юридическое лицо, предлагающее третичное образование, выдает академические степени. Вузы делятся на государственные и частные, на исследовательские (кроме образовательной функции, вузы занимаются научно-исследовательской деятельностью, делятся на факультеты) и на вузы, не ведущие исследовательскую деятельность (не делятся на факультеты, не ведут исследования, часто только бакалавриаты).
vyšší odborná škola	terciární stupeň vzdělávání. Nabízí studentům s maturitou praktickou přípravu k výkonu určitého ↑**povolání**. Úspěšní ↑**absolventi** obdrží ↓**titul** diplomovaný specialista (DiS.)	**высшая специальная школа**	третичное образование, предлагающее студентам с аттестатом зрелости практическую подготовку к выполнению определенной профессии. Выпускники получают степень «дипломированный специалист» (DiS.)
základní škola	školské zařízení, kam dochází žáci v rámci ↑**povinné školní docházky** od 1. do 9. třídy.	**основная школа**	школьное учреждение, которое посещают ученики с целью получения обязательного образования с 1-го по 9-ый классы.
školka	**mateřská** ↑**škola**		
ŠKOLNÍ			
školní družina	školské zařízení pro výchovu a vzdělávání zpravidla po skončení vyučování	**продленка**	школьное учреждение по воспитанию и образованию, как правило, после окончания занятий
školní poznámka	hov., písemné napomenutí žáka učitelem při drobných přestoupeních školního řádu a pravidel slušného chování (↑**důtka**)	**запись в дневнике**	письменное замечание ученику от учителя при незначительных нарушениях школьных правил и правил поведения
školník	správce školní budovy	**школьный сторож**	управляющий зданием школы
školství	obecný termín zahrnující vzdělávání ve všech jeho formách, instituce	**образование**	общий термин, включающий в себя все формы образования, далее

	zabezpečující vzdělávání a podpůrné služby, samotné pracovníky zajišťující vzdělávání a legislativní rámec		учреждения,предоставляющие образование, вспомогательные службы, работников образования и правовые нормы
švarcsystém	nelegální vykonávání práce pro ↓**zaměstnavatele** bez **pracovní** ↑**smlouvy** na základě ↓**živnostenského oprávnění**. Nazváno podle ↑**podnikatele** Švarce.	**система Шварца**	нелегальное выполнение работы от работодателя без заключения трудового договора на основе предпринимательской лицензии. Система получила название от имени предпринимателя Шварца.
Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál	↑**Czech POINT**		
testament	↓**závěť**		
titul	*hodnost:* 1. akademický titul (např. magistr) 2. církevní titul (např. papež) 3. šlechtický titul (např. kníže) V ČR převládá tradice oslovování tituly.	**степень, титул, должность**	звание. Может быть: 1. академическая степень (напр., магистр) 2. церковная должность (напр., Папа Римский) 3. дворянский титул (напр., князь) В ЧР преобладает традиция обращаться по титулам.
TLUMOČNÍK **tlumočník**		**переводчик**	
komunitní tlumočník	*sociální tlumočník*: zprostředkovává komunikaci mezi ↑**migranty** a veřejnými institucemi (školy, úřady, nemocnice) s ohledem na sociokulturní zázemí zúčastněných stran. V ČR na rozdíl od soudního tlumočení není určeno, jakou má mít kvalifikaci.	**коммунальный переводчик**	син. «sociální tlumočník» (социальный переводчик); является посредником в коммуникации между мигрантами и общественными учреждениями (школами, администрацией, больницами) с учетом социокультурной базы участвующих сторон. В ЧР квалификация коммунального переводчика, в отличие от судебного, не определена.
soudní tlumočník	↑**povolání** zahrnující jak překladatele, tak tlumočníka. Musí být jmenován **krajským** ↑**soudem**. Seznam soudních tlumočníků naleznete na portálu ↑**MS** www.justice.cz.	**судебный переводчик**	профессия «судебный переводчик» включает в себя как письменный, так и устный перевод. Судебного переводчика назначает районный суд. Список судебных переводчиков

найдете на портале Министерства юстиции www.justice.cz.

trauma

vysoký druh stresu, který ohrožuje lidský život anebo intimitu člověka – jeho soukromí, tělesnou integritu, bezpečí. Mezi traumatické podněty se řadí násilí a nehody, katastrofy, teroristické činy, válečné útrapy, holocaust. Reakce na trauma se dělí na:
1. akutní stresovou reakci (hodiny až týdny po události)
2. posttraumatickou stresovou poruchu (měsíce a roky po události)
Traumatizovaný člověk by měl dostat nabídku pomoci ve formě **krizové ↑intervence** a psychoterapie. Neplatí tvrzení, že traumatizovaný člověk je duševně nemocný.

психологическая травма

тяжелый стресс, угрожающий жизни человека или его интимности - его личной жизни, физической целостности, безопасности. Стимулом психотравмы может быть насилие, аварии, катастрофы, теракты, военные страдания, холокост. Реакции на психотравмы делятся на:
1. острые стрессовые реакции (часы или даже недели после инцидента)
2. посттравматический синдром (месяцы или даже годы после инцидента)
С травмированным человеком необходимо провести срочную интервенцию или психотерапию. Неверно утверждать, что травмированный человек является душевнобольным.

TREST
trest

наказание

alternativní trest

trest tvořící alternativu k **nepodmíněnému ↓trestu odnětí svobody** ve státním vězení. Patří sem domácí vězení, **peněžitý ↓trest**, **podmíněné odsouzení k ↓trestu** odnětí svobody, propadnutí majetku, obecně prospěšné práce aj. (**↓trestní zákoník**)

альтернативная мера наказания

альтернатива лишению свободы в государственных тюрьмах. Сюда относятся домашний арест, денежный штраф, условное лишение свободы, конфискация имущества, общественно полезные работы и т.п.

nepodmíněný trest odnětí svobody

trest, který se vykonává se ve věznici, výjimečně v domácím vězení

лишение свободы

наказание, отбываемое в тюрьме, включая домашний арест

peněžitý trest

druh trestu v **trestním ↑řízení**

денежный штраф

вид уголовного наказания

podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody

spočívá v tom, že ↑**soud** vynese **↓trest odnětí svobody** a jeho výkon odloží na zkušební dobu, která může být stanovena na jeden rok až pět let. V případě, že odsouzený splní ve zkušební době

условное лишение свободы

заключается в том, что суд приговаривает к лишению свободы, но исполнение приговора откладывается на испытательный срок от 1 до 5 лет. В случае соблюдения всех надлежа-

všechny uložené podmínky, výkon trestu odnětí svobody je mu prominut.

щих условий, осужденный освобождается от отбывания наказания.

rejstřík trestů

↑**orgán** podřízený ↑**MS**, který vede evidenci osob pravomocně odsouzených ↑**soudy v trestním** ↑**řízení** a dále evidenci jiných skutečností významných pro trestní řízení. ↓**Údaje** z evidence slouží pro potřebu trestního řízení, občanskoprávního řízení nebo **správního** ↑**řízení** a k prokazování bezúhonnosti.

реестр судимости

подчиненный Министерству юстиции орган, который ведет учет осужденных по уголовному делу лиц, а также учет важных для уголовного дела фактов. Данные реестра служат в целях рассмотрения уголовных, гражданско-правовых, административных дел, а также для доказательства несудимости.

trest odnětí svobody

běžně využívaný trest udělovaný ↑**soudem**, při kterém je odsouzený přinucen strávit určenou dobu na určeném místě, obvykle ve státním vězení, eventuálně domácím vězení. Dělí se podmíněný a nepodmíněný.

наказание в виде лишения свободы

часто применяемый вид наказания, установленный судом и приписывающий осужденному провести определенное время в определенном месте, обычно это государственная тюрьма, но возможен и домашний арест. Лишение свободы может быть реальное или условное.

TRESTNÍ
trestní

уголовный

trestní bezúhonnost

stav, kdy člověk nebyl pravomocně odsouzen za ↓**trestný čin**, anebo byl právoplatně odsouzen a trest už má zahlazený. Je vyžadována pro výkon některých ↑**povolání**, vydání zbrojního průkazu aj. Prokazuje se ↓**výpisem** z **rejstříku** ↑**trestů**.

несудимость

ситуация, когда человек не был судим или ситуация, когда человек был судим, уже отбыл наказание и тем самым загладил совершенное преступление. Справка о несудимости требуется у определенных профессий, при получении разрешения на ношение оружия и т.п. Несудимость доказывается предоставлением выписки из реестра судимости.

trestní odpovědnost

odpovědnost za trestné činy neboli taková protiprávní jednání, za která je možné uložit trestněprávní ↑**sankci** (včetně trestu odnětí svobody) v rámci **trestního** ↑**řízení** od 15 let věku

уголовная ответственность

ответственность за уголовное деяние или за такое противозаконное действие, которое повлечет за собой уголовно-правовые санкции (включая лишения свободы) в рамках уголовного процесса лица старше 15 лет

trestní oznámení	ohlášení možného trestního činu ↑**policii** nebo státnímu zastupitelství ústně, telefonicky, písemně, mailem aj.	**уголовное обвинение**	информирование полиции или прокуратуры о возможном совершении уголовного преступления в устной или письменной форме, по телефону или по электронной почте.
trestní řád	↓**zákon** č. 141/1961 Sb., o **trestním** ↑**řízení** soudním, který upravuje postupy ↑**orgánů** činných v trestním řízení	**уголовное судопроизводство**	Закон № 141/1961 Св.зак.ЧР «Об уголовном судопроизводстве», который регулирует действия органов правопорядка в судебном процессе по уголовному делу
trestní zákoník	↓**zákon** č. 40/2009 Sb. je součástí veřejného práva a definuje časovou a místní působnost trestních zákonů, základy ↑**trestní odpovědnosti**, účastníky ↓**trestného činu**, okolnosti vylučující protiprávnost činu, zánik trestní odpovědnosti, trestní ↑**sankce**, zahlazení odsouzení, zvláštní ↓**ustanovení** o některých pachatelích (např. ↑**mladiství**) a výkladová ustanovení. Dále popisuje ↑**skutkové podstaty** jednotlivých trestných činů, včetně těch proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, proti rodině a dětem, proti životnímu prostředí či hospodářské.	**уголовный кодекс**	закон №40/2009 Св.зак.ЧР является частью публичного права и определяет временные рамки и территориальное действие закона, основы уголовной ответственности, участников уголовного преступления, обстоятельства, исключающие преступность деяния, окончание уголовной ответственности, санкции, особые постановления по отношению к определенной группе лиц, совершивших преступление (напр., несовершеннолетних) и разъяснения. Далее описывает конкретные преступные деяния, включая преступление против чести и достоинства личности в сексуальной области, против семьи и детей, против окружающей среды или в сфере экономики.
TRESTNÝ			
trestný čin	protiprávní čin, který trestní ↓**zákon** označuje za trestný. Dělí se na ↑**přečiny** a ↓**zločiny**.	**преступное деяние**	противозаконное деяние, которое уголовный закон определяет как преступное деяние. Делится на проступок и уголовное преступление.
nedbalostní trestný čin	↑***přečin***: ↑**trestný čin**, který nebyl spáchán záměrně, úmyslně (↑**nedbalost**)	**ненамеренное преступление**	син. «přečin» (проступок), преступное деяние, совершенное ненамеренно
úmyslný trestný čin	↓**trestný čin** je spáchán úmyslně, jestliže pachatel:	**умышленное уголовное преступление**	уголовное преступление было совершено умышленно, если пре-

	1. chtěl porušit nebo ohrozit zájem chráněný ↓**trestním zákoníkem** 2. věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn		ступник: 1. хотел нарушить или поставить под угрозу интересы, находящиеся под защитой уголовного кодекса 2. знал, что своим действием может такие интересы нарушить или поставить их под угрозу, а в случае совершения преступления был с этим осведомлен
TŘÍDNÍ **třídní**		**классный**	
třídní kniha	vedení záznamů o docházce, absencích, probrané látce, suplování a dalších informacích vztahujících se k vyučovacímu procesu učitelem na základní ↑**škole** a **střední** ↑**škole** v papírové nebo elektronické podobě	**классный журнал**	ведение отчета о посещении, пропусках, пройденной темы, замещении и других сведениях, связанных с учебным процессом в средней школе. Может быть в бумажной и электронной версии.
třídní schůzka	pravidelné setkání ↓**zástupců** školy a rodičů, které se věnují průběhu studia, školním akcím a obecně zapojení rodičů do vzdělávání jejich dětí	**родительское собрание**	регулярная встреча представителей школы и родителей с целью обсуждения образовательного процесса, школьных мероприятий и участия родителей в процессе обучения своих детей
třídní učitel	učitel, který má na starosti koordinační otázky třídy, např. svolávání a vedení ↑**třídní schůzky**, spolupráce s rodiči nebo kontrola docházky žáků	**классный руководитель**	преподаватель, который отвечает за организационные вопросы класса (организует и ведет родительские собрания, сотрудничает с родителями, проверяет посещаемость учеников и т.п.)
ubytovna	zařízení k dočasnému ubytování, často za nižší cenu	**общежитие**	учреждение для временного проживания (часто за низкую цену)
ÚČEL **účel pobytu**	primární činnost. Důvod, proč ↑**cizinec** žije v ČR. V rámci **přechodného** ↑**pobytu** (↓**vízum nad 90 dnů**, **dlouhodobý** ↑**pobyt**) cizinec z třetí země musí plnit účel pobytu bez přerušení.	**цель пребывания**	основная деятельность; причина, по которой иностранец приехал в ЧР. В рамках временного пребывания (виза сроком более 90 дней, временный вид на жительство) иностранец из третьей страны должен

непреравно соблюдать цель своего пребывания.

doklad o účelu pobytu	doklad potvrzují důvod pobytu cizince v ČR v rámci **přechodného** ↑**pobytu**, např. účelem je studium – doklad o přijetí ke studiu (o studiu), ↑**podnikání** – ↓**výpis** z ↓**živnostenského rejstříku**	**документ, подтверждающий цель пребывания**	документ, подтверждающий причину проживания иностранца на территории ЧР в рамках временного пребывания (напр., с целью обучения - подтверждение о поступлении в учебное заведение; с целью предпринимательской деятельности - выписка из предпринимательского реестра и т.п.)
účel pobytu: kulturní	zahrnuje kulturní aktivity cizince na území ČR	**цель «культура»**	включает в себя деятельность иностранца в области культуры на территории ЧР
účel pobytu: ochrana na území	↑**MV** uděluje povolení za tímto účelem cizinci, který je pravděpodobnou obětí nebo ↑**svědkem** ↑**trestného činu** ↑**obchodování s lidmi** v rámci **trestního** ↑**řízení**	**цель «предоставление защиты на территории ЧР»**	МВД ЧР предоставляет данный тип пребывания иностранцу, который, по-видимому, стал жертвой или свидетелем уголовного преступления торговли людьми в рамках уголовного дела
účel pobytu: ostatní	zahrnuje zejména vzdělávání v rámci neakreditovaných studijních programů (↑**akreditace studijních programů**)	**цель «прочее»**	в основном сюда относится образование по неаккредитованной обучающей программе
účel pobytu: podnikání	primární činnost – ↑**podnikání** na území ČR jako ↑**osoba samostatně výdělečně činná** nebo v rámci účasti v **právnické** ↑**osobě**	**цель «предпринимательская деятельность»**	основная цель пребывания - предпринимательская деятельность на территории ЧР (индивидуальный предприниматель или участие в юридическом лице)
účel pobytu: rodinný	primární činnost – soužití s manželem/manželkou nebo rodičem, který má na území ČR povolení k pobytu a nemusí splňovat podmínku § 42a odst. 7, tj. nositel ↑**oprávnění** na sloučení nemusí bydlet na území minimálně 15 měsíců	**цель «семья»**	основная цель пребывания - совместное проживание с мужем/женой или родителем, у которого есть разрешение на проживание согласно §42a обзац 7, носитель полномочия для подачи заявления на долгосрочное пребывание с целью семьи необязательно должен находиться на территории ЧР минимально 15 месяцев

účel pobytu: společné soužití rodiny	primární činnost – společné soužití. Týká se manželů, nezletilých a zletilých nezaopatřených dětí (**zletilé nezaopatřené** ↑**dítě**), osamělého prarodiče nad 65 let. Nositel ↑**oprávnění** na sloučení pro žádost o **dlouhodobý** ↑**pobyt** musí pobývat v ČR minimálně 15 měsíc ů.	**цель «воссоединение семьи»**	основная цель пребывания - совместное проживание семьи - относится к супругам, несовершеннолетним и совершеннолетним необеспеченным детям, одиноким родителям старше 65 лет. Человек, который является носителем полномочия для подачи заявления на долгосрочное пребывание с целью воссоединения семьи, должен пребывать на территории ЧР не менее 15 месяцев.
účel pobytu: strpění pobytu na území	primárně se vztahuje na situaci, kdy ↑**cizinec** nemá aktivní ↑**účel pobytu** v ČR, ale brání mu ve vycestování překážka na jeho vůli nezávislá nebo byl ↑**svědkem** nebo ↑**poškozeným** v **trestním** ↑**řízení** (↓**vízum strpění**)	**цель «терпимость к пребыванию на территории ЧР»**	относится к ситуациям, когда у иностранца нет легального основания для пребывания в стране, но существуют причины, которые от него не зависят и мешают ему выехать из страны, а также в случае, когда он стал свидетелем или пострадавшим от уголовного преступления
účel pobytu: studium	primární činnost – studium akreditovaného studijního programu (↑**akreditace studijních programů**)	**цель «обучение»**	основная цель пребывания - обучение по аккредитованной обучающей программе
účel pobytu: vědecký výzkum	primární činnost – vědecký výzkum	**цель «научно-исследовательская деятельность»**	основная цель пребывания - научное исследование
účel pobytu: zaměstnání	primární činnost – ↓**zaměstnání**	**цель «трудоустройство»**	основная цель пребывания - трудовая деятельность

ÚČET

účet	1. záznam o stavu a změně finančních prostředků 2. vyúčtování útraty v restauraci	**счет**	1. запись о состоянии и движении денежных средств 2. расчет расходов в ресторане
běžný účet	jeden ze základních typů bankovních účtů pro vkládání finančních prostředků a jejich rychlé užití. Má na rozdíl od **spořicího** ↓**účtu** velmi nízký ↓**úrok**.	**текущий счет**	один из основных видов банковского счета для хранения и быстрого использования вкладов под низкие, в сравнении с накопительным счетом, проценты

kontokorentní účet	bankovní ↑**účet** s možností krátkodobého ↓**úvěru**	**контокоррентный счет**	банковский счет, предлагающий краткосрочный кредит
spořicí účet	bankovní ↑**účet** určený pro dlouhodobé uložení peněz s vyšší **úrokovou** ↑**sazbou** umožňující lepší zhodnocení uložených financí	**накопительный счет**	банковский счет, предназначенный для долговременного вложения денежных средств под высокие проценты для повышения их стоимости
účetní uzávěrka	přehled finančního hospodaření instituce za určité období	**бухгалтерский баланс**	отчет о бухгалтерском ведении фирмы за определенный период времени
účinnost zákona	datum, od kterého je ↓**zákon** aplikovatelný a vynutitelný	**вступление закона в силу**	с этого дня закон можно применять и привлекать к ответственности за его невыполнение
ÚDAJE			
údaje	fakta, data, skutečnosti o jakémkoliv jevu	**данные**	факты, сведения, действительность о каком-либо явлении
fakturační údaje	informace pro vystavení ↑**faktury** (jméno ↑**podnikatele** nebo název ↑**firmy**, adresa, číslo ↑**účtu**, i**dentifikační** ↑**číslo osoby** a **daňové identifikační** ↑**číslo**)	**данные инвойса**	информация для выставления инвойса (имя предпринимателя или название фирмы, адрес, номер счета, идентификационный номер предпринимателя, идентификационный номер налогоплательщика)
identifikační údaje	↑**údaje**, dle kterých lze něco jednoznačně identifikovat	**идентификационные данные**	данные для однозначной идентификации чего-либо
osobní údaje	*personální údaje*: bližší ↑**údaje** o dotyčné osobě (jméno, příjmení, datum narození, **rodné** ↑**číslo**, místo trvalého bydliště apod.)	**личные данные**	син. персональные данные; более близкая информация о данном человеке (имя, фамилия, дата рождения, персональный номер, постоянное место жительства и т.п.)
ÚKON			
úkon		**акт**	
procesní úkon	úkon v řízení, např. **zahájení** ↑**řízení**, podmínky řízení, odmítnutí, změna nebo zpětvzetí návrhu **účastníka** ↑**řízení**, **přerušení** ↑**řízení** nebo **zastavení** ↑**řízení**	**процессуальный акт**	акт, возникающий в процессе рассмотрения дела, напр., возбуждение дела, условия процесса, изменение или отказ от иска участником процесса, приостановление и прекращение рассмотрения дела

úplatek	↑**trestný čin** majetkového obohacení osoby, na který nemá ↑**nárok**. Mohou to být peníze, věcný dar aj. Patří mezi nejčastější formy ↑**korupce**.	**взятка**	уголовное преступление, связанное с незаконным принятием материальных ценностей. Это могут быть деньги, подарки и т.п. Взятка является самой распространенной формой коррупции.
uprchlický tábor	hov., *azylové zařízení*: V mezinárodním měřítku je to označení pro střediska pro ↓**uprchlíky** zřizovaná v oblastech válečných konfliktů a přírodních katastrof UNHCR.	**лагерь для беженцев**	неофициальное название; син. учреждение для беженцев. В международном контексте это понятие используется для обозначения центров для беженцев, созданных УВКБ в местах военных конфликтов и стихийных бедствий.
uprchlík	↑**občan třetí země**, jemuž bylo přiznáno právní postavení uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků OSN (tzv. Ženevská úmluva) a který je oprávněn pobývat na území členského státu. V ČR je osoba, které bylo přiznáno postavení uprchlíka, označována jako ↑**azylant**. Česká legislativa termín uprchlík nepoužívá.	**беженец**	гражданин третьей страны, которому был присвоен правовой статус беженца в смысле определения Женевской Конвенции о статусе беженцев ООН и который может легально пребывать на территории государства-участника. В ЧР лицо, которое получило статус беженца, определяется как «azylant». В законадательстве ЧР понятие «uprchlík» не используется.
úrok	odměna, kterou získá věřitel (ten, kdo půjčuje prostředky) za to, že poskytne peníze dlužníkovi. Nejčastěji se udává jako procentní ↑**sazba** za rok. (↑**lichva**)	**проценты**	доход, который получает кредитор (тот, кто одалживает) за предоставление заемщику кредита. Обычно выражается в форме годовой процентной ставки.
úroková sazba		**процентная ставка**	
urologie	lékařský obor zabývající se diagnostikou a terapií chorob vylučovací soustavy a mužských pohlavních orgánů	**урология**	область медицины, которая занимается диагностикой и лечением заболеваний органов мочевыделительной системы и заболеваний мужских половых органов
ÚŘAD **úřad**	↑**orgán státní správy**		

celní úřad	úřad, který má na starosti zejména výběr ↑**cla**	**таможенный орган**	учреждение, отвечающее за взимание таможенных платежей
matriční úřad	úřad, který vede matriku. Může jím být ↑**obecní úřad**, úřad městské části nebo městského obvodu v územně členěných **statutárních** ↑**městech**. Zvláštním matričním úřadem je Úřad městské části Brno-střed, který vede jak ↑**matriku** pro tuto městskou část, tak tzv. zvláštní matriku pro narození, uzavření manželství, a vznik partnerství nebo úmrtí českých občanů, ke kterým došlo mimo území ČR.	**ЗАГС**	учреждение, которое ведет запись актов гражданского состояния. Органами ЗАГСа могут являться муниципалететы, а в случае территориального деления уставных городов и муниципальные учреждения городских районов или муниципальные учреждения городских округов. Особым органом ЗАГСа является Муниципальное учреждение городского района Брно-Стржед, которое ведет запись гражданских состояний как своего городского района, так и граждан ЧР, родившихся, заключивших брак или умерших за пределами ЧР.
správní úřad	úřad, před kterým probíhá **správní** ↑**řízení**	**административный орган**	учреждение, которое рассматривает административные дела
zastupitelský úřad	*velvyslanectví*, hov. *ambasáda*: diplomatické zastoupení jednoho státu na území jiného státu	**дипломатическое представительство**	син. «velvyslanectví», в разговорной речи «ambasáda»; дипломатическое представительство на территории другого государства
úřední deska	veřejně přístupná plocha určená ke zveřejňování právních předpisů, ↑**rozhodnutí** a jiných dokumentů **správních** ↑**orgánů** a ↑**soudů**. Veřejně přístupná musí být nepřetržitě a vedena je zásadně zároveň ve dvojí podobě, fyzické i elektronické.	**доска объявлений**	общедоступное место для обнародования правовых норм, постановлений и других документов административных органов и судов. Должен быть непрерывный физический и дистанционный доступ.
úředník		**чиновник**	
usnesení	druh rozhodnutí **správního** ↑**orgánu** nebo ↑**soudu**, kterým se buď upravuje chod řízení, nebo ↓**zákon** předepisuje tuto formu pro konečné ↑**rozhodnutí** ve věci samé	**резолюция**	принятое административным органом или судом решение, которое меняет ход рассмотрения дела, а также закон устанавливает резолюцию как окончательное решение в рассмотрении дела

ustanovení	1. konkrétní část ↓**zákonů** a předpisů 2. proces jmenování ↑**advokáta**, ↑**opatrovníka** v řízení	**установление**	1. конкретная часть закона 2. процесс назначения адвоката, попечителя в деле и т.д.
ÚSTAV **ústav**	dle nového občanského zákoníku **právnická** ↑**osoba** ustavená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Nemá členy stejně jako **obchodní** ↑**korporace**, ale ↓**zaměstnance**.	**общественное учреждение**	согласно новому Гражданскому кодексу это юридическое лицо, созданное с целью проведения полезной для общества или экономики деятельности с использованием личных доходов и имущества. В общественном учреждении, как и в корпорации, нет членов, но есть работники.
kojenecký ústav	ústavní zdravotnické zařízení (↓**ústavní výchova**) pro děti do věku 3 let, o jejichž umístění rozhoduje ↑**soud**. V ČR probíhá společenská debata o jejich zrušení z důvodu nevyhnutelné deprivace dětí v nich. Děti z nich by v budoucnosti měly být (do doby než o ně opět budou pečovat jejich rodiče) umístěny v pěstounských rodinách (**pěstounská** ↑**péče**).	**дом младенца**	медицинское учреждение для детей до 3 лет, об их размещении принимает решение суд. В ЧР проходит дебата о закрытии домов младенца из-за неизбежной последующей депривации детей. В будущем дети (до того момента, пока о них снова не смогут позаботиться их родители) будут находиться у опекунов.
ústava	základní ↓**zákon** státu a nejvyšší **právní** ↑**předpis** jeho právního řádu. Vytváří pravidla výkonu státní moci a zaručuje občanům **základní lidská** ↑**práva**.	**конституция**	главный закон государства и высшая правовая норма правопорядка. Создает правила осуществления исполнительной власти и обеспечивает гражданам соблюдение прав человека.
ústavní výchova	výchovné opatření, které ↑**soud** nařídí, jestliže je výchova dítěte vážně ohrožena a jiná výchovná opatření nevedla k nápravě nebo jestliže z jiných závažných důvodů nemohou rodiče výchovu dítěte zabezpečit. Patří zde **kojenecký** ↑**ústav**, dětský domov, výchovný ústav, diagnostický ústav atd.	**воспитание в социальных приютах**	воспитательная мера суда в случае, когда воспитание ребенка находится под угрозой и другие воспитательные меры не помогают, или когда по другой важной причине родители не способны воспитывать ребенка. Сюда оносятся дома младенца, детские приюты, специальное учебно-воспитательное учреждение, исправительные заведения и т.д.

úvěr	typ půjčky – peněžní prostředky většího objemu, které dočasně poskytne věřitel dlužníkovi. Obvykle za to inkasuje určitou částku (↑**úrok**).	**кредит**	вид ссуды; большие финансовые средства, которые кредитор предоставляет на время своему заемщику. Обычно кредитор взимает за это определенную сумму (проценты).
úvěrová karta	**kreditní ↑karta**		
valná hromada	časté označení nejvyššího ↑**orgánu** ↑**obchodní společnosti** či jiné **právnické** ↑**osoby** korporačního typu, který dělá nejdůležitější ↑**rozhodnutí**. Valnou hromadu v ČR, dle ↓**zákona** o **obchodních** ↑**korporacích** (do konce roku 2013 dle obchodního zákoníku) vytváří ↑**společnost s ručením omezeným** a **akciová** ↑**společnost**. Schází se alespoň jednou za rok.	**общее собрание**	распространенное название для высшего органа торгового общества или другого юридического лица акционерного типа. Общее собрание в ЧР в соответствии с Законом о торговых корпорациях (до конца 2013 года в соответствии с торговым кодексом) формирует ООО и акционерное общество. Собирается минимально раз в год.
vazba	opatření v **trestním** ↑**řízení**, které slouží k ↓**zajištění** osoby ↑**obviněného**. Účelem vazby je zabránit obviněnému, aby se vyhýbal **trestnímu** ↑**řízení**, pokračoval v trestní činnosti nebo ztěžoval provádění důkazů a ovlivňoval ↑**svědky**.	**арест**	мера наказания по уголовному процессу, заключающаяся в задержании обвиняемого в рамках уголовного дела. Целью ареста является не допустить, чтобы обвиняемый уклонялся от расследования уголовного дела, продолжал совершать уголовно-наказуемые деяния, мешал расследованию или оказывал влияние на свидетелей.
vdovecký důchod	**vdovský ↑důchod**		
velkoobchod	obchod prováděný ve velkém či větším měřítku obvykle mezi obchodníky navzájem. Velkoobchodní ceny jsou vždy nižší než ceny maloobchodní (↑**maloobchod**), které jsou zvýšeny o příslušnou maloobchodní marži.	**оптовая торговля (оптовый магазин)**	Торговля осуществляется крупными партиями и предназначена для торговых организаций. Оптовая цена всегда ниже розничной. Розничная цена состоит из оптовой цены и торговой наценки.
velvyslanectví	**zastupitelský ↑úřad**		
venerolog	**odborný ↑lékař** zabývající se výzkumem, diagnostikou a léčbou pohlavních chorob	**венеролог**	врач-специалист, занимающийся изучением, диагностикой и лечением половых заболеваний

vidimace	úřední ověření, že ↑**opis** nebo kopie se doslova shoduje s předloženou ↑**listinou**	**видимация**	официальное заверение копии документа с целью подтверждения дословного соответствия с предоставляемым оригиналом (ověření)
VÍZUM			
vízum	dokument povolující pobyt v cizím státu po kratší období, obvykle se vyznačuje formou štítku nebo razítka do pasu žadatele. Vízové řízení není klasické **správní** ↑**řízení**, v případě neudělení není možnost ↑**odvolání**.	**виза**	документ, дающий право проживать на территории чужой страны в течение непродолжительного времени, как правило, имеет форму наклейки или штампа и выставляется в паспорте заявителя. Рассмотрение визы не является классическим административным процессом, в случае отказа нельзя подать апелляцию.
diplomatické vízum	uděluje **zastupitelský** ↑**úřad** cizincům v diplomatických službách	**дипломатическая виза**	выдает посольство иностранцам, которые являются сотрудниками дипломатической службы
dlouhodobé vízum	↓**vízum nad 90 dnů**		
letištní vízum	*vízum typu A*: schengenské ↓**vízum do 90 dnů**. Uděluje jej **zastupitelský** ↑**úřad** ČR na žádost cizince, který z důvodu čekání na letecký spoj pobývá v tranzitním prostoru mezinárodního letiště nacházejícího se na území ČR. Týká se jen některých zemí.	**аэропортная виза (тип А)**	шенгенская виза сроком более 90 дней, которая выдается дипломатическим представительством ЧР по просьбе иностранного гражданина, находящегося в транзитном пространстве международного аэропорта на территории ЧР по причине ожидания следующего рейса. Требуется только у некоторых стран.
vízum do 90 dnů	*schengenské, krátkodobé, krátké, jednotné vízum*: vízum platné pro jeden nebo několik vstupů a opravňující k pobytu na území ↑**schengenského prostoru** po dobu v nich vyznačenou, přičemž doba nepřetržitého pobytu ani celková doba po sobě následujících pobytů na území schengenského prostoru nesmí přesáhnout 90 dnů během každých 180 dnů	**виза сроком до 90 дней**	син. шенгенская, краткосрочная, единая виза; виза для одного или нескольких въездов, предоставляет право пребывать на территории шенгенской зоны в течение установленного срока. Необходимо учитывать, что за последние 180 дней совокупный срок пребывания в шенгенской зоне не должен превысить 90 дней.

vízum nad 90 dnů	*dlouhodobé vízum*: národní ↑**vízum** pro pobyt delší než 3 měsíce. Žádost se podává obvykle na **zastupitelském** ↑**úřadě** a doba platnosti je maximálně 6 měsíců.	**виза сроком более 90 дней**	син. долгосрочная виза; народная виза для пребывания в стране на срок более 3 месяцев. Заявление обычно подается в дипломатическом представительстве, срок действия визы не превышает 6 месяцев.
vízum strpění	↑**MV** udělí toto ↑**vízum** ↑**cizinci**, kterému brání ve vycestování z ČR překážka na jeho vůli nezávislá nebo byl ↑**svědkem** nebo ↑**poškozeným** v trestním ↑**řízení**. Dále je uděleno cizinci, který podal ↓**žalobu** proti ↑**rozhodnutí** MV, kterým mu byla zrušena platnost ↑**víza nad 90 dnů** nebo zamítnuta žádost o jeho prodloužení. Vízum strpění se uděluje na dobu max. 6 měsíců. Lze o něj žádat i v případě, že cizinec má ↓**výjezdní příkaz** nebo pobývá nelegálně.	**виза терпимости**	этот тип визы выдает МВД в том случае, если существуют причины, которые не зависят от иностранца и мешают ему выехать из страны, а также в случае, когда иностранец стал свидетелем или пострадавшим от уголовного преступления. Данная виза выдается иностранцу, который подал жалобу на МВД против отмены действия визы сроком более 90 дней или в случае отказа в ее продлении. Виза терпимости вадается максимально на 6 месяцев. Запрос на визу могут подавать иностранцы с выездным ордером или в случае нелегального пребывания.
vízum za účelem převzetí povolení k pobytu	*DVR*: cílem pobytu v rámci ↑**víza nad 90 dnů** je převzetí povolení k **dlouhodobému** ↑**pobytu** a **trvalému** ↑**pobytu**, o nějž ↑**cizinec** požádal na **zastupitelském** ↑**úřadě**, na ↑**Odboru azylové a migrační politiky MV**	**виза с целью получения разрешения на проживание**	сокращенная форма DVR; целью пребывания в рамках визы сроком более 90 дней является получение в Отделении по пребыванию иностранных граждан МВД ЧР разрешения к временному или постоянному виду на жительство, о котором иностранец ранее ходатайствовал в дипломатическом представительстве

VLASTNICTVÍ
vlastnictví

собственность

duševní vlastnictví	vlastnictví autorských práv k ochranným známkám, patentům, receptům, vynálezům, vědeckým, technickým, uměleckým a k jiným produktům duševních činností lidí	**интеллектуальная собственность**	авторские права на товарные знаки,патенты, рецепты, изобретения, научные, технические, художественные продукты творческой деятельности человека

osobní vlastnictví	právní forma vlastnictví, při kterém se jedná o přímé vlastnictví konkrétního majetku konkrétní osobou	**частная собственность**	вид права собственности, предусматривающий владение конкретной собственностью конкретным человеком.
vodné a stočné	finanční náklady za pitnou vodu dodávanou z veřejného vodovodu a za odvod odpadní vody veřejnou kanalizací	**плата за водоснабжение и отведение сточных вод**	расходы за питьевую воду из общественного водовода и за отведение сточных вод в центральную канализацию
vražda		**убийство**	
všeobecný lékař	**praktický** ↑**lékař**		
poslední vůle	↓**závěť**		
Výbor pro práva cizinců	stálý poradní ↑**orgán** Rady vlády ČR pro lidská práva, který se zasazuje o dodržování práv cizinců v ČR	**Комитет по защите прав иностранных граждан**	постоянный совещательный орган Совета Правительства ЧР по правам человека, который заботится о соблюдении прав иностранных граждан на территории ЧР
vyděrač		**вымогатель**	
VYHLÁŠKA			
vyhláška	druh podzákonného **právního** ↑**předpisu**, vydává se jako prováděcí předpis k ↓**zákonům**	**постановление**	правовой акт, который издается в качестве положений в рамках реализации законов
veřejná vyhláška	nástroj k doručování (↑**doručení**) písemností ze strany ↑**orgánů státní správy** osobám neznámého pobytu nebo sídla: osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat; osobám, které nejsou známy a v dalších případech, které stanoví ↓**zákon**. Písemnost se vyvěsí na úřední desce a na elektronické ↓**úřední desce** umožňující dálkový přístup a patnáctým dnem po vyvěšení se považuje za doručenou.	**общественное постановление**	служит для доставки официальной корреспонденции лицам с неизвестным адресом или местопребыванием; лицам, которым доказательно не удается доставить корреспонденцию; неизвестным лицам; и в других установленных законом случаях. Корреспонденция размещается на доске объявлений, а также на интернет-доске, позволяющей дистанционный доступ. Корреспонденция считается доставленной по истечению 15 дней с момента размещения постановления на доске объявлений.

VYHOŠTĚNÍ
vyhoštění

soudní vyhoštění

trest vyhoštění dle ↑**trestního zákoníku**, který cizinci uloží ↑**soud** a jeho účelem je zabránit pachateli v páchání další trestné činnosti na území ČR. Může být uložen jako trest samostatný nebo vedle jiného trestu (např. vedle trestu odnětí svobody nebo ↑**trestu peněžitého**). U jeho ukládání by soud mněl zvažovat vedle závažnosti ↑**trestného činu** i zásah do soukromého a rodinného života osoby vyhošťované.

správní vyhoštění

uložení ↓**zákazu pobytu** ↑**cizinci** na území ČR, resp. zákazu opakovaného vstupu cizince poté, co území ČR opustí. V ↑**rozhodnutí** o správním vyhoštění, které vydává **cizinecká** ↑**policie**, je vždy stanovena doba jeho platnosti, tedy ↑**lhůta**, po kterou se cizinci zapovídá pobyt na našem území (maximální lhůta 3, 5 a 10 let) a také doba, ve které musí cizinec opustit území ČR. Správní vyhoštění je správním opatřením, které je vždy spojeno s porušením pobytových předpisů, nejedná se tedy o trest za spáchaný ↑**trestný čin** podle trestního ↓**zákona**. Vyhoštění ukládá povinnost vycestovat z ČR, je překážkou udělení nového ↑**víza** do ČR nebo do zemí schengenského prostoru cizinec je zařazen do evidence nežádoucích osob pro ČR nebo do Schengenského informačního systému pro země EU a Island, Norsko a Švýcarsko. Je možné požádat o asistenci při návratu Mezinárodní organizaci pro migraci.

выдворение

судебное выдворение

мера наказания в уголовном кодексе, которое выносит суд иностранному гражданину в целях предупреждения совершения им рецидивных уголовных преступлений на территории ЧР. Выдворение может назначаться в качестве основного или дополнительного наказания (в дополнение к лишению свободы или денежному штрафу). При вынесении вердикта суд должен учитывать как характер совершенного преступления, так и последствия вынесенного решения на личную и семейную жизнь обвиняемого.

административное выдворение

запрет пребывания иностранных граждан на территории ЧР или запрет на повторный въезд. В решении об административном выдворении, выданном полицией по делам иностранцев, всегда указывается срок выдворения, а именно срок, в течение которого иностранец не может повторно въехать в ЧР (максимальный срок 3, 5, 10 лет), а также указывается срок, в течение которого необходимо покинуть страну. Административное выдворение является административной мерой наказания за нарушение правил пребывания иностранных граждан. Не является мерой уголовного наказания в рамках уголовного преступления. Результатом выдворения для иностранца является обязанность покинуть страну, отказ в получении новой визы в ЧР или Шенгенской зоне, внесение в список нежелательных лиц в ЧР или внесение в шенгенскую информационную систему для стран ЕС,

			Исландии, Норвегии и Швейцарии. В вопросе выезда из страны можно обратиться за помощью в Международную организацию по миграции.
vyjednávání	proces, jehož pomocí se dvě strany s odlišným vnímáním, odlišnými potřebami a motivy pokoušejí shodnout na věci společného zájmu	**переговоры**	процесс, в течение которого обе стороны с разным пониманием вопроса, с разными потребностями и целями стараются найти конценсус по общему вопросу
výjezdní příkaz	doklad, který uděluje: 1. **cizinecká** ↑**policie** po zrušení nebo uplynutí platnosti ↑**víza do 90 dnů** 2. ↑**MV** po zrušení nebo uplynutí platnosti ↓**víza nad 90 dnů**, povolení k **dlouhodobému** ↑**pobytu** nebo **trvalému** ↑**pobytu** Výjezdní příkaz opravňuje cizince k **přechodnému** ↑**pobytu** na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k vycestování z území. Nesmí být delší než 60 dnů. Výjezdní příkaz má tvar štítku, který policie nebo MV vyznačí do cestovního dokladu.	**выездной ордер**	документ, выдаваемый: 1. полицией по делам иностранцев в случае просрочки или отмены действия краткосрочной визы 2. Министерством внутренних дел в случае просрочки или отмены действия долговременной визы, разрешения на долгосрочное или постоянное пребывание Выездной ордер предоставляет право на временное проживание на территории ЧР на время, необходимое для проведения неотложных действий и для выезда из страны. Максимальный срок - 60 дней. Ордер вклеивается в паспорт полицией по делам иностранцев или Министерством внутренних дел.
výkaz práce	písemný přehled o počtu odpracovaných hodin a druhu odvedené práce ↓**zaměstnance**	**рабочий отчет**	письменный отчет о количество отработанных часов, а также о виде осуществляемой деятельности данного работника
vykázání	nástroj řešení ↑**domácího násilí**. **Státní** ↑**policie** může násilníka vykázat z obydlí a současně mu zakázat vstup na 10 dnů, pokud je dáno reálné nebezpečí, že se určitá osoba dopustí vůči jiné osobě, se kterou žije ve společném obydlí, závažného útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo proti lidské důstojnosti.	**выдворение из дома**	способ борьбы с домашним насилием. Полиция ЧР вправе выдворить насильника из дома на 10 дней в случае, если существует реальное опасение, что данный человек может представлять угрозу для жизни, нанести вред здоровью, ограничить свободу или унизить достоинство своей сожительницы (сожителя).

vymáhat		**вымогать**	
vyměřovací základ	**roční hrubý příjem** u ↓**zaměstnanců** nebo roční vyměřovací základ dle ↑**daňového přiznání** u ↑**osoby samostatně výdělečně činné**. Zjišťuje se při výpočtu dávek ze sociálního zabezpečení.	**расчетная база**	годовой брутто-доход у работников или годовая налоговая база у частных предпринимателей. Используется при просчете пособий социального обеспечения.
VÝPIS			
výpis	kopie, která obsahuje pouze část záznamu originální ↑**listiny**	**выписка**	воспроизведение только части подлинного документа
výpis z evidence pro daňové účely	**výpis z evidence pro ↑daňové účely**		
výpis z katastru nemovitostí	↑**list vlastnictví**		
výpis z obchodního rejstříku		**выписка из торгового реестра**	
výpis z registru dlužníků		**выписка из реестра должников**	
výpis z rejstříku trestů		**справка о несудимости**	
výpis z účtu		**выписка из банковского счета**	
výpověď	ukončení pracovního poměru. Musí být písemnou formou, podmínky určuje ↓**zákoník práce**.	**увольнение**	окончание трудовых отношений, которое необходимо предоставить в письменной форме. Основания для увольнения закреплены в Трудовом кодексе ЧР.
maturitní vysvědčení	doklad o vykonání **maturitní** ↓**zkoušky**	**аттестат зрелости**	свидетельство об успешной сдаче экзаменов на аттестат зрелости
výživné	*alimenty*: částka, kterou je povinen platit ten, kdo má **vyživovací** ↑**povinnost** a neplní si přímou péči o danou osobu, tedy např. rodič nežijící ve společné domácnosti s dítětem nebo manžel, který nevede s manželkou společnou domácnost. Vyživovací povinnost je dána ↓**zákonem**. Výši výživného, pokud se strany nedohodnou, určuje ↑**soud**.	**алименты**	сумма, выплачиваемая лицом, которое несет алиментное обязательство и в то же время не заботится о своем подопечном, напр., родитель, который не живет вместе с ребенком, или муж, который не живет вместе с женой. Алиментная обязанность возникает на основании закона. В случае, если стороны не могут договорить-

			ся, то размер алиментов устанавливает суд.
xenofobie	strach, nepřátelství nebo ↑**odpor** k cizímu. Pojem pochází z řečtiny, v níž *xenos* znamená cizí a *fobos* strach.	**ксенофобия**	страх, неприязнь или отчуждение от чего-то чужого. Термин греческого происхождения, «xenos» означает «чужой», а «fobos» - страх.
zadržení	časově limitované krátkodobé omezení osobní svobody ↑**policií v trestním ↑řízení**, kdy je osoba umístěna v policejní cele. Ze zadržení je osoba buď propuštěna na svobodu, nebo je rozhodnuto ↑**soudem** o jejím vzetí do ↑**vazby**.	**задержание**	временное краткосрочное ограничение личной свободы правоохранительными органами, когда задержанное лицо помещено в полицейской камере. Из задержания лицо или будет выпущено на свободу, или, по решению суда, лицо будет взято под стражу.
zadržený	osoba, která je krátkodobě umístěna v policejní cele v rámci **trestního ↑řízení** a poté buď puštěna na svobodu, nebo vzata do ↑**vazby**.	**задержанный**	лицо, в рамках уголовного процесса кратковременно помещенное в полицейской камере, которое впоследствии или будет выпущено на свободу, или, по решению суда, взято под стражу
zajištění	úkon prováděný ↑**orgánem** činným v **trestním ↑řízení**, zejména zajištění či zabavení finančních prostředků na ↑účtu u banky, zajištění ↑**nemovitosti**, zajištění osob (↑**vazba**), ↑**zadržení ↑obviněného**	**арест**	действия, осуществляемые правоохранительным органом, прежде всего, конфискация / арест финансовых средств на счете в банке, арест недвижимости, арест лиц (содержание под стражей), задержание обвиняемого
ZÁKAZ **zákaz**		**запрет/запрещение**	
zákaz činnosti	trest, který se ukládá za trestné činy, jichž se pachatel dopustil v souvislosti s výkonem nějaké činnosti, pro kterou je třeba zvláštní způsobilost nebo ↑**oprávnění**. Nejčastěji je ukládán tento trest jako zákaz řízení motorových vozidel	**запрещение деятельности**	наказание, налагаемое за преступное деяние, которое преступник совершил в связи с реализацией какой-нибудь деятельности, для которой необходимы особая дееспособность или полномочия. Это наказание применяется чаще всего в форме запрета управления транспортными средствами.

zákaz pobytu

trest dle ↑**trestního zákoníku** uložený ↑**soudem** na jeden rok až deset let za **úmyslný** ↑**trestný čin**. Nesmí se vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel **trvalý** ↑**pobyt**.

запрещение пребывания

наказание, установленное судом в соответствии с Уголовным кодексом сроком от одного года до десяти лет за умышленное преступное деяние. Наказание в виде запрещения пребывания не должно распространяться на место или район, в котором находится постоянное место жительства преступника.

ZÁKON

zákon

závazný **právní** ↑**předpis** přijatý zákonodárným sborem (parlamentem). Zákon je nadřazený podzákonným předpisům (↑**vyhláškám** a ↑**nařízením**), avšak podřízený Ústavě (↑**ústava**), ústavním zákonům a mezinárodním smlouvám

закон

обязательное правовое предписание, принятое законодательным корпусом (парламентом). Закон является вышестоящим по отношению к подзаконным предписаниям (положениям и постановлениям), но он подчинен Конституции, конституционным законам и международным договорам

novela zákona

právní ↑**předpis**, kterým se mění či doplňuje (novelizuje) jiný právní předpis. Novely jsou vydávány buď jako samostatné právní předpisy nebo jsou připojeny k jiným předpisům zpravidla na jejich konec.

поправка к закону

правовое предписание, которое изменяет или дополняет (обновляет) другое правовое предписание. Поправки к закону издаются или как самостоятельные правовые предписания, или они присоединяются к другим правовым предписаниям, как правило, к их концу.

zákon o azylu

↑**zákon** č. 325/1999 Sb., který upravuje zejména:
1. podmínky vstupu a pobytu cizince, jež žádá v ČR o **mezinárodní** ↑**ochranu** formou ↑**azylu** nebo **doplňkové** ↑**ochrany** na území a pobyt ↑**azylanta** nebo osoby požívající doplňkové ochrany na území
2. řízení o udělení/odnětí mezinárodní ochrany formou azylu nebo doplňkové ochrany
3. práva a povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, azylanta a osoby požívající doplňkové ochrany na území

закон о предоставлении убежища

закон № 325/1999 Сб., регулирующий прежде всего:
1. условия вступления или пребывания иностранца, требующего в ЧР международной защиты в форме политического убежища или дополнительной защиты на территории, пребывание просителя пол. убежища или лица, пользующегося дополнительной защитой на территории
2. процесс о предоставлении/отнятии международной защиты в форме пол. убежища или дополни-

			тельной защиты 3. права и обязанности просителя о предоставлении пол. убежища, лица, пользующегося пол. убежищем и лица, пользующегося дополнительной защитой на территории
zákon o pobytu cizinců	↑**zákon** č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. **Právní** ↑**předpis** upravující podmínky vstupu a pobytu cizince na území ČR, včetně jeho vycestování z území. Vymezuje působnost **státní** ↑**policie**, ↑**MV** a ↑**MZV** v této oblasti **státní** ↑**správy**.	**закон о пребывании иностранцев**	закон № 326/1999 Сб. о пребывании иностранцев на территории ЧР и об изменении некоторых законов с учетом позднейших предписаний - правовая норма, регулирующая условия вступления и пребывания иностранца на территории ЧР, включая его выезд с территории; определяет компетенции Полиции ЧР, Министерств внутренних и иностранных дел в данной сфере государственного управления
zákon o státním občanství	↑**zákon** č. 186/2013 Sb. Upravuje způsoby nabývání a pozbývání státního ↑**občanství** ČR, jeho prokazování a zjišťování a vydávání ↑**osvědčení** o něm.	**закон о государственном гражданстве**	закон №. 186/2013 Сб. регулирует способы приобретения и лишения государственного гражданства Чешской Республики, доказательства и установления государственного гражданства Чешской Республики, выдачи удостоверения о государственном гражданстве Чешской Республики
zákon o zaměstnanosti	↑**zákon** č. 435/2004 Sb. Upravuje zabezpečování státní politiky zaměstnanosti, jejímž cílem je dosažení plné zaměstnanosti a ochrana proti nezaměstnanosti. Obsahuje podmínky zaměstnávání cizinců.	**закон о занятости**	закон № 435/2004 Сб. регулирует обеспечение государственной политики занятости, целью которой является достижение полной занятости и защита от безработицы. Закон содержит условия принятия на работу иностранцев из-за рубежа.
zákoník práce	**zákon** č. 262/2006 Sb., který upravuje pracovní právo, zejména ↑**pracovněprávní vztahy**	**Кодекс законов о труде**	закон № 262/2006 Сб., который регулирует трудовое право, особенно трудоправовые отношения
záloha	částka zaplacená předem	**аванс**	сумма, уплаченная вперед

zaměstnanec	ten, kdo vykonává určitou závislou činnost pro ↓**zaměstnavatele**, za kterou mu přísluší ↑**mzda**	**служащий/работник**	тот, кто производит определенную зависимую деятельность для работодателя, за которую ему полагается заработная плата

ZAMĚSTNÁNÍ
zaměstnání

работа / место работы / занятие

uchazeč o zaměstnání	**fyzická** ↑**osoba**, která osobně požádá o zprostředkování vhodného zaměstnání místně příslušný úřad práce a při splnění ↑**zákonem** stanovených podmínek je úřadem práce zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání. Mezi podmínky patří **trvalý** ↑**pobyt** nebo **modrá** ↑**karta** u cizinců z třetích zemí. Uchazeč nesmí být ↑**osoba samostatně výdělečně činná**, účastníkem v ↑**obchodní společnosti** nebo ↑**družstvu**, měsíční výdělek nesmí přesáhnout polovinu **minimální** ↑**mzdy** atd. Uchazeč má ↑**nárok** na ↑**podporu v nezaměstnanosti** a stát mu hradí **zdravotní** ↑**pojištění a sociální** ↑**pojištění**.	**претендент на место (работу)**	физическое лицо, которое лично просит о предоставлении подходящего места работы соответствующее по адресу проживания Бюро по трудоустройству, при выполнении установленных законом условий Бюро по трудоустройству включает его в список претендентов на работу. К условиям относится постоянный вид на жительство или синяя карта у иностранцев из третьих стран. Претендент не может быть индивидуальным предпринимателем, участником торговой компании или кооператива, его ежемесячный заработок не должен превышать половину минимальной зарплаты и т. п. Претендент имеет право на пособие по безработице, государство оплачивает ему медицинское и социальное страхование.
zájemce o zaměstnání	má zájem o pomoc při nalezení ↑**zaměstnání** a za tímto účelem požádá o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání kterýkoli úřad práce, který poskytuje bezplatné **pracovní** ↑**poradenství**. Zájemce může bez omezení pracovat, nemá ↑**nárok** na ↑**podporu v nezaměstnanosti**, ani platbu ↑**pojištění** státem.	**лицо, заинтересованное в помощи при поисках работы**	лицо, заинтересованное в помощи при поисках работы, с этой целью просит о включении в список таких лиц в любом бюро по трудоустройству, которое предоставляет бесплатные консультации по вопросам трудоустройства. Данное лицо может без ограничения работать, но не имеет права ни на пособие по безработице, ни на оплату страхования государством.
zaměstnavatel	právnická či **fyzická** ↑**osoba**, která zaměstnává fyzické osoby (↓**zaměst-**	**работодатель**	юридическое или физическое лицо, предоставляющее работу физиче-

	nance). Povinnosti vůči zaměstnanci definuje primárně ↑**zákoník práce**.		ским лицам (работникам). Обязанности по отношению к работникам определяет в первую очередь Кодекс законов о труде.
zamítnutí	↑**rozhodnutí** ve věci samé, kterým se žádosti nevyhoví. Proti tomuto rozhodnutí je vždy přípustný opravný prostředek, pokud ho ↑**zákon** výslovně nevylučuje.	**отказ**	решение по самому вопросу, которым не удовлетворяется заявление. Против этого решения всегда допустима апелляция, если ее закон буквально не исключает.
ZAŘÍZENÍ			
zařízení	1. instituce (např. zdravotní) 2. přístroj	**учреждение/оборудование**	1. учреждение (напр., медицинское учреждение) 2. оборудование, аппарат
nízkoprahové zařízení	v sociálních službách zařízení snadno dostupné, které ↑**klientům** nabízí službu anonymně, zpravidla bezplatně. Pracovníci někdy sami vyhledávají potřebné lidi přímo v terénu, na ulicích, na nádražích apod. (tzv. streetwork). Příkladem je kontaktní centrum pro uživatele drog.	**учреждение для проблемных групп**	в социальных услугах легко доступное учреждение, предоставляющее клиентам услугу анонимно, как правило, бесплатно. Работники этой службы иногда сами выискивают нуждающихся людей непосредственно на улицах, вокзалах и т. п. (т. наз. streetwork). Примером является контактный центр для наркоманов.
zařízení pro zajištění cizinců	*ZZC*, *detence*: zařízení provozované ↑**Správou uprchlických zařízení MV**, do kterého je umístěn ↑**cizinec** na základě ↑**rozhodnutí** o zajištění. Důvody (účely) ↑**zajištění** jsou obecně **správní** ↑**vyhoštění**, vycestování, průvoz či předání cizince podle mezinárodní smlouvy. Nyní je v Bělé-Jezové u Mladé Boleslavi a na letišti Václava Havla.	**учреждение для задержания (ареста) иностранцев**	сокр. ZZC; синоним: детенция; учреждение, руководимое Управлением учреждений для беженцев Министерства внутренних дел ЧР, в которое помещается иностранец на основе решения о его задержании. Причины (цели) задержания бывают: административная высылка, выезд и транзит или передача иностранца на основе международного договора. В настоящее время оно находится в г. Бела-Езова у г. Млада- Болеслав и в аэропорту Вацлава Гавела.
ZÁSILKA			
zásilka	*pošta, korespondence, balík*	**посылка**	синоним: почта, корреспонденция

doporučená zásilka		**заказная посылка**	
úřední zásilka	úřední psaní	**административная посылка**	административное письмо
zástava	1. věc ponechaná jako záruka (např. za dluh za účelem zajištění ↑**úvěru**) 2. zdravotní ↑**symptom** (např. zástava srdce, dechu)	**залог/остановка**	1. вещь, оставляемая как залог, напр., долга с целью обеспечения кредита 2. медицинский симптом (напр., остановка сердца, дыхания)
zastavárna	podnik, kde člověk obdrží peněžní hotovost proti zástavě movité i nemovité věci	**ломбард**	кредитное учреждение, которое выдает взаймы (наличные деньги) под залог движимых и недвижимых вещей
ZÁSTUPCE			
zástupce	osoba pověřená k zastupování něčích zájmů	**представитель/заместитель**	лицо, уполномоченное для представления чьих-нибудь интересов
odpovědný zástupce	**fyzická** ↑**osoba**, kterou ustanovil ↑**podnikatel** a která odpovídá za řádný provoz ↓**živnosti** a dodržování všech předpisů. Vůči podnikateli je ve smluvním vztahu.	**ответственный представитель**	физическое лицо, установленное предпринимателем и отвечающее за надлежащий ход предпринимательской деятельности и соблюдение всех предписаний. По отношению к предпринимателю он находится в договорных отношениях.
právní zástupce	↑**advokát** (↓**zmocněnec**), který je pověřen k zastupování ↑**zmocnitele** v právních záležitostech, např. řízení před ↑**soudem**, u **správního** ↑**orgánu** či ↑**notáře**	**адвокат**	адвокат (доверенное лицо), уполномоченный для представления доверителя в юридических делах (напр., выступления перед судом, административным органом или нотариусом)
státní zástupce	↑**zákonem** stanovený státní ↑**úředník** zastupující zájmy státu zejména v **trestním** ↑**řízení** před ↑**soudem**	**прокурор**	установленный законом государственный чиновник, представляющий интересы государства прежде всего в уголовных процессах перед судом
zákonný zástupce	zastupuje ↑**nezletilého** nebo jinou osobu, která není svéprávná (**svéprávná** ↑**osoba**) v plném rozsahu. Může za něj činit zpravidla ty právní úkony, ke	**законный представитель**	представляет несовершеннолетнего или другое лицо, которое неправоспособное в полном объеме. Может за него выполнять, как правило, те

	kterým dotyčný není svéprávný. Může to být **fyzická** ↑**osoba**, někdy ale i **právnická** ↑**osoba**, a to buď přímo ze ↑**zákona**, nebo je určen ↑**soudem**. U nezletilých dětí jsou zákonnými zástupci zpravidla jejich rodiče.		правовые действия, для которых данное лицо неправоспособно. Представителем может быть физическое, иногда и юридическое лицо, причем или прямо на основании закона, или его определяет суд. У несовершеннолетних детей законными представителями являются, как правило, их родители.
záškoláctví	hov. *chození za školu*: neomluvená nepřítomnost žáka ve výuce, což je ↑**přestupek** úmyslného zanedbání ↑**povinné školní docházky**	**прогул**	прогуливать школу; пропуск занятий учеником без уважительной причины, что представляет собой проступок преднамеренного непосещения школы
zatčení	úkon v rámci **trestního** ↑**řízení**, kterým dojde na základě příkazu k zatčení k ↑**zadržení** a krátkodobému omezení osobní svobody ↑**obviněného**	**заключение (арест)**	действие в рамках уголовного процесса, в течение которого проводится на основе ордера на арест задержание или кратковременное ограничение личной свободы обвиняемого
zatykač	příkaz k ↑**zatčení** vydaný soudcem	**ордер на арест**	приказ к задержанию, выданный судом
ZÁVAZNÝ			
závazný		**обязательный (к исполнению)**	
závazný pokyn		**обязательное к исполнению указание**	
závazný postup		**обязательный порядок действий**	
závěť	*poslední vůle, testament*	**завещание**	синоним: последняя воля
ZAVINĚNÍ			
zavinění	1. vina 2. v trestním právu kritérium posouzení ↑**trestní odpovědnosti**. Posuzuje se, zda bylo **úmyslné** ↓**zavinění**, nebo **nedbalostní** ↓**zavinění**.	**вина (причинение)**	1. вина 2. в уголовном праве критерий для оценки уголовной ответственности. Оценивается, было ли причинение преднамеренным или по небрежности.

nedbalostní zavinění	v trestním ↑**zákonu** se dělí na ↑**zavinění** z ↑**nedbalosti vědomé** a ↑**nedbalosti nevědomé**.	**вина вследствие небрежности**	в уголовном законе делится на сознательную и бессознательную вину по небрежности
úmyslné zavinění	v trestním ↑**zákonu** představuje hlavní podmínku pro klasifikaci činu coby trestného. Úmysl je buď přímý, kdy pachatel chtěl způsobem popsaným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem tímto zákonem chráněný (např. bytová ↑**krádež**), nebo nepřímý, kdy pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájmy chráněné trestním zákonem, a s důsledky byl srozuměn (např. neplacení ↑**výživného**)	**умышленная вина**	в уголовном законе представляет главное условие для классификации действия как уголовного деяния. Умысел может быть прямым, когда преступник хотел описанным в уголовном законе способом нарушить или поставить под угрозу данным законом охраняемый интерес (напр., квартирная кража), или непрямым, когда преступник знал, что своими действиями может нарушить или поставить под угрозу уголовным законом охраняемые интересы, и он был ознакомлен с последствиями таких действий (напр., неплата алиментов).
ZBAVENÍ			
zbavení	odebrání, např. práv	**лишение (отнятие)**	лишение, напр., прав
zbavení rodičovské zodpovědnosti	pokud rodič svou ↑**rodičovskou zodpovědnost** zneužívá nebo ji závažným způsobem zanedbává, ↑**soud** jej rodičovské zodpovědnosti zbaví	**лишение родительской ответственности**	если родитель злоупотребляет своей родительской ответственностью или ерьезным способом от нее уклоняется, суд лишает его родительской ответственности
zdravotní pohotovost	*lékařská pohotovostní služba*: lékařská služba poskytovaná mimo pravidelný provoz ambulantních zdravotnických zařízení. Existuje pohotovost pro dospělé, děti, zubní pohotovost, pohotovostní lékárny. Více na www.prvnipomoc.cz.	**неотложная медицинская помощь**	синоним: медицинская скорая помощь; медицинская помощь, предоставляемая вне регулярного рабочего времени в амбулаторных медицинских учреждениях. Существует неотложная помощь для взрослых, детей, стоматологическая неотложная помощь, аптеки неотложной помощи. Больше см. на www.prvnipomoc.cz.
ZKOUŠKA			
zkouška	zjišťování a hodnocení vědomostí, znalostí a schopností	**экзамен**	установление и оценка знаний, способностей

aprobační zkouška	↑**zkouška** ověřující způsobilost vykonávat lékařské a zdravotnické ↑**povolání** v ČR u těch, kdo získali způsobilost k výkonu povolání v některém státě mimo EU. Odpovědné je ↑**MZ**.
maturitní zkouška	závěrečná ↑**zkouška** na **střední** ↑**škole**. V ČR je nutnou podmínkou pro přijetí ke studiu na **vysoké** ↑**škole**.
přijímací zkoušky	↑**zkoušky** pro uchazeče o studium, které prověřují jeho studijní předpoklady (zejména znalosti)
rigorózní zkouška	hov. *malý doktorát*: v ČR jeden z typů státní ↑**zkoušky** při vysokoškolském studiu na některých **vysokých** ↑**školách** univerzitního typu s udělením akademického ↑**titulu** (např. PhDr., JUDr., MUDr. nebo RNDr.)
talentová zkouška	součást **přijímacích** ↑**zkoušek** u vybraných oborů. Cílem je vyhodnotit talent uchazeče např. výtvarný, pěvecký nebo pohybový.
závěrečná státní zkouška	hov. *státnice*: ↑**zkouška**, kterou student uzavírá studium a na základě které získává státem uznaný akademický ↑**titul** nebo odbornou kvalifikaci
zkouška odborné způsobilosti	↑**zkouška** v rámci různých institucí, jejímž cílem je prokázat kompetentnost k výkonu určitého ↑**povolání**

апробационный экзамен	экзамен, проверяющий способность выполнять врачебную и медицинскую профессию в ЧР тех, кто получил квалификацию для осуществления этой профессии в каком-нибудь государстве помимо ЕС. Ответственным является Министерство здравоохранения.
экзамен на аттестат зрелости	заключительный экзамен в средней школе, является необходимым условием для поступления в высшее учебное заведение в ЧР
приемные экзамены	экзамены, которые проверяют предпосылки к учебе (особенно знания) кандидатов
экзамен на степень доктора	в ЧР один из видов государственного экзамена в рамках обучения в высшей школе в некоторых высших учебных заведениях университетского типа с присвоением ученой степени (напр., PhDr, JUDr., MUDr., RNDr. и т. д.). Разговорно: «малый докторат».
экзамен, проверяющий наличие таланта	составная часть приемных экзаменов по выбранным специальностям, целью которых является оценка таланта кандидата, напр., художественного, певческого, хореографического и. др.
выпускной государственный экзамен	разговорно: госы; экзамен, которым студент завершает обучение и на основе которого он получает признаваемую государством ученую степень или специальную квалификацию
экзамен по профессиональной квалификации	экзамен в рамках разных учреждений, целью которого является выявление компетентности для

	(např. zkouška odborné způsobilosti ↑**úředníků** územních samosprávných celků)		осуществления определенной профессии (напр., экзамен по профессиональной квалификации служащих территориальных областей самоуправления)
zletilý	osoba starší 18 let	**совершеннолетний**	лицо старше 18 лет
zločin	každý ↑**trestný čin**, který je spáchán úmyslně a pokud za něj hrozí ↑**trest odnětí svobody** s horní hranicí trestní sazby pět a více let (↑**trestní zákoník**)	**уголовное преступление**	любое преступное деяние, которое совершено умышленно и за которое грозит обязательное назначение наказания в виде лишения свободы от 5 и более лет (уголовный кодекс)
zločinec	hov., *pachatel trestného činu*	**преступник**	разговорно: уголовный преступник
ZMOCNĚNEC			
zmocněnec	↑***zástupce***: osoba, které byla ↑**plná moc** udělena	**доверенное лицо**	синоним: представитель; лицо, которому была предоставлена доверенность
obecný zmocněnec	↑**zástupce** účastníka **soudního** ↑**řízení** nebo **správního** ↑**řízení**, který není ↑**advokátem**. Může jím být kterákoli **fyzická** ↑**osoba**, i laik bez právního vzdělání, musí však být způsobilá řádného zastupování. Účastníka zastupuje na základě plné moci.	**общее доверенное лицо (уполномоченный)**	представитель участника судебного или административного процесса, который не является адвокатом. Это может быть любое физическое лицо и лицо без юридического образования, но оно должно быть способно для надлежащего представления. Участника представляет на основе доверенности.
zmocnitel	ten, kdo oprávnil plnou mocí jiného ke svému zastupování v určitých záležitostech	**доверитель**	тот, кто предоставил доверенность другому лицу для своего представления (замещения) в разных делах
zneužívání		**злоупотребление**	
zpronevěra	↑**trestný čin**, jehož se dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku vážnou škodu	**хищение**	уголовное деяние, которое совершит тот, кто присвоит чужую вещь или другую имущественную ценность, которая была ему доверена, и нанесет тем чужому имуществу серьезный ущерб

zprostředkovatel	osoba nabízející zprostředkovaní služby nebo obchodu. V kontextu ↑**migrace** je to osoba zařizující povolení k pobytu pro cizince. Doporučujeme vždy prověřit kvalitu služeb!	**посредник**	лицо, предлагающее посредничество в услуге или сделке. В контексте миграции это лицо, обеспечивающее вид на жительство для иностранцев. Советуем всегда проверить качество услуг!
ŽADATEL **žadatel**		**проситель (заявитель)**	
žadatel o mezinárodní ochranu	podle zákona č. 325/1999 Sb., o ↑**azylu**, cizinec, který požádal v ČR nebo v jiném členském státě EU o **mezinárodní ↑ochranu**	**проситель международной защиты**	в соответствии с законом № 325/1999 Сб. о политическом убежище иностранец, который попросил в Чешской Республике или другой стране-члене ЕС международной защиты
ŽÁDOST **žádost**		**заявление**	
blanketní žádost	žádost, která obsahuje jen základní ↑**údaje** (např. jméno a příjmení). Podává se z důvodů zachování lhůty. **Správní ↑orgán** pak ú**častníka ↑řízení** vyzve, aby nedostatky žádosti ve stanovené lhůtě doplnil, pokud se tak nestane, je žádost zamítnuta. Tento institut by měl být využíván pouze ve výjimečných případech časovou nouze.	**заявление-бланк**	заявление, содержащее только основные данные (напр., имя и фамилию). Подается по причине соблюдения срока. Административный орган затем просит участника процесса в установленный срок дополнить недостатки заявления, если участник этого не сделает, то в просьбе будет отказано. Данный институт следует использовать только в исключительных случаях при недостатке времени.
dodatky k žádosti	**náležitosti ↓žádosti** dodané **správnímu ↑orgánu** po **podání ↓žádosti**, avšak v řádné ↑**lhůtě**	**дополнения к заявлению**	реквизиты заявления, предоставленные административному органу после подачи заявления, но в надлежащий срок
elektronické podání žádosti	**podání ↓žádosti** prostřednictvím elektronické pošty (e-mailu). Je možné jen v určitých případech.	**электронная подача заявления**	подача заявления посредством электронной почты (эл. письма), возможна только в определенных случаях
náležitosti žádosti	dokumenty, které je žadatel povinen doložit k žádosti, např. **doklad**	**реквизиты заявления**	документы, которые заявитель обязан приложить к заявлению

	o ↑účelu pobytu, ↑**doklad o zajištění ubytování**		(напр., документ о цели пребывания, документ об обеспечении жильем)
podání žádosti	akt předání žádosti **správnímu ↑orgánu** na ↑**podatelně** nebo ↑**poštou**. V některých případech je podmínkou osobní účast žadatele na úřadě.	**подача заявления**	акт передачи заявления административному органу в регистратуре или по почте. В определенных случаях условием является личное участие заявителя в административном учреждении.
výzva k odstranění vad žádosti	písemný dokument, kde **správní ↑orgán** vyzývá **účastníka ↑řízení** k odstranění vad a doplnění chybějících částí žádosti (např. chybí ↑**potvrzení o studiu**) v určité ↑**lhůtě**. Pokud je to účelné, správní orgán řízení ↑**usnesením** přeruší.	**повестка об устранении недостатков в заявлении**	письменный документ, в котором административный орган призывает участника процесса устранить недостатки и дополнить отсутствующие части заявления (напр., отсутствует подтверждение об учебе) в определенный срок. Если это целесообразно, прекратит za приостановит.
žákovská knížka	knížka pro ↓**školní poznámky** o prospěchu a chování žáka a pro ↑**omluvenky**	**школьный дневник**	дневник для записи успеваемости и поведения ученика, а также для письменных извинений
ŽALOBA			
žaloba	**procesní ↑úkon**, jímž se žalobce obrací na ↑**soud** a žádá o ochranu svých porušených nebo ohrožených práv, eventuálně uplatňuje jiný návrh	**иск (жалоба, обвинение)**	процессуальное действие, которым истец обращается в суд и просит о защите своих нарушенных или находящихся под угрозой прав, или предъявляет другое предложение
žaloba proti nečinnosti	může ji podat ten, kdo se domáhal u **správního ↑orgánu** vydání ↑**rozhodnutí** nebo ↑**osvědčení**, správní orgán zůstal nečinný a žadatel bezvýsledně vyčerpal prostředky, které mu procesní předpis (zpravidla **správní ↑řád**) dává pro ochranu před nečinností.	**жалоба против бездействия**	Жалобу может подать тот, кто добивается от административного органа выдачи решения или свидетельства, административный орган остался бездействующим, и истец безрезультатно исчерпал все возможности, предоставленные ему процессуальным предписанием (как правило, административный порядок) для защиты от бездействия.

žaloba proti rozhodnutí správního orgánu	↑**žaloba**, kterou se žalobce domáhá zrušení správního ↑**rozhodnutí** z důvodu nezákonnosti. Lze ji podat pouze za předpokladu, že byly vyčerpány opravné prostředky v rámci **správního** ↑**řízení**. Podává se ke **krajskému** ↑**soudu**.	**жалоба против решения административного органа**	жалоба, с помощью которой истец добивается отмены административного решения по причине беззакония. Жалобу можно подать только в том случае, были ли исчерпаны апелляции в рамках административного процесса. Подается в областной суд.
žalobce	osoba, která podává ↑**žalobu**	**истец**	лицо, подавшее жалобу
ŽIVNOST			
živnost	soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským ↑**zákonem**	**предпринимательская деятельность**	систематическая деятельность, осуществляемая самостоятельно, от собственного имени, на собственную ответственность, с целью достижения прибыли и при условиях, установленных Законом о предпринимательской деятельности государственное разрешение для осуществления концессионной предпринимательской деятельности в соответствии с Законом о предпринимательской деятельности.
koncese k živnosti	státní povolení k ↑**provozování** koncesovaných živností podle živnostenského ↑**zákona**. Uděluje živnostenský úřad po splnění zákonem stanovených podmínek.	**концессия для предпринимательской деятельности**	Концессию выдает предпринимательское управление после выполнения предусмотренных законом условий.
koncesovaná živnost	může být provozována po udělení zvláštního ↑**oprávnění** k ↑**podnikání**, **koncese k** ↑**živnosti**. Seznam činností provozovaných jako koncesovaná ↑**živnost** je obsažen v příloze živnostenského ↑**zákona**. Mezi tyto živnosti patří činnosti, na jejichž regulaci má stát zvláštní zájem. Např. jde o výrobu lihovin, zbraní, výbušnin, provádění pyrotechnického průzkumu či směnárenskou činnost.	**концессионная предпринимательская деятельность**	может быть осуществлена после присвоения особого полономочия для предпринимательства, так наз. концессии. Список видов деятельности, осуществляемых как концессионная предпринимательская деятельность, находится в приложении к Закону о предпринимательской деятельности. К данной предпр. деятельности относятся такие виды, в регулировании которых государство особенно заинтересовано, речь идет, напр., о производстве спиртных напитков, оружия, взрыв-

			чатых веществ, осуществлении пиротехнического расследования или меняльную деятельность.
ohlašovací živnost	↑**živnostenské oprávnění** vzniká při splnění zákonných podmínek již okamžikem ohlášení na živnostenském úřadě. Dělí se na ↓**živnost řemeslnou**, ↓**živnost vázanou** a ↓**živnost volnou.**	**регистрированная предпринимательская деятельность**	предпринимательские полномочия возникают при выполнении законных условий уже с момента регистрации в предпринимательском управлении. Она делится на ремесленную предпринимательскую деятельность, связанную (специализированную) и свободную.
řemeslná živnost	↑**živnost**, uvedená v příloze č. 1 živnostenského ↑**zákona** (např. řeznictví a uzenářství, mlékárenství, mlynářství, pekařství, cukrářství aj.). Jedná se o **ohlašovací** ↑**živnost**.	**ремесленная предпринимательская деятельность**	предпринимательская деятельность, приведенная в приложении № 1 Закона о предпринимательской деятельности (напр., производство мясных и копченых изделий, молока и молочных продуктов, хлебобулочных и кондитерских изделий, мукомольное производство и т. п.). Речь идет о регистрированной предпринимательской деятельности.
vázaná živnost	↑**živnost**, podmínkou jejíhož ↑**provozování** je odborná způsobilost uvedená v příloze č. 2 živnostenského ↑**zákona** (např. zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků aj.).	**связанная (специализированная) предпринимательская деятельность**	предпринимательская деятельность, условием осуществления которой является профессиональная квалификация, приведенная в приложении № 2 к Закону о предпринимательской деятельности (напр., обработка табака и производство табачных изделий и др.)
volná živnost	↑**živnost**, pro jejíž ↑**provozování** živnostenský ↑**zákon** nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. K získání ↓**živnostenského oprávnění** pro živnosti volné musí být splněny pouze všeobecné podmínky. Volné živnosti patří mezi ↓**živnosti ohlašovací.**	**свободная предпринимательская деятельность**	предпринимательская деятельность, для осуществления которой Закон о предпринимательской деятельности не требует доказательств профессиональной квалификации. Для получения предпринимательского полномочия для свободной предпринимательской деятельности необходимо выполнить только общие условия. Свободная предпринимательская деятельность

принадлежит к регистрационной предпринимательской деятельности.

ŽIVNOSTENSKÝ

živnostenské oprávnění	oprávnění k ↑**provozování** živnosti, dokládá se ↑**výpisem** z ↓**živnostenského rejstříku** (↓**živnostenský list**)	**лицензия на предпринимательскую деятельность**	лицензия на предпринимательскую деятельность подтверждается в форме выписки из реестра предпринимателей (предпринимательское свидетельство)
živnostenský list	starý pojem – doklad k oprávnění provozovat **ohlašovací** ↑**živnost**. Nyní se již nevydává. Pro ↑**živnostenské oprávnění** nyní slouží ↑**výpis** ze ↓**živnostenského rejstříku**.	**предпринимательское свидетельство**	старое понятие - свидетельство, подтверждающее право осуществлять регистрированную предпринимательскую деятельность. В настоящее время уже не выдается. лицензией на предпринимательскую деятельность теперь служит выписка из реестра предпринимателей.
živnostenský rejstřík	částečně veřejný seznam všech ↑**podnikatelů** podnikajících na základě ↑**živnostenského oprávnění**. Je dostupný na www.rzp.cz.	**реестр предпринимателей**	частично публичный список всех предпринимателей, осуществляющих предпринимательство на основе предпринимательской лицензии. Он доступен на: www.rzp.cz.
živnostník	↑**osoba samostatně výdělečně činná**		

a. s. – podnikání, akciová společnost
absolutorium
absolvent – bakalářské studium, magisterské studium, postgraduální studium, vyšší odborná škola
adopce – osvojenec, osvojení, osvojitel, náhradní rodinná péče, pěstounská péče
adresa – číslo orientační, číslo popisné, poštovní směrovací číslo, místo podnikání, potvrzení o pobytu, voličský průkaz, fakturační údaje
adresa trvalého bydliště
doručovací adresa – korespondenční adresa
fakturační adresa
adresát – doručovací adresa, dodejka, dopis do vlastních rukou, doručení, doporučené psaní, doručení, fikce doručení, obálka s červeným pruhem, P. O. Box, průkaz příjemce
advokát – dovolání, obhájce, bezplatné právní poradenství, soudní výdaje, studijní obor, ustanovení, právní zástupce, obecný zmocněnec
agentura
pracovní agentura
realitní agentura – realitní kancelář
akreditace – pracovník v sociálních službách, jazyková škola
akreditace studijních programů – účel pobytu: ostatní, účel pobytu: studium
alimenty – výživné
ambasáda – zastupitelský úřad
anamnéza
apostila – superlegalizace
asistence – intervenční centrum, správní vyhoštění
interkulturní asistence – interkulturní pracovník
audit
azyl – azylant, Odbor azylové a migrační politiky MV, dočasná ochrana, doplňková ochrana, mezinárodní ochrana, přesídlování, zákon o azylu humanitární azyl
azylant – veřejné zdravotní pojištění, pracovní povolení, integrační azylové středisko Správy uprchlických zařízení, uprchlík, zákon o azylu
azylové bydlení
azylové zařízení – uprchlický tábor
balík
cenný balík – podací lístek, pošta, zásilka
obyčejný balík
banka – orgány státní správy, konstantní symbol, testament
bankomat
bankrot
osobní bankrot
bezdomovec
bezdomovec (osoba bez stání příslušnosti) – osoba bez státní příslušnosti
bezdomovec (osoba bez přístřeší) – osoba bez přístřeší, osoby ohrožené sociálním vyloučením
BIS – Bezpečnostní informační služba
brigáda
břemeno
reálné břemeno
věcné břemeno – vklad do katastru nemovitostí
byt – družstevní byt, doklad o zajištění ubytování, exekuce, pobytová kontrola, družstevní podíl, domovní řád, podnájemní smlouva, společenství vlastníků jednotek
byt v osobním vlastnictví
družstevní byt
celník
ceník
certifikát
civilní sňatek – občanský sňatek
cizinec – apostila, cizinec, rodné číslo, deportace, dobrovolný návrat, cestovní doklad, doklad o zajištění ubytování, fikce legálního pobytu, integrace cizinců, biometrická karta, zelená karta, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, pobytová kontrola, účelové manželství, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, etnická menšina, občan třetí země, Odbor azylové a migrační politiky MV, dočasná ochrana, mezinárodní ochrana, pobytové oprávnění, společně posuzované osoby, svéprávná osoba, cizinecký pas, dlouhodobý pobyt, trvalý pobyt, podpora v nezaměstnanosti, veřejné zdravotní pojištění, státní policie, bezplatné právní poradenství, potvrzení o pobytu, potvrzení o pobytu s historií/ /přehledem předchozích pobytových oprávnění, potvrzení o studiu, povinná školní docházka, pracovní povolení, interkulturní pracovník, prostředky k pobytu na území, cestovní průkaz totožnosti, průkaz pojištěnce, průkaz totožnosti, řidičský průkaz, překážky vycestování, překlenovací štítek, cizí státní příslušník, rodinný příslušník občanů EU, regularizace nelegální migrace, Správa uprchlických zařízení MV, svéprávnost, dublinský systém, účel pobytu, doklad o účelu pobytu, účel pobytu: kulturní, účel pobytu: ochrana na území, účel pobytu: strpění pobytu na území, diplomatické vízum, letištní vízum, vízum strpění, vízum za účelem převzetí povolení k pobytu, Výbor pro práva cizinců, soudní vyhoštění, správní vyhoštění, výjezdní příkaz, zákon o azylu, zákon o pobytu cizinců, zákon o zaměstnanosti, uchazeč o zaměstnání, zařízení pro zajištění cizinců, zprostředkovatel, žadatel o mezinárodní ochranu
clo – celní správa, celní úřad
dovozní clo
vývozní clo
copyright
Czech POINT – list vlastnictví, úřední ověření listin a podpisů, úředně ověřený podpis, pošta, Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál
č. j. – číslo jednací
čekárna
číslo
číslo bankovního účtu
číslo jednací – č. j.
číslo orientační
číslo popisné
daňové identifikační číslo – DIČ,
fakturační údaje
identifikační číslo osoby – IČ, fakturační údaje
pořadové číslo
poštovní směrovací číslo – PSČ
rodné číslo
ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení
dálkové studium – kombinované studium
daň – daňové přiznání, daňové slevy, kolková známka, čistá mzda, námitka, předsudek, celní správa, správce daně
daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti
daň z nemovitosti
daň z přidané hodnoty – DPH, plátce DPH
daň z příjmů fyzických osob – srážková daň
daň z příjmů právnických osob
odečitatelné položky od základu daně
plátce daně – daňové identifikační číslo, plátce daně
platební výměr daně
správce daně – platební výměr daně, námitka

srážková daň – daň z příjmů fyzických osob, zálohová daň
základ daně – platební výměr daně
zálohová daň – daň z příjmů fyzických osob
daňový
daňová povinnost – daň z příjmů právnických osob, správce daně
daňová sazba – daňová sazba
daňové přiznání – výdajový paušál, vyměřovací základ
daňové slevy
daňový poplatník – zálohová daň,
finanční podpora rodiny
daňový rezident
daňový únik
datová schránka – pošta
nepojistné dávkové systémy – nepojistné dávky sociálního zabezpečení
dávky – dávky, dávky státní sociální podpory, podpora v nezaměstnanosti, poplatek, vyměřovací základ
dávky důchodového pojištění – sociální pojištění
dávky nemocenského pojištění – posudkový lékař, finanční podpora rodiny, sociální pojištění, peněžitá pomoc v mateřství, Česká správa sociálního zabezpečení
dávky pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení, finanční podpora rodiny, mimořádná okamžitá pomoc, pomoc v hmotné nouzi, příspěvek na živobytí
dávky státní sociální podpory – finanční podpora rodiny, státní sociální podpora, pohřebné, porodné, potvrzení o pobytu, rozhodný příjem, příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek
sociální dávky – společně posuzované osoby, podpora, sociální vyloučení
dědictví
delikt
den
den odeslání
den pracovního klidu – svátek, státní svátek
den splatnosti
kalendářní dny
pracovní dny
úřední den
deportace
diagnóza – internista, onkolog, ORL, symptom, urologie, ústavní výchova, venerolog
DIČ – internista, onkolog, ORL, symptom, urologie, ústavní výchova, venerolog
diplom – akreditace studijních programů, promoce, protokol, superlegalizace, vyšší odborná škola, zastupitelský úřad, diplomatické vízum
diskriminace – sociální vyloučení
dítě
nezaopatřené dítě – sirotčí důchod, společně posuzované osoby, pohřebné, veřejné zdravotní pojištění, přídavek na dítě, účel pobytu: společné soužití rodiny
nezletilé dítě – nezletilý
zletilé nezaopatřené dítě
dlouhodobě pobývající rezident EU
dluh – osobní bankrot, zástavní právo, splátka, splátkový kalendář, zástava
doba
doba neurčitá
doba určitá
pracovní doba
zkušební doba – podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, nepodmíněný trest odnětí svobody
dobírka
dobrovolník
dobrovolný návrat – dobrovolná repatriace
dodavatel – odběratel
dodejka
dohoda
dohoda o pracovní činnosti – brigáda, DPČ, pracovní smlouva, příkazní smlouva
dohoda o provedení práce – brigáda, srážková daň, DPP, pracovní smlouva, příkazní smlouva
dohoda o rozvázání pracovního poměru
doklad – fakturační adresa, faktura, pobytová karta rodinného příslušníka občana EU, technická kontrola vozidla, oddací list, rodný list, úmrtní list, výuční list, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, cizinecká policie, potvrzení o studiu, pracovní vykořisťování, občanský průkaz, průkaz příjemce, průkaz totožnosti, řidičský průkaz, doklad o účelu pobytu, výjezdní příkaz, maturitní vysvědčení, živnostenský list
cestovní doklad – pobytová kontrola, cizinecký pas, cestovní průkaz totožnosti
doklad o zajištění ubytování – náležitosti žádosti
doklad totožnosti – průkaz totožnosti
příjmový pokladní doklad
výdajový pokladní doklad
malý doktorát – rigorózní zkouška
rozhodčí doložka
domácí násilí – domácí násilí, sociální poradenství, sociální služby, vykázání
dopis
dopis do vlastních rukou – obálka s modrým pruhem
dopis do vlastních rukou výhradně jen adresáta – obálka s červeným pruhem
doporučený dopis – doporučené psaní, podací lístek
motivační dopis
průvodní dopis
doplatek na bydlení – dávky pomoci v hmotné nouzi
doporučený
doporučená zásilka do zahraničí
doporučené psaní – doporučený
dopis, podací lístek
doporučený balíček
městská hromadná doprava – Opencard
doručení – doručovací adresa, den splatnosti, fikce doručení, veřejná vyhláška
dosažené vzdělání – výuční list, nostrifikace
dotace – bezplatná služba
dovolání – dovolání, Nejvyšší soud
dovolená
mateřská dovolená – veřejné zdravotní pojištění
rodičovská dovolená
DPČ – dohoda o pracovní činnosti
DPH – daň z přidané hodnoty, plátce DPH
DPP – dohoda o provedení práce
druh/družka
družstvo – obchodní korporace, obchodní společností, zákon o obchodních společnostech a družstvech, stanovy, uchazeč o zaměstnání
bytové družstvo – družstevní byt, družstevní podíl
sociální družstvo – občanské sdružení
důchod – námitka, veřejné zdravotní pojištění, Česká správa sociálního zabezpečení
invalidní důchod
sirotčí důchod – dávky důchodového pojištění
starobní důchod – důchodové pojištění
vdovský důchod – vdovecký důchod
důtka – školní poznámka

DVR – vízum za účelem převzetí povolení k pobytu
EHP – Evropský hospodářský prostor
emigrace
ePKP – biometrická karta
etický kodex – etický kodex, mlčenlivost
EU – dlouhodobě pobývající rezident EU, Evropský hospodářský prostor, pobytová karta rodinného příslušníka občana EU, Jednotné kontaktní místo, nezletilé osoby bez doprovodu, občan třetí země, Oddělení pobytu cizinců MV, dočasná ochrana, přechodný pobyt, trvalý pobyt, pracovní poradenství, průkaz o povolení k trvalému pobytu, rodinný příslušník občanů EU, správní vyhoštění, žadatel o mezinárodní ochranu
evidence – daňové přiznání, místo podnikání, registr vozidel, rejstřík trestů, správní vyhoštění, uchazeč o zaměstnání, zájemce o zaměstnání
mzdová evidence
Evropská unie – cestovní doklad, EU
Evropský hospodářský prostor – EHP, občan třetí země
exekuce
faktura – fakturační adresa, odběratel, fakturační údaje
fikce
fikce doručení
fikce legálního pobytu
firma – faktura, obchodní rejstřík, podnikání, registr dlužníků, akciová společnost, společnost s ručením omezeným, fakturační údaje
formulář – daňové přiznání, doklad o zajištění ubytování, podací lístek, potvrzení o studiu, poštovní poukázka, složenka
fundace – nadace a nadační fondy, **právnická osoba**
fundraising
generální plná moc – všeobecná plná moc
grant – dotace, pracovní poradenství
gymnázium – střední škola
hejtman
heterosexualita
všelidové hlasování – referendum
hodnost – titul
homosexualita – rodinný příslušník občanů EU, registrované partnerství
hospitalizace – ambulantní péče, lůžková péče, výluka ve smluvním zdravotním pojištění
hotovost – příjmový pokladní doklad, výdajový pokladní doklad, debetní karta, kreditní karta, bloková pokuta, poštovní poukázka, složenka, zastavárna
hůlkové písmo
hypotéka – odečitatelné položky od základu daně
chirurg – internista
IAS – integrační azylové středisko Správy uprchlických zařízení
IČ – identifikační číslo osoby
imigrace
index
elektronický index
studijní index
inkaso
Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva – SIPO
integrace cizinců – Odbor azylové a migrační politiky MV, interkulturní pracovník, Správa uprchlických zařízení MV
interkulturní – mediace, interkulturní mediace
interkulturní asistent – interkulturní pracovník
internista
intervence – interkulturní mediace
krizová intervence – trauma
intervenční centrum
jazyk – etnická menšina, národnostní menšina, jazyková škola
jednací jazyk
úřední jazyk – státní jazyk
jednání – diskriminace, etický kodex, jednací jazyk, sociální kurátor pro mládež, nedbalost nevědomá, nedbalost vědomá, obecní rada, obhájce, směsný odpad, svéprávná osoba, plná moc, interkulturní pracovník, promlčecí lhůta, protokol, úmyslný trestný čin, úmyslné zavinění
protiprávní jednání – cizinecká policie, přestupek, trestní odpovědnost
úřední jednání
ústní jednání
jednatel – statutární orgán, společnost s ručením omezeným
jednotné vízum – vízum do 90 dnů
karta – bankomat, debetní karta, Opencard, bankovní služby
biometrická karta – ePKP, průkaz o povolení k pobytu cizinců
debetní karta
karta pojištěnce – průkaz pojištěnce
modrá karta – pracovní povolení, uchazeč o zaměstnání
pobytová karta rodinného příslušníka občana EU
kreditní karta – úvěrová karta
zaměstnanecká karta
zelená karta – pracovní povolení, přerušení řízení
kartotéka
katastr nemovitostí – Czech POINT
vklad do katastru nemovitostí – list vlastnictví
kauce
klient – anamnéza, pracovní poradenství, bezplatná služba, pečovatelská služba, nízkoprahové zařízení
kolková známka
Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
komunální odpad – směsný odpad, poplatek za odpad
kontrola – celní správa, třídní učitel
pobytová kontrola – cizinecká policie
technická kontrola vozidla
konzervatoř
konzul
konzulát
korespondenční adresa – doručovací adresa
obchodní korporace
korupce – státní policie, úplatek
krádež – odcizení, havarijní pojištění, skutková podstata, úmyslné zavinění
kraj – hejtman, město, krajské město, nařízení, komunitní plánování sociálních služeb, Správa uprchlických zařízení MV
krátkodobé vízum – vízum do 90 dnů
kroužek (zájmový)
kulturní šok
kurátor
sociální kurátor pro dospělé
sociální kurátor pro mládež
leasing
lékař – dávky nemocenského pojištění, chirurg, internista, nedbalost nevědomá, onkolog, ortoped, ambulantní péče, regulační poplatek, lékařský předpis, průkaz pojištěnce, psychiatr
dětský lékař
oční lékař
odborný lékař – venerolog
posudkový lékař
praktický lékař
revizní lékař
zubní lékař
ženský lékař
lékařské vyšetření – preventivní prohlídka
lhůta – prodlení, přerušení řízení, správní vyhoštění
výpovědní lhůta – zkušební doba
lichva – úrok

list
list vlastnictví – výpis z katastru nemovitostí
oddací list
rodný list – rodný list
úmrtní list
výuční list
listina – apostila, diskriminace, cestovní doklad, notář, opis, osvědčení o státním občanství, ověřená kopie, zbrojní pas, podnikání, úředně ověřený podpis, základní lidská práva, spis, superlegalizace, vidimace, výpis
loupež
mafie
magistrát – obecní úřad
majitel – byt v osobním vlastnictví, debetní karta, kreditní karta, nájem, nájemce, povinné ručení
maloobchod – velkoobchod
manželství – oddací list, rozvod, sňatek, občanský sňatek, účelový sňatek, matriční úřad
monogamní manželství
neplatné manželství
polygamní manželství – polygamie
účelové manželství
vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství
matrika – občanský sňatek, matriční **úřad**
matrikář
MD – registr vozidel
mediace
interkulturní mediace
komunitní mediace
peer mediace
mediátor – etický kodex, mediace, interkulturní mediace, komunitní mediace
interkulturní mediátor
menšina – odbor sociálních věcí
etnická menšina
národnostní menšina – jednací jazyk
město – občanská poradna, obec, poliklinika
hlavní město Praha – obec, Opencard
krajské město
statutární město – obec, obecní úřad, primátor, matriční úřad
MF – celní správa, Finanční správa ČR
migrace – emigrace, imigrace, Odbor azylové a migrační politiky MV
migrace dobrovolná
migrace nucená – nedobrovolná migrace
migrant – interkulturní asistence, cizinec, integrace cizinců, migrace dobrovolná, bezplatné právní poradenství, interkulturní pracovník, pracovník v domácnosti, komunitní tlumočník
minimum
existenční minimum
životní minimum – životní minimum
ministerstvo – nařízení, nostrifikace, orgány státní správy, státní správa, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV
Ministerstvo dopravy – MD
Ministerstvo financí – statutární město
Ministerstvo kultury – MK
Ministerstvo obrany – MO
Ministerstvo práce a sociálních věcí – MPSV
Ministerstvo pro místní rozvoj – MMR
Ministerstvo průmyslu a obchodu – MPO
Ministerstvo spravedlnosti – MS
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – MŠMT
Ministerstvo vnitra – MV
Ministerstvo zahraničních věcí – MZV
Ministerstvo zdravotnictví – MZ
Ministerstvo životního prostředí – MŽP
ministr pro lidská práva
místo – Czech POINT, sociální družstvo, oddací list, rodný list, úmrtní list, pracovní cesta, voličský průkaz, schengenský prostor, zdravotnická záchranná služba, trest odnětí svobody, osobní údaje, zákaz pobytu
Jednotné kontaktní místo
místo podnikání
MK
mladistvý – sociální kurátor pro mládež, provinění, trestní zákoník
mlčenlivost – mediátor, mlčenlivost
MMR
MO
MPO
MPSV – pracovní agentura, dávky státní sociální podpory, Česká správa sociálního zabezpečení
MS – mediátor, soudní znalec, soudní tlumočník, rejstřík trestů
MŠMT – akreditace studijních programů
MV – azyl, dobrovolný návrat, doklad o zajištění ubytování, Odbor azylové a migrační politiky MV, Oddělení pobytu cizinců MV, účel pobytu: ochrana na území, vízum strpění, výjezdní příkaz, zákon o pobytu cizinců
mýtné – poplatek
MZ – zákon o pobytu cizinců, aprobační zkouška
mzda – mzdová evidence, minimální mzda, pracovní vykořisťování
čistá mzda – odbory, výdajový paušál, čistý příjem, zaměstnanec
hrubá mzda – superhrubá mzda
minimální mzda – zařízení pro zajištění cizinců
odvody ze mzdy
průměrná mzda – dovolená
superhrubá mzda
MZV – zákon o pobytu cizinců
MŽP
nadace a nadační fondy
nájem – realitní agentura, doba neurčitá, doba určitá, kauce, pacht, pronájem, pronajímatel
nájemce – leasing, nájem, pronajímatel, nájemní smlouva
nájemné – leasing, náklady na bydlení, nájemní smlouva
náklady na bydlení – doplatek na bydlení, normativní náklady na bydlení, příspěvek na bydlení
normativní náklady na bydlení
námitka
námitka podjatosti
napomenutí – pořádková pokuta, **přestupek**
národnost – diskriminace, menšina
nárok – dobrovolník, doplatek na bydlení, sirotčí důchod, vdovský důchod, podpora v nezaměstnanosti, pojistná událost, peněžitá pomoc v mateřství, pracovní cesta, pracovní úraz, rozhodný příjem, úplatek, uchazeč o zaměstnání, zájemce o zaměstnání
nařízení – nezletilé osoby bez doprovodu, obecní rada, právní předpis, dublinský systém, zákon
nedbalost – nedbalostní trestný čin
nedbalost nevědomá – nedbalostní zavinění
nedbalost vědomá – nedbalostní zavinění
nedobrovolná migrace – migrace nucená
nemocnice – fakultní nemocnice, smluvní nemocnice, úrazové pojištění, poliklinika, regulační poplatek, porodnice, komunitní tlumočník
fakultní nemocnice
smluvní nemocnice
nemovitost – daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti, daňová

povinnost, hypotéka, katastr nemovitostí, vklad do katastru nemovitostí, list vlastnictví, nájem, nájemce, místní příslušnost, zajištění
nepojistné dávky sociálního zabezpečení – nepojistné dávkové systémy
neurolog
nezaměstnanost – podpora v nezaměstnanosti, sociální vyloučení, zákon o zaměstnanosti
nezletilý – nezletilé dítě, sociální kurátor pro mládež, neplatné manželství, opatrovník, poručník, rodičovská zodpovědnost, rozvod, svéprávnost, zákonný zástupce
nezletilé osoby bez doprovodu
NNO – nevládní nezisková organizace
noční klid
norma – trestní řízení, ústava
nostrifikace
notář – notář, úřední ověření listin a podpisů, úředně ověřený podpis, **právní zástupce**
o. p. s. – obecně prospěšná společnost
o. s. ř. – občanský soudní řád
OAMP – Odbor azylové a migrační politiky MV
obálka
obálka s červeným pruhem – dopis do vlastních rukou výhradně jen adresáta
obálka s modrým pruhem – dopis do vlastních rukou
občan – cestovní doklad, národnostní menšina, občanská poradna, občanství, veřejné zdravotní pojištění, občanský průkaz, občanská společnost, matriční úřad, ústava
občan EU – pobytová karta rodinného příslušníka občana EU, Oddělení pobytu cizinců MV, přechodný pobyt, pracovní povolení, průkaz o povolení k trvalému pobytu, rodinný příslušník občanů EU
občan třetí země – apostila, azyl, krátkodobý pobyt, přechodný pobyt, pracovní povolení, státní příslušník třetí země, uprchlík
občanská poradna – bezplatné právní poradenství, sociální poradenství
občanské sdružení – spolek
občanství – azyl, cizinec, občan třetí země, Odbor azylové a migrační politiky MV, mezinárodní ochrana, osvědčení o státním občanství, neplatný pas, občanský průkaz, státní příslušnosti, státní příslušnost, zákon o státním občanství
obec – číslo popisné, komunální odpad, komunitní mediace, normativní náklady na bydlení, nařízení, obecní rada, obecní úřad, obecní zastupitelstvo, obecní policie, poplatek, poplatek za odpad, územní samospráva, komunitní plánování sociálních služeb, sociální vyloučení, soudní výdaje, starosta, žaloba
zastupitelstvo obce – obecní rada, obecní úřad, obecní zastupitelstvo
obecní – noční klid
obecní policie – obec, zastupitelstvo obce, bloková pokuta, policie, obecní policie
obecní rada
obecní úřad – Czech POINT, sociální kurátor pro dospělé, sociální kurátor pro mládež, správní orgán, úřední ověření listin a podpisů, úředně ověřený podpis, voličský průkaz, odsouzený, občanský sňatek, matriční úřad
obecní zastupitelstvo
obhájce
obchod – vklad do katastru nemovitostí, velkoobchod
obchodní – bilaterální smlouva, krajský soud, kapitálová společnost
obchodní rejstřík – Czech POINT, firma, místo podnikání, obchodní společností, podnikání, veřejná obchodní společnost
obchodní společnost – obchodní korporace, statutární orgán, dozorčí rada, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, valná hromada, uchazeč o zaměstnání
zákon o obchodních společnostech a družstvech – družstvo, bytové družstvo
obchodování s lidmi – pracovní vykořisťování, účel pobytu: ochrana na území
obviněný – bloková pokuta, probace, vazba, zajištění, zatčení
obžalovaný – probace
očkování – preventivní péče, očkovací průkaz
odběratel – dodavatel
odbor
Odbor azylové a migrační politiky MV – číslo jednací, OAMP, Oddělení pobytu cizinců MV, přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV, vízum za účelem převzetí povolení k pobytu
Odbor prevence kriminality MV
odbor sociálních věcí
odbory – odečitatelné položky od základu daně, přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV
odcizení – krádež, loupež, neplatný pas, pojištění domácnosti
oddělení – podatelna, státní policie, konzulární poplatek, porodnice
Oddělení pobytu cizinců MV – Odbor azylové a migrační politiky MV, potvrzení o pobytu, potvrzení o pobytu s historií/přehledem předchozích pobytových oprávnění
oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu
odečitatelné položky od základu daně
odesílatel
odklad
odklad povinné školní docházky
podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody – podmínka
směsný odpad – komunální odpad
odpor – xenofobie
odsouzený – podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, probace, soudní znalec, rejstřík trestů, trest odnětí svobody
odvolání – fikce legálního pobytu, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, bloková pokuta, účastník řízení, vízum
blanketní odvolání
ochrana – copyright, migrace nucená, noční klid, Odbor azylové a migrační politiky MV, odbor sociálních věcí, orgány státní správy, útvar policie, preventivní opatření, přesídlování, Bezpečnostní informační služba, soud, krajský soud, Ústavní soud, státní zastupitelství, zákon o zaměstnanosti, žaloba, žaloba proti nečinnosti
dočasná ochrana
doplňková ochrana – cizinecký pas
mezinárodní ochrana – azyl, azylant, dobrovolný návrat, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV, přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV, dublinský systém, zákon o azylu, žadatel o mezinárodní ochranu
okres – kraj
ombudsman
omluvenka – žákovská knížka onkolog
opatrovník – poručník, ustanovení
opatření – opatření, finanční podpora rodiny, prevence, preventivní opatření, regularizace nelegální migrace, trestní řízení, sankce, ústavní výchova,

vazba, správní vyhoštění
předběžné opatření
Opencard
opis – vidimace
oprávnění
pobytové oprávnění
řidičské oprávnění – řidičský průkaz
ordinace – ambulantní péče
orgán – správce daně, chirurg, úvěrová karta, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, občanská poradna, zastupitelstvo obce, obecní úřad, neplatný pas, podezřelý, úředně ověřený podpis, obecní policie, místní příslušnost, věcná příslušnost, trestní řízení, členská schůze, soud, spis, společenství vlastníků jednotek, společnost s ručením omezeným, státní správa, stanovisko, státní zastupitelství, ústavní stížnost, rejstřík trestů, trestní řád, urologie, valná hromada, Výbor pro práva cizinců, zajištění
orgány státní správy – datová schránka, Odbor prevence kriminality MV, státní správa, úřad, veřejná vyhláška
orgány veřejné moci – podnět
správní orgán – předběžné opatření, pořádková pokuta, přerušení řízení, správní řízení, zahájení řízení, zastavení řízení, Nejvyšší správní soud, veřejná správa, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV, závazné stanovisko, superlegalizace, svědek, rejstřík trestů, úřední deska, usnesení, právní zástupce, blanketní žádost, dodatky k žádosti, podání žádosti, výzva k odstranění vad žádosti, žaloba proti nečinnosti
statutární orgán – jednatel, správní rada
organizace – pracovní agentura, realitní agentura, dobrovolný návrat, etický kodex, fundraising, námitka, obecní úřad, odbor, předpis, registr dlužníků, celní správa, správní vyhoštění
nevládní nezisková organizace – interkulturní asistence, domácí násilí, NNO, bezplatné právní poradenství, pracovní poradenství, pracovní vykořisťování, rekvalifikace, poradenské služby, nahlížení do spisu, společnost s ručením omezeným
příspěvková organizace – Správa uprchlických zařízení MV
organizovaný zločin – státní policie
ORL
ortoped
osoba
fyzická osoba – plátce daně, základ daně, daňový poplatník, dodavatel, jednatel, notář, plátce DPH, podnikatel, úředně ověřený podpis, daňové poradenství, uchazeč o zaměstnání, zaměstnavatel, odpovědný zástupce, zákonný zástupce, obecný zmocněnec
hledaná osoba
osoba samostatně výdělečně činná – dávky nemocenského pojištění, místo podnikání, minimální zálohy na sociální pojištění u OSVČ, přehled o příjmech a výdajích, samoplátce, účel pobytu: podnikání, vyměřovací základ, uchazeč o zaměstnání, živnostník
právnická osoba – akreditace, identifikační číslo osoby, daň z příjmů právnických osob, plátce daně, daňové přiznání, daňový poplatník, dodavatel, družstvo, bytové družstvo, firma, fundace, obchodní korporace, místo podnikání, občanské sdružení, obchodní společností, statutární orgán, plátce DPH, podnikání, podnikatel, podvodník, dozorčí rada, Ústavní soud, komanditní společnost, obecně prospěšná společnost, spolek, stanovy, vysoká škola, účel pobytu: podnikání, ústav, valná hromada, zákonný zástupce
společně posuzované osoby – dávky státní sociální podpory, úhrnný měsíční příjem, dozorčí rada
svéprávná osoba – svéprávnost, omezení svéprávnosti, zákonný zástupce
OSPOD – oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu
OSSZ
OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná
osvědčení – překlenovací štítek, žaloba proti nečinnosti
osvědčení o státním občanství – osvědčení o státním občanství
osvojenec
osvojení – adopce
osvojitel
ošetření – ordinace, ošetřovna, regulační poplatek, zdravotnická záchranná služba
ošetřovna
ošetřovné
otcovství
ověření – apostila, konzulární poplatek, superlegalizace, vidimace
úřední ověření listin a podpisů
ověřená kopie – doklad o zajištění ubytování
oznamovatel
P. O. Box – pošta
pachatel – nedbalost nevědomá, nedbalost vědomá, podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, promlčecí lhůta, trestní řízení, trestní zákoník, úmyslný trestný čin, soudní vyhoštění, zákaz činnosti, zákaz pobytu, úmyslné zavinění
pachatel trestného činu – zločinec
pacht
pas – vízum
cestovní pas – cestovní doklad, úředně ověřený podpis, prezenční studium, překlenovací štítek
cizinecký pas – cestovní doklad
neplatný pas
prošlý pas
zbrojní pas – trestní bezúhonnost
pátrání – cizinecká policie
paušál
výdajový paušál
péče – nepojistné dávkové systémy, dětský lékař, posudkový lékař, praktický lékař, nezletilé osoby bez doprovodu, odbor sociálních věcí, smluvní zdravotní pojištění, peněžitá pomoc v mateřství, vyživovací povinnost, pracovník v domácnosti, pracovník v sociálních službách, rodinný příslušník občanů EU, rodičovská zodpovědnost, zdravotnická záchranná služba, společenství vlastníků jednotek, výživné
ambulantní péče
hospicová péče
lázeňská péče
lůžková péče
náhradní rodinná péče – adopce, oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu
pěstounská péče – dávky státní sociální podpory, pěstoun, kojenecký ústav
pooperační péče
poúrazová péče
preventivní péče – preventivní prohlídka
rehabilitační péče
závodní zdravotní péče
zdravotní péče – humanitární azyl, sociální družstvo, zdravotní pojištění
pediatr – dětský lékař
penále – platební výměr daně, prodlení, splátkový kalendář
penzijní

penzijní fond
penzijní připojištění – odečitatelné položky od základu daně
penzijní spoření
penzijní systém – důchodové spoření, důchodový systém
pěstoun – pěstounská péče
petice
pevná linka
platba – daň, odečitatelné položky od základu daně, den splatnosti, inkaso, penále, bezhotovostní platba, platba v hotovosti, sociální pojištění, peněžitá pomoc v mateřství, SIPO, konstantní symbol, zájemce o zaměstnání
bezhotovostní platba – debetní karta, kreditní karta, poštovní poukázka, složenka
platba převodem
platba v hotovosti – příjmový pokladní doklad, výdajový pokladní doklad, bloková pokuta, poštovní poukázka
plátce – dávky nemocenského pojištění
plátce daně – daňové identifikační číslo
plátce DPH – daň z přidané hodnoty
platnost – cestovní doklad, Evropský hospodářský prostor, fikce legálního pobytu, neplatné manželství, úřední ověření listin a podpisů, neplatný pas, prošlý pas, trvalý pobyt, průkaz pojištěnce, vízum nad 90 dnů, vízum strpění, správní vyhoštění, výjezdní příkaz
platnost právního předpisu
plná moc – průkaz příjemce, zmocněnec
všeobecná plná moc – generální plná moc
pobočka – kolková známka, úřední ověření listin a podpisů
pobyt – deportace, dobrovolný návrat, DVR, cizinec, biometrická karta, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, pobytová kontrola, účelové manželství, Odbor azylové a migrační politiky MV, mezinárodní ochrana, pobytové oprávnění, společně posuzované osoby, výdajový paušál, úrazové pojištění, potvrzení o pobytu, potvrzení o pobytu s historií/přehledem předchozích pobytových oprávnění, potvrzení o studiu, povinná školní docházka, prostředky k pobytu na území, průkaz totožnosti, překlenovací štítek, přesídlování, úhrnný měsíční příjem, regularizace nelegální migrace, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV, účel pobytu: rodinný, účel pobytu: strpění pobytu na území, vízum do 90 dnů, vízum, vízum nad 90 dnů, veřejná vyhláška, správní vyhoštění, zákon o azylu, zákon o pobytu cizinců, zprostředkovatel, náležitosti žádosti
dlouhodobý pobyt – číslo jednací, fikce legálního pobytu, biometrická karta, modrá karta, zaměstnanecká karta, zelená karta, Oddělení pobytu cizinců MV, veřejné zdravotní pojištění, pracovní povolení, účel pobytu, účel pobytu: společné soužití rodiny, vízum za účelem převzetí povolení k pobytu, výjezdní příkaz
krátkodobý pobyt
přechodný pobyt – pobytová karta rodinného příslušníka občana EU, účel pobytu, doklad o účelu pobytu, výjezdní příkaz
trvalý pobyt – azylant, biometrická karta, Oddělení pobytu cizinců MV, cizinecký pas, podpora v nezaměstnanosti, veřejné zdravotní pojištění, pracovní povolení, průkaz o povolení k trvalému pobytu, voličský průkaz, vízum za účelem převzetí povolení k pobytu, výjezdní příkaz, zákaz pobytu, uchazeč o zaměstnání
podací lístek
podatelna – podání žádosti
podezřelý
podíl – akciová společnost
družstevní podíl
spoluvlastnický podíl
podmínka – podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody
podmínky – neplatné manželství, občanství, podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, pojistná výluka, pojistné plnění, pojištění, pracovní povolení, rekvalifikace, domovní řád, podnájemní smlouva, sociální vyloučení, podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody, procesní úkon, výpověď, zákon o azylu, zákon o zaměstnanosti, uchazeč o zaměstnání, živnost, koncese k živnosti, ohlašovací živnost, volná živnost
pracovní podmínky – odbory, pracovní vykořisťování
podnájem – podnájemní smlouva
podnět – trauma
podnikání – družstvo, Jednotné kontaktní místo, místo podnikání, obchodní rejstřík, obchodní společností, organizovaný zločin, osoba samostatně výdělečně činná, minimální zálohy na sociální pojištění u OSVČ, nebytové prostory, prostor sloužící k podnikání, provozování, komanditní společnost, doklad o účelu pobytu, účel pobytu: podnikání, koncesovaná živnost
podnikatel – fakturační adresa, faktura, firma, Jednotné kontaktní místo, obchodní rejstřík, osoba samostatně výdělečně činná, OSVČ, podnikání, minimální zálohy na sociální pojištění u OSVČ, prostor sloužící k podnikání, provozovna, švarcsystém, fakturační údaje, odpovědný zástupce, živnostenský rejstřík
podpis – apostila, doporučené psaní, notář, úřední ověření listin a podpisů, všeobecná plná moc, prezenční listina
elektronický podpis
úředně ověřený podpis – komanditní společnost
podpora – dotace, družstvo, sociální družstvo, interkulturní mediace, interkulturní pracovník, Správa uprchlických zařízení MV
finanční podpora rodiny podpora v nezaměstnanosti – nepojistné dávkové systémy, uchazeč o zaměstnání, zájemce o zaměstnání
státní sociální podpora – nepojistné dávkové systémy, sociální dávky, posudkový lékař, pohřebné, porodné, potvrzení o pobytu, přídavek na dítě, rozhodný příjem, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek
podvodník
lékařská pohotovostní služba – zdravotní pohotovost
pohřebné – dávky státní sociální podpory
pochvala
pojistitel – pojistná smlouva
pojistný – superhrubá mzda, smluvní zdravotní pojištění, povinné ručení, SIPO
pojistná smlouva
pojistná událost – pojistitel
pojistná výluka – smluvní zdravotní pojištění, výluka ve smluvním zdravotním pojištění
pojistné plnění – doklad o cestovním zdravotním pojištění
pojištění – finanční podpora rodiny, pojištěný, peněžitá pomoc v mateřství, okresní správy sociálního zabezpečení, zájemce o zaměstnání
doklad o cestovním zdravotním pojištění
důchodové pojištění – dávky

důchodového pojištění, invalidní důchod, sirotčí důchod, starobní důchod, vdovský důchod, posudkový lékař, penzijní systém, finanční podpora rodiny, podpora v nezaměstnanosti, samoplátce
evidenční list důchodového pojištění
havarijní pojištění – povinné ručení
minimální zálohy na sociální pojištění u OSVČ
pojištění domácnosti
pojištění odpovědnosti za škodu
smluvní zdravotní pojištění
sociální pojištění – dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, čistá mzda, odvody ze mzdy, superhrubá mzda, Česká správa sociálního zabezpečení, uchazeč o zaměstnání
úrazové pojištění
veřejné zdravotní pojištění – závodní zdravotní péče
výluka ve smluvním zdravotním pojištění
zákonné pojištění vozidel
zdravotní pojištění – dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, čistá mzda, odvody ze mzdy, superhrubá mzda, průkaz pojištěnce, samoplátce, uchazeč o zaměstnání
životní pojištění – odečitatelné položky od základu daně
pojištěný – pojistná událost
pokuta – penále, přestupek
bloková pokuta
pořádková pokuta – předvolání
policie – domácí násilí, povinná školní docházka, pracovní vykořisťování, cestovní průkaz totožnosti, průkaz totožnosti, předvolání, trestní oznámení, zadržení
cizinecká policie – pobytová kontrola, správní vyhoštění, výjezdní příkaz
dopravní policie
obecní policie – obec, zastupitelstvo obce, obecní policie, bloková pokuta
státní policie – bloková pokuta, předvedení, integrovaný záchranný systém, vykázání, zákon o pobytu cizinců
útvar policie
poliklinika
polygamie – polygamní manželství
pomoc – interkulturní asistence, sociální dávky, krizová intervence, intervenční centrum, obchodování s lidmi, blanketní odvolání, ošetření, hospicová péče, daňové poradenství, bezplatná služba, pečovatelská služba, trauma, zájemce o zaměstnání, zdravotní pohotovost
mimořádná okamžitá pomoc – dávky pomoci v hmotné nouzi
peněžitá pomoc v mateřství – mateřská dovolená, rodičovský příspěvek
pomoc v hmotné nouzi – sociální dávky, finanční podpora rodiny
poplatek – správce daně, kolková známka, mýtné, námitka, daňové poradenství, poštovné, příplatek, RPSN, poradenské služby, soudní výdaje
celní poplatek
konzulární poplatek
poplatek za odpad
regulační poplatek
správní poplatek – zastavení řízení
poplatník – daňové identifikační číslo, srážková daň, zálohová daň, daňové slevy, finanční podpora rodiny
poradenství – intervenční centrum, poradenské služby
bezplatné právní poradenství
daňové poradenství
pracovní poradenství – zájemce o zaměstnání
psychologické poradenství – psycholog
sociální poradenství – sociální kurátor pro dospělé, občanská poradna
porodné – dávky státní sociální podpory
porodnice – očkovací průkaz
poručník – náhradní rodinná péče
PoS – pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV
posudek – oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu
znalecký posudek – soudní znalec
poškozený – pojistná událost, účel pobytu: strpění pobytu na území, vízum strpění
pošta – doručovací adresa, cenný balík, Czech POINT, poštovní směrovací číslo, dodejka, doručení, fikce doručení, kolková známka, úřední ověření listin a podpisů, P. O. Box, podací lístek, poštovné, poštovní poukázka, průkaz příjemce, SIPO, složenka, zásilka, elektronické podání žádosti, podání žádosti
poštovné
potvrzení o pobytu
potvrzení o pobytu s historií/přehledem předchozích pobytových oprávnění
potvrzení o studiu – výzva k odstranění vad žádosti
potvrzení pracovní neschopnosti
poukázka
poštovní poukázka – složenka
povinnost – adopce, azylant, daň z příjmů právnických osob, správce daně, daňová povinnost, daňový únik, delikt, exekuce, lhůta, mlčenlivost, občanství, očkování, fyzická osoba, závodní zdravotní péče, pěstoun, pojistná událost, smluvní zdravotní pojištění, poplatek za odpad, poručník, povinná školní docházka, právní odpovědnost, předkupní právo, zástavní právo, přehled o příjmech a výdajích, rodičovská zodpovědnost, ručení, studijní a zkušební řád, správní řízení, účastník řízení, zahájení řízení, svědectví, zákon o azylu, zaměstnavatel
vyživovací povinnost – pěstounská péče, výživné
povinná školní docházka – adopce, azylant, daň z příjmů právnických osob, správce daně, daňová povinnost, daňový únik, delikt, exekuce, lhůta, mlčenlivost, občanství, očkování, fyzická osoba, závodní zdravotní péče, pojistná událost, smluvní zdravotní pojištění, poplatek za odpad, poručník, vyživovací povinnost, povinná školní docházka, právní odpovědnost, předkupní právo, zástavní právo, přehled o příjmech a výdajích, rodičovská zodpovědnost, ručení, studijní a zkušební řád, správní řízení, účastník řízení, zahájení řízení, svědectví, správní vyhoštění, zákon o azylu
povolání – nezaopatřené dítě, zletilé nezaopatřené dítě, mlčenlivost, průměrná mzda, nostrifikace, profese, příkazní smlouva, bakalářské studium, vyšší odborná škola, soudní tlumočník, trestní bezúhonnost, aprobační zkouška, zkouška odborné způsobilosti
povolení – biometrická karta, pobytové oprávnění, řidičské oprávnění, společně posuzované osoby, trvalý pobyt, pracovní povolení, průkaz totožnosti, překlenovací štítek, úhrnný měsíční příjem, regularizace nelegální migrace, závazné stanovisko, účel pobytu: ochrana na území, účel pobytu: rodinný, zprostředkovatel, koncese k živnosti
povolení k dlouhodobému pobytu – fikce legálního pobytu, modrá karta, zaměstnanecká karta, zelená karta, Oddělení pobytu cizinců MV,

dlouhodobý pobyt, vízum za účelem převzetí povolení k pobytu, výjezdní příkaz
povolení k přechodnému pobytu – výjezdní příkaz
povolení k trvalému pobytu – Oddělení pobytu cizinců MV, prostředky k pobytu na území, průkaz o povolení k trvalému pobytu, vízum za účelem převzetí povolení k pobytu, výjezdní příkaz
pracovněprávní vztahy – zákoník práce
pracovní – brigáda, zálohová daň, dávky nemocenského pojištění, pracovní dny, doba neurčitá, doba určitá, pracovní doba, zkušební doba, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, dohoda o rozvázání pracovního poměru, dovolená, DPČ, sociální družstvo, invalidní důchod, posudkový lékař, hrubá mzda, minimální mzda, odbory, pracovní podmínky, obecní policie, pracovní poradenství, potvrzení pracovní neschopnosti, pracovněprávní vztahy, rekvalifikace, směna, pracovní smlouva, příkazní smlouva, svátek, státní svátek, šikana, švarcsystém, výpověď, zákoník práce, zájemce o zaměstnání
pracovní cesta
pracovní povolení
pracovní smlouva
pracovní úraz
pracovní výkon
pracovní vykořisťování
vstupní pracovní pohovor – pracovní poradenství
pracovník – matrikář, odbory, směna, bilaterální smlouva, školství, nízkoprahové zařízení
interkulturní pracovník – interkulturní asistent
pracovník v domácnosti
pracovník v sociálních službách – mlčenlivost
sociální pracovník – etický kodex, sociální kurátor pro dospělé, sociální kurátor pro mládež
právní – advokát, cizinec, copyright, doručení, migrant, nařízení, občanská poradna, blanketní odvolání, dočasná ochrana, fyzická osoba, OSPOD, úroková sazba, všeobecná plná moc, daňové poradenství, sociální poradenství, poručník, předpis, trestní řízení, mandátní smlouva, Ústavní soud, soudní výdaje, nahlížení do spisu, obecně prospěšná společnost, stanovy, svéprávnost, omezení svéprávnosti, dublinský systém, uprchlík, úřední deska, ústava, vyhláška, zákon, novela zákona, zákon o pobytu cizinců, právní zástupce, zákonný zástupce, obecný zmocněnec
právní moc
právní norma
právní odpovědnost
právník – advokát
právo – adopce, azylant, reálné břemeno, věcné břemeno, copyright, delikt, rozhodčí doložka, homosexualita, lhůta, mediace, statutární město, národnostní menšina, námitka podjatosti, nárok, nezletilé osoby bez doprovodu, občan třetí země, odbor sociálních věcí, ombudsman, opatrovník, oprávnění, fyzická osoba, pěstoun, probace, promlčecí lhůta, předběžná otázka, dozorčí rada, rasismus, rodičovská zodpovědnost, studijní a zkušební řád, soudní řízení, správní řízení, trestní řízení, účastník řízení, územní samospráva, osoby ohrožené sociálním vyloučením, soud, nahlížení do spisu, Ústavní soud, ústavní stížnost, svědectví, svéprávnost, trestní zákoník, duševní vlastnictví, zákon o azylu, zákoník práce, zavinění, žaloba
předkupní právo – vklad do katastru nemovitostí
základní lidská práva – diskriminace, Výbor pro práva cizinců
zástavní právo
prázdniny
prevence – mediace, komunitní mediace, peer mediace, Odbor prevence kriminality MV
preventivní opatření – oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu
preventivní prohlídka – preventivní péče, občanská společnost
prezenční listina
prezenční studium – denní studium
primátor – magistrát
probace
prodlení – penále
profese – nostrifikace, povolání
prohlášení – občanský sňatek
prohlášení odpovědného zástupce
prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků – srážková daň
promlčecí lhůta
promoce
pronájem
pronajímatel – nájem, nájemce, podnájem, nájemní smlouva, podnájemní smlouva
prostor – EHP, občan třetí země, krátkodobý pobyt, nebytové prostory, provozovna, občanský průkaz, překlenovací štítek, společenství vlastníků jednotek, občanská společnost, letištní vízum, vízum do 90 dnů, správní vyhoštění
nebytové prostory – domovní řád
prostor sloužící k podnikání – prostor sloužící k podnikání
prostředky – dávky pomoci v hmotné nouzi, dotace, fundraising, hospicová péče, bezplatné právní poradenství, psychologické poradenství, právní moc, úrok, úvěr, žaloba proti nečinnosti, žaloba proti rozhodnutí správního orgánu
prostředky k pobytu na území
finanční prostředky – fundraising, účet, běžný účet, zajištění
protokol – spis, nahlížení do spisu
provinění
provozování – prostor sloužící k podnikání, ústav, koncese k živnosti, vázaná živnost, volná živnost, živnostenské oprávnění
provozovna – nezletilý, provozování
průkaz – Opencard, trestní bezúhonnost
cestovní průkaz totožnosti – cestovní doklad
občanský průkaz – úředně ověřený podpis
očkovací průkaz
průkaz o povolení k pobytu cizinců – biometrická karta
průkaz o povolení k trvalému pobytu
průkaz pojištěnce – karta pojištěnce, pobytová kontrola
průkaz příjemce
průkaz totožnosti – dobírka, cestovní doklad, doklad totožnosti, úřední ověření listin a podpisů, cestovní pas, mimořádná okamžitá pomoc
řidičský průkaz – řidičské oprávnění
technický průkaz
voličský průkaz
přečin – delikt, trestný čin, nedbalostní trestný čin
předběžná otázka
předpis – nedbalost vědomá, správní řád, ustanovení, správní vyhoštění, zákon o pobytu cizinců, odpovědný zástupce, žaloba proti nečinnosti

lékařský předpis – recept
právní předpis – nařízení, platnost právního předpisu, právní norma, stanovy, úřední deska, vyhláška, zákon, novela zákona
představenstvo – správní rada
předsudek
předvedení
předvolání – pořádková pokuta, předvedení
přehled o příjmech a výdajích
překážky vycestování
úřední překlad – soudní překlad
překlenovací štítek
přepadení
přesídlování
přestupek – delikt, napomenutí, noční klid, bloková pokuta, přestupek, místní příslušnost, věcná příslušnost, náklady řízení, záškoláctví
přídavek na dítě – dávky státní sociální podpory
přihláška
příjem – osoba samostatně výdělečně činná, ošetřovné, peněžitá pomoc v mateřství, prostředky k pobytu na území, integrovaný záchranný systém
čistý příjem
měsíční příjem – prostředky k pobytu na území
pravidelný příjem – prostředky k pobytu na území
rozhodný příjem
úhrnný měsíční příjem
příjemce – den splatnosti, dobírka
příloha – spis
příplatek
příslušník – dlouhodobě pobývající rezident EU, národnostní menšina, občan EU, zastupitelstvo obce, rasismus
cizí státní příslušník
rodinný příslušník – pobytová karta rodinného příslušníka občana EU, občan třetí země, Oddělení pobytu cizinců MV, průkaz o povolení k trvalému pobytu
rodinný příslušník občanů EU – pobytová karta rodinného příslušníka občana EU, občan třetí země, Oddělení pobytu cizinců MV, průkaz o povolení k trvalému pobytu
státní příslušník třetí země – MZV, mezinárodní ochrana
příslušnost – národnost, rasismus
místní příslušnost
osoba bez státní příslušnosti
státní příslušnost – občanství
věcná příslušnost
příspěvek – odečitatelné položky od základu daně, nepojistné dávkové systémy, doplatek na bydlení, grant, penzijní připojištění, sociální pojištění, porodné, sociální služby, stavební spoření
příspěvek na bydlení – dávky státní sociální podpory
příspěvek na živobytí – dávky pomoci v hmotné nouzi
rodičovský příspěvek – dávky státní sociální podpory, rodičovská dovolená vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství
osoba bez přístřeší – bezdomovec (osoba bez stání příslušnosti), osoby ohrožené sociálním vyloučením
PřS
PSČ
PSSZ
psychiatr
psychiatrická léčebna – příspěvková organizace, výluka ve smluvním zdravotním pojištění
psycholog – psychologické poradenství
rada – dočasná ochrana, dublinský systém, Výbor pro práva cizinců
dozorčí rada
správní rada – představenstvo
rasismus
kulaté razítko – soudní překlad
realitní kancelář – realitní agentura
recept – předpis, lékařský předpis, duševní vlastnictví
referendum – všelidové hlasování
registr
registr dlužníků
registr vozidel
registr živnostenského oprávnění
registrace – stanovy
registrované partnerství – homosexualita, matrika, registrované partnerství, rodinný stav
regularizace nelegální migrace
léčebná rehabilitace
rejstřík – Czech POINT, firma, místo podnikání, obchodní společností, právnická osoba, podnikání, registr, registr živnostenského oprávnění, komanditní společnost, trestní bezúhonnost, doklad o účelu pobytu, živnostenské oprávnění, živnostenský list
rekvalifikace – pracovní poradenství
dobrovolná repatriace – dobrovolný návrat
revizor
rodičovská zodpovědnost – osvojitel, zbavení rodičovské zodpovědnosti
rodinný stav – osobní stav
rozhodnutí – akreditace, platební výměr daně, deportace, dovolání, fikce legálního pobytu, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, námitka, národnost, směsný odpad, odvolání, opatrovník, předběžné opatření, policie, právní moc, referendum, rozsudek, přerušení řízení, soudní řízení, správní řízení, trestní řízení, účastník řízení, ukončení řízení, zastavení řízení, krajský soud, Nejvyšší soud, Ústavní soud, vrchní soud, spis, nahlížení do spisu, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV, závazné stanovisko, ústavní stížnost, omezení svéprávnosti, úřední deska, usnesení, valná hromada, vízum strpění, správní vyhoštění, zamítnutí, zařízení pro zajištění cizinců, žaloba proti nečinnosti, žaloba proti rozhodnutí správního orgánu
rozpočet – daň z přidané hodnoty, správce daně, dotace, obec, zastupitelstvo obce, bezplatná služba, sociální služby, konstantní symbol
rozsudek – soudní řízení, stejnopis
rozvod
RPSN – roční procentní sazba nákladů
ručení – jednatel, obchodní korporace, obchodní společností, statutární orgán, s. r. o., soudní znalec, kapitálová společnost, valná hromada
povinné ručení
řád – důtka, předpis, Ústavní soud, stanovy, školní poznámka, ústava
domovní řád
občanský soudní řád – soudní řízení
správní řád – podnět, účastník řízení, nahlížení do spisu, žaloba proti nečinnosti
studijní a zkušební řád
trestní řád – trestní řízení
řízení – číslo popisné, IAS, námitka, napomenutí, obhájce, oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu, opatrovník, bloková pokuta, pořádková pokuta, mimořádná okamžitá pomoc, správní poplatek, vstupní pracovní pohovor, právní moc, řidičský průkaz, předvedení, Nejvyšší správní soud, veřejná správa, stejnopis, kasační stížnost, ústavní stížnost, usnesení, ustanovení, zákaz činnosti, zákon o azylu, právní zástupce
insolvenční řízení – krajský soud, insolvenční správce
náklady řízení – soudní výdaje

přerušení řízení – předběžná otázka, procesní úkon
soudní řízení – bezplatné právní poradenství, občanský soudní řád, spis, obecný zmocněnec
správní řízení – znalecký posudek, rozhodnutí, spis, stanovisko, rejstřík trestů, správní úřad, vízum, obecný zmocněnec, žaloba proti rozhodnutí správního orgánu
stav řízení
trestní řízení – deportace, obžalovaný, podezřelý, státní zastupitelství, peněžitý trest, rejstřík trestů, trestní odpovědnost, trestní řád, účel pobytu: ochrana na území, účel pobytu: strpění pobytu na území, vazba, vízum strpění, zadržení, zadržený, zajištění, státní zástupce, zatčení
účastník řízení – námitka podjatosti, nahlížení do spisu, procesní úkon, blanketní žádost, výzva k odstranění vad žádosti
ukončení řízení
zahájení řízení – procesní úkon
zastavení řízení – procesní úkon
s. r. o. – podnikání, společnost s ručením omezeným
samoplátce
samospráva – správce daně, datová schránka, kraj, orgány veřejné moci, příspěvková organizace, pracovní poradenství, sociální poradenství, státní správa, veřejná správa
územní samospráva – obec
sanitka
sankce – napomenutí, přestupek, splátkový kalendář, společnost, trestní zákoník
sazba – daň z přidané hodnoty, zálohová daň, daňová sazba, minimální zálohy na sociální pojištění u OSVČ, přečin, RPSN, povinné ručení, úrok, zločin
daňová sazba
roční procentní sazba nákladů
úroková sazba – spořicí účet
schengenský prostor – krátkodobý pobyt, občanský průkaz, překlenovací štítek, vízum do 90 dnů, správní vyhoštění
schengenské vízum – letištní vízum
členská schůze
SIPO – Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva, pošta
skutková podstata – trestní zákoník
složenka
služba – advokát, apostila, interkulturní asistence, Czech POINT, úřední den, dobrovolník, dodavatel, Evropská unie, Evropský hospodářský prostor, faktura, klient, úřední ověření listin a podpisů, pojistná smlouva, dopravní policie, státní policie, poplatek, bezplatné právní poradenství, pošta, potvrzení o studiu, probace, sazba, pečovatelská služba, obecně prospěšná společnost, Správa uprchlických zařízení MV, integrovaný záchranný systém, šikana, školství, diplomatické vízum, zdravotní pohotovost, zprostředkovatel
bankovní služby
Bezpečnostní informační služba – BIS
bezplatná služba
komunitní plánování sociálních služeb
pečovatelská služba – pracovník v sociálních službách
poradenské služby
sociální služby – azylové bydlení, sociální družstvo, intervenční centrum, mlčenlivost, sociální poradenství, pracovník v sociálních službách, sociální pracovník, nízkoprahové zařízení
zákaznické služby
zdravotnická záchranná služba – zdravotní péče, sanitka
služebnost – věcné břemeno
směna
směnárna
smlouva – apostila, doba neurčitá, doba určitá, cestovní doklad, rozhodčí doložka, výpovědní lhůta, hrubá mzda, smluvní nemocnice, notář, podnikání, pojistná smlouva, pojistná událost, smluvní zdravotní pojištění, výluka ve smluvním zdravotním pojištění, předkupní právo, základní lidská práva, komanditní společnost, superlegalizace, svéprávnost, zákon, zařízení pro zajištění cizinců
bilaterální smlouva
darovací smlouva
kupní smlouva
mandátní smlouva
nájemní smlouva – doklad o zajištění ubytování, nájem, nájemné, podnájem, prostor sloužící k podnikání
podnájemní smlouva – doklad o zajištění ubytování
pracovní smlouva – pracovněprávní vztahy, pracovní smlouva, pracovník v domácnosti, švarcsystém
příkazní smlouva
smlouva o dílo
sňatek – účelové manželství, matrika, církevní sňatek, občanský sňatek, svéprávnost
církevní sňatek
občanský sňatek – civilní sňatek
účelový sňatek
sociální tlumočník – komunitní tlumočník
sociální vyloučení – sociální služby
osoby ohrožené sociálním vyloučením – sociální kurátor pro dospělé, sociální poradenství
soud – osobní bankrot, deportace, rozhodčí doložka, dovolání, neplatné manželství, námitka podjatosti, nárok, obžalovaný, oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu, podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, směsný odpad, odvolání, opatrovník, předběžné opatření, bezplatné právní poradenství, poručník, základní lidská práva, předběžná otázka, věcná příslušnost, rozvod, občanský soudní řád, soudní řízení, soudní znalec, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV, insolvenční správce, stejnopis, omezení svéprávnosti, rejstřík trestů, trest odnětí svobody, úřední deska, usnesení, kojenecký ústav, ústavní výchova, soudní vyhoštění, výživné, zadržení, zákaz pobytu, právní zástupce, státní zástupce, zákonný zástupce, zbavení rodičovské zodpovědnosti, žaloba
krajský soud – soudní tlumočník, žaloba proti rozhodnutí správního orgánu
Nejvyšší soud – dovolání
Nejvyšší správní soud
okresní soud
Ústavní soud – ústavní stížnost
vrchní soud
soudní – kolková známka, notář, o. s. ř., bezplatné právní poradenství, rozhodnutí, rozsudek, občanský soudní řád, insolvenční řízení, soudní řízení, soud, Nejvyšší správní soud, spis, komunitní tlumočník, trestní řád, obecný zmocněnec
soudní výdaje
soudní překlad – úřední překlad
soudní překladatel – soudní tlumočník
soudní znalec – znalecký posudek
spis
nahlížení do spisu
splátka – leasing
splátkový kalendář
společenství vlastníků jednotek –

SVJ
společnost – sociální družstvo, firma, integrace cizinců, interkulturní mediace, menšina, místo podnikání, zákon o obchodních společnostech a družstvech, podnikání, interkulturní pracovník, správní rada, sociální vyloučení, uchazeč o zaměstnání
akciová společnost – a. s., obchodní korporace, obchodní společností, právnická osoba, stanovy, valná hromada
kapitálová společnost – dozorčí rada
komanditní společnost – obchodní korporace, obchodní společností
občanská společnost
obecně prospěšná společnost – o. p. s., právnická osoba
společnost s ručením omezeným – jednatel, obchodní korporace, obchodní společností, statutární orgán, s. r. o., valná hromada
veřejná obchodní společnost – obchodní korporace, obchodní společností
spolek – občanské sdružení, statutární orgán, právnická osoba, správní rada, členská schůze
spoření – penzijní připojištění, bankovní služby
důchodové spoření – penzijní spoření, penzijní systém
stavební spoření – odečitatelné položky od základu daně
správa – statutární město, rodičovská zodpovědnost, komanditní společnost, správce majetku
celní správa – orgány státní správy
Česká správa sociálního zabezpečení – ČSSZ, dávky důchodového pojištění, námitka, orgány státní správy, minimální zálohy na sociální pojištění u OSVČ, peněžitá pomoc v mateřství
Finanční správa ČR
okresní správy sociálního zabezpečení – OSSZ
Pražská správa sociálního zabezpečení – PSSZ
státní správa – datová schránka, dopis do vlastních rukou, mlčenlivost, Odbor prevence kriminality MV, orgány státní správy, orgány veřejné moci, správní orgán, přehled o příjmech a výdajích, rekvalifikace, úřad, veřejná vyhláška, zákon o pobytu cizinců
veřejná správa – Czech POINT, podnět, samospráva
Správa uprchlických zařízení MV – SUZ, zařízení pro zajištění cizinců
azylové zařízení Správy uprchlických zařízení
integrační azylové středisko Správy uprchlických zařízení – IAS
pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV – PoS
přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV – PřS
správce – insolvenční správce, školník
insolvenční správce
správce majetku
správce daně – platební výměr daně, správce daně, námitka
stanovisko – posudek
závazné stanovisko
stanovy – společenství vlastníků jednotek
starosta – obecní úřad, primátor
státní jazyk – úřední jazyk
státní příslušnost – občanství
státní zastupitelství
osobní stav – rodinný stav
stejnopis – pracovní smlouva
stížnost – Nejvyšší soud
kasační stížnost – Nejvyšší správní soud
ústavní stížnost
studijní obor
studium – dosažené vzdělání, důtka, gymnázium, elektronický index, potvrzení o studiu, pracovní povolení, třídní schůzka, doklad o účelu pobytu, účel pobytu: studium, maturitní zkouška, přijímací zkoušky, rigorózní zkouška, závěrečná státní zkouška
bakalářské studium
denní studium – prezenční studium
kombinované studium – dálkové studium
magisterské studium
postgraduální studium
superlegalizace – apostila
SUZ – Správa uprchlických zařízení MV
svátek – den pracovního klidu
církevní svátek
státní svátek – den pracovního klidu
svědectví
svědek – předvedení, svědectví, účel pobytu: ochrana na území, účel pobytu: strpění pobytu na území, vazba, vízum strpění
svéprávnost
omezení svéprávnosti
SVJ – společenství vlastníků jednotek
symbol
konstantní symbol
specifický symbol
variabilní symbol
symptom – zástava
systém – Czech POINT, nepojistné dávkové systémy, dávky státní sociální podpory, sociální dávky, nepojistné dávky sociálního zabezpečení, penzijní připojištění, sociální pojištění, zdravotní pojištění, bezplatná služba, správní vyhoštění
dublinský systém
důchodový systém – důchodové pojištění, důchodové spoření
integrovaný záchranný systém – zdravotnická záchranná služba
šikana
škola – potvrzení o studiu, povinná školní docházka, komunitní tlumočník, třídní schůzka
chození za školu – záškoláctví
jazyková škola
mateřská škola – školka
spádová škola
speciální škola
střední škola – absolvent, gymnázium, konzervatoř, prázdniny, třídní kniha, maturitní zkouška
vysoká škola – absolvent, akreditace studijních programů, znalecký posudek, prázdniny, bakalářské studium, magisterské studium, maturitní zkouška, rigorózní zkouška
vyšší odborná škola – absolutorium, konzervatoř
základní škola – odklad povinné školní docházky, prázdniny, třídní kniha
školka – mateřská škola
školní družina
školní poznámka – žákovská knížka
školník
školství – akreditace studijních programů, MŠMT
švarcsystém
Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál – Czech POINT
testament – závěť
titul – hodnost, bakalářské studium, magisterské studium, postgraduální studium, vysoká škola, vyšší odborná škola, rigorózní zkouška, závěrečná státní zkouška
tlumočník – mlčenlivost, soudní překlad
komunitní tlumočník – sociální tlumočník
soudní tlumočník – soudní překladatel
trauma
trest – podmíněný odklad výkonu

trestu odnětí svobody, soudní řízení, trestní řízení, sankce, osoby ohrožené sociálním vyloučením, soud, svědectví, nepodmíněný trest odnětí svobody, trestní bezúhonnost, trestní odpovědnost, správní vyhoštění, zákaz činnosti, zákaz pobytu
alternativní trest
nepodmíněný trest odnětí svobody – deportace, přečin, alternativní trest
podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody – podmínka, alternativní trest
peněžitý trest – soudní vyhoštění
rejstřík trestů – Czech POINT, trestní bezúhonnost
trest odnětí svobody – účelové manželství, podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, přečin, trestní odpovědnost, soudní vyhoštění, zločin
trestní – deportace, nedbalost nevědomá, nedbalost vědomá, obviněný, obžalovaný, podezřelý, probace, promlčecí lhůta, přečin, okresní soud, státní zastupitelství, peněžitý trest, rejstřík trestů, trestný čin, účel pobytu: ochrana na území, účel pobytu: strpění pobytu na území, vazba, vízum strpění, soudní vyhoštění, správní vyhoštění, zadržení, zadržený, státní zástupce, zatčení, nedbalostní zavinění, úmyslné zavinění
trestní bezúhonnost
trestní odpovědnost – mladistvý, **zavinění**
trestní oznámení
trestní řád – trestní řád, soudní řízení, trestní řízení
trestní zákoník – alternativní trest, úmyslný trestný čin, soudní vyhoštění, zákaz pobytu, zločin
trestný čin – delikt, domácí násilí, korupce, krádež, loupež, účelové manželství, obchodování s lidmi, sociální poradenství, poškozený, pracovní vykořisťování, promlčecí lhůta, trestní řízení, krajský soud, trestní bezúhonnost, trestní zákoník, úplatek, zločin, zpronevěra
nedbalostní trestný čin
úmyslný trestný čin – zákaz pobytu
třídní
třídní kniha
třídní schůzka
třídní učitel – důtka
ubytovna – pobytová kontrola
účel pobytu – prostředky k pobytu na území, náležitosti žádosti
doklad o účelu pobytu
účel pobytu: kulturní
účel pobytu: ochrana na území
účel pobytu: ostatní
účel pobytu: podnikání
účel pobytu: rodinný
účel pobytu: společné soužití rodiny
účel pobytu: strpění pobytu na území
účel pobytu: studium
účel pobytu: vědecký výzkum
účel pobytu: zaměstnání
účet – platba převodem, složenka, kontokorentní účet, spořicí účet
běžný účet
kontokorentní účet
spořicí účet
účetní uzávěrka
účinnost zákona – platnost právního předpisu, registrované partnerství
údaje – katastr nemovitostí, rodný list, úmrtní list, obchodní rejstřík, neplatný pas, průkaz o povolení k trvalému pobytu, průkaz totožnosti, rejstřík trestů, blanketní žádost
fakturační údaje
identifikační údaje
osobní údaje – rodné číslo
úkon – všeobecná plná moc, konzulární poplatek, mandátní smlouva, příkazní smlouva, spis, přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV, závazné stanovisko, svéprávnost, omezení svéprávnosti, výjezdní příkaz, zajištění, zákonný zástupce, zatčení, žaloba
procesní úkon – žaloba
úplatek – korupce
uprchlický tábor – azylové zařízení
uprchlík – dočasná ochrana, přesídlování, uprchlický tábor
úrok – odečitatelné položky od základu daně, platební výměr daně, lichva, prodlení, RPSN, běžný účet, úvěr
úroková sazba – spořicí účet
urologie
úřad – akreditace, interkulturní asistence, Czech POINT, číslo jednací, daň z nemovitosti, daň z přidané hodnoty, plátce daně, daňové přiznání, dávky pomoci v hmotné nouzi, úřední den, jednací jazyk, katastr nemovitostí, vklad do katastru nemovitostí, sociální kurátor pro dospělé, sociální kurátor pro mládež, list vlastnictví, magistrát, Jednotné kontaktní místo, nárok, nostrifikace, obecní úřad, odbor, odbor sociálních věcí, oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu, směsný odpad, správní orgán, osoba samostatně výdělečně činná, svéprávná osoba, OSPOD, podatelna, elektronický podpis, úředně ověřený podpis, podpora v nezaměstnanosti, správní poplatek, potvrzení o pobytu, pracovní povolení, řidičský průkaz, voličský průkaz, předvolání, místní příslušnost, příspěvek na bydlení, příspěvek na živobytí, rodičovský příspěvek, registr vozidel, samoplátce, občanský sňatek, Finanční správa ČR, státní správa, veřejná správa, státní zastupitelství, komunitní tlumočník, uchazeč o zaměstnání, zájemce o zaměstnání, podání žádosti, ohlašovací živnost
celní úřad – celník, správce daně
matriční úřad – oddací list, rodný list, úmrtní list, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, matrika, matrikář, orgány státní správy, úřední ověření listin a podpisů
správní úřad – nařízení, odvolání, předběžná otázka, věcná příslušnost, správní řád
zastupitelský úřad – ambasáda, konzul, konzulát, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, konzulární poplatek, velvyslanectví, diplomatické vízum, letištní vízum, vízum nad 90 dnů, vízum za účelem převzetí povolení k pobytu
úřední deska
úředník – konzul, úředně ověřený podpis, státní zástupce, zkouška odborné způsobilosti
usnesení – existenční minimum, životní minimum, přesídlování, přerušení řízení, zastavení řízení, výzva k odstranění vad žádosti
ustanovení – trestní zákoník
ústav – občanské sdružení, právnická osoba, znalecký posudek, obecně prospěšná společnost
kojenecký ústav – ústavní výchova
ústava – právní předpis, územní samospráva, Ústavní soud, zákon
ústavní výchova – osoby ohrožené sociálním vyloučením, kojenecký ústav
úvěr – hypotéka, kreditní karta, RPSN, bankovní služby, kontokorentní účet, zástava
úvěrová karta – kreditní karta
valná hromada – správní rada, členská schůze, společnost s ručením omezeným

vazba – kauce, zadržení, výpis z katastru nemovitostí, zajištění
vdovecký důchod – dávky důchodového pojištění, vdovský důchod, důchodové pojištění, vdovecký důchod
velkoobchod
velvyslanectví – zastupitelský úřad
venerolog
vidimace – úřední ověření listin a podpisů, ověřená kopie
vízum – překlenovací štítek
diplomatické vízum
dlouhodobé vízum
letištní vízum
vízum do 90 dnů – jednotné vízum, krátkodobé vízum, cizinecká policie, schengenské vízum, výjezdní příkaz
vízum nad 90 dnů – fikce legálního pobytu, účel pobytu, výjezdní příkaz
vízum strpění – účel pobytu: strpění pobytu na území
vízum za účelem převzetí povolení k pobytu – DVR
vlastnictví – družstevní byt, daň z nemovitosti, daňová povinnost, doklad o zajištění ubytování, modrá karta, zbrojní pas, společenství vlastníků jednotek, kapitálová společnost, duševní vlastnictví, osobní vlastnictví, výpis z katastru nemovitostí
duševní vlastnictví
osobní vlastnictví – byt v osobním vlastnictví
vodné a stočné – náklady na bydlení
vražda
všeobecný lékař – praktický lékař
poslední vůle – závěť
Výbor pro práva cizinců
vyděrač
vyhláška – statutární město, normativní náklady na bydlení, noční klid, norma, obec, právní předpis, zákon
veřejná vyhláška
vyhoštění – migrace nucená
soudní vyhoštění
správní vyhoštění – deportace, cizinecká policie, zařízení pro zajištění cizinců
vyjednávání – interkulturní mediátor
výjezdní příkaz – cizinecká policie, překážky vycestování, vízum strpění
výkaz práce
vykázání
vymáhat
vyměřovací základ
výpis – obchodní rejstřík, úhrnný měsíční příjem, doklad o účelu pobytu, živnostenské oprávnění, živnostenský list
výpis z evidence pro daňové účely
výpis z katastru nemovitostí – Czech POINT, list vlastnictví
výpis z obchodního rejstříku – Czech POINT
výpis z registru dlužníků
výpis z rejstříku trestů – trestní bezúhonnost
výpis z účtu
výpověď – výpovědní lhůta, svědectví, svědek
maturitní vysvědčení
výživné – alimenty, oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu, úmyslné zavinění
xenofobie
zadržení – zajištění, zatčení
zadržený
zajištění – existenční minimum, životní minimum, cizinecká policie, zástavní právo, ručení, Správa uprchlických zařízení MV, vazba, zařízení pro zajištění cizinců, zástava, náležitosti žádosti
zákaz – zákaz činnosti
zákaz činnosti – přestupek
zákaz pobytu – deportace, správní vyhoštění
zákon – azylant, osobní bankrot, věcné břemeno, daň, správce daně, daňová povinnost, diskriminace, pracovní doba, dobrovolník, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, dohoda o rozvázání pracovního poměru, dopis do vlastních rukou, družstvo, bytové družstvo, mzdová evidence, fikce doručení, fikce legálního pobytu, homosexualita, jednací jazyk, technická kontrola vozidla, sociální kurátor pro mládež, neplatné manželství, mediace, národnostní menšina, krajské město, místo podnikání, námitka, nařízení, nedbalost nevědomá, nedbalost vědomá, norma, občanské sdružení, obhájce, obchodní rejstřík, zákon o obchodních společnostech a družstvech, Odbor azylové a migrační politiky MV, odklad povinné školní docházky, dočasná ochrana, správní orgán, právnická osoba, náhradní rodinná péče, pěstounská péče, platnost právního předpisu, pracovní podmínky, elektronický podpis, veřejné zdravotní pojištění, správní poplatek, vyživovací povinnost, povinná školní docházka, pracovní vykořisťování, sociální pracovník, právní moc, předkupní právo, prodlení, promlčecí lhůta, nebytové prostory, prostor sloužící k podnikání, průkaz totožnosti, přečin, právní předpis, rodinný příslušník občanů EU, kulaté razítko, referendum, registrované partnerství, regularizace nelegální migrace, občanský soudní řád, správní řád, trestní řízení, účastník řízení, členská schůze, sociální služby, pracovní smlouva, příkazní smlouva, smlouva o dílo, soud, Nejvyšší soud, společenství vlastníků jednotek, akciová společnost, komanditní společnost, obecně prospěšná společnost, společnost s ručením omezeným, veřejná obchodní společnost, spolek, důchodové spoření, insolvenční správce, státní zastupitelství, svátek, svéprávnost, omezení svéprávnosti, alternativní trest, trestní řád, trestní zákoník, trestný čin, úmyslný trestný čin, účinnost zákona, usnesení, ustanovení, ústav, ústava, valná hromada, vyhláška, veřejná vyhláška, soudní vyhoštění, správní vyhoštění, výpověď, zákaz pobytu, uchazeč o zaměstnání, zaměstnavatel, zamítnutí, státní zástupce, zákonný zástupce, nedbalostní zavinění, úmyslné zavinění, zločin, letištní vízum, žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, živnost, koncese k živnosti, koncesovaná živnost, ohlašovací živnost, řemeslná živnost, vázaná živnost, volná živnost
novela zákona
zákon o azylu – azyl, bezdomovec, doplňková ochrana
zákon o pobytu cizinců – cizinec, dobrovolný návrat, dlouhodobý pobyt
zákon o státním občanství – občanství
zákon o zaměstnanosti – pracovní povolení
zákoník práce – pracovní doba, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, dohoda o rozvázání pracovního poměru, pracovní podmínky, pracovní vykořisťování, pracovní smlouva, výpis z účtu, zaměstnavatel
záloha – zálohová daň, čistá mzda, odvody ze mzdy
zaměstnanec – celník, srážková daň, zálohová daň, dávky nemocenského pojištění, zkušební doba, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o rozvázání pracovního poměru, mateřská dovolená, mlčenlivost, čistá mzda, minimální mzda, obecní úřad, odbory,

ošetřovné, závodní zdravotní péče, pracovní podmínky, evidenční list důchodového pojištění, sociální pojištění, pracovněprávní vztahy, pracovní cesta, pracovní úraz, prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství, pracovní smlouva, přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV, ústav, výkaz práce, vyměřovací základ, zaměstnavatel
zaměstnání – brigáda, dovolená, modrá karta, zelená karta, podpora v nezaměstnanosti, veřejné zdravotní pojištění, povolání, rekvalifikace, směna, účel pobytu: zaměstnání
uchazeč o zaměstnání
zájemce o zaměstnání
zaměstnavatel – srážková daň, zkušební doba, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, dohoda o rozvázání pracovního poměru, mzdová evidence, pobytová kontrola, minimální mzda, superhrubá mzda, odbory, závodní zdravotní péče, pracovní podmínky, evidenční list důchodového pojištění, pracovněprávní vztahy, pracovní cesta, pracovní vykořisťování, prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, pracovní smlouva, švarcsystém, zaměstnanec
zamítnutí
zařízení – bankomat, hospitalizace, IAS, očkování, příspěvková organizace, ošetřovna, hospicová péče, poliklinika, PoS, pracovník v sociálních službách, PřS, psychiatrická léčebna, studijní a zkušební řád, sociální služby, zdravotnická záchranná služba, Správa uprchlických zařízení MV, azylové zařízení Správy uprchlických zařízení, integrační azylové středisko Správy uprchlických zařízení, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV, přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV, SUZ, mateřská škola, střední škola, základní škola, školní družina, ubytovna, uprchlický tábor, kojenecký ústav, zdravotní pohotovost
nízkoprahové zařízení – sociální služby
zařízení pro zajištění cizinců
zásilka – dobírka, dodejka, doručení, poštovné
doporučená zásilka
úřední zásilka
zástava – zástavní právo, zastavárna
zastavárna
zástupce – plná moc, náklady řízení, nahlížení do spisu, třídní schůzka, zmocněnec, obecný zmocněnec
odpovědný zástupce
právní zástupce – obhájce
státní zástupce – Nejvyšší správní soud, státní zastupitelství
zákonný zástupce – dopis do vlastních rukou, odklad povinné školní docházky, pěstounská péče, povinná školní docházka
záškoláctví
zatčení – zatykač
zatykač
závazný – etický kodex, norma, zastupitelstvo obce, platnost, právní moc, závazné stanovisko, zákon
závazný pokyn
závazný postup
závěť – notář, svědek, testament, poslední vůle
zavinění – vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství
nedbalostní zavinění
úmyslné zavinění
zbavení
zbavení rodičovské zodpovědnosti
zdravotní pohotovost – zdravotní péče, podnikání
zkouška – absolutorium, advokát
aprobační zkouška
maturitní zkouška – sociální kurátor pro mládež, maturitní vysvědčení
přijímací zkoušky – nostrifikace
rigorózní zkouška – malý doktorát
talentová zkouška
závěrečná státní zkouška
zkouška odborné způsobilosti – řidičský průkaz
zletilý – nezletilý, opatrovník, účel pobytu: společné soužití rodiny
zločin – státní policie, trestný čin
zločinec – mafie, pachatel trestného činu
zmocněnec – dopis do vlastních rukou, plná moc, všeobecná plná moc, účastník řízení, právní zástupce
obecný zmocněnec
zmocnitel – plná moc, všeobecná plná moc, právní zástupce
zneužívání – copyright, korupce, obchodování s lidmi
zpronevěra
zprostředkovatel
žadatel – humanitární azyl, azylant, fikce legálního pobytu, dočasná ochrana, společně posuzované osoby, úhrnný měsíční příjem, zastavení řízení, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV, přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV, vízum, zákon o azylu, náležitosti žádosti, podání žádosti, žaloba proti nečinnosti
žadatel o mezinárodní ochranu – dobrovolný návrat, doplňková ochrana
žádost – číslo jednací, rodné číslo, fikce legálního pobytu, OSSZ, petice, podatelna, potvrzení o pobytu, potvrzení o pobytu s historií/přehledem předchozích pobytových oprávnění, potvrzení o studiu, cestovní průkaz totožnosti, rozhodnutí, přerušení řízení, zahájení řízení, zastavení řízení, pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV, přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV, dublinský systém, účel pobytu: společné soužití rodiny, letištní vízum, vízum nad 90 dnů, vízum strpění, zamítnutí
blanketní žádost
dodatky k žádosti
elektronické podání žádosti
náležitosti žádosti – apostila
podání žádosti – překlenovací štítek
výzva k odstranění vad žádosti
žákovská knížka
žaloba – věcná příslušnost, soudní řízení, státní zastupitelství, vízum strpění, žalobce
žaloba proti nečinnosti
žaloba proti rozhodnutí správního orgánu – pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV
žalobce – soudní výdaje, žaloba, žaloba proti rozhodnutí správního orgánu
živnost – bezdomovec, provozování, odpovědný zástupce, živnostenský list
koncese k živnosti
koncesovaná živnost
ohlašovací živnost – živnostenský list
řemeslná živnost
vázaná živnost
volná živnost
živnostenské oprávnění – pracovník v domácnosti, švarcsystém, ohlašovací živnost, volná živnost
živnostenský list – podnikání
živnostenský rejstřík – Czech POINT, registr živnostenského oprávnění, doklad o účelu pobytu
živnostník – osoba samostatně výdělečně činná

абсолюториум – absolutorium
аванс – záloha
авансовый налог – zálohová daň
аварийно-спасательная служба – integrovaný záchranný systém
агентство – agentura
адвокат – advokát
адвокат – právní zástupce
административная посылка – úřední zásilka
административное выдворение – správní vyhoštění
административное делопроизводство – správní řízení
административный орган – správní úřad
административный порядок – správní řád
административный сбор – správní poplatek
административный штраф – pořádková pokuta
адрес – adresa
адрес доставки корреспонденции – doručovací adresa
адрес постоянной прописки – adresa trvalého bydliště
адресат – adresát
аккредитация – akreditace
аккредитация учебных программ – akreditace studijních programů
акт – úkon
акт, документ – listina
акционерное общество (АО) – akciová společnost
алименты – výživné
альтернативная мера наказания – alternativní trest
амбулаторное обеспечение / обслуживание – ambulantní péče
анамнез – anamnéza
апелляция – odvolání
апостиль – apostila
апробационный экзамен – aprobační zkouška
аренда – nájem
аренда – pacht
арендатор – nájemce
арендная плата – nájemné
арест – vazba
арест – zajištění
ассистенция – asistence
аттестат зрелости – maturitní vysvědčení
аудит – audit
аэропортная виза (тип А) – letištní vízum
бакалавриат – bakalářské studium
банк – banka
банковские услуги – bankovní služby
банкомат/АТМ – bankomat
банкрот – bankrot
беженец – azylant
беженец – uprchlík
бездомный / лицо без гражданства – bezdomovec (osoba bez státní příslušnosti)
бездомный / лицо без крыши над головой – bezdomovec (osoba bez přístřeší)
безналичный расчет – bezhotovostní platba
безработица – nezaměstnanost
бесплатная услуга – bezplatná služba
бесплатная юридическая консультация – bezplatné právní poradenství
биометрическая карта – biometrická karta
бланк, формуляр – formulář
больница – nemocnice
больничные – ošetřovné
бомж, бездомный – bezdomovec
брак – manželství
брак – sňatek
бремя, обременение – břemeno
брутто зарплата – hrubá mzda
бухгалтерский баланс – účetní uzávěrka
бюджет – rozpočet
Бюро консультации населения – občanská poradna
бюро по трудоустройству – pracovní agentura
вариабильный символ – variabilní symbol
ввозная пошлина – dovozní clo
венеролог – venerolog
верховный административный суд – Nejvyšší správní soud
верховный суд – Nejvyšší soud
взятка – úplatek
видимация – vidimace
видимость легального пребывания – fikce legálního pobytu
виза – vízum
виза с целью получения разрешения на проживание – vízum za účelem převzetí povolení k pobytu
виза сроком более 90 дней – vízum nad 90 dnů
виза сроком до 90 дней – vízum do 90 dnů
виза терпимости – vízum strpění
вина (причинение) – zavinění
вина вследствие небрежности – nedbalostní zavinění
владелец – majitel
внесение в кадастр недвижимости – vklad do katastru nemovitostí
водительские права – řidičské oprávnění
водительские права – řidičský průkaz
возбуждение дела – zahájení řízení
волонтер – dobrovolník
воспитание в социальных приютах – ústavní výchova
врач – lékař
врач страховой компании – revizní lékař
(врачебный) кабинет – ordinace
врачебный/медицинский уход, обеспечиваемый предприятием/работодателем – závodní zdravotní péče
врач-специалист – odborný lékař
врач-эксперт – posudkový lékař
временная охрана беженцев – dočasná ochrana
временное пребывание – přechodný pobyt
время работы – pracovní doba
вспомогательная охрана беженцев – doplňková ochrana
вступительное/вводное деловое собеседование – vstupní pracovní pohovor
вступление закона в силу – účinnost zákona
вуз – vysoká škola
вывозная пошлина – vývozní clo
выговор – důtka
выдворение – vyhoštění
выдворение из дома – vykázání
выездной ордер – výjezdní příkaz
вызов / извещение о вызове / повестка – předvolání
вымогатель – vyděrač
вымогать – vymáhat
вынужденная миграция – migrace nucená
выписка – výpis
выписка из банковского счета – výpis z účtu
выписка из реестра должников – výpis z registru dlužníků
выписка из торгового реестра – výpis z obchodního rejstříku
выпускник – absolvent
выпускной государственный экзамен – závěrečná státní zkouška

выработка / результат работы – pracovní výkon
высшая специальная школа – vyšší odborná škola
высший суд – vrchní soud
вычеты из заработной платы – odvody ze mzdy
генеральная доверенность – všeobecná plná moc
гербовая марка – kolková známka
гетеросексуальность – heterosexualita
гетман /чешс. гейтман/ – hejtman
гимназия – gymnázium
гинеколог – ženský lékař
глазной врач, окулист – oční lékař
гомосексуальность – homosexualita
город – město
городская полиция – obecní rada
городской совет – obecní zastupitelstvo
госпитализация – hospitalizace
государственная полиция / полиция ЧР – státní policie
государственное управление – státní správa
государственные праздники – státní svátky
гражданин – občan
гражданин ЕС – občan EU
гражданин третьей страны – občan třetí země
гражданское общество – občanská společnost
гражданское процессуальное право – občanský soudní řád
гражданство – občanství
грант – grant
График платежей – splátkový kalendář
данные – údaje
данные инвойса – fakturační údaje
двусторонний договор – bilaterální smlouva
дебетовая карта – debetní karta
дедовщина – šikana
дееспособное лицо – svéprávná osoba
дееспособность – svéprávnost
деликт – delikt
дело – spis
дело, процесс, производство – řízení
денежный штраф – peněžitý trest
день – den
день отправления – den odeslání
Департамент беженцев и миграционной политики – Odbor azylové a migrační politiky MV
Департамент по предупреждению преступности – Odbor prevence kriminality MV
Департамент социального обеспечения – odbor sociálních věcí
депортация – deportace
детский сад – mateřská škola
детский терапевт, педиатр – dětský lékař
деяние, действие, разбирательство, переговоры – jednání
деятельность – provozování
диагноз – diagnóza
диплом – diplom
дипломатическая виза – diplomatické vízum
дипломатическое представительство – zastupitelský úřad
дискриминация – diskriminace
дневное/очное обучение – denní studium
добровольная миграция (свободная миграция) – migrace dobrovolná
добровольное возвращение / добровольная репатриация – dobrovolný návrat
доверенное лицо – zmocněnec
доверитель – zmocnitel
договор – smlouva
договор аренды – nájemní smlouva
договор дарения – darovací smlouva
договор купли-продажи – kupní smlouva
договор о выполнении работы (ДВР) – dohoda o provedení práce
договор о трудовой деятельности (ДТД) – dohoda o pracovní činnosti
договор подряда – smlouva o dílo
договор поручения – příkazní smlouva
договор страхования – pojistná smlouva
договор субаренды – podnájemní smlouva
договорная больница – smluvní nemocnice
договорное медицинское страхование – smluvní zdravotní pojištění
документ – doklad
документ для выезда за границу / загранпаспорт – cestovní doklad
документ об обеспечении размещением – doklad o zajištění ubytování
документ, подтверждающий цель пребывания – doklad o účelu pobytu
долг – dluh
долговременно находящийся резидент ЕС – dlouhodobě pobývající rezident EU
долгосрочное пребывание – dlouhodobý pobyt
доля кооперативной собственности – družstevní podíl
доля совместного владения – spoluvlastnický podíl
доля/часть – podíl
дом младенца – kojenecký ústav
домашнее насилие – domácí násilí
доплата/надбавка – příplatek
доплата/приплата на жилье – doplatek na bydlení
дополнения к заявлению – dodatky k žádosti
дополнительная статья/клаузула – rozhodčí doložka
дополнительное пенсионное страхование – penzijní připojištění
дорожная автоинспекция – dopravní policie
доска объявлений – úřední deska
доставка – doručení
дотация – dotace
доход – příjem
доход за определенный срок – rozhodný příjem
Дублинская система – dublinský systém
Европейская экономическая зона (ЕЭЗ) – Evropský hospodářský prostor
Европейский Союз (ЕС) – Evropská unie
единовременное пособие при рождении ребенка – porodné
единый информационный центр – Jednotné kontaktní místo
ежемесячный доход – měsíční příjem
жалоба – stížnost
жалоба на пристрастность – námitka podjatosti
жалоба против бездействия – žaloba proti nečinnosti
жалоба против решения административного органа – žaloba proti rozhodnutí správního orgánu
жалоба, отвращение – odpor
забота, уход, обслуживание, обеспечение – péče
заверение – ověření

заверенная копия – ověřená kopie
завещание – závěť
заграничный паспорт – cestovní pas
заграничный паспорт – cestovní průkaz totožnosti
ЗАГС – matriční úřad
задержание – zadržení
задержанный – zadržený
заказная бандероль – doporučený balíček
заказная бандероль за границу – doporučená zásilka do zahraničí
заказная посылка – doporučená zásilka
заказное отправление – doporučené psaní
заказной – doporučený
заключение (арест) – zatčení
заключение экспертизы – znalecký posudek
заключение, экспертиза – posudek
закон – zákon
закон о государственном гражданстве – zákon o státním občanství
закон о занятости – zákon o zaměstnanosti
закон о пребывании иностранцев – zákon o pobytu cizinců
закон о предоставлении убежища – zákon o azylu
Закон о торговых корпорациях – zákon o obchodních společnostech a družstvech
законный представитель – zákonný zástupce
законченное образование – dosažené vzdělání
закрытие дела – ukončení řízení
закрытие дела – zastavení řízení
залог – kauce
залог в гражданском праве – zástavní právo
залог/остановка – zástava
запись в дневнике – školní poznámka
запрет/запрещение – zákaz
запрещение деятельности – zákaz činnosti
запрещение пребывания – zákaz pobytu
заработная плата – MZ
зарегистрированное/гражданское партнерство – registrované partnerství
застрахованный – pojištěný
защита, охрана – ochrana
защитник – obhájce
заявка/заявление – přihláška
заявление – žádost
заявление ответственного представителя – prohlášení odpovědného zástupce
заявление плательщика дополнительного подоходного налога с физического лица – prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků
заявление, декларация – prohlášení
заявление-бланк – blanketní žádost
зеленая ката – zelená karta
злоупотребление – zneužívání
идентификационные данные – identifikační údaje
идентификационный номер – rodné číslo
идентификационный номер лица (ИН) – identifikační číslo osoby
идентификационный номер налогоплательщика (ИНН) – daňové identifikační číslo
иждивенческая обязанность / алиментное обязательство – vyživovací povinnost
иммиграция – imigrace
импульс/стимул/побуждение – podnět
индекс, показатель, зачетная книжка – index
индивидуальный предприниматель – osoba samostatně výdělečně činná
индивидуальный предприниматель (ИП) – OSVČ
иностранец – cizinec
иностранный паспорт – cizinecký pas
интеграция иностранцев – integrace cizinců
интеллектуальная собственность – duševní vlastnictví
интервенционный центр – intervenční centrum
интервенция – intervence
интеркультурная ассистенция – interkulturní asistence
интеркультурная медиация – interkulturní mediace
интеркультурный – interkulturní
интеркультурный медиатор – interkulturní mediátor
интеркультурный работник – interkulturní pracovník
ипотека – hypotéka
иск – námitka
иск (жалоба, обвинение) – žaloba
исключительная экстренная помощь – mimořádná okamžitá pomoc
исполнительное производство – exekuce
испытательный срок – zkušební doba
испытательный срок / пробация – probace
истец – žalobce
кадастр недвижимости – katastr nemovitostí
календарные дни – kalendářní dny
каникулы – prázdniny
карта – karta
карта на проживание члена семьи, гражданина ЕС – pobytová karta rodinného příslušníka občana EU
карточка медицинского страхователя – karta pojištěnce
кассационная жалоба – kasační stížnost
кассация – dovolání
квартира – byt
квартира в частной собственности – byt v osobním vlastnictví
квартирный кооператив – bytové družstvo
квитанция – podací lístek
квитанция – složenka
классный – třídní
классный журнал – třídní kniha
классный руководитель – třídní učitel
клиент – klient
книга записей актов гражданского состояния (метрическая книга) – matrika
Кодекс законов о труде – zákoník práce
командировка – pracovní cesta
комбинированное/заочное обучение – kombinované studium
Комитет по защите прав иностранных граждан – Výbor pro práva cizinců
коммандитное товарищество – komanditní společnost
коммунальный переводчик – komunitní tlumočník
компенсационное пособие во время беременности и после родов – vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství
конверт – obálka

конкурсное производство – insolvenční řízení
конкурсный управляющий – insolvenční správce
консерватория – konzervatoř
константный символ – konstantní symbol
конституционная жалоба – ústavní stížnost
конституционный суд – Ústavní soud
конституция – ústava
консул – konzul
консульский сбор – konzulární poplatek
консульство – konzulát
консультации в сфере поиска работы – pracovní poradenství
консультационные услуги – poradenské služby
консультирование в области налогов – daňové poradenství
консультирование/консультация – poradenství
контокоррентный счет – kontokorentní účet
контролер – revizor
контроль, проверка, инспекция – kontrola
конфиденциальность – mlčenlivost
концессионная предпринимательская деятельность – koncesovaná živnost
концессия для предпринимательской деятельности – koncese k živnosti
кооператив – družstvo
кооперативная квартира – družstevní byt
копирайт – copyright
копия – opis
коррупция – korupce
кража – krádež
кража, отчуждение – odcizení
кратковременное пребывание – krátkodobý pobyt
краткосрочная виза – překlenovací štítek
кредит – úvěr
кредитная карта – kreditní karta
кризисная интервенция – krizová intervence
кружки (по интересам) – kroužek (zájmový)
ксенофобия – xenofobie
культурный шок – kulturní šok
куратор – kurátor
курортное обеспечение – lázeňská péče
лагерь для беженцев – uprchlický tábor
лизинг – leasing
лица, которым угрожает социальное исключение – osoby ohrožené sociálním vyloučením
лицензия на предпринимательскую деятельность – živnostenské oprávnění
лицо – osoba
лицо в розыске – hledaná osoba
лицо, заинтересованное в помощи при поисках работы – zájemce o zaměstnání
личное банкротство – osobní bankrot
личные данные – osobní údaje
лишение (отнятие) – zbavení
лишение родительской ответственности – zbavení rodičovské zodpovědnosti
лишение свободы – nepodmíněný trest odnětí svobody
ломбард – zastavárna
ЛОР/Оториноларингология – ORL
магистрат – magistrát
магистратура – magisterské studium
мандатный договор – mandátní smlouva
мафия – mafie
машина скорой помощи – sanitka
медиатор – mediátor
медиация – mediace
медиация сверстников – peer mediace
медицинское обследование – lékařské vyšetření
медицинское обслуживание – zdravotní péče
медицинское страхование – zdravotní pojištění
медпункт – ošetřovna
международная охрана беженцев – mezinárodní ochrana
меньшинство – menšina
мера, мероприятие – opatření
местное самоуправление – územní samospráva
место, пункт – místo
мигрант – migrant
миграция – migrace
минимальная зарплата – minimální mzda
минимальный задаток на социальное страхование у лиц, занимающихся индивидуальной трудовой деятельностью – minimální zálohy na sociální pojištění u OSVČ
минимум – minimum
Министерства юстиции – Ministerstvo spravedlnosti
Министерства юстиции ЧР – MS
министерство – ministerstvo
Министерство внутренних дел – Ministerstvo vnitra
Министерство внутренних дел ЧР – MV
Министерство здравоохранения – Ministerstvo zdravotnictví
Министерство иностранных дел – Ministerstvo zahraničních věcí
Министерство иностранных дел ЧР – MZV
Министерство культуры – Ministerstvo kultury
Министерство культуры ЧР – MK
Министерство обороны – Ministerstvo obrany
Министерство обороны ЧР – MO
Министерство образования, молодежи и физического воспитания – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Министерство образования, молодежи и физического воспитания ЧР – MŠMT
Министерство охраны окружающей среды и природных ресурсов – Ministerstvo životního prostředí
Министерство охраны окружающей среды и природных ресурсов ЧР – MŽP
Министерство промышленности и торговли – Ministerstvo průmyslu a obchodu
Министерство промышленности и торговли ЧР – MPO
Министерство регионального развития – Ministerstvo pro místní rozvoj
Министерство регионального развития ЧР – MMR
Министерство транспорта – Ministerstvo dopravy
Министерство транспорта ЧР – MD
Министерство труда и социального обеспечения – Ministerstvo práce a sociálních věcí
Министерство труда и социального обеспечения ЧР – MPSV
Министерство финансов –

Ministerstvo financí
Министерство финансов ЧР – MF
министр по защите прав человека – ministr pro lidská práva
мнение – stanovisko
моногамный брак – monogamní manželství
мотивационное письмо – motivační dopis
мошенник – podvodník
муниципальная полиция – obecní policie
муниципальный – obecní
мэр – primátor
наблюдательный совет – dozorčí rada
наймодатель/арендатор – pronajímatel
наказание – trest
наказание в виде лишения свободы – trest odnětí svobody
накладная на поставку – dodejka
накопительный счет – spořicí účet
наличность – hotovost
наличный расчет – platba v hotovosti
налог – daň
налог в виде отчислений – srážková daň
налог на добавленную стоимость (НДС) – daň z přidané hodnoty
налог на доходы физических лиц (НДФЛ) – daň z příjmů fyzických osob
налог на доходы юридических лиц (НДЮЛ) – daň z příjmů právnických osob
налог на имущество физических лиц – daň z nemovitosti
налог на наследство, на дарение и перевод имущества – daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti
налоговая декларация – daňové přiznání
налоговая повинность – daňová povinnost
налоговая ставка – daňová sazba
налоговые вычеты – odečitatelné položky od základu daně
налоговые льготы – daňové slevy
налоговый – daňový
налоговый резидент – daňový rezident
налоговый управляющий – správce daně
налогооблагаемая база – základ daně
налогоплательщик – plátce daně
налогоплательщик – daňový poplatník
наложенный платеж – dobírka
намеренная халатность – nedbalost vědomá
нападение – přepadení
населенный пункт – obec
наследство – dědictví
находящийся на иждивении ребенок – nezaopatřené dítě
национальное меньшинство – národnostní menšina
национальность – národnost
невролог – neurolog
недвижимость – nemovitost
недействительный брак – neplatné manželství
недействительный паспорт – neplatný pas
нежилые помещения – nebytové prostory
независимый плательщик – samoplátce
некоммерческое партнерство – spolek
ненамеренная халатность – nedbalost nevědomá
ненамеренное преступление – nedbalostní trestný čin
неопределенный срок – doba neurčitá
неотложная медицинская помощь – zdravotní pohotovost
неполная апелляционная жалоба – blanketní odvolání
неправительственная некоммерческая организация (ННО) – nevládní nezisková organizace
нерабочий день – den pracovního klidu
несовершеннолетний – mladistvý
несовершеннолетний – nezletilý
несовершеннолетний без сопровождения – nezletilé osoby bez doprovodu
нестраховые системы пособий / нестраховые пособия социального обеспечения – nepojistné dávkové systémy
несудимость – trestní bezúhonnost
нетто зарплата – mzda
нетто зарплата – čistá mzda
неустойка/пеня – penále
номер – číslo
номер банковского счета – číslo bankovního účtu
номер дома – číslo popisné
норма – norma
норма, предписание, рецепт – předpis
нормы расходов на проживание – normativní náklady na bydlení
нострификация – nostrifikace
нотариус – notář
обвиняемый – obviněný
областной город – krajské město
областной суд – krajský soud
область – kraj
обменный пункт – směnárna
образование – školství
обременение – věcné břemeno
обучение – studium
общее доверенное лицо (уполномоченный) – obecný zmocněnec
общее медицинское страхование – veřejné zdravotní pojištění
общее собрание – členská schůze
общее собрание – valná hromada
общежитие – ubytovna
общественное объединение – občanské sdružení
общественное постановление – veřejná vyhláška
общественное учреждение – ústav
общественно-полезное общество – obecně prospěšná společnost
общественный городской транспорт – městská hromadná doprava
общество с ограниченной ответственностью (ООО) – společnost s ručením omezeným
общество, товарищество – společnost
общинная медиация – komunitní mediace
общинное планирование социальных услуг – komunitní plánování sociálních služeb
Объединенное инкассо платежей населения – SIPO
объявитель – oznamovatel
объяснительная записка – omluvenka
обычная посылка – obyčejný balík
обязанность/обязательство – povinnost
обязательное к исполнению указание – závazný pokyn
обязательное обучение – povinná školní docházka
обязательное страхование автогражданской ответственности (ОСАГО) – povinné ručení
обязательный (к исполнению) – závazný

обязательный порядок действий – závazný postup
ограничение дееспособности – omezení svéprávnosti
ознакомление с материалами дела – nahlížení do spisu
оказание медицинской помощи – ošetření
омбудсмен – ombudsman
онколог, онкология – onkolog
опекун – poručník
опекун / приемный родитель – pěstoun
определенный срок – doba určitá
оптовая торговля (оптовый магазин) – velkoobchod
орган управления – správní orgán
орган, организация – orgán
организация – organizace
организация, основанная на взносах – příspěvková organizace
организованная преступность – organizovaný zločin
органы государственного управления – orgány státní správy
органы государственной власти – orgány veřejné moci
ордер на арест – zatykač
ориентационный номер дома – číslo orientační
ортопед – ortoped
основная школа – základní škola
основные права человека – základní lidská práva
осужденный – odsouzený
ответственный представитель – odpovědný zástupce
Отдел, департамент – odbor
отделение – oddělení
Отделение по пребыванию иностранных граждан МВД Чешской Республики – Oddělení pobytu cizinců MV
Отделение социально-юридической защиты детей муниципального управления – oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu
отказ – zamítnutí
отказ в страховой выплате – pojistná výluka
отправитель – odesílatel
отпуск – dovolená
отпуск по беременности и родам – mateřská dovolená
отпуск по уходу за ребенком – rodičovská dovolená
отсрочка – odklad
отсрочка исполнения приговора в виде лишения свободы – podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody
Отсрочка поступления в школу – odklad povinné školní docházky
отцовство – otcovství
отчет о доходах и расходах – přehled o příjmech a výdajích
официально заверенная подпись – úředně ověřený podpis
официальное / административное разбирательство – úřední jednání
официальное заверение документов и подписей – úřední ověření listin a podpisů
официальное мнение – závazné stanovisko
официальный / государственный язык – úřední jazyk
официальный язык / язык переговоров – jednací jazyk
паспорт – pas
паспорт – občanský průkaz
паспортно-визовая инспекция – pobytová kontrola
патронажная услуга – pečovatelská služba
патронажное воспитание – pěstounská péče

паушальная сумма – paušál
пенсионная система – penzijní systém
пенсионное страхование – důchodové pojištění
пенсионные сбережения – důchodové spoření
пенсионный – penzijní
пенсионный фонд – penzijní fond
пенсия – důchod
пенсия в связи с потерей кормильца – sirotčí důchod
пенсия в связи с потерей кормильца – vdovský důchod
пенсия по инвалидности – invalidní důchod
пенсия по старости – starobní důchod
переводчик – tlumočník
переговоры – vyjednávání
переподготовка – rekvalifikace
переселение – přesídlování
период тишины в ночное время – noční klid
петиция – petice
печатные буквы – hůlkové písmo
печать (круглая) – kulaté razítko
письмо – dopis
письмо в собственные руки – dopis do vlastních rukou
письмо в собственные руки исключительно адресата – dopis do vlastních rukou výhradně jen adresáta
плата за водоснабжение и отведение сточных вод – vodné a stočné
плата за вывоз мусора – poplatek za odpad
плата, сбор – poplatek
платеж – splátka
платеж посредством перевода – platba převodem
платеж/расчет – platba
платежное налоговое извещение – platební výměr daně
плательщик – plátce
плательщик – poplatník
плательщик налога на добавленную стоимость – plátce DPH
повестка об устранении недостатков в заявлении – výzva k odstranění vad žádosti
подача заявления – podání žádosti
подведомственность – věcná příslušnost
подозреваемый – podezřelý
подпись – podpis
подработка / временная работа – brigáda
подразделение/отдел – útvar policie
подсудимый – obžalovaný
подсудность – místní příslušnost
покупатель – odběratel
полигамный брак – polygamní manželství
поликлиника – poliklinika
полис медицинского страхования туристов – doklad o cestovním zdravotním pojištění
полиция – policie
полиция по делам иностранцев / миграционная служба – cizinecká policie
полное товарищество – veřejná obchodní společnost
полномочие, доверенность – plná moc
получатель – příjemce
помещение – prostor
помещения, служащие для ведения бизнеса – prostor sloužící k podnikání
помощь – pomoc
помощь, пособие – podpora
попечитель – opatrovník

поправка к закону – novela zákona
поручительство – ručení
порядковый номер – pořadové číslo
послеоперационное обслуживание – pooperační péče
пособие – příspěvek
пособие на жилье – příspěvek na bydlení
пособие на похороны – pohřebné
пособие по безработице – podpora v nezaměstnanosti
пособие по беременности и родам – peněžitá pomoc v mateřství
пособие по уходу за ребенком – rodičovský příspěvek
пособие/надбавка на ребенка – přídavek na dítě
пособия – dávky
пособия государственной социальной поддержки – dávky státní sociální podpory
пособия пенсионного страхования – dávky důchodového pojištění
пособия помощи по бедности – dávky pomoci v hmotné nouzi
пособия страхования на случай временной нетрудоспособности – dávky nemocenského pojištění
посредник – zprostředkovatel
поставщик – dodavatel
постановление – nařízení
постановление – vyhláška
пост-боксабонентский ящик – P. O. Box
постградуальное обучение – postgraduální studium
постоянное пребывание / вид на жительство – trvalý pobyt
посттравматический уход – poúrazová péče
посылка – balík
посылка – zásilka
потерпевший – poškozený
похвала (в школе) – pochvala
почта – pošta
почтовая оплата / почтовый сбор – poštovné
почтовый индекс – poštovní směrovací číslo
почтовый перевод – poštovní poukázka
пошлина – clo
пошлина – mýtné
правила/распорядок/устав – řád
правление – správní rada
право – právo
право гуманитарного убежища – humanitární azyl
право на пребывание – pobytové oprávnění
право преимущественной покупки – předkupní právo
право убежища – azyl
право, полномочие – oprávnění
право, претензия – nárok
правовая норма – právní předpis
Пражское управление социального обеспечения – Pražská správa sociálního zabezpečení
праздник – svátek
пребывание/проживание – pobyt
предварительная, временная мера – předběžné opatření
предварительный вопрос – předběžná otázka
предприниматель/бизнесмен – podnikatel
предпринимательская деятельность – živnost
предпринимательское свидетельство – živnostenský list
предпринимательство/бизнес – podnikání
предрассудок – předsudek
представитель семьи – rodinný příslušník

представитель/заместитель – zástupce
представительство населенного пункта – zastupitelstvo obce
предупредительные меры – preventivní opatření
предупреждение – napomenutí
препятствия для выезда – překážky vycestování
преступник – pachatel
преступник – zločinec
преступное деяние – trestný čin
претендент на место (работу) – uchazeč o zaměstnání
прививка – očkování
привод – předvedení
приговор – rozsudek
приемная – čekárna
приемные экзамены – přijímací zkoušky
приемный день – úřední den
приложение – příloha
приостановление рассмотрения дела – přerušení řízení
приходный кассовый ордер – příjmový pokladní doklad
прогул – záškoláctví
продленка – školní družina
прожиточный минимум – životní minimum
производственная травма – pracovní úraz
производственное помещение – provozovna
прокуратура – státní zastupitelství
прокурор – státní zástupce
проситель (заявитель) – žadatel
проситель международной защиты – žadatel o mezinárodní ochranu
просроченный паспорт – prošlý pas
просрочка – prodlení
проступок – provinění
проступок – přečin
проступок/нарушение – přestupek
противоправное действие – protiprávní jednání
протокол – protokol
профилактика – prevence
профилактический осмотр – preventivní prohlídka
профилактический уход – preventivní péče
профсоюзы – odbory
процентная ставка – úroková sazba
процентная ставка – úroková sazba
проценты – úrok
процессуальные расходы – náklady řízení
процессуальный акт – procesní úkon
психиатр – psychiatr
психиатрическая лечебница – psychiatrická léčebna
психолог/психотерапевт – psycholog
психологическая травма – trauma
психологическая/психотерапевтическая консультация – psychologické poradenství
публичное управление – veřejná správa
пункт интеграции беженцев Управления учреждений для беженцев – integrační azylové středisko Správy uprchlických zařízení
Пункт приема беженцев Управления учреждений для беженцев – přijímací středisko Správy uprchlických zařízení MV
Пункт проживания просителей международной охраны Управления учреждений для беженцев – pobytové středisko Správy uprchlických zařízení MV
работа / место работы / занятие –

zaměstnání
работник – pracovník
работник органа ЗАГСа – matrikář
работник по хозяйству – pracovník v domácnosti
работник социальных служеб – pracovník v sociálních službách
работодатель – zaměstnavatel
рабочая карта – zaměstnanecká karta
рабочие дни – pracovní dny
рабочий отчет – výkaz práce
рабочий, трудовой – pracovní
разбой – loupež
развод – rozvod
разрешение – povolení
разрешение на ношение оружия – zbrojní pas
разрешение на работу – pracovní povolení
район – okres
районная школа – spádová škola
Районное управление социального обеспечения – okresní správy sociálního zabezpečení
районный суд – okresní soud
расизм – rasismus
расходная паушальная сумма – výdajový paušál
расходный кассовый ордер – výdajový pokladní doklad
расходы на проживание – náklady na bydlení
расчетная база – vyměřovací základ
реабилитационное обслуживание – rehabilitační péče
реабилитация (лечебная) – léčebná rehabilitace
реальное обременение – reálné břemeno
ребенок – dítě
регистр – registr
регистратура – kartotéka
регистратура – podatelna
регистрационная карточка пенсионного страхования – evidenční list důchodového pojištění
регистрационный номер – číslo jednací
регистрация – registrace
регистрированная предпринимательская деятельность – ohlašovací živnost
регулирование нелегальной миграции – regularizace nelegální migrace
регулярный доход – pravidelný příjem
регуляционный сбор – regulační poplatek
реестр – rejstřík
реестр автотранспорта – registr vozidel
реестр должников – registr dlužníků
реестр предпринимателей – živnostenský rejstřík
реестр судимости – rejstřík trestů
резолюция – usnesení
реквизиты заявления – náležitosti žádosti
религиозный праздник – církevní svátek
ремесленная предпринимательская деятельность – řemeslná živnost
референдум – referendum
рецепт – lékařský předpis
решение – rozhodnutí
риелторское агентство – realitní agentura
родильный дом – porodnice
родительская ответственность – rodičovská zodpovědnost
родительское собрание – třídní schůzka
розыск/поиск – pátrání
ростовщичество – lichva
самоуправление – samospráva
санкция – sankce
сбережения – spoření
светский брак – občanský sňatek
свидетель – svědek
свидетельство – list
свидетельство – svědectví
свидетельство о браке – oddací list
свидетельство о гражданстве – osvědčení o státním občanství
Свидетельство о дееспособности лица к заключению брака – vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství
свидетельство о праве собственности на объекты недвижимости (на квартиру, на землю и т.п.) – list vlastnictví
свидетельство о прививках – očkovací průkaz
свидетельство о присвоении квалификации – výuční list
свидетельство о рождении – rodný list
свидетельство о смерти – úmrtní list
свободная предпринимательская деятельность – volná živnost
связанная (специализированная) предпринимательская деятельность – vázaná živnost
семейное воспитание детей, лишённых родительской опеки – náhradní rodinná péče
семейное положение – rodinný stav
сервитут – služebnost
сертификат – certifikát
сила / срок действия – platnost
сила / срок действия правовой нормы – platnost právního předpisu
символ – symbol
симптом – symptom
синяя карта – modrá karta
система – systém
система Шварца – švarcsystém
скорая помощь – zdravotnická záchranná služba
служащий/работник – zaměstnanec
служба безопасности и информации – Bezpečnostní informační služba
служба поддержки клиентов – zákaznické služby
служба, услуга – služba
случаи, исключенные из договорного медицинского страхования – výluka ve smluvním zdravotním pojištění
смена, обмен – směna
собственность – vlastnictví
совершеннолетний – zletilý
совершеннолетний ребенок, находящийся на иждивении – zletilé nezaopatřené dítě
совет – rada
совет населенного пункта – obecní úřad
совместно оцениваемые лица – společně posuzované osoby
совокупный месячный доход – úhrnný měsíční příjem
соглашение о расторжении трудового договора – dohoda o rozvázání pracovního poměru
соглашение/контракт – dohoda
сожитель/сожительница – druh/družka
сопровождающее письмо – průvodní dopis
состав преступления – skutková podstata
социальное исключение – sociální vyloučení
социальное пособие малоимущим семьям – příspěvek na živobytí
социальное страхование – sociální pojištění
социальные консультации –

sociální poradenství
социальные пособия – sociální dávky
социальные услуги – sociální služby
социальный кооператив – sociální družstvo
социальный куратор для взрослых – sociální kurátor pro dospělé
социальный куратор для молодежи – sociální kurátor pro mládež
социальный работник – sociální pracovník
специальная школа – speciální škola
специфический символ – specifický symbol
список присутствующих / явочная листина – prezenční listina
справка о временной нетрудоспособности – potvrzení pracovní neschopnosti
справка о несудимости – výpis z rejstříku trestů
справка о пребывании – potvrzení o pobytu
справка о пребывании с историей/выпиской предыдущих разрешений на пребывание – potvrzení o pobytu s historií/přehledem předchozích pobytových oprávnění
справка с места учебы – potvrzení o studiu
средняя заработная плата – průměrná mzda
средняя школа – střední škola
средства – prostředky
средства для пребывания в стране – prostředky k pobytu na území
срок – doba
срок – lhůta
срок давности – promlčecí lhůta
срок платежа – den splatnosti
срок расторжения (договора) – výpovědní lhůta
стадия процесса – stav řízení
староста, мэр – starosta
статутная организация – statutární orgán
стационарный телефон – pevná linka
стационарный уход – lůžková péče
степень, титул, должность – titul
столица Прага – hlavní město Praha
стоматолог – zubní lékař
страхование – pojištění
страхование гражданской ответственности владельцев транспортных средств – havarijní pojištění
страхование жизни – životní pojištění
страхование имущества – pojištění domácnosti
страхование от несчастных случаев и болезней – úrazové pojištění
страхование ответственности – pojištění odpovědnosti za škodu
страхователь – pojistný
страховая карточка – průkaz pojištěnce
страховое возмещение – pojistné plnění
страховой случай – pojistná událost
страховщик – pojistitel
строительные сбережения – stavební spoření
студенческая зачетная книжка – studijní index
субаренда/поднаем – podnájem
суд – soud
судебное выдворение – soudní vyhoštění
судебное делопроизводство – soudní řízení
судебные расходы – soudní výdaje
судебный – soudní
судебный перевод – soudní překlad
судебный переводчик – soudní tlumočník
судебный эксперт – soudní znalec
супер-брутто зарплата – superhrubá mzda
суперлегализация – superlegalizace
счет – účet
талон – poukázka
таможенник – celník
таможенное управление – celní správa
таможенный орган – celní úřad
таможенный сбор – celní poplatek
тариф, ставка – sazba
твердые бытовые отходы – komunální odpad
текущий счет – běžný účet
терапевт – internista
терапевт – praktický lékař
технический осмотр транспортных средств – technická kontrola vozidla
технический паспорт автомобиля – technický průkaz
Товарищество собственников жилья (ТСЖ) – společenství vlastníků jednotek
торговая корпорация – obchodní korporace
торговля (магазин) – obchod
торговля людьми – obchodování s lidmi
торговое общество (товарищество) – obchodní společnost
торговый – obchodní
торговый реестр – obchodní rejstřík
торжественная церемония вручения диплома – promoce
трудовая эксплуатация – pracovní vykořisťování
трудовой договор – pracovní smlouva
трудовые отношения – pracovněprávní vztahy
убежище для беженцев – azylové bydlení
убийство – vražda
увольнение – výpověď
уголовная ответственность – trestní odpovědnost
уголовное дело – trestní řízení
уголовное обвинение – trestní oznámení
уголовное преступление – zločin
уголовное судопроизводство – trestní řád
уголовный – trestní
уголовный кодекс – trestní zákoník
удостоверение для получения почты – průkaz příjemce
удостоверение личности – průkaz totožnosti
удостоверение на ПМЖ – průkaz o povolení k trvalému pobytu
удостоверение на право голосования – voličský průkaz
удостоверение, билет – průkaz
удостоверение, свидетельство – osvědčení
уклонение от налога – daňový únik
умышленная вина – úmyslné zavinění
умышленное уголовное преступление – úmyslný trestný čin
управление – správa
Управление учреждений для беженцев МВД ЧР – Správa uprchlických zařízení MV
управляющий – správce
управляющий имуществом – správce majetku
урология – urologie

условия – podmínky
условия труда / рабочие условия – pracovní podmínky
условное лишение свободы – podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody
устав – stanovy
устав дома – domovní řád
устав учебного заведения – studijní a zkušební řád
уставный город – statutární město
установление – ustanovení
устное разбирательство, устные переговоры – ústní jednání
усыновитель – osvojitel
усыновление, удочерение – adopce
усыновленный/удочеренный – osvojenec
уход в хосписе – hospicová péče
участник дела – účastník řízení
учебная специальность – studijní obor
учет – evidence
учет заработной платы – mzdová evidence
учредитель/соучредитель – jednatel
учреждение для беженцев Управления учреждений для беженцев – azylové zařízení Správy uprchlických zařízení
учреждение для задержания (ареста) иностранцев – zařízení pro zajištění cizinců
учреждение для проблемных групп – nízkoprahové zařízení
учреждение/оборудование – zařízení
фактура, счет – faktura
фактурный адрес – fakturační adresa
факультетская больница – fakultní nemocnice
фандрайзинг – fundraising
ФГПС – RPSN
физиологический минимум – existenční minimum
физическое лицо – fyzická osoba
фиктивный брак – účelové manželství
фикция доставки – fikce doručení
фикция, миф, вымысел – fikce
филиал – pobočka
финансовая поддержка семьи – finanční podpora rodiny
Финансовое управление ЧР – Finanční správa ČR
финансовые средства – finanční prostředky
фирма – firma
фундация, фонд – fundace
халатность – nedbalost
хирург – chirurg
хищение – zpronevěra
хозяйственное общество – kapitálová společnost
цель „воссоединение семьи“ – účel pobytu: společné soužití rodiny
цель „культура“ – účel pobytu: kulturní
цель „научно-исследовательская деятельность“ – účel pobytu: vědecký výzkum
цель „обучение“ – účel pobytu: studium
цель „предоставление защиты на территории ЧР“ – účel pobytu: ochrana na území
цель „предпринимательская деятельность“ – účel pobytu: podnikání
цель „прочее“ – účel pobytu: ostatní
цель „семья“ – účel pobytu: rodinný
цель „терпимость к пребыванию на территории ЧР“ – účel pobytu: strpění pobytu na území
цель „трудоустройство“ – účel pobytu: zaměstnání
цель пребывания – účel pobytu
ценная посылка – cenný balík
ценник – ceník
церковный брак – církevní sňatek
частная собственность – osobní vlastnictví
Чешское управление социального обеспечения – Česká správa sociálního zabezpečení
чиновник – úředník
член семьи гражданина ЕС – rodinný příslušník občanů EU
член/представитель – příslušník
Шенгенская зона – schengenský prostor
школа – škola
школьный дневник – žákovská knížka
школьный сторож – školník
штраф на месте – bloková pokuta
экзамен – zkouška
экзамен на аттестат зрелости – maturitní zkouška
экзамен на степень доктора – rigorózní zkouška
экзамен по профессиональной квалификации – zkouška odborné způsobilosti
экзамен, проверяющий наличие таланта – talentová zkouška
экземпляр – stejnopis
электронная зачетная книжка – elektronický index
электронная подача заявления – elektronické podání žádosti
электронная подпись – elektronický podpis
эмиграция – emigrace
этический кодекс – etický kodex
этническое меньшинство – etnická menšina
юридическая ответственность – právní odpovědnost
юридическая сила / преюдиция – právní moc
юридический – právní
юридический адрес – místo podnikání
юридическое лицо – právnická osoba
юрисдикция – příslušnost
юрист – právník
язык – jazyk
языковая школа – jazyková škola
ящик данных – datová schránka

Vydala InBáze, o.s.
Legerova 50, 120 00 Praha 2
www.interkulturniprace.cz
www.inbaze.cz

Redakční úprava a korektura: Radek Zogata
Grafická úprava: Radim Měsíc
Tisk: Tiskservis – Jiří Pustina
Počet stran: 404

Praha 2014

Tato publikace je financována z Evropského sociálního fondu
prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost

ISBN 978-80-905759-5-0